

ger Janssens de Bisthoven, eerste advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Simont en della Faille d'Huysse.

2° KAMER. — 3 februari 1958

MILITIE. — UITSTEL EN VRIJLATING VAN DIENST OP MORELE GROND. — VERWERPING VAN EEN AANVRAAG OM VRIJLATING VAN DIENST ALS KOSTWINNER. — BESLISSING GESTEUND OP HET FEIT DAT DE GEHUWDE ZUSTER VAN DE DIENSTPLICHTIGE IN STAAT IS TE ZORGEN VOOR HET ONDERHOUD VAN DE MOEDER WEDUWE. — WETTELIJKHEID.

De verwerping van een aanvraag om vrijlating van dienst als kostwinner is wettelijk gerechtvaardigd door de vaststelling dat de gehuwde zuster van de dienstplichtige in staat is te zorgen voor het onderhoud van de moeder weduwe, zelfs zo deze zuster met de moeder niet samenwoont (1). (Wet van 15 juni 1951, art. 17, 4°, en 10, par. 2, 1°.)

(HERBILLON.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op de bestreden beslissing, op 27 september 1957 gewezen door de hoge militieraad;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat aanlegger in zijn conclusies de hoge militieraad verzocht had voor recht te zeggen, enerzijds, dat de dienstplichtwet niet voorziet dat het op de bloedverwanten in de zijlinie of op de aanverwanten van zijdelingse bloedverwanten van de dienstplichtige rust bij te dragen tot het onderhoud van de moeder weduwe wanneer hun inkomsten aanzienlijk geacht worden, anderzijds, dat, om de vrijlating te genieten, het voor de dienstplichtige volstaat dat zijn ingebracht bedrijfsinkomen voor het gezinsonderhoud onmisbaar is, naardien de wet trouwens niet bepaalt onder welke voorwaarden de zijdelingse bloedverwanten van de dienstplichtige of hun aanverwanten tot verlening van bijstand zouden moeten gehouden zijn, dan wanneer de bestreden beslissing op die punten geen

recht spreekt en geweigerd heeft die punten van eis in te willigen :

Overwegende dat de hoge militieraad beslist « dat de in het dispositief van de conclusies van appellant voorkomende punten van eis niet kunnen toegewezen worden; dat zij immers ertoe strekken door de raad beslissingen van reglementaire aard te doen uitspreken welke zowel de bevoegdheid van de raad als het voorwerp van de eis te buiten gaan »;

Overwegende dat de rechter over de grond door deze beschouwingen de door aanlegger voorgestelde middelen beantwoordt heeft en aldus voldaan heeft aan de vormverplichting gesteld door artikel 97 van de Grondwet;

Overwegende dat het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 12, 4°, van de wet van 15 juni 1951 op de dienstplicht, doordat de bestreden beslissing de op even-gemelde bepaling gesteunde eis verworpen heeft, om de reden dat de inkomsten van de zuster van aanlegger en haar echtgenoot hen in staat stellen te zorgen voor het onderhoud van aanleggers moeder, dan wanneer, ten aanzien van de dienstplichtwet, alleen worden aangemerkt als mogelijke kostwinners de personen die leven met diegene die de bijstand heeft :

Overwegende dat de bestreden beslissing luidt « dat de hulp welke de gehuwde zuster van appellant in onderhavig geval aan de moeder kan verstrekken appellant de door hem ingeroepen hoedanigheid van kostwinner doet verliezen »;

Overwegende dat noch uit artikel 12, 4°, van de dienstplichtwet, noch uit artikel 10, paragraaf 2, 1°, waarnaar deze bepaling verwijst, blijkt dat alleen de inkomsten van de tot bijstandverlening gehouden personen die met de moeder weduwe samenwonen in aanmerking mogen worden genomen voor het beoordelen van de hoedanigheid van kostwinner in hoofde van de dienstplichtige die zich op deze hoedanigheid beroept;

Overwegende dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening.

3 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Sohier, raadsheer waarnemend voorzitter. — *Verslaggever*, H. Valentin. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

(1) Verbr., 20 april 1953 (*Arr. Verbr.*, 1953, blz. 565; *Bull.* en *Pasic.*, 1953, I, 637); 21 december 1953, twee arresten, en 16 juni 1954 (*Bull.* en *Pasic.*, 1954, I, 352, 353 en 886).

2^e KAMER. — 3 februari 1958

MILITIE. — UITSTEL EN VRIJLATING VAN DIENST OP MORELE GROND. — KOSTWINNER. — IN AANMERKING TE NEMEN INKOMEN. — NETTO-INKOMSTEN DER ONROERENDE GOEDEREN. — KADASTRAAL INKOMEN.

Het in aanmerking te nemen inkomen, om te beoordelen of een dienstplichtige kostwinner is, omvat onder meer het netto-inkomen der onroerende goederen, dit wil zeggen het kadastraal inkomen dezer goederen (1). (Wet van 15 juni 1951, art. 10, par. 2, 1°; wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld op 15 januari 1948, art. 5 en 33.)

(HORLAIT.)

ARREST (2).

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest van het hof, van 1 april 1957, waarbij de zaak verwezen wordt naar de hoge militieraad, anders samengesteld;

Gelet op de beslissing, op 2 oktober 1957 door dit rechtscollege gewezen;

Over het enig middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 10, paragraaf 2, 1°; van de wet van 15 juni 1951 op de dienstplicht, 3, 4, 5, 14, 15 tot 19, 25 tot 30bis inbegrepen van de samengeschiedelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, gewijzigd door de wetten van 30 juni 1951, 28 maart 1955 en 14 juli 1955, doordat de bestreden beslissing, om de inkomsten van de ouders van aanlegger te ramen, bij de netto-bedrijfsinkomsten van de vader alsmede bij de andere inkomsten het kadastraal inkomen voegt van de hem toebehorende goederen, dan wanneer, aangezien het kadastraal inkomen niet aan de bedrijfsbelasting onderworpen en een fictief inkomen is, dit inkomen geen werkelijk inkomen uitmaakt :

Overwegende dat artikel 10, paragraaf 2, 1°, van de wet van 15 juni 1951 bepaalt dat het in aanmerking te nemen inkomen om een dienstplichtige als kostwinner te kunnen beschouwen zijn, enerzijds, het bedrag der in de bedrijfsbelasting belastbare bedrijfsinkomsten, anderzijds, alle andere netto-inkomsten ongeacht de bron, in dier voege dat « netto »

dient verstaan in de betekenis die dat woord heeft in de wetten betreffende de inkomstenbelastingen;

Dat hieruit volgt dat onder « netto-inkomsten » dienen te worden verstaan de bedragen die ten grondslag liggen aan de specifieke belasting die op elk dier bedragen geheven wordt;

Overwegende dat artikel 5 van de samengeschiedelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen bepaalt dat het kadastraal inkomen « het gemiddeld normaal netto-inkomen van één jaar vertegenwoordigt » en dat artikel 33 van dezelfde wetten bepaalt dat de grondbelasting op de voet van voormeld kadastraal inkomen berekend wordt;

Dat hieruit volgt dat de bestreden beslissing, door in de inkomsten van de vader van de dienstplichtige het bedrag van het kadastraal inkomen van zijn goederen op te nemen, de wet juist toegepast heeft;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening.

3 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — Gelijkluidende conclusie, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — Pleiter, H. Oblin (van de Balie van Bergen).

2^e KAMER. — 3 februari 1958

VERKEER. — WEGCODE, ARTIKEL 26-1. — ONVOORZIENBARE HINDERNIS. — BEGRIP.

Uit het feit dat een voetganger, onregelmatig op de rijbaan gaande, onmiddellijk vóór het ongeval schuin naar links toe gegaan is, heeft de rechter over de grond kunnen afleiden dat deze beweging een onvoorzienbare hindernis heeft uitgemaakt voor de bestuurder die deze voetganger links inhaalde (3). (Wegcode, art. 26-1.)

(MAGNÉE, T. DERAYEMAERKER.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 6 mei 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Luik;

(1) Verbr., 7 januari 1957 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 495).

(2) Het hof heeft een eerste arrest in deze zaak gewezen op 1 april 1957 (*Arr. Verbr.*, 1957, blz. 642; *Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 931).

(3) Vergel. verbr., 30 maart 1953 (*Arr. Verbr.*, 1953, blz. 519; *Bull.* en *PASIC.*, 1953, I, 585); 22 maart en 10 mei 1954 (*Bull.* en *PASIC.*, 1954, I, 643 en 768).

I. Aangaande de over de publieke vordering gewezen beslissing :

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat de overweging van het bestreden arrest, naar luid van welke « niets toelaat de verklaring van Derayemaeker ter zijde te schuiven, volgens welke Magnée juist vóór de aanrijding schuin naar links toe zou gegaan zijn », in strijd is met : 1° de door de correctionele rechtbank overgenomen overweging van het vonnis van de rechtbank van politie, welke luidt « ... afgezien van het feit of hij (Magnée) al dan niet op het ogenblik van het ongeval zich naar voormeld begaanbaar trottoir heeft willen begeven », 2° het dispositief van het vonnis dat Magnée vrijsprekt van de telastlegging de rijbaan overgestoken te zijn zonder zich ervan te vergewissen dat hij het kon doen zonder het verkeer van de bestuurders te hinderen :

Overwegende dat de voorziening niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang voor zoveel zij gericht is tegen de beslissing waarbij aanlegger vrijgesproken is van de inbreuk op artikel 48, 5, van de Wegcode;

Overwegende dat de veroordeling van aanlegger uit hoofde van inbreuk op artikel 48-1, van dezelfde code gerechtvaardigd is door de vaststelling dat aanlegger « te voet op de rechterkant van de rijbaan ging... dan wanneer het daartegenover gelegen trottoir over geheel de lengte begaanbaar was »;

Overwegende dat de in het middel aangehaalde beschouwingen aan deze telastlegging vreemd zijn en dat het middel dienvolgens van belang ontbloomt is in zover het tegen die beschouwingen opkomt;

Dat het middel niet ontvankelijk is;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

II. Aangaande de over de burgerlijke vordering gewezen beslissing :

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 418 en 420 van het Strafwetboek en 26-1 van de Wegcode, doordat, aangezien het bestreden vonnis niet vaststelt dat Magnée's beweging naar links toe voor beklagde Derayemaeker een onvoorzienbare hindernis

zou hebben uitgemaakt, de vrijspraak van laatstgenoemde niet ten genoegen van recht gemotiveerd is :

Overwegende dat, waar het verklaart dat niets toelaat de verklaring van Magnée ter zijde te schuiven volgens welke Magnée « juist vóór het ongeval » schuin naar links toe zou gegaan zijn, het bestreden vonnis impliciet doch op onduidelijkzinnige wijze vaststelt dat deze beweging een hindernis uitgemaakt heeft die verweerder niet kon voorzien;

Overwegende dat het middel feitelijke grondslag mist;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

3 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — *Gelijklopende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Merlot (van de Balie bij het Hof van beroep te Luik) en Simont.

2^e KAMER. — 3 februari 1958

1° VONNISSEN EN ARRESTEN. — UITSpraak. — VONNIS UITGESPROKEN BUITEN HET VOOR DE RECHTBANK DIENEND GEBOUW. — WETTELIJKHEID. — VOORWAARDEN.

2° REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN. — STRAFZAKEN. — VERKEER. — VEROORDELING WEGENS EEN INBREUK OP ARTIKEL 7-2 VAN DE WEGCODE. — MELDING, IN DE BESLISSING, VAN DEZE REGLEMENTAIRE BEPALING. — GEMOTIVEERDE BESLISSING TEN AANZIEN VAN DE BESTANDDELEN VAN DE INBREUK.

1° *Indien de vonnissen in beginsel gewezen moeten worden in de lokalen welke voor de rechtsbedeling dienen, kunnen zij nochtans, desnoods, in andere lokalen gewezen worden, voor zoveel de ver-eisten van openbaarheid in acht genomen worden (1).* (Grondwet, art. 97.)

2° *Is naar recht gemotiveerd, ten aanzien van de bestanddelen van de inbreuk die bestraft wordt, de beslissing, een veroordeling uitsprekende wegens inbreuk op artikel 7-2 van de Wegcode, die deze reglementaire bepaling vermeldt, zonder, als toegepaste bepalingen, de bepalingen aan te halen die voor de verkeerstekens gelden naar dewelke de beklagde zich niet gedragen heeft (2).*

(1) Raadpl. Wetboek van burgerlijke rechtspleging, artikelen 8, 42, 808 en 1040; *Pand. belges*, v^o *Audience des cours et tribunaux*, n^{rs} 119 tot 121, v^o *Jugements et arrêts*, n^{rs} 300 en 301; verbr., 22 oktober 1945; *Bull.*

en *Pasic.*, 1945, I, 251) en 3 juli 1950 (*Arr. Verbr.*, 1950, blz. 691; *Bull.* en *Pasic.*, 1950, I, 789, en de nota onder dit laatste arrest).

(2) Raadpl. verbr., 16 december 1957, *supra*, blz. 231; *Bull.* en *Pasic.*, 1958, I, 412.

(LOODTS, T. MARCASSIN EN CONSORTEN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 23 mei 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Bergen;

I. Aangaande de beslissing gewezen over de publieke vordering welke ingesteld is ten laste van :

1° Verweerder Marcassin :

Overwegende dat aanlegger zonder hoedanigheid is om zich tegen deze beslissing te voorzien;

2° Aanlegger :

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 96 en 97 van de Grondwet, 1040 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 153, 155, 176 en 190 van het Wetboek van strafvordering, 16 en 146 van de wet van 18 juni 1869 op de rechterlijke inrichting, doordat het bestreden vonnis niet uitgesproken is op de plaats waar de Rechtbank van eerste aanleg te Bergen zitting houdt en in het voor de terechtzittingen dienend gebouw, en doordat mitsdien de voorwaarden van openbaarheid en plechtigheid van de uitspraak op een openbare terechtzitting, zoals de wet ze eist, niet in acht genomen zijn, zonder dat trouwens genoegzaam vastgesteld is dat een volstrekt beletsel om zulks te doen aanwezig was of dat het onmogelijk was de debatten weder te openen en te voorzien in de vervanging van de belette magistraat, zodat het niet mogelijk is de wettelijkheid van het uitspreken van het vonnis te toetsen :

Overwegende dat in het proces-verbaal der terechtzittingen, op 23 mei 1957 gehouden door de Correctionele Rechtbank te Bergen, vastgesteld is, enerzijds, dat «daar de zetel niet regelmatig samengesteld is ingevolge de ziekte van de heer rechter Brenez, de rechtbank de uitspraak in deze zaak verdaagt tot op de buitengewone openbare terechtzitting welke heden te halftwaalf 's voormiddags zal gehouden worden in de clinique Saint-Joseph, avenue Reine Astrid te Bergen», anderzijds, dat, de zaak op dezelfde dag opgeroepen zijnde op de plaats en het uur als hierboven aangeduid, de rechtbank, regelmatig samengesteld uit de HH..., na beraadslaging uitspraak doende, haar vonnis wijst in buitengewone openbare terechtzitting;

Overwegende dat in het bestreden vonnis vastgesteld is dat het in buitengewone terechtzitting uitgesproken is, met alle deuren geopend, in de kliniek te Bergen

waar een van de leden van de zetel verpleegd werd, in tegenwoordigheid van deze leden, van het openbaar ministerie en van de griffier, de partijen in de zaak of hun raadslieden behoorlijk verwittigd zijnde;

Overwegende dat ieder vonnis in openbare terechtzitting dient te worden uitgesproken en dat, voor het naleven van dit voorschrift, de vonnissen in beginsel moeten gewezen worden in de lokalen welke voor de rechtsbedeling dienen;

Dat deze regel evenwel niet zodanig strikt is dat hij geen uitzondering mag lijden;

Dat de wet zelf een aantal uitzonderingen bepaalt en dat een deugdelijke rechtsbedeling vereist dat de hoven en rechtbanken desnoods hun beslissingen kunnen wijzen in andere lokalen dan die waar de rechterlijke macht uitgeoefend wordt, voor zoveel de vereisten van de door de Grondwet opgelegde openbaarheid in acht genomen worden;

Overwegende dat de buitengewone terechtzitting het publiek ter kennis is gebracht; dat de noodzakelijkheid ervan door het vonnis impliciet vastgesteld is waar dit erop wijst dat zij plaats gehad heeft in de kliniek «waar een der leden van de zetel verpleegd werd»; dat het vonnis uitdrukkelijk vaststelt dat de terechtzitting openbaar geweest is;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis aanlegger op de publieke vordering en de burgerlijke vorderingen van verweerders veroordeelt, de tegen verweerder Marcassin ingebrachte telastleggingen niet bekleert om kennis te nemen van zijn burgerlijke vordering tegen Marcassin en Puche, zonder het verzoek om een expertise te beantwoorden dat door aanlegger subsidiair gedaan is in zijn vóór de rechters in hoger beroep regelmatig genomen aanvullende conclusies, en a fortiori zonder de verwerping ervan te motiveren, dan wanneer ieder vonnis met redenen dient omkleed te zijn :

Overwegende dat aanlegger subsidiair verzocht om aanstelling van een deskundige wie zou worden opgedragen de omstandigheden van het ongeval te beschrijven;

Dat de rechter in hoger beroep zijn beslissing op die omstandigheden steunt, zoals zij uit de stukken van het dossier blijken;

Dat hij, na aldus impliciet beslist te hebben dat deze stukken volstonden tot zijn voorlichting, niet behoefde verder in

te gaan op een verzoek dat bijgevolg niet meer dienend was;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 9 en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis aanlegger uit hoofde van de telastlegging *C* tot een geldboete veroordeelt ter zake van niet inachtneming van de met het oog op de regeling van het verkeer aangebrachte signalisatie, het teken naar de vorm regelmatig en voldoende zichtbaar zijnde, zulks door na te laten stil te houden bij een teken n° 26 hetwelk de door hem gevolgde weg « secundair maakte ten opzichte van een zijweg rechts van hem waarvoor voorrang gold », zonder de elementen vast te stellen welke wettelijk een inbreuk uitmaken, aangezien het niet wijst op de nauwkeurige betekenis van het teken n° 26, en zonder deze beslissing naar recht met redenen te omkleden, nu het artikel 97 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 op de politie van het wegverkeer en artikel 3 van het koninklijk besluit van 15 juni 1954 niet aanhaalt :

Overwegende dat de bewezen verklaarde telastlegging in de bewoordingen van artikel 7-2 van de Wegcode gesteld was;

Overwegende dat het teken n° 26, hetwelk aanlegger volgens het vonnis niet in acht genomen heeft, de bestuurder die diegenen moet laten voorgaan welke de weg volgen die hij gaat oprijden, verbiedt zulks te doen zonder te hebben gestopt;

Overwegende dat de rechter over de grond erop wijst dat aanlegger, « zoals hij zelf bekend heeft, nagelaten heeft er stil te houden »;

Dat die reden volstaat om de veroordeling in feite te rechtvaardigen, bij gebrek aan conclusies op dit punt;

Dat de gecritiseerde reden dienvolgens ten overvloede gegeven is en dat het middel, in zover het daartegen opkomt, niet ontvankelijk is;

Overwegende dat de rechter in hoger beroep, om zijn beslissing ten aanzien van de bestanddelen van de inbreuk die hij bestraft naar recht te rechtvaardigen, door verwijzing naar het beroepen vonnis, artikel 7, 2, van het koninklijk besluit van 8 april 1954 aanhaalt;

Dat, aangezien deze bepaling de verplichting vermeldt waarvan de schending door de rechter bestraft werd, deze niet behoefde andere wetbepalingen aan te halen, die welke hij inriep volstaande om de bestanddelen van de inbreuk te bepalen;

Dat het middel derhalve niet gegrond is;

Over het vierde middel, afgeleid uit de

schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 12, paragraaf 1, 16, paragrafen 1, 2 en 4, 17, 20 en 25, paragraaf 2, van het koninklijk besluit van 8 april 1954 houdende Algemeen Reglement op de politie van het wegverkeer, 1 tot 3 van het koninklijk besluit van 15 juni 1954 waarbij het gewijzigd is, 418 en 420 van het Strafwetboek, doordat het bestreden vonnis aanlegger tot een straf veroordeelt uit hoofde van de telastlegging *D* (inbreuk op artikel 12, 1, van de Wegcode) en tot vergoedingen jegens de verwerende burgerlijke partijen, onder meer wegens de verwondingen waarvan alleen die telastlegging oorzaak was, de telastleggingen *A* en *B* tegen verweerder Marcassin niet bewezen verklaart en de rechtbank onbevoegd verklaart om kennis te nemen van aanleggers burgerlijke vordering tegen Marcassin en Puche, om de redenen dat een teken n° 26 de rechtlijnige rijweg die aanlegger volgde secundair maakte ten opzichte van een rechts van hem gelegen zijweg, dat aanlegger, om de doorgang van de voertuigen die de prioritaire zijweg in- en uitreden in acht te nemen, bij hun nadering zich binnen de verlenging van die weg op de zijne had dienen te houden, dat hij zulks niet deed aangezien hij, naar links afwijkende op de rijweg in de verlenging van de prioritaire zijweg, zich bevond op de baan van het door Marcassin bestuurde en in tegengestelde richting rijdende voertuig, dat hij zich zodoende schuldig gemaakt heeft aan de telastlegging *D* die alleen oorzaak was van de botsing tussen de voertuigen en daardoor van de verwondingen aan de in de telastlegging *A* vermelde personen, en dat Marcassin niet aan te wijzen is niet voldoende rechts gereden te hebben, want hij sloeg toen links af naar de prioritaire zijweg, aldus de rechtlijnige weg die hij totdan toe volgde verlatend, en hij was ertoe gehouden zich naar links te begeven zoals hij deed krachtens artikel 25 van het besluit van 8 april 1954, « dan wanneer aanlegger in zijn zo hoofd- als aanvullende conclusies deed gelden dat hij niet naar rechts kon uitwijken, doch ongeveer het midden van de rijweg diende te houden daar uit de richting Brussel een file voertuigen aankwam die de viadukt naar de steenweg op Bergen afreden en hem reglementair beletten dichter bij de rechterraand van de rijweg te rijden » :

Overwegende dat aanlegger in zijn conclusies, om zich te verdedigen tegen de op artikel 12, 1, van de Wegcode gesteunde telastlegging, de in het middel uiteengezette stelling naar voren bracht;

Overwegende dat het bestreden vonnis zich ertoe beperkt erop te wijzen dat aanlegger naar links is afgeweken, doch het

verweer niet beantwoordt dat, volgens aanlegger, zijn rijwige rechtvaardigde;

Dat het middel gegrond is;

II. Aangaande de beslissing gewezen over de burgerlijke vorderingen, ingesteld zowel door Loodts tegen Marcassin en Puche als door Puche, Marcassin en Roland tegen aanlegger :

Overwegende dat het bestreden vonnis vaststelt dat de tegen aanlegger als be-
wezen aangeziene telastlegging *sub* lit-
tera D (inbreuk op artikel 12) de enige
oorzaak is van het ongeval en van de
schadelijke gevolgen die het met zich ge-
bracht heeft;

Dat, bijgevolg, de verbreking van de
beslissing gewezen over de publieke vor-
dering welke op die inbreuk betrekking
had vernietiging met zich brengt van de
beslissingen gewezen over de zowel door
als tegen aanlegger ingestelde burger-
lijke vorderingen, die het gevolg van de
eerste beslissing zijn;

Om die redenen, verbreekt het bestre-
den vonnis, doch enkel in zover het, door
een eigen beschikking recht doende, aan-
legger uit hoofde van de telastlegging D
tot een geldboete van 25 frank veroor-
deeld heeft en het, bij bevestiging recht
doende, over de tussen partijen aanhan-
gig gemaakte burgerlijke vorderingen be-
slist heeft; verwerpt de voorziening voor
het overige; beveelt dat melding van on-
derhavig arrest zal gemaakt worden op
de kant van de gedeeltelijk vernietigde
beslissing; veroordeelt aanlegger tot één
derde en verweerders tot twee derde van
de kosten; verwijst de aldus beperkte
zaak naar de Correctionele Rechtbank te
Doornik, zetelende in hoger beroep.

3 februari 1958. — 2e kamer. — Voor-
zitter, H. Solier, raadshier waarnemend
voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin.
— *Gelijkvuldende conclusie*, H. Paul Ma-
haux, advocaat-generaal. — Pleiter,
H. Pirson.

2^e KAMER. — 3 februari 1958

VERKEER. — OMGEKEERDE DRIEHOEK. —
TWE E OPEENVOLGENDE KRUISINGEN. — DRIE-
HOEK ENKEL TEN OPZICHTE VAN DE TWEEDE
KRUISING OP EEN BEHOORLIJKE AFSTAND GE-
PLAATST. — BESLISSING DAT DEZE DRIEHOEK
ENKEL OP DE TWEEDE KRUISING VERPLICHT-
END IS. — SOUVEREINE BEOORDELING VAN
DE RECHTER OVER DE GROND.

Wanneer een openbare weg achtereenvol-
gens twee openbare wegen kruist, leidt
de rechter over de grond die in feite
vaststelt, naar de omstandigheden en

de plaatsgesteldheid, dat een omge-
keerde driehoek enkel ten opzichte van
de tweede kruising « op een behoorlijke
afstand » geplaatst is, wettelijk af dat
dit teken enkel op de tweede kruising
verplichtend is (1). (Wegcode van 1 fe-
bruari 1934, art. 131-4.)

(ROCK, T. VAN DER AA.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op de bestreden
arresten, op 22 oktober 1955 en 13 juni
1957 gewezen door het Hof van beroep te
Luik, correctionele kamer;

I. Over de voorziening, in zover zij te-
gen het arrest van 22 oktober 1955 ge-
richt is :

Over het middel, afgeleid uit de schen-
ding van de artikelen 51-4 van het ko-
ninklijk besluit van 1 februari 1934 ge-
wijzigd door het besluit van de Regent
van 16 oktober 1947, en 131-2 en 4 van het
koninklijk besluit van 1 februari 1934,
doordat het arrest, na in feite vastgesteld
te hebben dat het teken omgekeerde drie-
hoek n° 7 van de bij voormeld koninklijk
besluit gevoegde tabel I te dicht bij de
weg die de burgerlijke partij naderde ge-
plaatst was, beslist dat dit teken haar
niet verplichtte de doorgang vrij te laten
voor de gebruiker van de weg die zij na-
derde, maar voor de gebruiker van de
volgende weg, dan wanneer artikel 131-4,
de rechter over de feiten niet toelaat te
beslissen dat dit teken n° 7 de bestuurder
aanduidt dat hij de doorgang moet vrij-
laten voor de voertuigen welke rijden op
een van de wegen die hij gaat naderen
— ten deze de weg die hij gaat naderen
na een eerste kruispunt overgestoken te
zijn — doch enkel op de weg die hij na-
dert; doordat het arrest deze artikelen
verkeerd toegepast heeft door te beslissen
dat het deel van de openbare weg dat ligt
tussen de eerste kruising en de tweede
waarop het ongeval zich voorgedaan
heeft, secundair was, dan wanneer dat
deel van de openbare weg niet van een
omgekeerde driehoek voorzien was; door-
dat het arrest bijgevolg onwettelijk be-
slist heeft dat de burgerlijke partij be-
klaagde de doorgang diende vrij te laten,
hoewel zij van rechts kwam gereden ten
opzichte van beklagde die de splitsing
naderde waarop het ongeval zich voorge-
daan heeft, aldus artikel 55 van het ko-
ninklijk besluit van 1 februari 1934, ge-
wijzigd door artikel 4 van het besluit van
de Regent van 16 oktober 1947 schendend;
doordat het arrest bijgevolg vier vijfde

(1) Verbr., 9 november 1953 en 21 juni 1954
(Bull. en Pasic., 1954, I, 167 en 903).

van de burgerlijke verantwoordelijkheid voor het ongeval onwettelijk de burgerlijke partij Rock ten laste gelegd heeft :

Overwegende dat artikel 131-4 van het koninklijk besluit van 1 februari 1934 houdende Algemeen Reglement op de politie van het vervoer en het verkeer, bepaalt dat de omgekeerde driehoek, die aankondigt dat de gevolgde weg secundair wordt, « op een behoorlijke afstand van de kruising geplaatst wordt, welke afstand bepaald wordt volgens de omstandigheden en de plaatselijke gesteldheid; in gewone gevallen bedraagt die afstand ongeveer 100 meter »;

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat « het in de rue des Ecoles geplaatst teken slechts op 35 meter van de eerste kruising en op 75 meter van de tweede stond; dat, gezien de door artikel 131-4 van het reglement op het vervoer en het verkeer approximatief bepaalde afstand, het een gevaarsteken uitmaakte voor de tweede kruising en niet voor de eerste; dat bovendien de eerste kruising blijkt niet het minste belang te hebben, terwijl duidelijk uitkomt dat de tweede, op 100 meter zichtbare kruising gevormd is door een hoofdverkeersweg; dat onder het reglement van 1934 dit teken niet voorbij de eerste kruising kon geplaatst worden zonder het risico dat het door de weggebruikers niet tijdig zou kunnen opgemerkt worden; dat tenslotte de draagwijdte van het litigieuze teken door de weggebruikers aldus begrepen wordt...; dat hieruit dient te worden besloten dat de litigieuze driehoek voorzeker tot gevolg heeft de weggebruikers te verwittigen dat zij de doorgang moeten vrijlaten voor de voertuigen die rijden op de weg waarop het ongeval zich heeft voorgedaan »;

Overwegende dat de rechter over de grond aldus in feite vastgesteld heeft dat uit de omstandigheden en de plaatsgesteldheid viel af te leiden dat het litigieuze teken enkel ten opzichte van de tweede kruising « op een behoorlijke afstand » geplaatst was, en derhalve enkel voor die kruising zijn uitwerking had;

Dat deze beoordeling van feitelijke aard en dienvolgens soeverein is;

II. Over de voorziening, in zover zij tegen het arrest van 13 juni 1957 gericht is :

Overwegende dat aanlegger tegen deze beslissing geen grief aanvoert, tenzij de

grief « het onwettelijk arrest van 22 oktober 1955 toegepast te hebben om een einduitspraak te geven over de eis van de burgerlijke partij Rock »;

Overwegende dat, aangezien het arrest van 22 oktober 1955 wettelijk is, het middel feitelijke grondslag mist;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

3 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohier, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — Pleitter, H. De Bruyn.

2^e KAMER. — 3 februari 1958

1° VERLATING VAN FAMILIE. — STRAFVERVOLGING. — VOORAFGAANDE KLACHT NIET VEREIST.

2° VERLATING VAN FAMILIE. — ONTVANKELIJKHEID VAN DE VERVOLGING. — OP-ROEPING EN VERHOOR DER PARTIJEN. — DRAAGWIJDTE VAN DEZE RECHTSVORMEN.

3° BURGERLIJKE VORDERING. — RECHTSVORDERING STREKKENDE OM HET ERKENNEN DOOR DE RECHTER VAN DE KRENKING VAN DE DOOR HET MISDRIJF BENADEELDE RECHTEN EN VAN DE TOEWIJZING DER KOSTEN. — ONTVANKELIJKHEID.

1° De vervolging van het misdrijf van verlaten van familie is niet afhankelijk van een voorafgaande klacht. (Wetboek van strafrecht, art. 391bis.)

2° Zo de vervolging van het misdrijf van verlaten van familie niet geldig kan ingesteld worden zonder dat de partijen vóór de vrederechter ontboden worden, verhindert de omstandigheid dat hun verklaringen vervolgens niet konden afgenomen worden ingevolge de niet-verschijning van een dezer partijen, al ware deze laatste de klagende partij, de vervolging niet (1). (Wet van 14 januari 1928, art. 2, gewijzigd door deze van 17 januari 1939, art. 2.)

3° De rechtsvordering tot het herstellen van de door een misdrijf veroorzaakte schade kan alleen strekken om het erkennen door de rechter van de krenking van de door het misdrijf benadeelde rechten en van de toewijzing der kosten (2).

Précis de procédure civile, bd. I, n° 292; VAN ROYE, *Manuel de la partie civile*, n° 311; verbr., 30 juni 1913 (*Bull.* en *PASIC.*, 1913, I, 356); 7 mei 1923 (*ibid.*, 1923, I, 294); 14 oktober 1940 (*ibid.*, 1940, I, 249). Raadpl. ook verbr., 11 april en 11 juni 1956 (*ibid.*, 1956, I, 841 en 1098).

(1) Raadpl. verbr., 8 januari 1951 (*Arr. Verbr.*, 1951, blz. 238; *Bull.* en *PASIC.*, 1951, I, 286).

(2) Raadpl. MAZEAUD, bd. III, n°s 2362 en 2312, *in fine*; PLANIOL et RIPERT, bd. VI, n° 546; DEMOGUE, bd. IV, n° 493 en nota 2; BRAAS,

(DUCHATEAU, T. DUCHATEAU.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 27 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Luik, correctionele kamer;

I. In zover de voorziening gericht is tegen de over de publieke vordering gewezen beslissing :

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 2 van de wet van 14 januari 1928, gewijzigd door artikel 2 van de wet van 17 januari 1939, doordat de vervolging tegen aanlegger ingespannen is zonder dat zijn echtgenote klacht ingediend heeft uit hoofde van verlating van familie en zonder dat de vrederechter haar verklaringen gehoord heeft, dan wanneer de vervolgende partij bij gebreke aan die elementen niet beschikte over de gegevens op grond waarvan zij aanlegger kon dagvaarden :

Overwegende, enerzijds, dat op het stuk van verlating van familie geen aan de vervolging voorafgaande klacht vereist is;

Overwegende, anderzijds, dat het in het middel aangeduid artikel 2, in lid 1 een gebiedende bepaling inhoudt welke luidt als volgt : « wordt hij (de schuldenaar) vóór de vrederechter ontboden » en, in lid 2, een andere bepaling welke niet hetzelfde karakter heeft : « de vrederechter neemt de verklaringen van partijen af... »;

Overwegende dat, aangezien aanlegger niet betwistte dat hij vóór de vrederechter is ontboden, de vervolging geldig kon ingesteld worden zonder dat de echtgenote, insgelijks ontboden doch niet verschoeiend, gehoord was :

Overwegende dat het middel naar recht faalt;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van artikel 391bis van het Strafwetboek (artikel 1 van de wet van 14 januari 1928, gewijzigd door artikel 1 van de wet van 17 januari 1939), doordat, eerste onderdeel, de uitkering tot onderhoud niet meer verschuldigd was vanaf 1 april 1956, op welke datum de uitwerking van het vonnis waarbij zij toegekend was, ophield, en doordat, tweede onderdeel, het niet betalen van de uitkering tot onderhoud nooit vrijwillig is geweest, daar aanlegger geheel het actief der gemeenschap aan zijn echtgenote gelaten heeft :

Overwegende, enerzijds, dat de telastlegging een misdrijf vermeldt dat gepleegd is tussen 30 maart 1955 en 30 maart 1956;

Dat het derhalve van belang ontbloomt is dat het vonnis op 1 april 1956 zijn uitwerking niet meer gehad heeft;

Overwegende, anderzijds, dat uit geen enkel stuk waarop het hof vermag acht te slaan blijkt dat aanlegger vóór de rechter over de grond verklaard heeft dat hij de vrijwilligheid van zijn in gebreke blijven betwistte; dat het arrest dus wettelijk dit element van het misdrijf vaststelt waar het de telastlegging in de termen van de wet bewezen verklaart;

Overwegende dat het eerste onderdeel van het middel niet ontvankelijk is en dat het tweede onderdeel feitelijke grondslag mist;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

II. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing gewezen over de vordering van verweerder tegen aanlegger :

Over het eerste middel, afgeleid uit de niet-ontvankelijkheid der burgerlijke vordering, doordat verweerder, enerzijds, niet vermocht op te treden, naardien de aan zijn overleden moeder verschuldigde maandelijkse betalingen niet aan de zoon konden worden overgedragen, en, anderzijds, bij het geschil geen belang had vernits hij slechts een veroordeling tot de kosten vorderde :

Overwegende dat, toen hij zich burgerlijke partij stelde, verweerder zich erbij bepaald heeft *expressis verbis* de kosten van zijn stelling te vorderen; dat dit onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat de rechter over de grond, met verweerder, wettelijk heeft kunnen aannemen dat het nadeel dat deze door het misdrijf berokkend is voldoende vergoed zou wezen door het erkennen, door de rechter van de krenking van zijn rechten, naardien deze erkenning de veroordeling tot de kosten welke te dien einde nodig waren met zich brengt; dat dit onderdeel van het middel naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

3 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohier, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Vroonen. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 3 februari 1958

(WOTRON, T. MINETTE.)

1° VERKEER. — WEGCODE, ARTIKEL 16-4. — BESTUURDER ERTOE GEHOUDEN DE DOORGANG VRIJ TE LATEN. — VERBOD VERDER TE RIJDEN. — PERKEN.

2° VERBREKING. — UITGESTREKTHEID. — STRAFZAKEN. — VOORZIENING VAN DE BEKLAAGDE. — VERBREKING VAN DE BESLISSING OVER DE PUBLIEKE VORDERING. — BRENGT MET ZICH DE VERBREKING VAN DE NIET DEFINITIEVE BESLISSING OVER DE VORDERING VAN DE BURGERLIJKE PARTIJ. — ZELFS IN GEVAL VAN AFSTAND VAN DE VOORZIENING VAN DE BEKLAAGDE TEGEN DEZE BESLISSING.

3° KOSTEN. — STRAFZAKEN. — VERBREKING. — VOORZIENING VAN DE BEKLAAGDE TEGEN DE BESLISSING OVER DE PUBLIEKE VORDERING EN TEGEN DE BESLISSING, NIET DEFINITIEF, OVER DE BURGERLIJKE VORDERING. — AFSTAND VAN DEZE LAATSTE VOORZIENING. — BEKLAAGDE DIENENDE TOT DE KOSTEN VAN DIE AFSTAND VEROORDEELD TE WORDEN, ZELFS ZO BEIDE BESLISSINGEN IN HUN GEHEEL VERBROKEN WORDEN.

1° *De bestuurder die ertoe gehouden is de doorgang vrij te laten mag volgens het reglement niet verder rijden behoudens wanneer hij zulks doen kan zonder gevaar voor ongevallen, gelet niet alleen op de verwijdering en de snelheid van de andere bestuurder, maar ook op de plaats van deze bestuurder op de openbare weg (1). (Wegcode, artikel 16-4.)*

2° *De verbreking, op de voorziening van de beklagde, van de over de publieke vordering gewezen beslissing brengt met zich de verbreking van de beslissing, niet definitief, over de vordering van de burgerlijke partij gewezen, zelfs zo de beklagde afstand heeft gedaan van zijn voorziening tegen deze laatste beslissing (2).*

3° *Wanneer de beklagde zich voorzien heeft tegen de over de publieke vordering gewezen beslissing en tegen de beslissing, niet definitief, over de vordering van de burgerlijke partij gewezen en wanneer hij daarna afstand heeft gedaan van deze laatste voorziening, voorbarig ingesteld, moet hij tot de kosten van die afstand veroordeeld worden, zelfs zo, ingevolge zijn voorziening tegen de beslissing over de publieke vordering, beide beslissingen in hun geheel verbroken worden (3).*

(1) Verbr., 23 april 1956 (*Bull.* en *PASIC.*, 1956, I, 881); 1 oktober en 26 november 1956, redenen (*ibid.*, 1957, I, 73 en 316); 23 september 1957 (*supra*, blz. 17; *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 20).

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 13 juli 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Namen;

I. In zover de voorziening gericht is tegen de over de publieke vordering gewezen beslissing :

Overwegende dat aanlegger zich zonder voorbehoud tegen het openbaar ministerie voorzien heeft; dat de voorziening bij gebrek aan belang niet ontvankelijk is in zover zij gericht is tegen de beslissingen waarbij de publieke vordering betreffende de telastlegging A verjaard verklaard is en aanlegger van de telastlegging C vrijgesproken is;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 15 en 16-4 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 houdende Algemeen Reglement op de politie van het wegverkeer, doordat het bestreden vonnis aanlegger schuldig verklaard heeft aan het feit, in de dagvaarding opgegeven omstandigheden van tijd en plaats, nagelaten te hebben de doorgang vrij te laten voor degene (de bestuurder) die van rechts komt, en hem uit dien hoofde veroordeeld heeft tot een geldboete van 20 frank, verhoogd met 190 deciem en drie dagen vervangende gevangenisstraf, om de reden dat, verplicht zijnde slechts met de grootste voorzichtigheid te verordenen zodat hij de doorgang vrijliet voor de van rechts komende bestuurder en het kruispunt slechts mogende oprijden indien er geen gevaar voor ongevallen bestond, gelet op de snelheid en de verwijdering van de voorrang genietende weggebruiker, hij integendeel nagelaten zou hebben te vertragen en desnoods stil te houden vooraleer het kruispunt op te rijden, en zodoende Minette de doorgang vrij te laten, doordat het bestreden vonnis aldus beslist zonder passende beantwoording van de in hoger beroep regelmatig genomen conclusies waarbij aanlegger betoogde dat, gezien de positie van de motorrijder Minette die uiterst rechts reed en het feit dat hijzelf uiterst traag naar rechts afgeslagen had, hierbij slechts 50 centimeter op de linkerhelft van de genaderde rijweg komend, hij de voorrang genietende weggebruiker ruimschoots genoeg plaats gelaten had om

(2) en (3) Verbr., 6 en 20 mei 1957 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 1059 en 1134); 20 januari 1958 (*supra*, blz. 308; *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 518).

hem zonder risico's te kruisen, dan wanneer, aangezien de twee voertuigen elkaar niet geraakt hebben en aangezien de inbreuken op de artikelen 12, paragraaf 1, en 25, paragraaf 2, litt. a, van het koninklijk besluit van 8 april 1954 ten laste van aanlegger niet als bewezen aangemerkt zijn, de redenen van het bestreden vonnis niet te kennen geven uit welke vaststellingen de rechtbank geacht heeft wettelijk te kunnen afleiden dat, in strijd met de bovenaangehaalde stelling, aanlegger inderdaad zou nagelaten hebben de motorrijder te laten voorgaan, en dan wanneer het bestreden vonnis aanneemt « dat het dus niet mogelijk is het Minette als een fout aan te rekenen te spoedig uitgeweken zijn tot op de berm wanneer hij het voertuig van Wotron zien te voorschijn komen heeft », en aldus schijnt te overwegen dat het enkel feit dat aanlegger op het linker deel gekomen is van de weg die op de uiterste rechterkant door de motorrijder gevolgd werd, de inbreuk op artikel 15 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 zou uitgemaakt hebben, wat klaarblijkelijk in strijd is met het voorgeschrevene door artikel 16-4 van hetzelfde koninklijk besluit naar luid waarvan elke bestuurder die een andere moet laten voorgaan enkel behoeft te vertragen of stil te houden indien er gevaar voor ongevallen bestaat gelet op de verwijdering en de snelheid, maar ook de plaats van de andere bestuurder, welk element de redenen van de bestreden beslissing volkomen buiten beschouwing laten :

Overwegende dat uit het in onderling verband brengen van de artikelen 15 en 16-4 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 blijkt dat de bestuurder die ertoe gehouden is de doorgang voor de van rechts komende bestuurder vrij te laten, slechts verder mag rijden indien hij zulks, gelet op de plaats, de verwijdering en de snelheid van de andere bestuurder, kan doen zonder gevaar voor ongevallen;

Overwegende dat, waar het vaststelt, enerzijds, dat aanlegger, die verweerder moest gezien hebben, niet stilgehouden en zelfs niet vertraagd heeft, en, anderzijds, dat verweerder, verrast door de foutieve rijwijze van aanlegger, op de berm uitgeweken is, het bestreden vonnis de conclusies niet beantwoordt heeft waarbij aanlegger aanvoerde dat hij, gelet op de plaats, de verwijdering en de snelheid van de andere bestuurder, bij het naar rechts afslaan, voldoende plaatsruimte gelaten had voor de rechts van hem komende weggebruiker om hem zonder gevaar te kruisen, daar geen aanrijding tussen de voertuigen plaats gegrepen heeft;

Overwegende dat het middel gegrond is;

II. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissingen gewezen over de tegen aanlegger ingestelde burgerlijke vorderingen :

Overwegende dat aanlegger bij een verklaring, op de griffie van de Correctionele Rechtbank te Namen afgelegd door een pleitbezorger die daartoe een bijzondere machtiging ontvangen had, regelmatig van de voorziening afstand gedaan heeft voor zoveel zij gericht was tegen de over de vorderingen der burgerlijke partijen gewezen beslissingen;

Overwegende dat, aangezien bij deze beslissingen niet over een betwisting omtrent de bevoegdheid uitspraak gedaan is en zij geen eindbeslissingen zijn in de zin van artikel 416 van het Wetboek van strafvordering, de afstand van deze niet ontvankelijke voorziening niet als een berusting valt aan te zien;

Overwegende derhalve dat de verbreking van de over de publieke vordering gewezen beslissing de verbreking met zich brengt van de beslissingen gewezen over de burgerlijke vorderingen van verweerdere die het gevolg ervan zijn;

Om die redenen, decreteert de afstand van de voorziening in zover zij gericht was tegen de over de vorderingen van verweerdere gewezen beslissingen; verbreekt het bestreden vonnis, in zover het aanlegger veroordeelt uit hoofde van inbreuk op artikel 15 van de Wegcode en over de vorderingen van verweerdere beslist; verwerpt de voorziening voor het overige; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; verwijst de aldus beperkte zaak naar de Correctionele Rechtbank te Dinant, zetelende in hoger beroep; veroordeelt verweerdere tot de kosten, behalve de kosten van de afstand welke ten laste van aanlegger zullen blijven.

3 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohier, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Vroonen. — *Gelijklopende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. De Bruyn en Simont.

2^e KAMER. — 4 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. — BUITENGEWONE TERMIJN. — STELSEL VAN ARTIKEL 74 VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN VÓÓR ZIJN WIJZIGING DOOR ARTIKEL 30 VAN DE WET VAN 8 MAART 1951. — VOLLEDIGE EN JUISTE AANGIFTE. — BEGRIP.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. —

AANVULLENDE PERSONELE BELASTING. — AF-TREKBARE LASTEN. — RENTE DOOR EEN ZOON AAN ZIJN OUDERS BETAALD ALS TEGENPRESTATIE VOOR DE VERWERFING IN VOLLE EIGENDOM VAN EEN GOED AAN EEN VAN HEN BEHOURENDE. — RENTE GEEN KARAKTER HEBBENDE VAN EEN RENTE TOT LEVENSONDERHOUD. — RENTE NIET VAN DE BELASTBARE INKOMSTEN AFTREKBAAR.

1° *Om volledig en juist te zijn en om te beletten dat de buitengewone termijnen, gesteld bij artikel 74 van de samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen zoals het toepasselijk was vóór zijn wijziging door artikel 30 van de wet van 8 maart 1951, zouden ingaan, moet de door de artikelen 53 en 54 van dezelfde wetten voorgeschreven aangifte, rekening houdend met de erbij gevoegde stukken, alle tot het vestigen van de belasting nodige elementen inhouden, zodat de administratie aan de hand van die elementen en zonder dat zij van uitwendige elementen gebruik heeft te maken, de belastingschuld kan bepalen en de belasting op het kohier kan brengen (1).*

2° *Het arrest dat, waar het soeverein de overeenkomst uitlegt waarbij een zoon een rente aan zijn ouders uitkeert, beslist dat die rente de tegenprestatie uitmaakt voor de verwerving, in volle eigendom, van een goed aan een van hen behorende, en geen karakter van een rente tot levensonderhoud heeft, rechtvaardigt wettelijk dat haar bedrag niet kan afgetrokken worden van de inkomsten van de schuldenaar, in de aanvullende personele belasting belastbaar (2).* (Samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, artikel 44, par. 1, 5°.)

(RONDAY, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 4 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de

Grondwet, 59 en 74 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschateld bij besluiten van 31 juli 1943 en 15 januari 1948, 2 van het besluit van de secretarissen-generaal van 31 juli 1943 en 2 van het besluit van de Regent van 16 januari 1948, allebei betreffende de nationale crisisbelasting, 1, 2 en 3 van de wet van 15 mei 1846, 1 van de wet van 30 december 1947, 6 van de wet van 23 december 1948, de wet van 26 maart 1949, 2 van de wet van 22 december 1950, doordat het bestreden arrest zegt dat de aangiften over de dienstjaren 1947, 1948 en 1949 slechts ontoereikende en dubbelzinnige vermeldingen inhielden die de ambtenaar konden misleiden ten aanzien van het al dan niet aftrekbaar karakter van een in de algemene onkosten opgenomen lijfrente; dat geen van die aangiften de onontbeerlijke elementen inhield tot het bepalen van de juiste aard, zoals hij uit de akte van schenking van 10 september 1946 blijkt, van de sommen welke aanlegger wilde aftrekken, dan wanneer de wet enkel eist dat in de aangifte het bedrag van de uitgave en de aard ervan aangeduid worden, en dan wanneer deze aanduidingen ten deze volledig waren met daarenboven de naam van de genietster van de lijfrente, en dan wanneer geen enkele wetsbepaling aanlegger ertoe verplichtte een afschrift van de schenking of een nota met de uiteenzetting van de redenen waarom hij de rente als aftrekbaar aanzag bij zijn aangifte te voegen, zodat, zoals zij ingericht waren, de aangiften alle door de wet voorgeschreven elementen inhielden en zodat de aanslag vóór de verstrijking van elk der dienstjaren 1947, 1948 en 1949 op het kohier diende te worden gebracht, zonder dat de administratie zich vermag te beroepen op de buitengewone termijn van artikel 74 van de samengeschatelde wetten, opgeschorst door de besluitwet van 17 december 1942 :

Overwegende dat het bestreden arrest beslist, zonder deswege aangevallen te zijn, dat de rente welke aanlegger aan zijn vader tot met dezès overlijden, en vervolgens aan zijn moeder betaald heeft de tegenprestatie uitmaakte voor de verwerving, in volle eigendom, van een goed dat aanlegger op 10 september 1946 van zijn vader gekregen had;

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat aanlegger de betaling van voormelde rente in zijn aangiften in de volgende vorm vermeld heeft :

(1) Verbr., 15 oktober 1957 (*Bull.* en *Pasic.*, 1958, I, 139). Raadpl. ook verbr., 22 oktober 1957 (*Bull.* en *Pasic.*, 1958, I, 166).

(2) Raadpl. verbr., 24 februari 1953 (*Arr. Verbr.*, 1953, blz. 438; *Bull.* en *Pasic.*, 1953, I, 488).

1. Voor het dienstjaar 1947, een aftrek van 25.125 frank van de aan de aanvullende personele belasting onderworpen inkomsten, door ze aan te geven onder de aanduiding : « rente tot levensonderhoud

betaald aan Mevrouw de weduwe Ron-day-Brouwier », gevolgd van het adres;

2. Voor het dienstjaar 1948, een aftrek van 81.913 fr. 55 van zijn bedrijfsinkomsten, onder de post: « handelskosten » en onder de aanduiding « kosten rente Mevrouw de weduwe Ronday », gevolgd van het adres;

3. Voor het dienstjaar 1949, een aftrek van 74.183 fr. 55 van zijn bedrijfsinkomsten op de exploitatierekening en onder de aanduiding « rentekosten »;

Overwegende dat, om volledig en juist te zijn en om te beletten dat de buitengewone termijnen, gesteld bij artikel 74 van de samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen zoals het ten deze toepasselijk was, zouden ingaan, moet de door de artikelen 53 en 54 van dezelfde wetten voorgeschreven aangifte, rekening houdend met de erbij gevoegde stukken, alle tot het vestigen van de belasting nodige elementen inhouden, zodat de administratie aan de hand van die elementen en zonder dat zij van uitwendige elementen gebruik hoeft te maken, de belastingschuld kan bepalen en de belasting op het kohier kan brengen;

Overwegende dat de rechter over de grond uit het tegenover elkaar stellen van die gegevens met de juiste aard van de rente, wettelijk de gevolgtrekking heeft kunnen maken dat de aangifte over 1947 onjuist was, vermits zij verkeerdelijk vermeldde dat het een rente tot levensonderhoud gold, en dat de aangiften over 1948 en 1949 onvolledig en dubbelzinnig waren daar zij de aard van de rente niet aanduiden; dat immers deze rente naar gelang van haar aard aftrekbaar was of niet, wat de administratie ertoe verplicht gebruik te maken van uitwendige elementen om die aard te bepalen;

Dat hij derhalve wettelijk beslist heeft dat de administratie, om de aan aanlegger te wijten ontoereikendheden van aanslag recht te zetten, gerechtigd was de litigieuze aanslagen op het kohier te brengen binnen de buitengewone termijn van voormeld artikel 74, opgeschorst bij de besluitwet van 17 december 1942;

Overwegende dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1317 tot 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 26 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschakeld bij de besluiten van 31 juli 1943 en 15 januari 1948, 2 van het besluit van de secretarissen-generaal van 31 juli 1943, 2 van het besluit van de Regent van 16 januari 1948, allebei tot de nationale crisisbelasting betrekkelijk, doordat het bestreden arrest betwist dat aanlegger

het recht had in zijn algemene onkosten enig deel van de rente op te nemen welke hij zijn ouders uitkeerde krachtens een akte van schenking te bezwarenden titel, en zelfs de rente welke de afschrijving vertegenwoordigde van de verwervingsprijs die door het uitkeren van de rente opgeleverd was, onder aanvoering: a) dat het uitgaven geldt welke gedaan zijn met het oog op het verwerven van een kapitaal en niet van een inkomen; b) dat het afschrijven van een dergelijke uitgave in een boekhouding onder een afzonderlijke rubriek zou geboekt zijn geweest, onafhankelijk van de integrale aftrekking van de uitgekeerde rente; dan wanneer: a) aanlegger in de vóór het hof van beroep regelmatig genomen conclusies, waarin hij aannam dat niet geheel de rente aftrekbaar was omdat zij inderdaad een uitgave tot het verwerven van een kapitaal en niet van een inkomen uitmaakte, zijn aanspraken beperkte tot het aftrekken van de normale afschrijving van de verwervingsprijs die door het uitkeren van de rente opgeleverd was, zodat het argument van het hof van beroep niet doeltreffend is; b) al is het juist dat de ingediende aangiften voor de dienstjaren 1947 tot 1951 inbegrepen jaarlijks een som van 14.650 frank vermelden welke 20 t. h. vertegenwoordigt van 73.250 fr. als eerste inrichtingskosten, geen element van die aangiften toeliet af te leiden, zoals het hof van beroep doet, dat die kosten zich vereenzelvigen met de verwervingsprijs van de door een lijfrente betaalde handelsonderneming, zodat de afschrijving, volgens het hof, reeds in een andere vorm zou zijn afgetrokken; dan wanneer het hof van beroep mitsdien uit bijlagen bij de aangifte gevolgtrekkingen afgeleid heeft welke de tekst van die stukken geenszins impliceerde:

Overwegende dat het bestreden arrest, om de eis van aanlegger af te wijzen, vaststelt « dat uit de elementen van het dossier blijkt dat verzoeker voor elk van de kwestieuze dienstjaren in zijn rekeningen en balansen afschrijvingen aangeduid heeft, hoewel hij bovendien het totaal bedrag der sommen aftrekt welke betaald zijn in uitvoering van de akte van verwerving van zijn onderneming »;

Overwegende enerzijds dat, aangezien de verplichting te motiveren door een vormregel vereist is, het hof van beroep door deze beschouwingen aan het voorschrift van artikel 97 van de Grondwet voldaan heeft;

Overwegende, anderzijds, dat aanlegger aanvoert dat de afschrijvingen welke in de rekeningen en balansen opgetekend zijn en waarvan het bestreden arrest gewag maakt, in werkelijkheid niet de afschrijving van de verwervingsprijs van

de onderneming, welke door het uitkeren van de rente opgeleverd wordt, zijn, doch de jaarlijkse afschrijving van een bedrag van 14.650 frank wegens eerste inrichtingskosten;

Dat hij hieruit afleidt dat het bestreden arrest de bewijskracht zou miskend hebben van de akten welke het bewijs van die stelling opleveren;

Overwegende dat, waar hij nalaat nader aan te duiden welke die akten zijn, en eventueel ze over te leggen tot staving van die stelling, aanlegger het hof in de onmogelijkheid stelt het middel in dit opzicht te beantwoorden;

Overwegende dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1317 tot 1322 van het Burgerlijk Wetboek en 44, paragraaf 1, van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschaakt bij de besluiten van 31 juli 1943 en 15 januari 1948, doordat het bestreden arrest weigert, ter zake van de aanvullende personele belasting, de aftrekking toe te staan van enig deel van de rente welke aanlegger aan zijn ouders, en vervolgens aan zijn moeder betaald heeft krachtens de schenking onder bezwarende titel van 10 september 1946, en aan die rente het karakter van rente tot levensonderhoud ontzegt, onder aanvoering dat dergelijke uitlegging met de geest en de letter der overeenkomst strijdig zou wezen; dan wanneer aanlegger in vóór het hof van beroep regelmatig genomen conclusies, welke in het arrest niet beantwoord zijn, doen gelden had dat zijn vader door die overeenkomst zich ontdaan had van het bezit van zijn handelsonderneming die de bron van zijn inkomsten was, en als tegenprestatie aanlegger het betalen van een rente opgelegd had welke in feite de nakoming van zijn onderhoudsverplichting was, en dan wanneer de rechter over de grond diende te verklaren waarin dergelijke uitlegging tegen de letter en het geschrift van de overeenkomst zou indruisen :

Overwegende dat aanlegger in zijn conclusies deed gelden dat zijn vader, door zich te zijnen bate van geheel zijn handelsonderneming en zijn onroerend goed te ontdoen, « voor zich en zijn echtgenote de bron van hun inkomsten uit handen gaf » en dat dienvolgens « het deel van die rente waaraan niet het karakter van een bedrijfsuitgave zou toegekend worden, als een rente tot levensonderhoud dient te worden beschouwd »;

Overwegende dat het hof van beroep deze stelling afwijst om de reden « dat de litigieuze « rente » zelfs niet ten dele als een « rente tot levensonderhoud » valt te beschouwen; dat dergelijke uitlegging

strijdig is én met de letter én met de geest van de overeenkomst welke de verbintenissen van verzoeker in het leven oproepen heeft »;

Dat het bestreden arrest mitsdien voldaan heeft aan de door artikel 97 van de Grondwet voorgeschreven vormverplichting;

Dat, vermits tegen het bestreden arrest niet wordt opgekomen ter zake van het miskennen van de bewijskracht van de overeenkomst van 10 september 1946, de interpretatie welke de rechter over de grond ervan verstrekt heeft, soeverein is;

Dat, nu het arrest beslist heeft dat de litigieuze rente niet het karakter van een rente tot levensonderhoud had, het, door te beslissen zoals het gedaan heeft, artikel 44, paragraaf 1, van de samengeschaakte wetten niet geschonden heeft;

Dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

4 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — *Gelykheidende conclusie*, H. R. Delange, advocaat-generaal. — Pleiter, H. Van Leynseele.

2^e KAMER. — 4 februari 1958

1° VENNOOTSCHAP ONDER GEMEENSCHAPPELIJKE NAAM. — PERSOONLIJK PATRIMONIUM DER VENNOTEN ONDSCHIEDEN VAN DAT DER VENNOOTSCHAP. — PATRIMONIUM DER VENNOTEN DE SCHULDVERDERINGEN BEGRIJPENDE JEGENS DE VENNOOTSCHAP VERKREGEN UIT HOOFDE VAN MET HAAR ALS DERDEN AFGEDANE VERRICHTINGEN.

2° VENNOOTSCHAP ONDER GEMEENSCHAPPELIJKE NAAM. — VERLIES DOOR DE VENNOOTSCHAP GELEDEN BIJ HET AFSLUITEN VAN EEN BOEKJAAR. — VERLIES OVER DE VENNOTEN NIET VERDEELD, DOCH NAAR HET DAAROPVOLGEND BOEKJAAR OVERGEBRACHT. — GEEN SCHULDVERMENGING OF VERGELIJKING MET DE PERSOONLIJKE SCHULDVERDERING VAN EEN VENNOOT JEGENS DE VENNOOTSCHAP.

3° INKOMSTENBELASTINGEN. — EXTRABELASTING. — VENNOOTSCHAP ONDER GEMEENSCHAPPELIJKE NAAM EEN VERLIES LIJDENDE OVER HET OP 31 DECEMBER 1944 AFGESLOTEN BOEKJAAR. — VERLIES ONDER DE VENNOTEN NIET VERDEELD, DOCH NAAR HET BOEKJAAR 1945 OVERGEBRACHT. — VENNOOT IN DE EXTRABELASTING BELASTBAAR OP EEN NIET GERECHTVAARDIGD ACCRES VAN ZIJN PERSOONLIJKE ACTIVA ONDER MEER HET BA-

TIG SALDO VAN ZIJN REKENINGCOURANT IN DE
VENNOOTSCHAP BEGRIJPENDE.

- 1° *Al zijn de vennoten onder gemeenschappelijke naam hoofdelijk en onbeperkt jegens de schuldeisers der vennootschap aansprakelijk, is hun persoonlijk patrimonium evenwel onderscheiden van dat der vennootschap en begrijpt de schuldvorderingen welke zij jegens haar verkregen hebben uit hoofde van verrichtingen die zij met haar afgedaan hebben als derden, dit wil zeggen buiten hun betrekkingen van vennoot tot vennoot (1).*
- 2° *Wanneer het verlies door een vennootschap onder gemeenschappelijke naam geleden bij het afsluiten van een boekjaar over de vennoten niet wordt verdeeld, doch naar het daaropvolgend boekjaar wordt overgebracht, levert het geen grond op tot schuldvermenging of vergelijking met de persoonlijke schuldvordering van een vennoot jegens de vennootschap zelve (2).*
- 3° *De omstandigheid dat een vennootschap onder gemeenschappelijke naam, over het op 31 december 1944 afgesloten boekjaar, een verlies geleden heeft dat over de vennoten niet verdeeld werd, doch naar het boekjaar 1945 overgebracht werd, is geen beletsel voor het aanslaan van een vennoot in de extrabelasting op het niet gerechtvaardigde accres van zijn persoonlijke activa, waarop de vermoedens van herkomst, ingevoerd bij artikel 2, paragraaf 3, van de wet van 16 oktober 1945 van toepassing waren, en welke onder meer het batig saldo van zijn rekening-courant in die vennootschap begrepen (3).*

(DRUGMAND, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 21 februari 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 2 en inzonderheid 2, paragrafen 1 en 3, 4 en inzonderheid 4, paragraaf 4, 11, 16 en 19 van de wet van 16 oktober 1945 tot invoering van een extrabelasting, 35 en inzonderheid 35, paragraaf 4, van de wetten op de inkomstenbelastingen,

samengeschiedeld bij besluit van 31 juli 1943, 17 van de samengeordende wetten op de vennootschappen (titel IX van boek I van het Wetboek van koophandel), doordat het bestreden arrest beslist heeft dat er geen termen aanwezig waren om van aanleggers belastbaar vermogensaccres een verlies van 361.876 frank af te trekken dat in 1944 geleden werd door de vennootschap onder gemeenschappelijke naam « Drugmand et Meert » waarin aanlegger voor de helft deelgenoot was, om de reden dat « er niet betwist is dat dit verlies overgebracht werd naar het boekjaar 1945 en herwonnen is door middel van de in de loop van dit jaar gemaakte winsten » en dat « het verlies geen weerslag gehad heeft op de rekeningen-courant van de vennoten waarvan de saldi opgegeven zijn in de balans der activa », dan wanneer het vestigen van de aanslag op grond van een vermogensaccres onderstelt dat alle door de belastingplichtige geleden verliezen in mindering van het accres komen, en de aanslag aan de hand van de werkelijk bestaande elementen dient gevestigd te worden en dus niet mag beïnvloed worden door de manier waarop de verliezen geboekt zijn, en dan wanneer de redenen van het bestreden arrest derhalve de verwerping van aanleggers eisen niet wettelijk rechtvaardigen :

Overwegende dat uit de niet gecritiseerde vaststellingen van het bestreden arrest blijkt, enerzijds, dat aanlegger in de extrabelasting aangeslagen is, niet op de winsten die hem toegekend zijn door de vennootschap onder gemeenschappelijke naam waarin hij een der vennoten is, doch op het niet gerechtvaardigd accres van zijn persoonlijke activa welke aan het licht gekomen zijn door de vergelijking ervan respectievelijk op 1 januari 1940 en 31 december 1944, en, anderzijds, dat het verlies dat deze vennootschap geleden heeft blijkens de op 31 december 1944 afgesloten balans, naar het boekjaar 1945 overgebracht en niet door de vennoten gedragen is;

Overwegende dat, aangezien de betwiste aanslag niet gevestigd is op de aan aanlegger door de vennootschap onder gemeenschappelijke naam toegekende inkomsten, de in het middel aangeduide artikelen 2, paragraaf 1, littera a, 4, paragraaf 4, en 11, paragraaf 3, van de wet van 16 oktober 1945 door het bestreden arrest niet zijn kunnen geschonden worden;

Overwegende dat, al zijn de vennoten onder gemeenschappelijke naam hoofdelijk en onbeperkt jegens de schuldeisers der vennootschap aansprakelijk, hun persoonlijk patrimonium evenwel onderscheiden is van dat der vennootschap en de

(1) en (2) Raadpl. verbr., 11 juli 1940 (*Bull. en PASIC.*, 1940, I, 189).

(3) Vergel. verbr., 18 december 1939 (*Bull. en PASIC.*, 1939, I, 521).

schuldvorderingen begrijpt welke zij jegens haar verkregen hebben uit hoofde van verrichtingen die zij met haar afgedaan hebben als derden, dit wil zeggen buiten hun betrekkingen van vennoot tot vennoot;

Overwegende dat hieruit blijkt dat het verlies dat de vennootschap onder gemeenschappelijke naam geleden heeft en dat niet over de vennoten verdeeld werd doch naar het daaropvolgend boekjaar overgebracht geweest is, geen grond opgeleverd heeft tot schuldvermenging of vergelijking met de persoonlijke schuldverdering van aanlegger jegens die vennootschap zelve;

Dat het arrest derhalve wettelijk heeft kunnen beslissen dat bewust verlies geen weerslag gehad heeft op de rekening-courant van aanlegger, waarvan het batig saldo opgegeven is in de balans van zijn activa;

Overwegende dat dit verlies het aanslaan in de extrabelasting niet heeft kunnen verhinderen van het niet gerechtvaardigd accres van aanleggers activa, waaromtrent deze niet betwist heeft dat de vermoedens van herkomst, ingevoerd bij artikel 2, paragraaf 3, van de wet van 16 oktober 1945 erop van toepassing waren;

Overwegende dat het middel niet verduidelijkt waarin het bestreden arrest de andere ingeroepen wetsbepalingen zou geschonden hebben;

Dat het dus niet kan ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

4 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadshier waarnemen voorzitter. — *Verslaggever*, H. Vroonen. — *Gelijklopende conclusie*, H. R. Delange, advocaat-generaal. — *Pleiter*, H. Van Leynseele.

2^e KAMER. — 4 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. — BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — AFHOUDING BIJ DE BRON. — VERRICHTING ENKEL EEN VOORLOPIGE INNINGSMODALITEIT UITMAKENDE WELKE ONDERSCHIEDEN IS VAN DE AANSLAG.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. — RECLAMATIE. — VERZOEK TOT TERUGGAVE VAN BIJ DE BRON TE VEEL AFGEHOUDEN BELASTINGEN. — GEBREK AAN AANSLAG OP GROND VAN DE INKOMSTEN WAAROP DIE AFHOUDING GESCHIED IS. — BESLISSING VAN DE DIRECTEUR DER BELASTINGEN DE OP KOHIERBRENGING VAN EEN AANSLAG OP DIE INKOMSTEN AANKONDIGENDE. — OPKOHIERBRENGING AAN DE WETTELIJKE AANSLAGTERMIJNEN ONDERWORPEN. — REGELMATIGHEID EN GEGRONDHEID VAN DE AANSLAG ENKEL DOOR EEN RECLAMATIE OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 61, PARAGRAAF 3, VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN MOGENDE BETWIST WORDEN. — BESLISSING VAN DE DIRECTEUR DIE AANSLAG AANKONDIGENDE GEEN KRACHT VAN GEWIJSDE HEBBENDE TEN AANZIEN VAN HAAR REGELMATIGHEID EN VAN HAAR GEGRONDHEID.

1° De afhouding bij de bron van de belasting op de bedrijfsinkomsten maakt enkel een voorlopige inningsmodaliteit uit, welke onderscheiden is van de op die inkomsten te vestigen aanslag (1). (Samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, art. 31, paragraaf 3.)

2° Wanneer de belastingplichtige de teruggave van bij de bron te veel afgehouden belastingen verzoekt en wanneer geen aanslag ten zijne laste op het kohier is gebracht geweest op grond van de inkomsten waarop die afhouding geschied is, zo de directeur der belastingen vaststelt dat die inkomsten geheel of ten dele ontsnapt zijn aan de belastingen welke wettelijk verschuldigd waren, bestaat de aanslag die hij aankondigt in een beslissing welke geen geheel kan vormen met enige vorenbestaande aanslag enkel op de datum van zijn opkohierbrenging en is onderworpen aan de wettelijke aanslagtermijnen; zijn regelmatigheid en zijn gegrondheid mogen door een reclamatie betwist worden, overeenkomstig artikel 61, paragraaf 3, der samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, en niet door een beroep vóór het hof van beroep tegen de beslissing die, voor zoveel ze de opkohierbrenging van een dergelijke aanslag aankondigt, geen kracht van gewijsde heeft (2).

(BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN, T. KEHLER.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 20 maart 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

(1) Verbr., 20 november 1951 (*Arr. Verbr.*, 1952, blz. 131; *Bull.* en *PASIC.*, 1952, I, 145); en 28 januari 1958 (*supra*, blz. 350; *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 574).

(2) Vergel. nota 2 onder het arrest in *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 608.

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 112 van de Grondwet, 61, paragraaf 3, 65, 66, 67 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschakeld bij besluit van de Regent van 15 januari 1948 en gewijzigd bij de wetten van 23 en 27 juli 1953, 1350 tot 1352 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het hof van beroep de reclamatie ontvankelijk verklaart welke de heer Kehler op 16 juni 1954 ingediend heeft tegen de aanvullende aanslag, gelast bij de directoriale beslissing van 7 mei 1954, nr 01.922, en deze aanslag (art. 402.243, dienstjaar 1954, navordering van rechten over 1947) vernietigt omdat hij te laat op het kohier is gebracht, dan wanneer, aangezien verweerder geen beroep ingesteld had tegen de beslissing van de directeur van 7 mei 1954 waarbij het op kohier brengen van een aanvullende belasting was gelast, deze beslissing in kracht van gewijsde was gegaan en de reclamatie van verweerder, die op 16 juni 1954 ingediend werd en betrekking had op de ingekohierde aanvullende belasting, niet ontvankelijk was, naardien noch de directeur, noch het hof van beroep het recht hadden te beslissen dat bewuste aanvullende belasting niet verschuldigd was :

Overwegende dat uit de niet gecritiseerde vaststellingen van het bestreden arrest blijkt : 1° dat, dan wanneer geen aanslag in de bedrijfsbelasting, de nationale crisisbelasting en de aanvullende personele belasting over het dienstjaar 1947 te zijnen laste op het kohier was gebracht, verweerder op 28 maart 1949 de directeur der belastingen verzocht heeft om teruggave van bij de bron te veel afgehouden belastingen op de inkomsten welke hem in 1946 door de samenwerkende vennootschap « Maison Vendsysel » gestort waren; 2° dat de directeur der belastingen, overwegende dat de inkomsten van verweerder geen bezoldigingen waren als bedoeld in artikel 25, paragraaf 1, 2°, littera a, van de samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, doch winsten opgeleverd door de arbeid van verweerder als werkend vennoot in die samenwerkende vennootschap, bij beslissing van 7 mei 1954 beslist heeft dat, moge er bij de bron dan al 39.457 frank te veel aan belasting afgehouden zijn, er daarentegen een aanvullende belasting dient gevestigd te worden ten belope van 88.681 frank, te weten 74.417 frank bedrijfsbelasting op handelswinsten en 14.264 frank aanvullende personele belasting; 3° dat de door deze beslissing aangekondigde opkohierbrenging van de aanvullende belasting op 12 mei 1954 geschied is en dat op 17 mei 1954 een aanslagbiljet aan verweerder gezonden

werd; 4° dat verweerder op 16 juni 1954 tegen deze aanslagen een regelmatige reclamatie ingediend heeft welke de directeur der belastingen bij beslissing van 18 november 1955 niet ontvankelijk heeft verklaard;

Overwegende dat het bestreden arrest het beroep van verweerder tegen deze beslissing ingewilligd heeft;

Overwegende dat de afhouding bij de bron van de belasting op de bedrijfsinkomsten enkel een voorlopige inningsmodaliteit uitmaakt, welke onderscheiden is van de op die inkomsten te vestigen aanslag;

Overwegende dat enkel wanneer bij de directeur der belastingen door de ontvankelijke reclamatie van de belastingplichtige, ingediend overeenkomstig artikel 61, paragraaf 3, van de samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen een reeds op het kohier gebrachte aanslag aanhangig gemaakt wordt, de directeur, door het herstellen van in het vestigen van die aanslag begane vergissingen, geen nieuwe aanslag tot stand brengt die onderscheiden is van de aanslag waartegen de reclamatie gericht is, doch laatstgenoemde aanslag rectificeert door, naargelang van het geval, een vrijstelling of een vermeerdering voor te schrijven, en zijn beslissing een geheel vormt met de aanslag welke zij wijzigt en evenmin als de opkohierbrenging van de aanvullende belasting welke zij gelast onderworpen is aan de op straffe van conclusie gestelde aanslagtermijnen; dat in dit geval, zo de belastingplichtige vóór het hof van beroep tegen de beslissing van de directeur geen beroep ingesteld heeft, deze in kracht van gewijsde gegaan is en derhalve de schuld van de aanvullende belasting, die in uitvoering van die beslissing op het kohier gebracht is, niet meer mag betwist worden door middel van een nieuwe reclamatie;

Overwegende dat het geval anders is wanneer, zoals ten deze, bij de directeur der belastingen een reclamatie aanhangig gemaakt is welke strekt tot teruggave van bij de bron te veel afgehouden belastingen en geen aanslag ten laste van de belastingplichtige op het kohier is gebracht geweest op grond van de inkomsten waarop die afhouding geschied is; dat in dit geval, zo de directeur naar aanleiding van die reclamatie vaststelt dat die inkomsten geheel of ten dele ontsnapt zijn aan de belastingen welke wettelijk verschuldigd waren en aangezien de aanslag waarvan hij de opkohierbrenging in een beslissing aankondigt welke geen geheel kan vormen met enige vorenbestaande aanslag, die aanslag noodzakelijkerwijze een ten dage van de opkohierbrenging ervan ontstane aanslag is, die

aan de wettelijke aanslagtermijnen onderworpen is en waarvan de regelmatigheid en de gegrondheid mogen betwist worden door een reclamatie, overeenkomstig artikel 61, paragraaf 3, van de samengeschatelde wetten, en niet door een beroep vóór het hof van beroep tegen de beslissing van de directeur;

Overwegende dat, voor zoveel zij de opkohierbrenging van een dergelijke aanslag aankondigt, de beslissing van de directeur der belastingen geen kracht van gewijsde heeft;

Dat het middel mitsdien naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

4 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Vroonen. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. R. Delange, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Van Leynsele en de Longueville (deze laatste van de Balie bij het Hof van beroep te Brussel).

2^e KAMER. — 4 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — VERLIEZEN VOORTSPRUITENDE UIT OORLOGSSCHADE AAN BEDRIJFSGOEDEREN. — VERLIEZEN OP FISCAAL GEBIED AANNEMELIJK MOGENDE AFGETROKKEN WORDEN, ONDER MEER, VAN DE WINSTEN VAN HET JAAR OF VAN HET BOEKJAAR WAAROP ZE BETREKKING HEBBEN.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — VERLIEZEN VOORTSPRUITENDE UIT OORLOGSSCHADE AAN BEDRIJFSGOEDEREN. — VERLIEZEN OP FISCAAL GEBIED AANNEMELIJK. — BEGRIP.

3° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — VERLIEZEN VOORTSPRUITENDE UIT OORLOGSSCHADE AAN BEDRIJFSGOEDEREN. — RECLAMATIE STREKKENDE TOT DE AFTREKKING VAN DERGELIJKE VERLIEZEN VOOR HET BOEKJAAR 1946. — RECLAMATIE BEDOELD BIJ ARTIKEL 61, 1°, LETTER *f*, DER SAMENGESCHAKELDE WETTEN OP DE HERSTELLING DEZER SCHADE. — ARREST HAAR NIET ONTVANKELIJK VERKLARENDE OM DE REDEN DAT ZIJ INGEDIEND WERD NA HET VERSTRIJKEN VAN DE BIJ ARTIKEL 61, PARAGRAAF 3, DER SAMENGESCHAKELDE WETTEN BETREFFENDE DE INKOMSTENBELASTINGEN GESTELDE TERMIJN. — ONWETTELIJKHEID.

4° KOSTEN. — VERBREKING. — DIRECTE

BELASTINGEN. — BESTREDEN ARREST VERBROKEN. — VEROOEDELIJNG VAN VERWEERDER TOT DE KOSTEN. — KOSTEN DEZE WELKE AAN HET

VERNIETIGDE ARREST VOORAFGAAN NIET BEGRIJPENDE.

1° Artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952, de tekst van artikel 61, 1°, van de wet van 1 oktober 1947 vervangende, heeft toegestaan de op fiscaal gebied aanneemelijke verliezen welke uit oorlogsschade aan bedrijfsgoederen voortspuiten en krachtens de wetgeving op de herstelling van de oorlogsschade aan de private goederen kunnen vergoed worden van de winsten onder meer, van het jaar of het boekjaar waarop ze betrekking hebben af te trekken.

2° Artikel 61, 1°, letter b, van de wetten op de herstelling van de oorlogsschade aan de private goederen, samengeschateld door het koninklijk besluit van 30 januari 1954, bepaalt het maximum bedrag van het op fiscaal gebied aanneemelijk verlies dat grond kan opleveren tot de herstelvergoeding voorzien bij paragraaf 1 van artikel 9 van gezegde wetten, doch vreemd is aan de uitgaven voor werken tot bewaring, voor expertise- en gerechtskosten, die kunnen vergoed worden krachtens paragraaf 2 van voormeld artikel 9 en die op fiscaal gebied aftrekbaar zijn krachtens voormeld artikel 61, 1°, letters a, f en g en van artikel 26 der samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen.

3° Schendt artikel 61, 1°, letter f, van de wetten op de herstelling van de oorlogsschade aan de private goederen, samengeschateld door het koninklijk besluit van 30 januari 1954, het arrest dat een reclamatie niet ontvankelijk verklaart, welke er toe strekt voor het dienstjaar 1946 aftrekbare bedrijfslasten te doen aannemen die voortspuiten uit oorlogsschade aan private goederen en een verlies uitmaakte hetwelk kon vergoed worden krachtens artikel 9, paragraaf 2, letter a, 1°, van de wet van 1 oktober 1947, vervangen door artikel 7 van de wet van 1 augustus 1952, om de reden dat zij ingediend werd na het verstrijken van de bij artikel 61, paragraaf 3, der samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen gestelde termijn.

4° In geval van inwilliging van een voorziening in zake directe belastingen, begripen de kosten tot dewelke de verweerder veroordeeld wordt deze niet van de aanleg welke aan het vernietigde arrest is voorafgegaan, waarover het de rechtsmacht van verwijzing behoren zal uitspraak te doen (1).

(1) Raadpl. in burgerlijke zaken, verbr., 27 januari (redenen) en 25 mei 1956 (Bull. en Pasic., 1956, I, 546 en 1023).

(N. V. « BRASSERIE PIEDBOEUF »,
T. BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 12 maart 1957 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

Over het enig middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 61 van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 9 en 61 van de wet van 1 oktober 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen, gewijzigd door de wet van 1 augustus 1952 (art. 7 en 28), en van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest het beroep verworpen heeft dat door aanlegster ingesteld is tegen de directoriale beslissing van 7 juni 1955 welke niet ontvankelijk wijl te laat ingediend verklaard had de reclamatie, op 12 februari 1953 door aanlegster ingediend, om de reden dat de reclamatietermijn gesteld bij artikel 61, paragraaf 3, van voormelde samengeschatte wetten, hetwelk ter zake alleen toepasselijk was, verstreken was en dat artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952, houdende wijziging in de wet van 1 oktober 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen (art. 61), ten deze niet kon worden toegepast, dan wanneer, eerste onderdeel, het bestreden arrest het middel niet beantwoordt heeft dat door aanlegster in haar conclusies in beroep regelmatig opgeworpen en hieruit afgeleid is dat « artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952 de verjaringen en vervallenverklaringen opgeheven heeft betreffende de belastingen gevestigd op winsten aangewend tot de afschrijving van oorlogsschade, voor zover deze laatste krachtens de wettelijke bepalingen ter zake als definitief verlies zal erkend worden; ... dat artikel 9, paragraaf 2, van de wet van 1 oktober 1947 betreffende de herstelling van de oorlogsschade, uitdrukkelijk het recht bepaalt op terugbetaling van de prijs die de geteisterde werkelijk betaald heeft voor de werken tot bewaring die nuttig en nodig zijn gebleken tot beperking van de schade; ... dat de wet aldus erkent dat de voor die werken gedane uitgave een oorlogsschade uitmaakt; dat zulks redelijk is vermits, ten deze, niet enkel het goed geteisterd was, maar de eigenaar eveneens werken heeft moeten laten uitvoeren tot vrijwaring van hetgeen overbleef; dat, waar zij melding maakt van de oorlogsschade welke krachtens de ter zake vigerende wetsbepalingen als een verlies aangezien wordt, de wet van 1 augustus 1952 noodzakelijkerwijze de werken tot bewaring bedoelt;

dat de wet van 1 augustus 1952 de verjaringen en vervallenverklaring ter zake van oorlogsschade opgeheven heeft wegens de verwarring die totdantoe op dat gebied geheerst had; en dan wanneer de bestreden beslissing derhalve niet wettelijk met redenen omkleed is (schending van artikel 97 van de Grondwet), en dan wanneer, tweede onderdeel, het bestreden arrest evenmin geantwoordt heeft op het middel, door aanlegster in haar conclusies in beroep regelmatig voorgebracht en hieruit afgeleid dat « de administratie op de kostprijs van de werken tot bewaring juist het stelsel toegepast had dat zij aangenomen had op het stuk van verliezen geleden ingevolge oorlogsschade »; dat de controleur in zijn bericht van wijziging inderdaad verklaarde: « de uitgaven tot reparatie van de door oorlogshandelingen vernielde of beschadigde onroerende goederen kunnen slechts in mindering komen wanneer de terugbetaling ervan gevorderd wordt als oorlogsschade. Echter zal de invordering van de belasting geschorst blijven totdat een definitieve oplossing zal kunnen worden gegeven voor het vraagstuk van de vergoeding van die schade », en dan wanneer de bestreden beslissing niet wettelijk met redenen omkleed is (schending van artikel 97 van de Grondwet); en dan wanneer, derde onderdeel, artikel 61 van de wet van 1 oktober 1947 betreffende de herstelling van de oorlogsschade aan private goederen, gewijzigd door artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952, ter zake toepasselijk was vermits dit nieuw artikel 61, 1°, f, bepaalt: « worden opgeheven alle verjaringen en vervallenverklaringen waardoor getroffen werden de bezwaarschriften met betrekking tot de directe belastingen gevestigd op winsten aangewend tot de afschrijving van oorlogsschade, voor zover deze laatste, krachtens de wettelijke bepalingen ter zake, als definitief verlies zal erkend worden », en dan wanneer een wetsbepaling ter zake, te weten het in het middel aangeduid artikel 9 van de wet van 1 oktober 1947, bepaalt dat « de schade- en herstellingsvergoedingen worden verhoogd met de door de belanghebbende werkelijk betaalde prijs voor de werken tot bewaring en die nuttig en nodig zijn gebleken tot beperking van de schade » en dus noodzakelijkerwijze impliceert dat de tot bewaring gemaakte kosten wel degelijk een definitief verlies uitmaken in de zin van voormeld artikel 61, 1°, f, en dan wanneer het nieuw door het bestreden arrest ingeroepen artikel 61, 1°, b (art. 28, I, b, van de wet van 1 augustus 1952), verre van de draagwijdte te hebben welke de rechters over de grond eraan toeschrijven, enkel tot doel had te onderlijnen dat het aftrekbaar verlies enkel het uit de

boekhouding blijkend verlies was en niet de wederopbouw waarde, en niet mag worden afgescheiden van voormeld artikel 61, 1°, *f*, uitgelegd aan de hand van voormeld artikel 9; dan wanneer het voormeld nieuw artikel 61, 1°, *f* (art. 28 van de wet van 1 augustus 1952) dus ter zake van toepassing was, en dan wanneer derhalve het bestreden arrest, door te weigeren daarop acht te slaan en door de directoriale beslissing te bevestigen waarbij de reclamatie van aanlegster niet ontvanke-lijk wjl te laat ingediend verklaard was, de in het middel aangeduide wetsbepalingen geschonden heeft (op artikel 97 van de Grondwet na) :

Over het derde onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat de reclamatie van aanlegster, ingediend op de voet van artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952, ertoe strekt als bedrijfslast over het jaar 1946, in de loop waarvan zij betaald is, te doen aannemen een som van 35.523 frank welke besteed is aan werken tot bescherming en onderhoud van bedrijfsimmobilien die door oorlogshandelingen geteisterd zijn;

Dat dit arrest beslist dat, al kan die reclamatie als wettelijke grondslag artikel 26 van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen hebben, zij niet begrepen is onder de reclamaties bedoeld in letter *f* van artikel 61, 1°, van de wet van 1 oktober 1947, vervangen door de tekst van artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952, voor welke reclamaties de opheffing van alle verja-lingen en vervallenverklaringen geldt; dat het deze beslissing hierop steunt dat krachtens letter *b* van voormeld artikel 61, 1°, de op fiscaal gebied aanneme-lijke verliezen enkel de sommen mogen begrijpen welke voor nieuwe investerin-gen gebruikt zijn, met uitzondering van de sommen besteed aan beschermings- en onderhoudswerken waardoor de geteis-terde onroerende goederen generlei meer-waarde verkregen hebben;

Overwegende dat vóór de wetten van 1 oktober 1947 en 1 augustus 1952, elk uit oorlogsschade voortvloeiend verlies, aan-gezien het eventueel kon goedge maakt worden door het toekennen van vergoe-dingen krachtens de wet op de oorlogsschade, in fiscaal opzicht niet als vast en definitief beschouwd werd; dat mitsdien voor het vestigen van de belasting op de bedrijfsinkomsten, de administratie op de belastbare inkomsten niet de verlie-zen, lasten, uitgaven en afschrijvingen in mindering bracht welke krachtens de sa-mengeschatte wetten aftrekbaar wa-ren, wanneer zij uit oorlogsschade voort-vloeiden;

Overwegende dat artikel 61, 1°, eerste lid, van de wet van 1 oktober 1947, deze

toestand behandelend wat de bedrijfsim-mobilien en uitrusting betreft, bepaalde dat de vergoeding voor herstel beschouwd wordt als dat verlies annulerend voor het jaar of het dienstjaar waarop het betrek-king heeft; dat deze bepaling, welke mits-dien aannam dat het verlies van de her-stelvergoeding werd afgetrokken, zonder voorbehoud het verlies bedoelt dat voort-spruit uit oorlogsschade aan bedrijfsim-mobilien en -uitrusting in de zin van voormelde wet, dit wil zeggen elk verlies dat krachtens die wet kan vergoed wor-den;

Overwegende dat artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952 dit stelsel gewijzigd heeft door het tot alle bedrijfsgoederen uit te breiden en door toe te staan, zon-der de vaststelling van de herstelvergoe-ding af te wachten, voormeld uit oorlogsschade voortspruitend verlies af te trek-ken van de winsten van het jaar of het dienstjaar waarop het betrekking heeft; dat het evenwel aan bewust verlies geen andere betekenis toegekend heeft dan die welke het had in artikel 61, 1°, eerste lid, van de wet van 1 oktober 1947;

Overwegende dat te dien einde arti-kel 61, 1°, in de door artikel 28 van de wet van 1 augustus 1952 vervangen tekst, door letter *a* aan de krachtens de belas-tingwetten aftrekbare verliezen, die ech-ter voortspruiten uit oorlogsschade aan bedrijfsgoederen, het karakter toekent van definitief verlies dat in mindering mag worden gebracht onder meer over het dienstjaar waarop het werkelijk betrek-king heeft;

Dat, om aldus toepassing van letter *a* op voordien gevestigde aanslagen moge-lijk te maken, de letter *f* van hetzelfde artikel in die mate alle verjaaringen en vervallenverklaringen opheft die de re-clamaties op het stuk van directe belas-tingen treffen en de letter *g* een nieuwe reclamatietermijn bepaalt; dat de letter *f* uitdrukkelijk alle schaden vermeldt welke krachtens de wetten op de herstel-ling van de oorlogsschade als definitieve verliezen erkend zijn, en, dienvolgens, de vermeederdingen bepaald bij artikel 9, pa-ragraaf 2, letter *a*, 1°, van de wet van 1 oktober 1947, vervangen door de tekst van artikel 7 van de wet van 1 augustus 1952;

Overwegende dat, in strijd met wat het bestreden arrest beslist, de letter *b* van voormeld artikel 61, 1°, niet afgeweken is van de regel der aftrekbaarheid van elk verlies dat als oorlogsschade kan vergoed worden, welke regel artikel 61, 1°, eerste lid, van de wet van 1 oktober 1947 reeds aangenomen had in zover het bepaalde dat de herstelvergoeding dat verlies zou annuleren, en welke de letters *a*, *f* en *g* van artikel 61, 1°, in de nieuwe tekst ge-handhaafd hebben, zich daarbij ertoe be-

perkend aan te nemen dat het verlies van de belastbare winsten mag worden afgetrokken, zonder dat de vaststelling van de herstelvergoeding hoeft afgewacht te worden;

Dat uit de tekst van voormelde letter *b* blijkt dat deze geen ander voorwerp heeft dan het maximum bedrag te bepalen van het op fiscaal gebied aannemelijk verlies volgens de aanschaffings-, investerings- of kostwaarde van de beschadigde elementen dit wil zeggen op basis van criteria welke niet toepasselijk zijn op de uitgaven besteed aan werken welke nuttig en nodig zijn voor het beperken van de oorlogsschade; dat deze bepaling dus het verlies bedoelt dat grond kan opleveren tot de herstelvergoeding, bepaald in paragraaf 1 van artikel 9 van de wet van 1 oktober 1947, vervangen door de tekst van artikel 7 van de wet van 1 augustus 1952, doch vreemd is aan de uitgaven voor werken tot bewaring, voor expertisen en gerechtskosten die kunnen vergoed worden krachtens paragraaf 2 van voormeld artikel 9, welke aftrekbaar zijn krachtens voormelde letters *a*, *f* en *g* en eventueel aanleiding geven tot een vergoeding belastbaar uit kracht van de letter *d* van artikel 61, 1°, in de nieuwe tekst gecombineerd met het 2° van artikel 61 van de wet van 1 oktober 1947;

Overwegende dat uit de bovenaangehaalde vaststellingen van het bestreden arrest blijkt dat de reclamatie van aanlegster ertoe strekte voor het dienstjaar 1946 bedrijfslasten te doen aannemen die krachtens artikel 26 van de samengeschaakte wetten aftrekbaar waren en voortsporen uit oorlogsschade aan bedrijfsgoederen, welke verliezen vergoed konden worden krachtens artikel 9, paragraaf 2, letter *a*, 1°, van de wet van 1 oktober 1947, vervangen door de tekst van artikel 7 van de wet van 1 augustus 1952;

Dat, aangezien de reclamatie van aanlegster mitsdien een door letter *a* van voormeld artikel 61, 1°, aangenomen aftrekking tot voorwerp had, zij viel onder letter *f* van hetzelfde artikel waarbij alle verjaringen en vervallenverklaringen zijn opgeheven;

Dat het bestreden arrest derhalve, door te beslissen dat de reclamatie van aanlegster te laat ingediend werd, hoewel zij toepassing van letter *a* van voormeld artikel 61, 1°, ten doel had, de bepaling van de in het middel aangeduide letter *f* van voormeld artikel geschonden heeft;

Overwegende dat aanlegster besluit tot de veroordeling van verweerster « tot al de kosten, in deze begrepen de kosten van de aanleg in beroep »;

Overwegende dat het de rechtsmacht van verwijzing alleen behoort uitspraak te doen over de kosten van de aanleg die aan de vernietigde beslissing voorafgaat;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; veroordeelt verweerster tot de kosten van de aanleg in verbreking; verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Brussel.

4 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Dabresse. — *Gelijklopende conclusie*, H. R. Delange, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Simont en Van Leynseele.

1° KAMER. — 6 februari 1958

BELGISCH CONGO. — VERANTWOORDELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST ONTSTAAN. — SCHADE VEROORZAAKT DOOR HET GEBREK VAN EEN ZAAK. — BETEKENIS VAN DE TERM BEWAKER.

Artikel 260, lid 1, van het boek « *Contracten of uit overeenkomst ontstane verbintenissen* » van het Congolees Burgerlijk Wetboek maakt verantwoordelijk voor de schade door het gebrek van een zaak veroorzaakt de bewaker ervan, dit wil zeggen degene die op de zaak macht tot gebruik, leiding en controle heeft (1).

(KOLONIE VAN BELGISCH CONGO, T. COMPTOIR DE VENTES DES CAFÉS DU CONGO « CAFÉCONGO ».)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 6 maart 1956 gewezen door het Hof van beroep te Leopoldstad;

Overwegende dat uit de stukken waarop het hof vermag acht te slaan blijkt dat de door de verwerende vennootschap ingestelde vordering strekt tot het vergoeden van de schade welke zij geleden heeft ingevolge de doorboring van een lichter, die haar toebehorende goederen bevatte, door een loodrecht ijzeren uitsteeksel van een aanlegkaai in de Kongostroom, het onder water lopen van het ruim van de lichter en het bederven van de goederen hetwelk daarvan het gevolg geweest is;

Overwegende dat verweerster haar vordering steunt op de verantwoordelijkheid van aanlegster, als bewaakster van de kaai, wegens het gebrek dat de aanwezigheid van het ijzeren uitsteeksel onder de waterlijn opleverde, en het verband van

(1) Zie nota 1 onder het arrest in *Bull.* en *Pasc.*, 1958, I, 616.

oorzakelijkheid tussen bewust gebrek en de schade doet gelden;

Overwegende dat het bestreden arrest deze vordering toegewezen heeft;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 260, eerste lid, van het boek « contracten of uit overeenkomst ontstane verbintenissen » van het Congolees Burgerlijk Wetboek, en 20 van de koloniale keure van 18 oktober 1908, doordat, aanlegster betwist hebbend dat zij de bewaking had van de kaai waar het litigieuze ongeval zich voorgedaan heeft, vermits die plaats geregeld gebruikt werd door de vennootschap Citas voor het lossen van de schepen en lichters die haar installaties bedienden, dat zij er de kaai-, behandelingsgelden, enz. inde, het bestreden arrest, om te beslissen dat aanlegster de bewaking van meergemelde kaai had, vaststelt dat zij eigenares ervan is, dat niet betwist wordt dat die kaai voor het aanleggen met schepen en het lossen ervan ingericht is en geregeld daartoe gebruikt wordt, dat het feit dat de vennootschap Citas geregeld van deze havenruimte gebruik maakt het bewijs niet oplevert dat zij de concessiehoudster ervan is, dan wanneer dergelijke redenen het verwerpen van de conclusies van aanlegster niet rechtvaardigen en het hof in de onmogelijkheid stellen na te gaan of aanlegster inderdaad de bewaking van de kaai had in de zin van voormeld artikel 260, eerste lid, dit wil zeggen of zij er voor haar rekening gebruik van maakte, het genot ervan had of ze behield met een macht van toezicht, leiding en controle, waaruit volgt dat de rechters over de grond hun beslissing niet wettelijk gemotiveerd hebben (schending van artikel 20 van de koloniale keure) en bovendien het wettelijk begrip van de bewaking miskend hebben (schending van voormeld artikel 260, eerste lid) :

Overwegende dat het bestreden arrest erop wijst, enerzijds, dat de gebrekkige kaai, welke aan de vennootschap Intertropical-Comfina toebehoord had, ingevolge een onteigening opnieuw het eigendom van aanlegster geworden is en, anderzijds, dat deze in een brief van 19 juni 1954 erkend heeft dat de kaai haar toebehoorde;

Dat het vaststelt dat aanlegster noch bewijst, noch aanbiedt te bewijzen dat zij de exploitatie ervan aan een concessiehouder zou overgelaten hebben;

Overwegende dat uit deze beschouwingen valt af te leiden dat, volgens de rechter over de grond, aanlegster zelf die exploitatie waarnam en derhalve op de kaai de macht tot gebruik, leiding en controle had;

Overwegende dat het bestreden arrest weliswaar verklaart dat de vennootschap

Citas de kaai voor haar schepen gebruikte, doch dat uit het tekstverband blijkt dat dit gebruik door de vennootschap Citas de leidings- en controlemacht van aanlegster niet uitsloot en daaraan niet onttrokken was;

Overwegende dat de rechter over de grond uit deze elementen wettelijk heeft kunnen afleiden dat aanlegster bewaakster van de kaai en dienvolgens verantwoordelijk was voor de gevolgen van het gebrek dat die kaai aantastte;

Dat het middel niet gegrond is;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

6 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter, H. Bareel, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Piret. — *Gelijklopende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — Pleiters, HH. Ansiaux en Van Leynseele.

1^e KAMER. — 6 februari 1958

KINDERTOESLAGEN. — LOONTREKKENDE ARBEIDERS. — SAMENGEORDENDE WETTEN. — MOBILISATIE GELIJKGESTELD MET DAGEN AAN DE ARBEID BESTEED. — BEPALING TOEPASSELIJK OP DE MOBILISATIE VAN EEN VREEMDE ARBEIDER IN ZIJN NATIONAAL LEGER.

In artikel 57bis, 2°, letter c, der samengeordende wetten betreffende de kindertoeslag voor loontrekkende arbeiders, is de mobilisatie, welke een onderbreking der arbeidsprestaties gelijkgesteld met dagen werkelijk aan de arbeid besteed uitmaakt, niet alleen de mobilisatie van een arbeider in het Belgisch leger, maar ook de mobilisatie van een vreemde arbeider in zijn nationaal leger (1). (Koninklijk besluit van 19 december 1939, art. 57bis, 2°, c, en 51; wet van 27 maart 1951, art. 31.)

(« CAISSE DE COMPENSATION POUR ALLOCATIONS FAMILIALES DU BRABANT », T. BIZET.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op de bestreden sententie, op 13 september 1956 gewezen door de Werkrechtersraad van beroep te Brussel, kamer voor bedienden;

Over het middel, eerste onderdeel, afgeleid uit de schending van de artikelen 56, 56bis en 57bis van de wetten be-

(1) Zie nota 1 onder het arrest in *Bull. en Pasic.*, 1958, I, 618.

treffende de kindertoeslagen, samengevat bij het koninklijk besluit van 19 december 1939, onder meer gewijzigd door de wet van 27 maart 1951, doordat de bestreden sententie, om de eis in te willigen, beslist heeft dat op ieder geval van overmacht, en onder meer op een maatregel van de overheid, zoals het gemobiliseerd worden in een vijandelijk leger, de wetsbepalingen dienen toegepast te worden welke voorschrijven dat in zekere gevallen de dagen gedurende welke de arbeid werd onderbroken met dagen van werkelijk volbrachte arbeid kunnen gelijkgesteld worden, dan wanneer de ingeroepen bepalingen deze verruimende uitlegging niet dulden; tweede onderdeel, afgeleid uit de schending van dezelfde wetsbepalingen en bovendien van artikel 97 van de Grondwet, doordat de bestreden sententie, om de eis in te willigen, de bepalingen van artikel 57bis van de samengevoegde wetten betreffende de kindertoeslagen (art. 31 van de wet van 27 maart 1951) toegepast heeft, waarbij de dagen van onderbreking van de arbeid ingevolge een oproeping onder de wapens gelijkgesteld worden met dagen van werkelijke volbrenging van de arbeid, hoewel het ten deze de mobilisatie van een Duitser gold, in dienst van een Duits bedrijf, om te dienen in het Duits leger dat tegen België oorlog voerde, dan wanneer in de geest van de wet dergelijke gelijkstelling niet aannemelijk is; althans, doordat de bestreden beslissing, aldus te kort doende aan de plicht van de rechter zijn beslissing te omkleden met redenen welke passend op de door partijen voorgestelde middelen antwoorden, zich erbij bepaald heeft van de ter zake inzonderheid betwiste bepaling de volgende uitlegging te verstrekken dat zij doelt op « de mobilisatie van een vreemde arbeider in zijn nationaal leger » zonder de exceptie te beantwoorden welke door aanlegster bij conclusies hieruit afgeleid is dat het *in casu* een mobilisatie geldt, niet in onverschillig welk leger, doch in het Duits leger dat tegen België oorlog voerde; derde onderdeel, afgeleid uit de schending van de in het tweede onderdeel aangeduide wetsbepalingen, doordat de bestreden sententie, om de eis in te willigen, hierop gesteund heeft dat de kwestieuze loontrekkende arbeider « niet vrijwillig in het Duits leger dienst genomen heeft », en aldus meent, zo het schijnt, van lid *h* van artikel 57bis van de samengevoegde wetten toepassing te maken, dan wanneer deze bepaling niet doelt op de normale mobilisatie van een Duits burger die, zelfs buiten een vrijwillige dienstneming, gevolg geeft aan de wettelijk tot hem gericht oproeping, doch op de met machtsmisbruik verrichte handeling der Duitse overheden waardoor de conscriptie uitge-

breid is tot diegenen die er niet natuurlijk aan onderworpen zijn of die eraan weerstaan; althans, doordat de bestreden beslissing niet vaststelt dat het een « aanwerving met geweld » geldt, en aldus te kort doet aan de plicht van de rechter zijn beslissing te omkleden met redenen welke het hof in staat stellen zijn controle uit te oefenen :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat de bestreden sententie beslist dat de termen « de arbeidsprestaties onderbroken, namelijk wegens ... c) oproeping of wederoproeping onder de wapens, mobilisatie inbegrepen » in artikel 57bis, 2°, hetwelk door de wet van 27 maart 1951 in de samengevoegde wetten betreffende de kindertoeslag ingevoegd is, toepassing kunnen vinden in geval van een onderbreking, te wijten aan de mobilisatie van een vreemde arbeider in zijn nationaal leger;

Overwegende dat deze uitlegging, in strijd met wat aanlegster aanvoert, strookt met de tekst van artikel 57bis, 2°, en bevestigd wordt door artikel 51, tiende lid, van dezelfde samengevoegde wetten, van kracht ten dage van het wijzen der beklagde sententie;

Dat dit onderdeel van het middel naar recht faalt;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat de bestreden sententie op de eenvoudige bewering van aanlegster dat voormeld artikel 57bis niet van toepassing is in geval van mobilisatie in een vijandelijk leger, namelijk het Duits leger, een passend en genoegzaam antwoord verstrekt door te beslissen dat het artikel toepasselijk is wanneer, zoals ten deze, de arbeider zelf van Duitse nationaliteit was;

Over het derde onderdeel :

Overwegende dat de bestreden sententie geen toepassing maakt van letter *h* van artikel 57bis, 2°, van de samengevoegde wetten; dat zij hierop steunt dat de arbeider niet vrijwillig in het Duits leger dienst genomen heeft, maar erin gemobiliseerd is, dit wil zeggen op letter *c* van hetzelfde artikel;

Dat het tweede en het derde onderdeel van het middel feitelijke grondslag missen;

Om die redenen, verworpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

6 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter en verslaggever, H. Bareel, raadsheer waarnemend voorzitter. — *Gelijkvloeiende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — *Pleitiers*, HH. Demeur en Simont.

1^e KAMER. — 6 februari 1958

1° ARBEIDSONGEVAL. — TIJDELIJKE WERKONGESCHIKTHEID. — ONGESCHIKTHEID ENKEL GERAAMD TEN AANZIEN VAN HET DOOR DE ARBEIDER OP HET TIJDSTIP VAN HET ONGEVAL UITGEOEFEND BEROEP.

2° ARBEIDSONGEVAL. — BLIJVENDE GEDEELTELIJKE WERKONGESCHIKTHEID. — BEGRIP.

1° Voor de toepassing der samengeordende wetten betreffende de herstelling der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen, wordt de tijdelijke werkongeschiktheid enkel geraamd ten aanzien van het door de arbeider op het tijdstip van het ongeval uitgeoefend beroep (1).

2° Voor de toepassing der samengeordende wetten betreffende de herstelling der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen, wordt de blijvende gedeeltelijke werkongeschiktheid bepaald door inaanmerkingneming van de werkongeschiktheid die de arbeider behoudt, niet enkel in zijn beroep op het tijdstip van het ongeval, doch in de gezamenlijke bedrijven tot geregelde uitoefening waarvan hij nog in staat is (2).

(« CAISSE COMMUNE DE LA FÉDÉRATION BELGE DU BATIMENT ET DES TRAVAUX PUBLICS », T. BOSMANS.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 19 mei 1956 in hoger beroep gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1 en 2 (gewijzigd door artikel 1 van de wet van 10 juli 1951) van de samengeordende wetten betreffende de arbeidsongevallen, doordat het bestreden vonnis de vergoedingen welke verweerder toekomen uit hoofde van zijn blijvende gedeeltelijke ongeschiktheid vaststelt op 20 t. h. sedert 1 januari 1954, de dag van de consolidatie der letselen, rekening houdend met verweerders beroep ten dage van het ongeval, dan wanneer voor het vaststellen van de blijvende vergoeding er rekening dient te worden gehouden, niet zonder meer met het vroeger beroep van de getroffene, doch met elke winstgevende werkzaam-

heid die hij in staat is uit te oefenen, de gevolgen van het ongeval in acht nemend :

Overwegende dat de vordering welke ingesteld is door verweerder, getroffene bij een arbeidsongeval, strekt tot het bekomen van de vergoedingen zowel wegens een tijdelijke als wegens een blijvende gedeeltelijke werkongeschiktheid;

Overwegende dat het vonnis door de voorziening slechts aangevallen is in zover daarbij uitspraak gedaan is over de aan de getroffene wegens het laatste punt toe te kennen vergoedingen;

Overwegende dat het vonnis erop wijst dat volgens een deskundige het percentage blijvende gedeeltelijke werkongeschiktheid 10 t. h. *in abstracto* en 20 t. h. *in concreto* is, rekening houdend met het beroep van verweerder;

Overwegende dat het vonnis beslist dat de rechtbank met deze raming *in concreto* rekening kan houden « door ter zake het beroep van metselaarsknecht in aanmerking te nemen » dat verweerder uitoeffende;

Overwegende dat, in tegenstelling met de tijdelijke werkongeschiktheid die enkel geraamd wordt ten aanzien van het door de arbeider op het tijdstip van het ongeval uitgeoefend beroep, de blijvende gedeeltelijke werkongeschiktheid bepaald wordt door inaanmerkingneming van de werkongeschiktheid die de arbeider behoudt, niet enkel in zijn beroep op het tijdstip van het ongeval, doch in de gezamenlijke bedrijven tot geregelde uitoefening waarvan hij nog in staat is;

Overwegende derhalve dat, waar het het deel van het dispositief betreffende de schadeloosstelling wegens de blijvende arbeidsongeschiktheid slechts grondt door inaanmerkingneming van het beroep van metselaarsknecht dat de getroffene op het tijdstip van het ongeval uitoeffende, zonder te onderzoeken welke werkongeschiktheid hij behouden had in de bovenomschreven betekenis, het bestreden vonnis in de het middel aangeduide bepalingen geschonden heeft;

Om die redenen, verbreekt het bestreden vonnis, in zover het bevindt dat verweerder, sedert 1 januari 1954, 20 t. h. blijvend werkongeschikt is, en in zover het over de kosten beslist; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt aanlegster tot de kosten, bij toepassing van de wet van 20 maart 1948; verwijst de al-

(1) en (2) Raadpl. verbr., 19 november 1914 (*Bull.* en *PASIC.*, 1915-1916, I, 127, en de nota 1); 19 december 1929 (*ibid.*, 1930, I, 51); 8 november 1957 (*supra*, blz. 134; *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 245, en de nota 1 onder verbr., 7 november

1957, *supra*, blz. 131, doch uitgebreider in *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 239); DELARUWIERE et NAMÈCHE, uitg. 1947, n° 177, *Rép. prat. dr. belge*, v^o *Accidents du travail*, n^{rs} 107 en 115.

dus beperkte zaak naar de Rechtbank van eerste aanleg te Nijvel, zetelende in hoger beroep.

6 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter, H. Bareel, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Anciaux Henry de Faveaux. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — *Pleitter*, H. Van Leynseele.

1° KAMER. — 7 februari 1958

PAND. — RECHT VAN DE SCHULDENAAR TOT DE TERUGGAVE VAN HET PAND. — RECHT AFHANKELIJK VAN HET GEHEEL AFBETALEN VAN DE SCHULD.

De schuldenaar mag de teruggave van het pand enkel vorderen nadat hij de schuld, ingevolge waarvan de inpandgeving werd gedaan, en als hoofdsom, en als interesten en kosten, geheel heeft afbetaald. (Burg. Wetb., art. 2082).

(FABRY EN CONSORTEN, T. VENNOOTSCHAP ONDER GEZAMENLIJKE NAAM SUCRERIES MELLAERTS EN CONSORTEN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 13 juli 1956 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1315, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2078, 2079, 2082 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest, alhoewel het vaststelt dat verweerster de aan Joseph P... toebehorende aandelen slechts ingevolge een inpandgeving ontvangen heeft, de teruggave van dit pand aan eisers weigert onder 't voorwendsel dat zij niet zouden bewijzen dat de schuld ingevolge waarvan die inpandgeving werd gedaan vereffend werd, dan wanneer de inpandhouder slechts gerechtigd is het pand te houden indien hij het bestaan en het bedrag zijner schuldvordering bewijst en het uit de vaststellingen van het arrest blijkt dat de inpandhouder nooit het bewijs zijner schuldvordering zal kunnen leveren, zodat ten slotte de oplossing die het bestreden arrest aanneemt erop neerkomt niet enkel het ondergeschikt karakter van de inpandgeving te miskennen alsmede de bewijslast van de inpandhouder maar ook de bepaling van voormeld artikel 2078 :

Overwegende dat het bestreden arrest zonder dienaangaande te worden gecritiseerd vaststelt: 1° dat Joseph P..., rechts-

voorganger van aanleggers, belangrijke sommen ten nadele van verweerster heeft verduisterd; 2° dat hij die verduisteringen heeft bekend en dat hij, namelijk bij een geschrift van 15 mei 1951, de verbintenis heeft aangegaan die sommen aan verweerster terug te betalen; 3° dat hij mobiele waarden en andere goederen aan beheerders van verweerster in pand heeft gegeven om die terugbetaling te waarborgen;

Overwegende dat uit die vaststellingen noodzakelijk volgt dat verweerster een schuldvordering ten laste van aanleggers bezit, welke het bestreden arrest, trouwens, uitdrukkelijk erkent;

Dat, in strijd met de bewering van aanleggers, het arrest niet releveert dat verweerster nooit het bestaan en het bedrag van haar schuldvordering zal kunnen bewijzen, doch enkel beslist dat, gelet op de omstandigheden der zaak, de door aanleggers ingestelde vraag tot expertise, ten einde het bedrag te bepalen, als nodeloos dient verworpen;

Overwegende dat aanleggers aanvoeren dat de rechter over de grond onwettelijk hun eis tot teruggave van het pand heeft afgewezen omdat hij : 1° het bijkomend karakter van het pand heeft miskend door verweerster toe te laten gezegd pand te bewaren, dan wanneer noch het bestaan noch het bedrag van de gewaarborgde schuld bewezen waren; 2° aan eisers het bewijs van de betaling van die schuld heeft opgelegd, dan wanneer het bestaan en het bedrag ervan niet vast stonden; 3° de eigendom van het pand in hoofde van verweerster in strijd met artikel 2078 van het Burgerlijk Wetboek, heeft erkend;

Dat uit het bovenoverwogene blijkt dat het bestaan van de schuld uit vaststellingen van het arrest welke door de voorziening niet werden bestreden, volgt;

Dat het bedrag van die schuld, te dezen, elk pertinent karakter mist;

Overwegende, immers, dat het bestreden arrest steunt op artikel 2082 van het Burgerlijk Wetboek, luidens hetwelk de schuldenaar enkel de teruggave van het pand mag vorderen nadat hij zijn schuld geheel heeft afbetaald;

Dat, vermits aanleggers niet beweren dat noch zijzelve noch hun rechtsvoorganger een welkdanige som tot kwijting van gezegde schuld hebben gestort, daaruit noodzakelijk volgt dat deze laatste, welke ook haar bedrag weze, niet geheel afbetaald is geweest en dat hun eis tot teruggave van het pand derwijze, luidens artikel 2082 van het Burgerlijk Wetboek, niet gegrond is;

Overwegende dat de rechter over de grond dus het bijkomend karakter van het pand niet heeft miskend vermits hij het bestaan van de gewaarborgde schuld

heeft vastgesteld alvorens de eis tot teruggave van gezegd pand af te wijzen en dat hij het bewijs van de terugbetaling van de schuld enkel aan eisers heeft opgelegd nadat hij de werkelijkheid van die schuld had erkend;

Overwegende dat door zich er toe te bepalen de eis tot teruggave van het pand af te wijzen om reden dat aanleggers de gehele terugbetaling van de schuld niet hadden bewezen, het bestreden arrest de eigendom van dat pand in hoofde van verweerster geenszins heeft erkend;

Dat geen enkel onderdeel van het middel dus kan ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanleggers tot de kosten.

7 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter, H. Wouters, eerste voorzitter. — Verslaggever, H. De Bersaques. — *Geïntimeerde conclusie*, H. F. Dumon, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Van Leynseele en Pirson.

1° KAMER. — 7 februari 1958

1° VERANTWOORDELIJKHEID (BUITEN OVEREENKOMST ONTSTAAN). — OMVANG VAN DE SCHADE. — SOEVEREINE BEOORDELING DOOR DE RECHTER OVER DE GROND.

2° VERANTWOORDELIJKHEID (BUITEN OVEREENKOMST ONTSTAAN). — RECHTER OVER DE GROND SOEVEREIN IN FEITE VASTSTELLLENDE DAT DE SCHADE VOORTVLOEIENDE UIT EEN ONGEORLOOFDE INBEZITNEMING VAN EEN TERREIN GELIJK IS AAN HET BEDRAG VAN DE VERGOEDING WELKE WEGENS EEN ONTEIGENING TEN ALGEMEENEN NUTTE VERSCHULDIGD ZOU GEWEEST ZIJN. — VEROOORDELING TOT HET BETALEN VAN DERGELIJKE VERGOEDING. — WETTELIJKHEID.

1° De rechter over de grond beoordeelt soeverein in feite de omvang van de schade door een ongeoorloofd feit veroorzaakt (1).

2° De rechter over de grond, waar hij de omvang van de schade voortvloeiende, voor een partij, uit de ongeoorloofde inbezitneming door een gemeente van een terrein aan deze partij toebehorende beoordeelt, stelt in feite soeverein vast dat de geleden schade overeenkomt met het bedrag van de vergoeding welke wegens een onteigening ten alge-

menen nutte verschuldigd zou geweest zijn, en beslist wettelijk dat die gemeente gehouden zal zijn dergelijke vergoeding, ten titel van herstelling, te betalen.

(GEMEENTE SINT-AGATHA-BERCHEM, T. N. V. « SOCIÉTÉ CIVILE DE CONSTRUCTIONS IMMOBILIÈRES ».)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 3 oktober 1956 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 649, 650, 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, 1319, 1320, 1322 van hetzelfde wetboek betreffende de bewijskracht der akten (ten deze, de conclusies door huidige aanlegster vóór de rechter over de grond genomen), 1 van de wet van 1 februari 1844 (wet gewijzigd bij de wetten van 15 augustus 1897 en 28 mei 1914) en 97 van de Grondwet : 1° doordat het bestreden arrest, tot vaststelling van de vergoeding welke aan verweerster toegekend wordt wegens het nadeel dat voor haar beweerdelijk gesproken is uit de inbezitneming, door aanlegster, van de litigieuze percelen en de feitelijke opnemings ervan in de gemeentewegen, zich ertoe beperkt de besluiten van het in de zaak neergelegde expertisverslag te bekrachtigen, hetwelk aan de kwestieuze percelen de waarde van bouwgronden toeschreef — het hof mitsdien weigerende rekening te houden, zoals het door de conclusies van aanlegster uitdrukkelijk was verzocht, met de waardevermindering die voor gezegde terreinen hieruit is voortgevloeid dat, daar zij door de wil zelf van de rechtsvoorganger van verweerster reeds vóór 1914 ingericht zijn als voor het publiek vrij toegankelijke verbindingswegen, zij juist door die bestemming bezwaard zijn met een erfdienstbaarheid van openbaar nut, en doordat het arrest, om die stelling af te wijzen, in hoofdzaak steunt op de naar recht niet dienende omstandigheid dat de waardevermindering, welke de litigieuze terreinen door hun opnemings in de stadswegen ondergaan hebben, ten deze het gevolg zou wezen van « de soevereine daad van de overheid, doch geenszins van een persoonlijke daad van de rechtsvoorganger van appellante (hier verweerster) of van deze laatste »; dan wanneer, in geval in feite vastgesteld is dat terreinen een openbare of quasi-openbare bestemming verkregen hebben, deze *ipso facto* ten gunste van de gemeenschap bezwaard zijn met een erfdienstbaarheid waarvan de last noodzakelijkerwijze in beschouwing behoort te worden genomen bij de raming van hun huidige waarde, zonder dat een

(1) Verbr., 11 juni 1956 (*Bull.* en *PASIC.*, 1956, I, 1089); 5 november 1956 (*ibid.*, 1957, I, 227).

onderscheid behoeft te worden gemaakt naar gelang dat gebruik het gevolg is van een daad van de overheid of van een persoonlijke daad van de eigenaar (schending van de onderscheiden in het middel aangeduide wetsbepalingen); 2° doordat het bestreden arrest, door tegen de stelling van de aanleggende partij de overweging te laten gelden dat de opneming van de litigieuze terreinen in de wegen het gevolg zou zijn van « de soevereine daad van de overheid, doch geenszins van een persoonlijke daad van de rechtsvoorganger van appellante of van deze laatste », nagelaten heeft op passende wijze de conclusies van aanlegster te beantwoorden, in zover daarin onder meer aangevoerd was dat « de litigieuze openbare wegen door de eigenaar zelf werden aangelegd en getrokken », naardien de gemeente jegens hem eenvoudig « de verbintenis aangaat bestratings, riool-, borduurwerken, enz... te doen uitvoeren », welke bestemd zijn om, overeenkomstig de tussen partijen gesloten overeenkomsten, « de voltooiing en de bruikbaarheid van die wegen te verzekeren » (schending van de artikelen 97 van de Grondwet, en 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek) :

Over het tweede onderdeel van het middel :

Overwegende dat, ten einde het bewijs te leveren dat het bedrag der vergoedingen, welke zij gebeurlijk aan verweerster zou dienen te betalen, verminderd moest worden uit hoofde van het bestaan van een erfdiensbaarheid van openbaar nut waarmede de rechtsvoorganger zelf van de verweerster zijn gronden bezwaard zou hebben, aanlegster in haar conclusies vóór het hof van beroep had doen gelden : « dat (verweerster) reeds voor het aangaan van het akkoord van 1914 met geïntimeerde (hier aanlegster)... met het oog op het productief maken (van al de gronden) wegen heeft getrokken... dat die straten vrij toegankelijk waren voor het publiek... Overwegende dat uit de rechtsleer en uit de rechtspraak blijkt dat deze bestemming, voor het gebruik van het publiek... zonder andere toeïgeningsakte en zonder andere overdracht, de integratie van die straten en wegen in de openbare wegen medebrengt... (Het) eigendom is, door het feit van de bestemming die het gekregen heeft, met een erfdiensbaarheid bezwaard. Dat door die last niet in aanmerking te nemen, welke sedert vóór de akkoorden die ze hebben geïnterpreteerd, bestaan, de deskundigen zich in recht vergist hebben... »;

Overwegende dat, door na te laten op dat middel een antwoord te geven, het bestreden arrest artikel 97 van de Grondwet geschonden heeft;

Dat het onderdeel van het middel gegrond is;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest geweigerd heeft de subsidiaire conclusies van aanlegster toe te wijzen waarbij deze de deskundigen verweet, in hun raming van de aan verweerster toekomende vergoeding, nagelaten te hebben rekening te houden met de aanzienlijke voordelen welke aan verweerster bezorgd worden door het openen van straten doorheen haar eigendom dat daardoor als bouwgrond ten volle geëxploiteerd is kunnen worden, en doordat het, om in dier voege te beslissen, gesteund heeft, enerzijds hierop « dat er geen oorzaak van compensatie bestaat tussen het beweerd voordeel en de litigieuze schade », omdat « die exploitatie de litigieuze gronden niet raakt, maar slechts de overige gronden van appellante (hier verweerster) en meestal van de H. Gisseleire zelf », en anderzijds, hierop dat, alhoewel het *in casu* over geen onteigening gaat, toch het principe moet toegepast worden volgens hetwelk « in geval van onteigening, de meerwaarde van het deel dat niet onteigend wordt, niet in aanmerking mag genomen worden voor het vaststellen van de toe te kennen vergoeding », dan wanneer, in geval verweerster door haar op de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek gesteunde vordering het herstel beoogde te vorderen van de schade welke is gesproken uit de fout die aanlegster beweerdelijk zou begaan hebben door de litigieuze terreinen in bezit te nemen zonder vooraf de onteigening ervan bekomen of de eigendom ervan verkregen te hebben door een verkoop uit de hand, er aanleiding toe was, bij de raming van de hoogte en de omvang der schade, rekening te houden, overeenkomstig het gemeen recht, met de voordelen welke de beweerde fout, die aldus aanlegster is aangewreven, aan verweerster met betrekking tot haar gezamenlijke goederen had kunnen verschaffen :

Overwegende dat het arrest eraan herinnert dat voorheen definitief beslist werd dat, zonder door een overeenkomst of een regelmatige onteigening het recht ertoe verkregen te hebben, aanlegster zich in het bezit van de betwiste goederen heeft gesteld, hetgeen in haren hoofde een fout uitmaakt;

Overwegende dat ter zake van aquilaanse verantwoordelijkheid de rechter de omvang van de geleden schade soeverein beoordeelt;

Overwegende dat het hof van beroep vaststelt dat in onderhavige zaak de schade die onwettelijk aan verweerster

berokkend werd, diegene is die voortvloeit uit het feit dat geen vergoeding wegens onteigening ontvangen werd;

Dat het hieruit wettelijk vermocht af te leiden, dat het herstel dat moest toegekend worden diende gelijk te zijn aan het bedrag van de vergoeding, welke wegens een onteigening ten algemenen nutte verschuldigd zou zijn;

Dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Om die redenen, en zonder dat antwoord moet worden verstrekt op de overige middelen die niet tot een meer uitgebreide verbreking kunnen leiden, verbreekt het bestreden arrest behalve in zover het beslist dat de meerwaarde van het niet onteigend deel niet in aanmerking mag genomen worden tot vaststelling van de toe te kennen vergoeding; beveelt dat melding van onderhavig arrest zal worden gemaakt op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt ieder der partijen tot de helft der kosten; verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Gent.

7 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter, H. Wouters, eerste voorzitter. — Verslaggever, H. Belpaire. — *Gelijklopende conclusie*, H. F. Dumon, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Simont en Anslaux.

2° KAMER. — 10 februari 1958

1° MILITIE. — AANWIJZING VOOR HET SPECIAAL CONTINGENT, WEGENS KOSTWINNERSCHAP, VAN EEN DIENSTPLICHTIGE DE VOORWAARDEN VERMELD IN ARTIKEL 10, PARAGRAAF 1, 1°, DER GEOOËRDINEERDE WETTEN NIET VERVULLENDE. — SPECIALE OMSTANDIGHEDEN DIE AANWIJZING TOELATENDE. — SOEVEREINE BEOORDELING DOOR DE HOGE MILITIERAAD.

2° REDENEN DER VONNISSEN EN ARRESTEN. — MILITIE. — HOGE MILITIERAAD WAARBIJ EEN VERZOEK TOT AANWIJZING VOOR HET SPECIAAL CONTINGENT, WEGENS KOSTWINNERSCHAP, VAN EEN DIENSTPLICHTIGE DE VOORWAARDEN VERMELD IN ARTIKEL 10, PARAGRAAF 1, 1°, DER GEOOËRDINEERDE WETTEN NIET VERVULLENDE NIET AANHANGIG IS GEMAAKT. — GEEN VERPLICHTING DE REDENEN OP TE GEVEN WAAROM HIJ GEEN GEBRUIK MAAKT VAN ZIJN MACHT OM EEN DERGELIJKE AANWIJZING TOE TE STAAN.

1° *Het bestaan van speciale omstandigheden de aanwijzing toelaten voor het speciaal contingent, wegens kostwinnerschap, van een dienstplichtige de voorwaarden vermeld in artikel 10, paragraaf 1, 1°, der gecoördineerde dienst-*

plichtwetten niet vervullende, wordt soeverein beoordeeld door de hoge militieraad. (Dienstplichtwetten op 2 september 1957 samengeschied, art. 28, par. 4, en 37, par. 3.)

2° *Bij ontstentenis van uitdrukkelijk verzoek, is de hoge militieraad niet verplicht de redenen op te geven waarom hij geen gebruik maakt van zijn uitzonderlijke macht om, wegens kostwinnerschap, voor het speciaal contingent een dienstplichtige aan te wijzen die de voorwaarden vermeld in artikel 10, paragraaf 1, 1°, der gecoördineerde dienstplichtwetten niet vervult.* (Dienstplichtwetten op 2 september 1957 samengeschied, art. 28, par. 4, en 37, par. 3.)

(HERREBOSCH.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op de bestreden beslissing, op 20 november 1957 gewezen door de hoge militieraad;

Over het middel, afgeleid uit de schending van artikel 28, paragraaf 4, van de op 2 september 1957 gecoördineerde dienstplichtwetten, doordat de hoge militieraad bij de bestreden beslissing geweigerd heeft aanlegger voor het speciaal contingent aan te wijzen zonder rekening te houden met de speciale omstandigheid die, ingevolge de toepassing van de nieuwe bepalingen van gemelde dienstplichtwetten en in het bijzonder van artikel 17, paragraaf 2, van deze wetten, ontstaan is, dan wanneer die omstandigheid de toepassing van artikel 28, paragraaf 4, wettigt:

Overwegende dat krachtens de artikelen 28, paragraaf 4, en 37, paragraaf 3, van de op 2 september 1957 gecoördineerde dienstplichtwetten, waar geen aanwijzing voor het speciaal contingent wegens kostwinnerschap kan worden verleend bij gebrek aan vervulling van de in artikel 10, paragraaf 1, 1°, vermelde voorwaarden, de hoge militieraad niettemin bij eenparige beslissing die aanwijzing mag toestaan indien er speciale omstandigheden voorhanden zijn die het inwilligen van de aanvraag rechtvaardigen;

Overwegende dat uit die bepalingen duidelijk blijkt dat het bestaan van de erin bedoelde omstandigheden door de hoge militieraad soeverein beoordeeld wordt en dat bij ontstentenis van uitdrukkelijk verzoek dienaangaande deze niet verplicht is de redenen op te geven waarom hij geen gebruik heeft gemaakt van de uitzonderlijke macht die hem door de wet wordt toegekend;

Overwegende derhalve dat de beslis-

sing, waarbij het verzoek tot aanwijzing voor het speciaal contingent werd afge-
wezen op grond van de vaststelling dat
een van de door de wet vereiste voor-
waarden tot aanwijzing van de ingeschre-
ven dienstplichtige voor het speciaal con-
tingent niet vervuld is, niet toelaat te on-
derstellen dat alle de omstandigheden
eigen aan de zaak niet in acht genomen
werden;

Dat het middel niet kan ingewilligd
worden;

Om die redenen, verwerpt de voorzie-
ning.

10 februari 1958. — 2^e kamer. — *Voor-
zitter*, H. Vandermersch, raadshere waar-
nemend voorzitter. — *Verslaggever*,
H. van Beirs. — *Gelijkkluidende conclusie*,
H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste
advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 10 februari 1958

MILITIE. — ARTIKEL 112, PARAGRAAF 4,
DER GECOÖRDINEERDE DIENSTPLICHTWETTEN.
— OVERGANGSBEPALING. — DRAAGWIJDTE.

*Paragraaf 4 van artikel 112 der dienst-
plichtwetten op 2 september 1957 sa-
mengeschakeld strekt ertoe gelijk te
stellen met een aanvraag om aanwij-
zing voor het speciaal contingent een
aanvraag ingediend onder het stelsel
van de wet van 15 juni 1951 en die ten
doel had om dezelfde redenen de vrij-
lating op morele grond te bekomen;
deze bepaling onderstelt dat de oor-
spronkelijke aanvraag ontvankelijk
was.*

(CRABBE.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op de bestreden
beslissing, op 20 november 1957 gewezen
door de hoge militieraad;

Over het eerste middel, afgeleid uit de
schending van artikel 112, paragraaf 4,
der dienstplichtwetten op 2 september
1957 samengeschied, doordat de bestre-
den beslissing geweigerd heeft als een
aanvraag om aanwijzing voor het speciaal
contingent te beschouwen de bij toepas-
sing van artikel 12, 1°, van de wet van
15 juni 1951 door aanlegger, dienstplich-
tige van de lichte 1958, doch na het ver-
strijken van de daartoe door die wet be-
paalde termijn ingediende aanvraag om
vrijlating op morele grond, en dit om re-
den dat gemelde aanvraag om vrijlating
niet voldoet aan de voorwaarden van ont-

vankelijkheid door de gecoördineerde wet-
ten gesteld, dan wanneer die aanvraag
om vrijlating gegronde is op een reden be-
doeld in artikel 13 van de gecoördineerde
wetten, dat zij voor de inwerkingtreding
van die wetten ingediend werd en zij dus
voldoet aan al de vereisten van arti-
kel 112, paragraaf 4, bepaling die geen
onderscheid maakt naar gelang de aan-
vraag om vrijlating al dan niet ontvanke-
lijk is, zodat de bestreden beslissing aan
die bepaling een vereiste toegevoegd heeft
dat daarin niet is voorzien; en dan wan-
neer zodoende de bestreden beslissing aan
die bepaling een interpretatie gegeven
heeft, zonder uiteen te zetten op welke
gronden die interpretatie steunt, zodat
die beslissing niet voldoende gemotiveerd
is :

Overwegende dat paragraaf 4 van arti-
kel 112 van het koninklijk besluit van
2 september 1957 ertoe strekt als aan-
vraag om inlijving bij het speciaal con-
tingent te beschouwen, de aanvraag die
onder het stelsel van de wet van 15 juni
1951 ten doel had om dezelfde redenen de
vrijlating op morele grond te bekomen;

Dat die overgangsbepaling onderstelt
dat de oorspronkelijke aanvraag ontvan-
kelijk weze;

Dat het eerste onderdeel van het middel
naar recht faalt;

Overwegende dat, naar luid van arti-
kel 51 van het koninklijk besluit van
2 september 1957, de voorziening moet
vermelden, op straffe van nietigheid, on-
der meer de wettelijke bepaling waarvan
de schending ingeroepen wordt;

Dat, daar die rechtsvorm niet in acht
genomen werd in zover aanlegger de be-
streden beslissing verwijt niet wettelijk
te zijn gemotiveerd, het tweede onderdeel
van het middel onontvankelijk voorkomt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de
bestreden beslissing is niet wettelijk ge-
motiveerd in zover zij de door aanlegger
bij toepassing van artikel 20, paragraaf 3,
van het koninklijk besluit van 2 septem-
ber 1957 aangevoerde uitzonderlijke reden
tot opheffing van het verval van zijn aan-
vraag om vrijlating verwerpt :

Overwegende dat, om de eensluidende
reden als deze opgegeven als antwoord op
het tweede onderdeel van het eerste mid-
del, onderhavig middel onontvankelijk is;

Om die redenen, verwerpt de voorzie-
ning.

10 februari 1958. — 2^e kamer. — *Voor-
zitter*, H. Vandermersch, raadshere waar-
nemend voorzitter. — *Verslaggever*,
H. Belpaire. — *Gelijkkluidende conclusie*,
H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste
advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 10 februari 1958

1° VERJARING. — STRAFZAKEN. — BURGERLIJKE VORDERING. — VORDERING GEGROND OP EEN NAAR DE POLITIERECHTBANK VERWEZEN WANBEDRIJF. — BURGERLIJKE VORDERING INGESTELD WANNEER DE PUBLIEKE VORDERING VOORTVLOEIENDE UIT HET MISDRIJF ALS OVERTREDING BESCHOUWD VERVALLEN WAS DOOR VERJARING. — BURGERLIJKE VORDERING VERJAARD.

2° VERJARING. — STRAFZAKEN. — BURGERLIJKE VORDERING. — PUBLIEKE VORDERING VERJAARD. — OMSTANDIGHEID ZONDER GEVOLG OP DE BURGERLIJKE VORDERING TE BEKWAMER TIJD INGESTELD.

1° *Is verjaard de vordering van de burgerlijke partij op een naar de politierechtbank verwezen wanbedrijf gegrond en ingesteld wanneer de publieke vordering voortvloeiende uit het misdrijf, als overtreding beschouwd, door verjaring vervallen was* (1). (Wet van 17 april 1878, art. 23 en 26.)

2° *De verjaring van de publieke vordering brengt met zich de verjaring niet van de vordering ingesteld vóór het intreden van de verjaring van de publieke vordering* (2). (Wet van 30 maart 1891, art. 1, ter aanvulling van artikel 26 van de wet van 17 april 1878.)

(N. V. VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ EUROPESE GOEDEREN EN REISBAGAGE EN CONSORTEN, T. M. EN E. YSENBAERT.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 27 juni 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Kortrijk;

Overwegende dat de voorzieningen beperkt zijn tot de beslissingen over de burgerlijke vorderingen;

I. Wat betreft de voorziening ingesteld door de vennootschap « Europese goederen en reisbagage » :

Overwegende dat uit de stukken van de procedure niet blijkt dat de eis tot verbreking, ingesteld door eerste aanlegster, burgerlijke partij, betekend werd aan de partijen waartegen hij is gericht;

(1) Verbr., 16 februari 1955 (*Bull.* en *Pasic.*, 1955, I, 649).

(2) Verbr., 22 juni 1956 (*Bull.* en *Pasic.*, 1956, I, 1165); 11 maart 1957 (*ibid.*, 1957, I, 830).

II. Wat betreft de voorzieningen ingesteld door de vennootschappen « Transport Van Camp » en « De Schelde » :

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 4, 23 en 26 van de wet van 17 april 1878 bevattende de voorafgaande titel van het Wetboek van rechtspleging in strafzaken, 7 van de wet van 1 augustus 1899 op de politie van het vervoer, en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis beslist heeft dat de publieke vordering tegen eerste verweerder vervallen was door verjaring, om reden dat gezegde eerste verweerder enkel vervolgd werd op grond van de artikelen 418 en 420 van het Strafwetboek, dat het feit gecontraventionaliseerd werd en dat het bijgevolg verjaard was, zonder echter te antwoorden op de conclusies waarbij tweede eiseres staande hield dat de verjaring van een gecontraventionaliseerd wanbedrijf geen invloed heeft op de verjaring van de publieke vordering in zover een inbreuk op het verkeersreglement ten laste van betichte wordt weehouden, zoals de eerste rechter deed, eerste onderdeel, dan wanneer de eerste rechter de feiten als inbreuken op de Wegcode beschouwd had en uitdrukkelijk besliste dat eerste verweerder artikel 8, lid 2, van de Wegcode overtreden had, dan wanneer de verjaring dus niet van zes maanden doch van één jaar was, en op de datum van het bestreden vonnis niet verkregen was, tweede onderdeel, dan wanneer, alleszins, de rechter over de grond de wettelijke verplichting had op de conclusies van tweede eiseres over dit punt te antwoorden :

Overwegende dat in haar conclusies vóór de rechter in hoger beroep tweede aanlegster aangevoerd heeft dat de politierechter « de overtreding van artikel 8, paragraaf 2, van het verkeersreglement lastens betichte weehouden heeft » om daaruit het niet-verkrijgen van de verjaring van de publieke vordering en dus van de burgerlijke vordering af te leiden;

Overwegende dat het bestreden vonnis vaststelt, niet alleen dat eerste verweerder « enkel » vervolgd werd op grond van de artikelen 418 en 420 van het Strafwetboek, maar nog dat hij aan het hem aldus ten laste gelegd feit plichtig verklaard werd door de eerste rechter;

Overwegende dat zodoende de conclusies van tweede aanlegster voldoende beantwoord werden;

Overwegende dat geen van de onderdelen van het middel kan slagen;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 26 van de wet van 17 april 1878 en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis de vordering van tweede en derde eiseres, burger-

lijke partijen, onontvankelijk verklaard heeft om reden dat een ontslag van vervolging ten voordele van eerste verweerder, als betichte, uitgesproken werd ten gevolge van de verjaring van het feit waarvoor hij vervolgd werd, zonder echter vast te stellen dat de vordering van die eiseressen niet regelmatig te bekwaamer tijd ingesteld werd, dan wanneer uit de stukken van de procedure blijkt dat de burgerlijke vordering van tweede eiseres minstens op 4 december 1956, datum van haar conclusies, vooraleer de verjaring van de publieke vordering verkregen was en bijgevolg te bekwaamer tijd, ingesteld werd, dan wanneer, alleszins, het bestreden vonnis de redenen niet vermeldt waaruit afgeleid kon worden dat de burgerlijke vordering van beide eiseressen niet te bekwaamer tijd ingesteld werd, dan wanneer het Hof van verbreking zijn controlerecht over dit punt dus niet kan uitoefenen, dan wanneer minstens het bestreden vonnis de conclusies van tweede eiseres niet beantwoordt heeft in zover zij staande hielden dat haar burgerlijke vordering tijdig ingesteld werd :

Overwegende dat, benevens hetgeen in het antwoord op het eerste middel vermeld wordt, tweede aanlegster in haar conclusies vóór de rechter in hoger beroep staande gehouden heeft niet dat haar aanstelling als burgerlijke partij in de vervolging door het openbaar ministerie van eerste verweerder op grond van de artikelen 418 en 420 van het Strafwetboek maar wel haar rechtstreekse dagvaarding op grond van inbreuken op de Wegcode te bekwaamer tijd gedaan werd;

Dat daaruit volgt dat, daar het bestreden vonnis niet over laatstbedoelde vordering uitspraak gedaan heeft, de rechter, aan de ene zijde, dienaangaande de conclusies niet behoefde te beantwoorden en, aan de andere zijde, er niet toe gehouden was ambtshalve te vermelden waarom de verjaring al dan niet verkregen was, op voorwaarde zulks uit de akten van de procedure blijkt;

Overwegende dat uit gemelde stukken blijkt dat het feit, voorwerp van de teltastegging van het onvrijwillig toebrengen van lichamelijke letselen, dagtekent van 6 december 1955; dat bij beschikking van de raadkamer eerste verweerder deswege naar de politierechter verwezen werd zodat, behoudens stuiting of schorsing van de verjaring, deze van de publieke vordering op 6 juni 1956 moest intreden; dat de laatste daad van stuiting binnen die eerste termijn van zes maanden het vonnis van 8 mei 1956 is waarbij de politierechter de zaak verdaagde; dat dienvolgens, bij gebrek aan schorsing, de verjaring op 6 november 1956 verkregen was;

Overwegende dat daar tweede aanlegster zich eerst op 13 november 1956 burgerlijke partij gesteld heeft, haar vordering door verjaring vervallen was;

Dat, wat die aanlegster betreft, het middel niet kan aangenomen worden;

Overwegende, integendeel, dat de vordering van derde aanlegster op de terechtzitting van 8 mei 1956 vóór de politierechter ingesteld werd, hetzij dus te bekwaamer tijd;

Dat, wat die aanlegster betreft, het middel gegrond is;

Om die redenen, verwerpt de voorzieningen van eerste en tweede aanlegsters, de vennootschappen «Europese goederen en reisbagage» en «Transport Van Camp»; verbreekt het bestreden vonnis in zover het uitspraak gedaan heeft over de door derde aanlegster, vennootschap «De Schelde», tegen verweerders ingestelde vordering; beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt verweerders tot de kosten behalve deze gevallen op de voorzieningen van eerste en tweede aanlegsters, welke ten laste van die partijen blijven; verwijst de aldus beperkte zaak naar de Correctionele Rechtbank te Brugge, zetelende in hoger beroep.

10 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadshere waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Belpaire. — Gelijkluidende conclusie, H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste advocaat-generaal. — Pleiters, HH. Struye en Demeur.

2^e KAMER. — 10 februari 1958

1° ARBEIDSONGEVAL. — SAMENGESCHAKELDE WETTEN BETREFFENDE DE ARBEIDSONGEVALLEN. — VOORWAARDEN VAN TOEPASSING. — BESTAAN VAN EEN ARBEIDS- OF BEDIENDEN-CONTRACT.

2° ARBEIDSONGEVAL. — ARTIKEL 19 DER SAMENGESCHAKELDE WETTEN. — BEPALING SLECHTS BETREKKING HEBBENDE OP DE ONGEVALLen WAARVAN ARBEIDERS DE SLACHTOFFERS ZIJN.

3° VERKEER. — TECHNISCHE CONTROLE DER AUTOMOBIELEN. — BESLUITWET VAN 24 FEBRUARI 1947, ARTIKEL 3. — VERPLICHTTE VERZEKERING DER EIGENAARS VAN AUTOMOBIELEN BESTEMD VOOR HET VERVOER VAN ZAKEN VOOR EIGEN REKENING. — DRAAGWIJZTE.

4° BURGERLIJKE VORDERING. — VORDERING GEBRACHT VOOR HET STRAFGE-RECHT. — BEVOEGDHEID. — TEGENEIS VAN

DE BETICHTE TEGEN DE BURGERLIJKE PARTIJ.
— NIET ONTVANKELIJKHEID.

- 1° *Bij ontstentenis van een arbeids- of bediendencontract, volstaat het bestaan van een verband van ondergeschiktheid niet om de bepalingen van de samengeschaakte wetten betreffende de arbeidsongevallen toepasselijk te maken. (Samengeschaakte wetten, art. 1.)*
- 2° *Artikel 19 der samengeschaakte wetten betreffende de arbeidsongevallen heeft slechts betrekking op de ongevallen waarvan arbeiders de slachtoffers zijn; het is vreemd aan het verhaal van de werkgever wegens door hem geleden schade.*
- 3° *Artikel 3 van de besluitwet van 24 februari 1947, dat de verplichting van technische controle van toepassing verklaart op de automobielen bestemd voor het vervoer van zaken voor eigen rekening van de eigenaars, strekt tot doel de belangen te beschermen van de eventuele slachtoffers van de eigenaar van het voertuig of van zijn aangestelden en niet het patrimonium der schulddige aangestelden tegen de eis hunner slachtoffers door verzekering te vrijwaren noch deze voor hun fouten vrij te stellen.*
- 4° *Het strafrecht is slechts bevoegd om kennis te nemen van een eis tot schadevergoeding zo deze eis op de vervolgd inbreuk gegrond is en zijn juridische oorzaak erin vindt; het kan geen kennis nemen van een tegeneis tegen de burgerlijke partij door de veroordeelde betichte ingesteld (1). (Wet van 17 april 1878, art. 1 en 3.)*

(ROSSEEL, T. DEWEYER.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 7 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 19 der gecoördineerde wetten op de arbeidsongevallen, 213a, 1384, 1388 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest enerzijds in strijd met de besluiten van verzoeker beslist heeft dat het slachtoffer Elza Bouckaert, niet als ondergeschikte van haar echtgenoot, de burgerlijke partij Dewever, kon beschouwd worden, en anderzijds vaststelt dat het slachtoffer Elza Bouckaert,

samen met de burgerlijke partij ten opzichte van eiser de werkgeefster was en niettemin weigert artikel 19 van de wet betreffende de arbeidsongevallen toe te passen om de eis der burgerlijke partij niet ontvankelijk te verklaren, zoals door eiser in zijn besluiten was gevraagd :

Wat het eerste onderdeel betreft :

Overwegende dat aanlegger het bestreden arrest verwijt het bestaan van een band van ondergeschiktheid onafhankelijk te hebben gemaakt van het bestaan van een arbeids- of bediendencontract, dan wanneer een loutere feitelijke toestand van ondergeschiktheid in de uitoefening van een arbeidstaak in rechte zou volstaan;

Overwegende dat uit de vaststellingen van het bestreden arrest blijkt dat het slachtoffer E. Bouckaert geenszins door een arbeids- of bediendencontract verbonden was;

Overwegende dat de vraag of het bestreden arrest zich zou vergist hebben omtrent het al dan niet voorhanden zijn van een verband van ondergeschiktheid van belang ontbloomt is, daar, bij ontstentenis van contract van verhuur van diensten, het bestaan van dergelijk verband niet volstaat om de bepalingen van de samengeschaakte wetten betreffende de arbeidsongevallen toepasselijk te maken;

Overwegende dat de beweegreden van het arrest gesteund op het huwelijkscontract van de echtgenoten Dewever-Bouckaert een overtollige beschouwing uitmaakt;

Dat het eerste onderdeel van het middel dienvolgens niet gegrond is;

Wat het tweede onderdeel betreft :

Overwegende dat het tweede onderdeel van het middel het arrest verwijt te hebben aangenomen dat het slachtoffer E. Bouckaert de werkgeefster was, samen met de burgerlijke partij, ten opzichte van eiser, en niettemin te hebben geweigerd bij toepassing van artikel 19 van de wet op de arbeidsongevallen de eis van de burgerlijke partij niet ontvankelijk te verklaren;

Overwegende dat het bestreden arrest, vastgesteld hebbende dat aanlegger geen slachtoffer doch wel dader van de litigieuze aanrijding was en dat het slachtoffer geen mede-arbeider (of mede-ondergeschikte) was van aanlegger, daaruit met recht heeft afgeleid dat artikel 19 van de wet op de arbeidsongevallen niet toepasselijk was, dat deze wetsbepaling immers op de arbeidsongevallen waarvan arbeiders slachtoffer zijn betrekking heeft, terwijl het verhaal van de werkgever wegens hem toegebrachte schade aan het gemeen recht onderworpen blijft;

(1) Zie nota onder het arrest in *Bull.* en *Pasic.*, 1958, I, 629.

Dat het tweede onderdeel naar recht faalt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 3 van de besluitwet van 24 februari 1947 en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest enerzijds vaststelt dat de burgerlijke partij krachtens de besluitwet van 24 februari 1947 verplicht was, zich behoorlijk te verzekeren, en anderzijds vaststelt dat deze bepaling uitdrukkelijk de aanspraken van derden zou verzekeren en geenszins de belangen van het personeel van de verplichte verzekerde beschermt, en eruit afleidt dat de verplichte verzekerde niet door een behoorlijke verzekering verplicht is de burgerlijke verantwoordelijkheid te dekken van zijn ondergeschikte die in zijn dienst ongevallen zou veroorzaken, terwijl het aan de arbeider zou vrij staan zijn persoonlijke aansprakelijkheid te verzekeren in de mate waarin de tussenkomst van zijn werkgever of dezes verzekeraar niet zou voorzien zijn :

Overwegende dat het bestreden arrest geenszins verklaart dat de leden van het personeel van de verplichte verzekerde niet door de verzekering gedekt zijn, indien zij slachtoffer zijn van een ongeval, doch dat de besluitwet van 24 februari 1947 tot doel strekt de belangen te beschermen van de eventuele slachtoffers van de eigenaars van de auto of van hun aangestelden en geenszins het persoonlijk patrimonium der eventueel schuldige aangestelden tegen de eisen hunner slachtoffers door verzekering te vrijwaren en nog minder deze autogeleiders voor de gevolgen hunner fouten vrij te stellen;

Overwegende dat het bestreden arrest door dergelijke interpretatie van artikel 3 van de besluitwet van 24 februari 1947 geenszins deze wetsbepaling geschonden heeft; dat waar het tweede lid van gezegd artikel de toekenning van het voordeel van de verzekering aan het personeel van de eigenaar van de auto voorziet, het de leden van het personeel bedoelt die zelf slachtoffer van een ongeval zouden zijn;

Overwegende dat er geen strijdigheid aan gelegen is erop te wijzen enerzijds dat in de praktijk de arbeider-autobestuurer zelden zijn persoonlijke aansprakelijkheid verzekert en anderzijds dat de eigenaar van de auto gebruikelijk uit de verzekering de aanspraken sluit, die zijn echtgenote of sommige familieleden tegen hem zouden kunnen instellen hoofds door hen wegens het gebruik van het verzekerd voertuig geleden schade, al was het maar om fictieve gedingen tussen familieleden ten nadele van de verzekeringsmaatschappij te vermijden;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Over het derde middel, afgeleid uit de

schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest niet op de regelmatig genomen besluiten van verdachte geantwoord heeft, waar deze voorhield dat de uitsluiting uit de waarborg der verzekering van de schade veroorzaakt aan de echtgenote van de verzekerde, noodzakelijk verzaking inhoudt deze schadeloosstelling van zijn ondergeschikte te vorderen :

Overwegende dat het bestreden arrest op de in het middel aangehaalde conclusies geantwoord heeft dat de besluitwet van 24 februari 1947 aan de eigenaar van de auto niet verbood zijn eigen verzekeraar te blijven met betrekking tot de door zijn echtgenote of sommige zijner familieleden wegens het gebruik van het verzekerd voertuig geleden schade en dat, zoals elke verzekeraar die door het effectief dekken ener bepaalde schade van rechtswege tegenover de dader ener schade gesubrogeerd wordt, de burgerlijke partij (verweerder) gegrond was haar verhaal tegenover betichte (aanlegger) te nemen en deze laatste, derhalve, van de uitsluiting der hogervermelde risico's uit de verzekeringspolis ten onrechte wou afleiden dat de burgerlijke partij jegens hem (aanlegger) aan het verhalen der gevorderde schadeposten verzaakte;

Overwegende dat, door er aldus op te wijzen, dat het feit zijn eigen verzekeraar te zijn gebleven evenmin als het bestaan van een verzekeringscontract het verhaal tegen de schuldige dader wegnam, het bestreden arrest op passende wijze de conclusies van aanlegger beantwoordt en het middel dienvolgens feitelijke grondslag mist;

Over het vierde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 464 van het Wetboek van rechtsvordering en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest de wedereis van verdachte niet ontvankelijk verklaart waar hij strekt tot gerechtelijke schuldvergelijking, onder voorwendsel dat de strafrechtelijke rechtscolleges slechts een beperkte bevoegdheid zouden hebben om kennis te nemen van een eis tot schadeloosstelling in de mate waarin de schade in de vervolgde inbreuk haar oorzaak vindt :

Overwegende dat het bestreden arrest de tegeneis van aanlegger niet ontvankelijk heeft verklaard, waarbij deze laatste, bij middel van schuldvergelijking de vergoeding vorderde van de schade voortvloeiend uit het feit dat verweerder niet voldoende verzekerd was;

Overwegende dat het arrest zijn beslissing regelmatig gerechtvaardigd heeft door erop te wijzen dat het strafrecht omwille van zijn beperkte bevoegdheid slechts bevoegd is om kennis te nemen van een eis tot schadevergoeding, in de

mate waarin deze eis een gevolg is van de vervolgde inbreuk en zijn juridische oorzaak erin vindt, wat ter zake het geval niet is;

Overwegende dat het arrest zich aldus geschikt heeft naar de bepalingen van de artikelen 2 en 3 van de wet van 17 april 1878 en naar het principe dat de voor het strafrecht gebrachte burgerlijke vordering, beheerd wordt door de regelen van rechtspleging die aan de strafvordering eigen zijn; dat artikel 464 van het Wetboek van burgerlijke rechtspleging vreemd is aan de procedure voor het strafrecht;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

10 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Rutsaert. — *Gelijklopende conclusie*, H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste advocaat-generaal. — Pleiter, H. della Faille d'Huyse.

2^e KAMER. — 10 februari 1958

MISDRIJF GEPLEEGD IN HET BUITENLAND. — OVERSPEL. — VERVOLGING IN BELGIË. — ARREST VAN VEROOORDELING. — VERVULLEN VAN DE VOORWAARDEN WAARVAN DE ONTVANKELIJKHEID VAN DE VERVOLGING AFHANKELIJK WORDT GEMAAKT NIET VASTGESTELD. — ONMOGELIJKHEID VOOR HET HOF ZIJN TOEZICHT UIT TE OEFENEN. — VERBREKING.

Laat het hof niet toe zijn toezicht uit te oefenen over de wettelijkheid van het dispositief en wordt om die reden verboden, het arrest dat wegens een buiten het grondgebied van het Rijk gepleegd overspel veroordeelt, zonder vast te stellen dat de verdachte Belg is, dat zij het wanbedrijf tegen een Belg heeft gepleegd en dat zij in België gevonden werd (1). (Wet van 17 april 1878, art. 7 en 12.)

(ROQUAIN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 5 juli 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

(1) Verbr., 29 april 1912 (*Bull.* en *Pasic.*, 1912, I, 231); 2 februari 1914 (*ibid.*, 1914, I, 89); 27 november 1950 (*Arr. Verbr.*, 1951, blz. 142; *Bull.* en *Pasic.*, 1951, I, 180); 18 juni 1956 (*Bull.* en *Pasic.*, 1956, I, 1145).

Over het middel, ambtshalve afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 7 en 12 van de wet van 17 april 1878 bevattende de voorafgaande titel van het Wetboek van rechtspleging in strafzaken, doordat het bestreden arrest aanlegster tot een correctionele straf heeft veroordeeld wegens een buiten het grondgebied van het Rijk gepleegd wanbedrijf van overspel zonder dat vastgesteld werd noch dat aanlegster, evenals de persoon jegens welke zij zich aan dit wanbedrijf schuldig heeft gemaakt, van Belgische nationaliteit is noch dat zij in België werd aangetroffen :

Overwegende dat het bestreden arrest aanlegster tot een correctionele boetstraf heeft veroordeeld wegens het feit van te Parijs, in februari 1956, wettelijk gehuwd zijnde met D., die klacht indiende, zich te hebben schuldig gemaakt aan overspel;

Overwegende dat, volgens de wetsbepalingen die de uitoefening regelen van de publieke vordering wegens de buiten het grondgebied van het Rijk gepleegde misdaden of wanbedrijven, een vervolging wegens een wanbedrijf van overspel, dat buiten het grondgebied van het Rijk gepleegd werd, slechts, bij toepassing van de artikelen 7 en 12 van de wet van 17 april 1878, in België plaats kan hebben indien de verdachte van Belgische nationaliteit is, zich aan dit wanbedrijf schuldig heeft gemaakt tegen een Belg en in België aangetroffen werd;

Overwegende dat noch uit de vaststellingen van het bestreden arrest noch uit de stukken van de rechtspleging waarop het hof acht vermag te slaan blijkt dat, in onderhavig geval, het vervullen van de voorwaarden waarvan de wet de uitoefening in België van de publieke vordering wegens een in het buitenland gepleegd wanbedrijf van overspel afhankelijk maakt, werkelijk vastgesteld zouden geweest zijn;

Overweende, derhalve, dat het hof in de onmogelijkheid wordt gesteld zijn toezicht over de ontvankelijkheid van de ingestelde publieke vordering uit te oefenen en bijgevolg over de wettelijkheid van de uitgesproken veroordeling;

Waaruit blijkt dat het middel gegrond is;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; laat de Staat de kosten ten laste; verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Brussel.

10 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever,

H. van Beirs. — *Gelijkkluidende conclusie*,
H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste
advocaat-generaal.

2° KAMER. — 10 februari 1958

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN
ARRESTEN. — STRAFZAKEN. — CONCLU-
SIES ER TOE STREKKENDE DAT AKTE VAN EEN
FEIT VERLEEND ZOU WORDEN. — ZWIJGEN
DER CONCLUSIES BETREFFENDE DE MOGELIJKE
JURIDISCHE GEVOLGEN VAN DIT FEIT. — VER-
WERPING ZONDER REDEN. — WETTELIJK-
HEID.

*Wanneer conclusies vragen dat akte van
een feit verleend zou worden en het
zwijgen bewaren over de mogelijke ge-
volgen van dit feit, kan de rechter ze
verwerpen zonder deze beslissing met
redenen te omkleden (1).*

(TOUSSAINT EN MAESCHALCK,
T. VAN IMPE EN CONSORTEN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden
arrest, op 19 december 1956 gewezen door
het Hof van beroep te Brussel;

I. Over de voorzieningen van Emile
Toussaint, betichte en van Marcel Mae-
schalck, burgerlijk verantwoordelijke par-
tij :

A. In zover de voorzieningen gericht
zijn tegen de beslissing gewezen over de
publieke vordering :

Over het eerste middel, afgeleid uit de
schending van artikel 97 van de Grond-
wet en van de rechten der verdediging en,
in zover als nodig, van artikel 190 van
het Wetboek van strafrechtspleging, door-
dat het bestreden arrest beslist dat er
geen aanleiding bestaat om aan betichte
Toussaint (eerste eiser in verbreking)
akte te verlenen van de mondelinge vor-
deringen van het openbaar ministerie,
dan wanneer eisers besluiten desaangaan-
de ten genoegen laten voorkomen dat be-
tichte Toussaint in de mondelinge vorde-
ringen van het openbaar ministerie nut-
tige bestanddelen voor zijn verdediging
achtte te vinden en dat door te weigeren
die bestanddelen vast te stellen het hof
van beroep de belangen en de rechten van

betichte's verdediging miskend heeft, en
het, in elk geval, door de redenen van
zulke weigering geenszins te vermelden,
het toezicht van het Hof van verbreking
niet toelaat en dat zijn beslissing also
als niet gemotiveerd voorkomt :

Overwegende dat uit aanvullende con-
clusies op 3 december 1956 door aanleg-
gers vóór het hof van beroep genomen,
blijkt dat aanlegger gevraagd had dat
hem akte zou verleend worden « dat het
openbaar ministerie toegeeft dat ter zake
de artikelen 19 en 21-4 van de Wegcode
tegen hem niet toepasselijk zijn »;

Overwegende dat tot staving van deze
eis, aanlegger geen reden heeft doen gel-
den noch de juridische gevolgen heeft
aangegeven welke hij afleidde uit het feit
waarvan hij de vaststelling aanvroeg;

Overwegende dat door, in deze omstan-
digheden, te beslissen dat er geen aanlei-
ding bestond om aan betichte Toussaint
akte van de mondelinge vorderingen van
het openbaar ministerie te verlenen, het
bestreden arrest noch de rechten van de
verdediging, noch de in het middel be-
doelde wetbepalingen geschonden heeft;

Over het tweede middel, afgeleid uit de
schending van de artikelen 97 van de
Grondwet, 418 en 420 van het Strafwet-
boek, 19 en 21-4 van het koninklijk be-
sluit van 8 april 1954 houdende Algemeen
Reglement op de politie van het wegver-
keer, 1382 tot 1384 van het Burgerlijk
Wetboek, doordat het bestreden arrest de
betichtingen van verwondingen bij gebrek
aan vooruitzicht of voorzorg en van niet
naleving van artikel 21-4 van het Alge-
meen Reglement op de politie van het
wegverkeer ten laste van eerste eiser
aanneemt en de uit hoofde daarvan door
de boetstraffelijke rechtbank uitgespro-
ken straf bevestigt, om de beslissende re-
denen dat betichte Toussaint « zonder
dwingende noodzakelijkheid ongepast
naar links is uitgeweken, welke beweging
hij niet zou hebben beschreven indien hij
hadde geweten dat hij op het punt stond
ingehaald te worden »; dan wanneer er
tegenstrijdigheid bestaat tussen, ener-
zijds, die veroordeling op grond van der-
gelijke redenen uit te spreken en, ander-
zijds, eiser Toussaint vrij te spreken van
de betichting van overtreding van arti-
kel 19 van het Algemeen Reglement op de
politie van het wegverkeer door te laten
gelden dat gezegde betichte Toussaint
« terecht doet opmerken dat geen verzuim
te weerhouden is in verband met een on-
geoorloofde voorstekingsbeweging in hoof-
de van bedoelde betichte, ter wille van
het feit dat deze laatste alleen een ont-
wikkelingsbeweging heeft uitgevoerd ten
overstaan van de vooropliggende camion-
nette gevoerd door de gedaagde Van Impe
dewelke even tot stilstand gekomen

(1) Verbr., 11 april 1929 (*Bull.* en *Pasic.*,
1929, I, 156); 17 november 1930 (*ibid.*, 1930, I,
363); arg. verbr., 1 februari 1957 (*ibid.*, 1957, I,
647).

was »; en die tegenstrijdigheid in de redenen met een gebrek aan redenen dient gelijk gesteld te worden :

Overwegende dat het arrest, enerzijds, vaststelt dat Toussaint, ten opzichte van Van Impe, die zo even vóór hem zijn voertuig tot stilstand had gebracht, geen voorstekingsmanoeuvre heeft willen uitvoeren doch enkel een ontwijkingsmanoeuvre heeft verricht en dat het ongeval niet aan die beweging kan toegeschreven worden ;

Dat het arrest, anderzijds, erop wijst « dat met naar links uit te wijken, Toussaint zich echter onbehoorlijk heeft aangepast... » ; dat op het punt zijnde door Andries Oudt ingehaald te worden, Toussaint « gewis niet zo ontijdig zou zijn uitgeweken indien hij zich hadde vergewist omtrent het achter opliggend verkeer ; dat hij bekend zulks te hebben verzuimd, hoewel hij zich rekenschap moest geven dat hij door snel verkeer kon worden opgevolgd » ;

Overwegende dat het arrest derwijze zonder tegenstrijdigheid heeft kunnen beslissen dat Toussaint, die ten opzichte van Van Impe enkel een ontwijkingsmanoeuvre heeft uitgevoerd, slechts een fout, bestanddeel van het misdrijf van onvrijwillige verwondingen, heeft gepleegd door zijn ontwijkingsbeweging uit te voeren zonder rekening te houden met het achter opliggend verkeer, ontwijkingsmanoeuvre die indien hij niet verzuimd had zich daarvan te vergewissen hij niet zo ontijdig hadde verricht ;

Overwegende, derhalve, dat het middel feitelijke grondslag mist ;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 418 en 420 van het Strafwetboek, 15, 16-1-2-4, 19, 21-2, 21-4, en 26-2 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 houdende Algemeen Reglement op de politie van het wegverkeer en 1382 tot 1384 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest de door eisers tegen partijen Van Impe en Oudt ingestelde rechtstreekse dagvaarding ongegrond verklaart, om de redenen, wat Van Impe betreft, dat dezès camionnette zich reeds volledig in het verkeer op de hoofdweg had ingeschakeld, dat er geen miskenning was geweest van de prioriteit van eiser Toussaint, en dat de kortstondigheid van het tot stilstand komen van de camionnette van Van Impe voor hem niet hinderend was geweest, gelet op zijn trage vaart ; en, wat Oudt betreft, dat de toestand zich niet storend voordeed op het ogenblik dat bedoelde partij tot het inhalen besloot en dat hij door het plotse inwijken van eiser Toussaint in zijn normale vooruitzichten verschalkt werd ; dan wanneer er tegenstrijdigheid bestaat tussen, enerzijds, die tot afwijzing van de

rechtstreekse eisen verstrekte redenen en, anderzijds, tot staving van de vrijspraak van eiser Toussaint van de betichting van overtreding van artikel 19 van het Algemeen Reglement op de politie van het wegverkeer te laten gelden dat gezegde betichte Toussaint « terecht doet opmerken dat geen verzuim te weerhouden is in verband met een ongeoorloofde voorstekingsbeweging in hoofde van bedoelde betichte, ter wille van het feit dat deze laatste alleen een ontwijkingsbeweging heeft uitgevoerd ten overstaan van de vooropliggende camionnette gevoerd door de gedaagde Van Impe dewelke even tot stilstand gekomen was », en die tegenstrijdigheid in de redenen met een gebrek aan redenen dient gelijk gesteld te worden :

Overwegende dat ver van aan te nemen, zoals het middel het aanvoert, dat de ontwijkingsmanoeuvre van aanlegger Toussaint aan heikracht te wijten is, het bestreden arrest beslist dat deze manoeuvre in hoofde van Toussaint foutief voorkomt ;

Overwegende dat het niet tegenstrijdig is, enerzijds, verweerder Van Impe van inbreuk op de artikelen 15 en 16 van de Wegcode vrij te spreken om reden dat dezès camionnette zich reeds volledig in het verkeer op de hoofdweg had ingeschakeld, dat er geen miskenning was geweest van de prioriteit van Toussaint en dat de kortstondigheid van de stilstand van de camionnette van Van Impe voor hem niet hinderend is geweest gelet op zijn trage vaart en, anderzijds, te beslissen dat geen verzuim ten laste van Toussaint te leggen is in verband met een ongeoorloofde voorstekingsmanoeuvre, om reden dat deze laatste enkel een ontwijkingsmanoeuvre heeft uitgevoerd ;

Overwegende dat dergelijke beslissing jegens Toussaint evenmin strijdig is met de vrijspraak van verweerder Oudt, welke gegrond is op het motief dat de toestand zich niet storend voordeed op het ogenblik dat bedoelde partij tot inhalen besloot en in zijn normale vooruitzichten verschalkt werd door het plotse uitwijken van betichte Toussaint, hetwelk, overigens door het arrest, als foutief beschouwd wordt ;

Overwegende dienvolgens dat het middel in feite niet opgaat ;

Over het vierde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 418 en 420 van het Strafwetboek, 21-2 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 houdende Algemeen Reglement op de politie van het wegverkeer, 1382 tot 1384 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest de door eisers tegen partij Oudt ingestelde rechtstreekse dagvaarding ongegrond verklaart

om de redenen dat de toestand zich niet storend voordeed op het ogenblik dat bedoelde Oudt het inhalen besloot en dat deze door het plotse inwijken van eiser Toussaint in zijn normale vooruitzichten verschalkt werd, zonder noch uitdrukkelijk noch impliciet de besluiten te beantwoorden waardoor eisers lieten gelden dat « Oudt zelf volmondig toegeeft tijdig de zwaargeladen 14,50 m. lange tractor met aanhangswagen van betichte (eiser Toussaint) kort achter de stapsgewijze en zelfs stilstaande camionnette van Van Impe te hebben ontwaard en zijn uitwijkingsmanoeuvre te hebben voorzien (zie strafbundel P.V. n° 578) :

Overwegende dat de door aanleggers in hun conclusies ingeroepen en in het middel hernomen aanvoering als een louter argument tot staving van de stelling van aanleggers voorkomt, stelling volgens de welke Toussaint geen inbreuk op artikel 21-4 van de Wegcode gepleegd heeft;

Overwegende dat, zoals uit het antwoord op de tweede en derde middelen blijkt, het arrest reeds de redenen uiteengezet heeft op grond derwelke Toussaint schuldig aan inbreuk op artikel 21-4, van de Wegcode verklaard werd; dat het alzo de conclusies van aanlegger op dit punt behoorlijk beantwoordt heeft en het ingeroepen middel niet meer behoefde weer te leggen;

Dat derhalve het middel niet kan aangenomen worden;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

B. In zover de voorzieningen gericht zijn tegen de beslissing gewezen over de burgerlijke vorderingen ingesteld :

a) Door verweerders Oudt en Nieuwenhuys :

Overwegende dat de beslissing over die eisen geen eindbeslissing is in de zin van artikel 416 van het Wetboek van strafvordering; dat zij geen betwisting nopens de bevoegdheid beslecht;

Dat de voorzieningen, derhalve, niet ontvankelijk zijn;

b) Door verweerders Evers, naamloze vennootschap Internete, naamloze vennootschap Beurtvaart, Brand en Zeeverzekeringen maatschappij :

Overwegende dat aanleggers geen bijzonder middel doen gelden;

II. Over de voorzieningen van Emile Toussaint, en Marcel Maeschalck, burgerlijke partijen :

Overwegende dat aanleggers geen bijzonder middel doen gelden;

Om die redenen, verwerpt de voorzieningen; veroordeelt aanleggers tot de kosten.

10 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadshere waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Gilmet. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste advocaat-generaal. — Pleiter, H. Demeur.

2^e KAMER. — 10 februari 1958

WEGENIS. — STRAFWETBOEK, ARTIKEL 551, 4°. — BEGRIP.

Een openbare weg, in de zin van artikel 551, 4°, van het Strafwetboek is een weg die in het algemeen belang van de inwoners gebruikt wordt; opdat een weg dit karakter zou hebben volstaat het niet dat het noodzakelijk gebruikt moet worden door zekere inwoners (1).

(CORNE.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 2 april 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Gent;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1 van de wet van 1 februari 1844 gewijzigd door de wet van 15 augustus 1897, 551-4° van het Strafwetboek, 11 en 97 van de Grondwet, doordat, om te beslissen dat de uitweg van aanlegsters eigendom als een openbare weg dient aangezien te worden, het bestreden vonnis alleen steunt op de beschouwing dat, vermits hij door de bewoners van de ingesloten huizen moet gebruikt worden, hij een quasi publieke bestemming verworven heeft, deel uitmaakt van de stedelijke wegenis en aan de politievoorschriften, waaronder artikel 551-4° van het Strafwetboek onderworpen is, dan wanneer, zoals aanlegster het voor de correctionele rechtbank voorhield, het niet bewezen is dat bedoelde weg, welke door de vorige eigenaar van het perceel tot privaat gebruik opengelaten werd, een

(1) MARCOTTY, *Voirie publique*, ed. 1930, n° 60: arg. verbr., 29 januari en 18 juni 1906 (*Bull.* en *Pasic.*, 1906, I, 112 en 310); 21 december 1953 (*ibid.*, 1954, I, 339).

openbare of quasi-openbare bestemming zou verworven hebben :

Overwegende dat aanlegster vervolgd werd om, zonder noodzaak of zonder verlof van de bevoegde overheid, de straten, pleinen of andere delen van de openbare weg te hebben belemmerd (art. 551-4° van het Strafwetboek);

Overwegende dat het bestreden vonnis beslist dat de weg waarop het bestaan van een door aanlegster veroorzaakte belemmering vastgesteld werd « een openbare, althans zeker een quasi-openbare bestemming heeft » en dat « ingevolge deze bestemming, ongeacht het feit of deze weg tot het openbaar of tot een privaats domein behoort, de onderwerpelijke weg krachtens artikel 1 van de wet van 1 februari 1844 gewijzigd bij de wet van 15 augustus 1897, onderworpen is aan de wegenreglementering, waaronder artikel 551-4° van het Wetboek van strafrecht begrepen is »; dat het vonnis aanlegster op grond van die betichting veroordeelt;

Overwegende dat het bestreden vonnis het openbaar karakter van bedoelde weg afleidt uit de beschouwing « dat luidens de verklaring van de getuige Haerens, bewuste weg, die trouwens in de atlas der buurtwegen voorkomt, noodzakelijk moet gebruikt worden door bepaalde inwoners van de Leegstraat om tot de Gaverssteenweg toegang te hebben, zodat die weg aldus een openbare, althans zeker een quasi-openbare bestemming heeft »;

Overwegende dat de openbare weg de weg is die in het algemeen belang van de inwoners gebruikt wordt;

Overwegende dat door het openbaar karakter van bedoelde weg uitsluitend te steunen op het noodzakelijk gebruik welk er van « door bepaalde inwoners van de Leegstraat » gemaakt wordt, het bestreden vonnis zijn beslissing niet wettelijk gerechtvaardigd heeft en artikel 551-4° van het Strafwetboek geschonden heeft;

Om die redenen, verbreekt het bestreden vonnis; beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; legt de kosten ten laste van de Staat; verwijst de zaak naar de Correctionele Rechtbank te Dendermonde, zetelende in hoger beroep.

10 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Gilmet. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste advocaat-generaal.

2° KAMER. — 10 februari 1958

VERANTWOORDELIJKHEID (BUITEN OVEREENKOMST ONTSTAAN). — VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE AANSTELLER. — FOUT DOOR DE AANGESTELDE BEGAAN TIJDENS ZIJN BEDIENING. — BEGRIP.

Opdat een schadelijke daad van de aangestelde aanleiding zou geven tot verantwoordelijkheid van de aansteller, wordt vereist doch volstaat het dat zij begaan werd tijdens de bediening en in verband weze met deze bediening; het wordt niet vereist dat zij gepleegd werd op de plaats waar de aangestelde zijn bediening uitoefent (1). (Burg. Wetb., art. 1384, lid 3.)

(PEETERS,

T. N. V. « CALTEX PETROLEUM COMPANY ».)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 3 april 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1384 van het Burgerlijk Wetboek, 97 van de Grondwet, 191 van het Wetboek van strafvordering, doordat het bestreden arrest, na beslist te hebben dat betichte Ballion, aangestelde van eiser, geen bedrieglijke ontvreemding van het autovoertuig van tweede verweerster gepleegd had en na hem op strafgebied enkel veroordeeld te hebben om de weggenomen auto op gevaarlijke wijze en met een ongepaste snelheid bestuurd te hebben, in diervoege dat hij, te Middelerke, niet tijdig voor een voorzienbare hindernis had kunnen stoppen, beslist heeft dat deze foutieve gedragingen van betichte Ballion de oorzaak waren van de door verweerster geleden schade, zijnde de vernieling van haar auto, ten gevolge van het kwetsieus auto-ongeval, en eiser burgerlijk verantwoordelijk verklaard heeft « voor de schadelijke daden van betichte Ballion » en hem veroordeeld heeft om aan verweerster een schadevergoeding van 205.487 frank te betalen, met interesten en kosten, om reden dat « toen Ballion met de wagen wegreed, hij als nachtwaker ten dienste van het Hôtel des Thermes werkzaam was, dat hij in deze hoedanigheid vaststelde dat er middel was om de wagen open te maken en in gang te

(1) Verbr., 30 september 1957 (*Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 61); *De PAGE, Complément au t. II*, blz. 272, en de verwijzingen in de nota's aangehaald.

brengeu, en dat hieruit volgt dat hij tijdens de uitoefening zijner functies en ter gelegenheid daarvan erin gelukte de auto te bemachtigen, zodat het ongeval waardoor deze beschadigd werd, nooit had kunnen geschieden, was hij niet als nachtwaker voor rekening van het Hôtel des Thermes opgetreden en dat mitsdien het ongeval — en de daaruit gesproten schade met de hem toevertrouwde opdracht wel degelijk verband hield » — zonder echter te ontkennen dat, zoals eiser in zijn conclusies staande hield, betichte Ballion « vrijwillig een einde had gesteld aan zijn beroepsbedrijvigheid met gedurende meer dan twee uren met een makker zich te gaan vermaken en zich over te leveren tot een activiteit die absoluut vreemd was aan en niet het minste verband had met de functie welke hij uitoefende in het Hôtel des Thermes » — of minstens zonder deze passus van de conclusies te beantwoorden, — wanneer de burgerlijke verantwoordelijkheid van de aansteller vereist dat de schadelijke daad van de aangestelde zou gepleegd worden tijdens de duur van zijn dienst, en op de plaats waar hij zijn dienst uitoefent, wanneer *in casu* uit de feitelijke vaststellingen van het bestreden arrest blijkt dat de enige schadelijke daad waarvoor de aangestelde van eiser veroordeeld werd, namelijk de overtreding van artikel 26-2 van de Wegcode, plaats greep een lange tijd nadat hij de auto weggenomen had, wanneer het bijgevolg ook vaststaat dat deze schadelijke daad gepleegd werd na het einde van de uitoefening van zijn dienst en buiten de duur van deze dienst, wanneer bovendien uit de bewoordingen van het arrest blijkt dat Ballion zijn dienst uitoefende in het Hôtel des Thermes te Oostende en dat het ongeval zich te Middelkerke voordeed, wanneer het feit dat het ongeval zich niet zou voorgedaan hebben indien de aangestelde niet ter gelegenheid van de uitoefening van zijn dienst de auto had kunnen bemachtigen niet van aard is om te bewijzen dat er tussen het ongeval en de dienst een verband van tijd en van plaats bestond, met het gevolg dat de aangestelde nog onder het toezicht en de leiding van de aansteller kon en moest beschouwd worden, wanneer het bestreden arrest aldus geenszins vastgesteld heeft of alleszins niet wettelijk heeft kunnen beslissen dat de schadelijke daad van de aangestelde gepleegd werd tijdens de duur en op de plaats van zijn dienst, wanneer bijgevolg eiser niet burgerlijk aansprakelijk kon worden verklaard voor de schadelijke daad van zijn aangestelde, wanneer minstens de motivering van het arrest onvolledig of onduidelijk is, en aan het Hof van verbreking niet toelaat zijn controle-recht uit te oefenen over de vraag of, volgens de rechters over de grond, de schadelijke daad die de oorzaak was van de door tweede verweerster geleden schade; zijnde de vernieling van de auto, zich al dan niet voorgedaan heeft twee uur nadat de aangestelde een einde aan zijn dienst gesteld had, en op een plaats die niet deze is waar hij onder de leiding en het gezag van zijn aansteller was, wanneer deze onduidelijkheid in de motivering met het gebrek aan de door artikel 97 van de Grondwet vereiste motivering gelijk staat :

Over de verschillende onderdelen samen :

Overwegende dat, opdat er aanleiding zou bestaan tot verantwoordelijkheid van de aansteller krachtens artikel 1384, alinea 3, van het Burgerlijk Wetboek, vereist wordt doch volstaat dat de schadelijke daad van de aangestelde begaan werd tijdens de duur van de bediening waarvoor de aansteller hem gebruikt heeft en in verband weze met deze bediening;

Overwegende dat, in zover het voorhoudt dat de verantwoordelijkheid van de aansteller bovendien onderworpen is aan de voorwaarde dat de schadelijke daad gepleegd werd op de plaats waar de aangestelde zijn bediening uitoefent, het middel naar recht faalt;

Overwegende dat het bestreden arrest er op wijst dat « ... toen hij met de wagen van de burgerlijke partij wegreed, Ballion, als nachtwaker ten dienste van het Hôtel des Thermes werkzaam was; dat hij onder meer speciaal ermee gelast was toezicht te houden over de auto's van de cliënten, welke aldaar geparkeerd stonden; dat hij in die hoedanigheid vaststelde dat er middel was om de kwestieuze wagen open te maken en in gang te brengen, namelijk met behulp van een yale-sleutel, waarover hij, steeds als bediende van het hotel, de beschikking had verkregen; — dat hieruit volgt dat Ballion tijdens de uitoefening zijner functies en ter gelegenheid daarvan erin gelukte de auto van de burgerlijke partij te bemachtigen, zodat het ongeval, waardoor deze beschadigd werd, nooit had kunnen geschieden, was hij niet als nachtwaker voor rekening van het Hôtel des Thermes opgetreden, dat mitsdien het ongeval en de daaruit gesproten schade met de hem toevertrouwde opdracht wel degelijk verband houdt »;

Overwegende dat door het middel niet ontkend wordt dat aanlegger vergunninghouder was van het Hôtel des Thermes;

Overwegende dat alzo het bestreden arrest soeverein vaststelt dat het ongeval plaats greep tijdens de duur van de bediening waartoe Ballion was aangewezen en dat bewust ongeval in verband is met zijn bediening;

Dat zodoende, het arrest de conclusies van aanlegger zonder dubbelzinnigheid en op passende wijze beantwoordt en de toepassing, in onderhavig geval, van artikel 1384, alinea 3, van het Burgerlijk Wetboek wettelijk rechtvaardigt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

10 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Gilmet. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Roger Janssens de Bisthoven, eerste advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Struye en Van Ryn.

2° KAMER. — 11 februari 1958

1° **MIDDELEN TOT VERBREKING.** — DIRECTE BELASTINGEN. — MIDDEL AFGELEID UIT HET NIET BESTAAN VAN EEN LASTGEVING BETREFFENDE DE AANSLAG IN DE SPECIALE BELASTING OP DE WINSTEN VOORTVLOEIEND UIT LEVERINGEN EN PRESTATIES AAN DE VIJAND. — AANLEGGER ZICH VÓÓR DE RECHTER OVER DE GROND BEROEPEN HEBBENDE, ZONDER ONDSCHIED NOCH VOORBEHOUD, OF DEZE LASTGEVING VOOR AL DE AANSLAGEN TEN ZIJNE NAME GEVESTIGD. — NIEUW MIDDEL NIET ONTVANKELIJK.

2° **INKOMSTENBELASTINGEN.** — SPECIALE BELASTING OP DE WINSTEN VOORTVLOEIEND UIT LEVERINGEN EN PRESTATIES AAN DE VIJAND. — OPEISING. — BEGRIIP.

1° *Is nieuw, en derhalve niet ontvankelijk, het middel dat aan het arrest van een hof van beroep verwijt het bestaan aangenomen te hebben van een lastgeving door aanlegger aan een derde gegeven om zich akkoord te verklaren op de belastbare grondslag van een aanslag in de speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan de vijand, dan wanneer deze belastingplichtige zich vóór dit hof, zonder onderscheid noch voorbehoud, beroepen had op het bestaan van dergelijke lastgeving voor al de aanslagen die ten zijne name gevestigd waren geweest.*

2° *Het hof van beroep, dat soeverein vaststelt dat twee geassocieerden, ten name van dewelke aanslagen in de speciale belasting op de winsten voortvloeiend uit leveringen en prestaties aan de vijand gevestigd werden, weten moesten dat wanneer zij voertuigen in vervoermiddelen voor goederen lieten ombouwen zij zich bloot stelden aan de verplichting voor rekening van de*

vijand te moeten werken, kan daaruit wettelijk afleiden dat een latere opeising van prestaties van dergelijke vervoeren vanwege de vijand noch oprecht noch werkelijk was in de zin van artikel 1, paragraaf 4, van de wet van 15 oktober 1945 (1).

(P. EN E. JACOBS, T. BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 14 mei 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Overwegende dat de voorzieningen onder nummers F. 2742 en F. 2743 hetzelfde arrest bestrijden;

I. Nopens de voorziening van Prosper Jacobs :

Over het eerste onderdeel van het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 en 112 van de Grondwet, 25, 38, 55 en 56 van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 1349 en 1353 van het Burgerlijk Wetboek, 1 tot 3, 13 van de wet van 15 oktober 1945 tot invoering van een speciale belasting, doordat het bestreden arrest aanneemt dat aanlegger onvermijdelijk moest weten dat hij blootgesteld was aan de verplichting voor rekening van de vijand te moeten werken, wanneer hij in 1942 (of 1943) het autovoertuig van zijn vader in een vrachtvoertuig ombouwde; dan wanneer aanlegger steeds voortgehouden heeft, zonder op dit punt tegengesproken te zijn geweest, dat hij, bij de ombouw van de auto van zijn vader in vrachtwagen, zijn diensten ten bate van de burgerbevolking stelde, en uit geen enkel feit blijkt dat enig element of feit aanwezig was waaruit kan worden afgeleid dat aanlegger enige bedoeling had of kon hebben vervoer voor de vijand te doen;

Overwegende dat het bestreden arrest bij een soevereine beoordeling, die aan het toezicht van het hof ontsnapt, op grond van de overgelegde elementen van de zaak heeft kunnen beslissen dat, wanneer aanlegger « in 1942 of 1943 het persennovoertuig van zijn vader in vrachtvoertuig met aanhangwagen heeft laten ombouwen en zich met zijn broeder als vervoerondernemer heeft geassocieerd, ... hij onvermijdelijk moest weten dat hij zich bloot stelde aan de verplichting voor

(1) Raadpl. verbr., 15 februari 1955 (*Bull.* en *PASIC.*, 1955, I, 645); en 10 december 1957 (*supra*, blz. 219; *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 387).

rekening van de vijand te moeten werken »;

Over het tweede onderdeel van het eerste middel, afgeleid uit de schending van evengemelde wetsbepalingen, doordat de bewering van het arrest op geen enkel zeker en vaststaand feit berust, zodat het vermoeden door het hof aangenomen niet naar recht gerechtvaardigd is; dan wanneer aanlegger in zijn conclusies vooropgezet heeft dat hij zich voornam vervoer voor burgerlijke doeleinden te doen, zodat het arrest onvoldoende gemotiveerd is : en het tweede onderdeel van het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 en 112 van de Grondwet, 1 tot 3 van de wet van 15 oktober 1945 tot invoering van een speciale belasting, 1 tot 5 van de wet van 19 maart 1953, 56 van de samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, doordat het bestreden arrest in onvoldoende mate de conclusies beantwoordt waarin wordt staande gehouden dat aanlegger zijn vader bij de landbouw behulpzaam was, zodat er geen verhoging van productiemiddelen kon zijn en de prestaties voor de vijand verricht werden op opeising of het gevolg waren van opeising :

Overwegende dat het bestreden arrest niet te antwoorden had op de beweerde conclusies van aanlegger waarop het hof van beroep verklaart geen acht te slaan, en dewelke, volgens een melding ondertekend door de voorzitter en de griffier, na het sluiten der debatten neergelegd werden;

Dat het eerste middel en het tweede onderdeel van het derde middel niet kunnen aangenomen worden;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 25, 28, 55 en 56 van de samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 1 tot 3, 13 van de wet van 15 oktober 1945 tot invoering van een speciale belasting, 1319 tot 1322 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest beslist dat aanlegger niet ernstig kan beweren dat het akkoord op een netto-winstcijfer van 50 t. h. op een vergissing rust, omdat de lasthebber meende dat een winst van 15 t. h. en niet van 50 t. h. aangenomen was, daar deze uitleg tegengesproken wordt door de termen van de brieven van 26 januari 1956, die de netto-cijfers van de inspecteur vernoemen; dan wanneer het blijkt uit de volmacht aan lasthebber Coene dat deze geen mandaat had om tussen te komen, laat staan enige juridische handeling te stellen, in zake speciale belasting van aanlegger, maar slechts wat de gewone belastingen betreft, zoals uitdrukkelijk erin vermeld; en dan wanneer uit de brief van

26 januari 1956 blijkt dat de lasthebber zich wel akkoord heeft verklaard op een totaal winstcijfer, maar niet op een winstpercent :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat uit het bestreden arrest blijkt dat aanlegger zich vóór de rechter over de grond beroepen had op een lastgeving welke hij aan een derde gegeven had; dat uit de stukken waarop het hof acht vermag te slaan niet blijkt dat hij vóór het hof van beroep zou opgeworpen hebben dat zijn lasthebber geen opdracht had om in zake speciale belasting op te treden; dat het middel niet voor het eerst vóór het Hof van verbreking mag ingeroepen worden;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat aanlegger niet kan aanvoeren dat zijn akkoord op een vergissing rust omdat zijn lasthebber gemeend had dat een winst-coëfficiënt van 15 t. h. en niet van 50 t. h. weerhouden was, daar deze uitleg inderdaad tegengesproken wordt door de termen van de brieven van 26 januari 1956 waarin de netto-cijfers, van de inspecteur namelijk 76.036 frank en 84.807 frank overgenomen werden;

Overwegende dat deze vaststelling geenszins in strijd is met evenaangehaalde stukken;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

Over het eerste onderdeel van het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 en 112 van de Grondwet, 1 tot 3 van de wet van 15 oktober 1945 tot invoering van een speciale belasting, 1 tot 5 van de wet van 19 maart 1953, 56 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen samengeschateld bij koninklijk besluit van 12 september 1936, doordat het bestreden arrest beslist dat de ombouwing in vrachtwagen van het autovoertuig van aanleggers vader, en de associatie met zijn broeder als vervoerondernemer, als een verhoging van de productiemiddelen moet worden beschouwd, zodat het onverschillig is te weten of de prestaties de oorlogsinspanning van de vijand hebben in de hand gewerkt, ofwel of elk vervoer opgelegd is geweest, ofwel of rekwestrant met verplichte arbeid in Duitsland was bedreigd; dan wanneer bij de ombouwing van de auto door rekwestrant er nog geen sprake zijn kon of was van associatie, zodat geen sprake zijn kan van verhoging van de productiemiddelen van iets dat niet bestaat :

Overwegende dat dit onderdeel van het middel tegen het arrest opkomt in zover het vaststelt dat aanlegger in 1942 of 1943 bij het ombouwen van de personen-auto

wagen in vrachtoertuig met aanhangwagen zich met zijn broeder heeft geassocieerd als vervoerondernemer;

Overwegende dat deze feitelijke vaststelling soeverein is; dat zij aan het toezicht van het hof ontsnapt; dat het eerste onderdeel van het middel niet kan aangenomen worden;

II. Nopens de voorziening van Elmiel Jacobs :

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1317 tot 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 1, paragraaf 4, van de wet van 15 oktober 1945, doordat het bestreden arrest bevestigt dat artikel 1, paragraaf 4, van de wet van 15 oktober 1945, geen onderscheid maakt tussen de opëising rechtstreeks gedaan door de vijand en deze gedaan door de gemeente, doch niet onderzoekt of er in feite echte en rechtzinnige opëising heeft plaats gehad, dan wanneer aanlegger in conclusies de bij artikel 1, paragraaf 4, van de wet van 15 oktober 1945 voorziene exceptie van opëising inriep, en het in geval van echte en rechtzinnige opëising (enge zin), geen belang heeft of de productiemiddelen werden verhoogd (zoals bij de gelijkstelling met opëising voorzien bij artikel 2 van de wet van 19 maart 1953), zodat minstens artikel 97 van de Grondwet werd geschonden alsook artikel 1, paragraaf 4, van de wet van 15 oktober 1945 :

Overwegende dat het bestreden arrest bij een soevereine beoordeling die aan het toezicht van het hof ontsnapt, op grond van de overgelegde elementen van de zaak heeft kunnen beslissen dat wanneer aanlegger « in 1942 of 1943 het personenvoertuig van zijn vader in vrachtoertuig met aanhangwagen heeft laten ombouwen, en zich met zijn broeder heeft geassocieerd als vervoerondernemer, ... hij onvermijdelijk moest weten dat hij zich bloot stelde aan de verplichting voor rekening van de vijand te moeten werken »;

Overwegende dat het daaruit heeft kunnen afleiden dat, zo er naderhand opëising vanwege de vijand is geschied, deze opëising noch oprecht noch werkelijk is geweest in de zin van artikel 1, paragraaf 4, van de wet van 15 oktober 1945;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1317 tot 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 2 van de wet van 19 maart 1953, 1, 4, paragraaf 1, 7 en 13 van de wet van 15 oktober 1945, 66 en 67 der samenbeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, eerste onderdeel, doordat het bestreden arrest verklaart « dat wanneer Prosper Jacobs in 1942 of 1943 het

personenvoertuig van zijn vader in een vrachtoertuig met aanhangwagen heeft laten ombouwen en zich met zijn broeder heeft geassocieerd als vervoerondernemer, deze handelingen onbetwist als een verhoging van hun productiemiddelen moet worden beschouwd op een tijdstip waarop zij onvermijdelijk moesten weten dat zij blootgesteld waren aan de verplichting voor rekening van de vijand te moeten werken »; dan wanneer het aanschaffen van een vervoermiddel door zijn broeder, die afzonderlijk als zelfstandig handelaar belast werd, niet als een verhoging van productiemiddelen in hoofde van aanlegger kan worden beschouwd, hetgeen juist door artikel 2 van de wet van 19 maart 1953, geëist wordt en overigens geëist wordt door de economie van de wet van 15 oktober 1945, die alles hoofdzakelijk van uit het standpunt van de belastbare persoon regelt; tweede onderdeel, doordat het bestreden arrest de winsten, behaald vóór dat er van associatie sprake kon zijn, als belastbaar in de speciale belasting aanziet, alhoewel ook voor de in 1942 betaalde 30.000 frank, de exceptie der opëising werd ingeroepen, zodat het bestreden arrest niet antwoordt op de conclusies van aanlegger (schending van artikel 97 van de Grondwet) of minstens een verkeerde interpretatie geeft van artikel 2 van de wet van 19 maart 1953 :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat aanlegger zich als vervoerondernemer met zijn broeder heeft geassocieerd toen laatstgenoemde het personenvoertuig van zijn vader in vrachtoertuig met aanhangwagen heeft laten ombouwen;

Overwegende, aan de ene zijde, dat het aldus wijst op een feitelijke associatie en, bij ontstentenis van conclusies, niet gehouden was de associatie nader te bepalen of de feitelijke gegevens waaruit zij afgeleid was te omschrijven;

Overwegende, aan de andere zijde, dat het, steunende op de aangehaalde vaststelling, heeft kunnen beslissen dat ook aanlegger, dank zij die associatie met zijn broeder, zijn productiemiddelen verhoogd had om eruit de juridische gevolgen af te leiden die reeds in het antwoord op het eerste middel aangestipt werden;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat het middel, in strijd met hetgeen er betoogd wordt, niet bij conclusies aan de rechter over de grond werd overgelegd;

Dat het tweede middel niet kan aangenomen worden;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1317 tot 1322 van het Burger-

lijk Wetboek, en 9 en 10 van de wet van 6 september 1895 en, voor zoveel als nodig, van dezelfde artikelen, vervangen door artikel 1 van de wet van 23 juli 1953, doordat het bestreden arrest in het dispositief de op 27 maart 1957 ter zitting neergelegde bescheiden, dan nog samen met een rekwest, waarvan afschrift bij de voorziening gevoegd, uit de debatten verwijderd en ze niet in acht neemt, dan wanneer het rekwest strekkende tot aanvaarding der nedergelegde stukken uitdrukkelijk verklaart dat deze stukken niet « nieuw » zijn in de zin van artikel 9 van de wet van 6 september 1895, vervangen door artikel 1 van de wet van 23 juli 1953, en dus niet binnen de zestig dagen na de verwittiging door de directeur moesten neergelegd worden, zodat artikel 97 van de Grondwet geschonden werd bij gebrek aan antwoord op dit rekwest, hetwelk trouwens stukken vermeldt die in de conclusies zijn aangehaald, en aldus ook op de conclusies :

Overwegende dat het hof van beroep geen acht vermocht te slaan op de bescheiden waarvan gewag in het middel, de welke, blijkens een melding getekend door de voorzitter en de griffier, « op 27 maart 1957 na het sluiten der debatten neergelegd werden »;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Om die redenen, voegt de zaken F. 2742 en F. 2743 samen; verwerpt de voorzieningen; veroordeelt ieder aanlegger tot de kosten van zijn voorziening.

11 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadshere waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Delahaye. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. F. Dumon, advocaat-generaal. — *Pleeters*, HH. Albert Vidts (van de Balie bij het Hof van beroep te Gent) en Van Leynseele.

2^e KAMER. — 11 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. — BEROEP VÓÓR HET HOF VAN BEROEP. — PERKEN VAN HET GESCHIL AAN DIT HOF ONDERWORPEN.

2° MIDDELEN TOT VERBREKING. — DIRECTE BELASTINGEN. — MIDDEL HIERUIT AFGELEID DAT DE BELASTINGPLICHTIGE IN DE FEITELIJKE ONMOGELIJKHEID ZOU VERKEERD HEBBEN EEN BETWISTING IN ZIJN AAN DE DIRECTEUR DER BELASTINGEN TOEGEZONDEN RECLAMATIE VOOR TE BRENGEN. — MIDDEL DAT NIET VOOR DE EERSTE MAAL VÓÓR HET HOF MAG OPGEWORPEN WORDEN.

1° Wanneer, in zijn aan de directeur der

directe belastingen toegezonden reclamatie, de belastingplichtige aangevoerd heeft een vergissing in zijn aangifte in de belastingen te hebben begaan, vermag het hof van beroep over geen andere vergissing uitspraak te doen zonder zijn macht te buiten te gaan, wanneer de directeur erover geen uitspraak heeft gedaan.

2° Mag voor de eerste maal vóór het hof van verbreking niet opgeworpen worden, het middel hieruit afgeleid dat een belastingplichtige van een belasting op de inkomsten in de feitelijke onmogelijkheid verkeerd heeft in zijn aan de directeur der belastingen toegezonden reclamatie de betwisting voor te brengen welke hij rechtstreeks aan het hof van beroep, uitspraak doende over zijn verzoekschrift tegen de beslissing van de directeur, onderwierp (1).

(LEDOUX, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 2 april 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 97 en 112 van de Grondwet, 25, paragraaf 1, 55, paragraaf 1, 56 der samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 1 tot 5, 10 en 19 van de wet van 16 oktober 1945, 1 en 2 van de wet van 17 juni 1938 tot wederinvoering van de nationale crisisbelasting, doordat het bestreden arrest aanvoert dat aanlegger in zake extrabelasting ambtshalve werd aangeslagen op grond van het door hem in zake gewone belastingen aangegeven of aanvaard totaal winstcijfer van 763.496 fr. + 500.000 fr. (fiscale amnestie) = 1.263.496 fr. (stukken 68, 70 en 98); dan wanneer niet blijkt uit de door het arrest (stukken 68, 70 en 98) ingeroepen stukken waarop het hof zijn mening heeft gegrond, dat aanlegger een totaal winstcijfer van 763.496 frank heeft aangegeven of aanvaard; dan wanneer integendeel blijkt dat aanlegger voor de dienstjaren 1941 en 1943 respectievelijk slechts 58.600 frank en 64.495 frank heeft aangegeven, in plaats van 100.531 frank en 176.000 frank als elementen van het totaal winstcijfer van 763.496 frank, welke door het bestre-

(1) Verbr., 24 september 1957 (*Bull. en PASIC.*, 1958, I, 43).

den arrest als aangegeven of aanvaard beschouwd werden :

Wat beide onderdelen betreft :

Overwegende dat na als beweegreden te hebben opgegeven « dat requestant (aanlegger) in zake extrabelasting wegens het niet tijdig beantwoorden van een vragenlijst dd. 27 december 1948 van ambtswege aangeslagen werd op grond van het door hem in zake gewone belastingen aangegeven of aanvaard totaal winstcijfer van 763.496 fr. + 500.000 fr. (fiscale amnestie) = 1.263.496 frank », het bestreden arrest naar de stukken 68, 70 en 98 van het dossier verwijst;

Overwegende dat de in het middel bedoelde stukken de volgende zijn : de vragenlijst (stuk 68), de beslissing van aanslag van ambtswege (stuk 70) de aangifte van aanlegger met het oog op de fiscale amnestie (stuk 98); dat op laatstvermeld stuk het door het hof van beroep aangenomen winstcijfer van 500.000 frank, aangegeven met betrekking tot de fiscale amnestie, voorkomt;

Dat het stuk n° 70 uitdrukkelijk vermeldt dat aanlegger in 't geheel 1.263.496 frank als belastbare inkomsten aangegeven heeft;

Dat vermits uit stuk 98 bleek dat aanlegger 500.000 frank in de fiscale amnestie aangegeven had, het hof logischer wijze uit die twee stukken diende af te leiden dat aanlegger achtereenvolgens 763.496 fr. (1.263.496 — 500.000 frank) en 500.000 fr. aangegeven had;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 61, paragraaf 3, 62, 65, 66 en 67 van de samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 97 van de Grondwet, 1317, 1319, 1320, 1322, 1354 en 1356 van het Burgerlijk Wetboek, 6, 7, 8, 9 en 10 van de wet van 6 september 1895, zoals vervangen door de wet van 23 juli 1953, doordat het bestreden arrest verklaart dat de twee grieven met betrekking tot de betaalde belastingen en de amortisseminten niet in aanmerking dienen genomen, doordat het aldus te veel aangerekend verschil nog kleiner is dan de aftrek van 230.000 frank die uit de door rekwestrant thans voorgelegde afrekening dient geweerd, om reden dat deze laatste in de loop van het administratief onderzoek ervan afgezien heeft, dan wanneer 1° het hier twee verschillende voorwerpen betreft waartussen geen compensatie mogelijk is, enerzijds teveel aangerekende betaalde belastingen welke het vermogensaccres verhogen, anderzijds de afstand van een ingeroepen lening van 230.000 fr. opgenomen in het bezit op 10 mei 1940;

dan wanneer 2° het beroep van rekwestrant deze laatste niet mag beroven van de ingevolge het administratief onderzoek verworven voordelen :

Overwegende dat uit het bestreden arrest en uit de regelmatig aan het hof voorgelegde stukken blijkt dat de betwiste aanslagen gevestigd werden op grond van de cijfers welke aanlegger zowel in zijn jaarlijkse aangiften in de gewone belastingen en in zijn aangifte in de extrabelasting als in zijn aangifte betreffende de fiscale amnestie aangegeven had, dat, zo de controleur een balans opmaakte van de vermogens van aanlegger op 1 januari 1940 en 31 december 1944, er van nochtans geen gebruik gemaakt werd tot bepaling van de belastbare basis;

Overwegende dat aanlegger beweerde bij het bepalen van de inkomsten die hij in de fiscale amnestie aangaf vergissingen te hebben begaan, en dat hij namelijk enerzijds rekening gehouden had met een te hoog bedrag aan betaalde belastingen en anderzijds verzuimd had een som wegens amortisaties af te trekken;

Overwegende dat het hof van beroep beslist dat het bewijs van deze vergissingen door aanlegger geleverd werd en dat zijn aanspraak tot ontlasting uit dien hoofde ontvankelijk en gegrond is; dat het nochtans beslist dat deze ontlasting niet kan toegestaan worden omdat het bedrag ervan lager is dan dit van de aftrek van 230.000 frank die uit de door aanlegger thans voorgelegde afrekening dient geweerd te worden, omdat laatstgenoemde in de loop van het administratief onderzoek van die aftrek heeft afgezien (stukken 68 en 69);

Doch overwegende dat uit de regelmatig aan het hof overgelegde stukken blijkt dat deze afstand betrekking had op de bepaling van de vermogensbalans — vermoeden dat, zoals hoger aangewezen, niet tot bepaling van de belastbare basis gebruikt werd;

Overwegende dat het arrest aldus zijn beslissing niet op passende wijze gemotiveerd heeft en het middel gegrond is;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97, 110 en 112 van de Grondwet, 61, paragraaf 3, 65, 66 en 67, 55 en 56 van de samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 1 en 2 van de wet van 17 juni 1938, 6, 7, 8, 9 en 10 van de wet van 6 september 1895 vervangen door de wet van 23 juli 1953, 1 tot 5, 10 en 19 van de wet van 16 oktober 1945, doordat het bestreden arrest beslist dat de betwistingen nopens het oorlogspensioen en de pacht-schuld als nieuwe en niet ontvankelijke eisen moeten verworpen worden, dan wanneer aanlegger materiële missingen in zijn reclamatie heeft ingeroepen en in het

kader van deze eis, als nieuwe middelen heeft aangevoerd, de betwisting nopens het oorlogspensioen en de pachtschuld, welke zoals omschreven in zijn verzoekschrift door overmachtsondstandigheden vroeger niet konden ingebracht worden, dan wanneer een ambtshalve aanslag faalt voor zover hij steunt op onnauwkeurige elementen of elementen negeert, wat het resultaatcijfer onjuist maakt, dan wanneer in de onwetendheid van de juiste gegevens waarop een ambtshalve aanslag is gesteund de belastingplichtige buiten de wettelijke termijnen nieuwe grieven voor reclamatie mag aanvoeren :

Wat het eerste onderdeel betreft :

Overwegende dat, wanneer een belastingplichtige beweert zekere vergissingen in zijn aangifte te hebben begaan, het hof van beroep over geen andere vergissingen uitspraak vermag te doen zonder zijn macht te buiten te gaan, ten ware de directeur erover van ambtswege uitspraak gedaan heeft;

Wat het tweede en het derde onderdeel betreft :

Overwegende dat aanlegger niet beweert dat hij in zijn verzoekschrift of in zijn conclusies zou aangevoerd hebben dat de van ambtswege gevestigde aanslag willekeurig was of dat hij in de feitelijke onmogelijkheid zou verkeerd hebben in zijn reclamatie de betwistingen voor te brengen die hij voor de eerste maal voor het hof van beroep opwierp;

Overwegende dat dergelijke middelen niet voor de eerste maal vóór het Hof van verbreking mogen opgeworpen worden;

Overwegende dat geen van de onderdelen van het middel kan aangenomen worden;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest, doch slechts voor zoveel het over de betwistingen betreffende de betaalde belastingen en de amortisaties uitspraak gedaan heeft; verwerpt de voorziening voor het overige; beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt elke partij tot de helft der kosten; verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Luik.

11 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadshoor waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Rutsaert. — *Gelijkkuidende conclusie*, H. F. Dumon, advocaat-generaal. — *Pleiter*, H. Van Leynseele.

1e KAMER. — 13 februari 1958

ARBEIDSONGEVALLEN. — BASISLOON. — ARBEIDER UITSLUITEND BELOOND IN FOOIEN. — WERKZAAM SEDERT MINDER DAN EEN JAAR IN HET BEDRIJF.

Het basisloon van een arbeider, uitsluitend in fooien beloond en sedert minder dan één jaar in het bedrijf werkzaam, wordt bepaald door inaanmerkingneming van zijn werkelijk loon in fooien gedurende het tijdperk tijdens hetwelk hij gewerkt heeft en van het gemiddeld loon in fooien van de andere gelijksoortige arbeiders van het bedrijf gedurende het tijdperk dat nodig is voor het volledig maken van het jaar (1). (Samengeordende wetten op de vergoeding van schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen, art. 6, tweede lid.)

(N. V. SOCATEX, T. RENIERS.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 10 januari 1956 in hoger beroep gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1, 2, 6, inzonderheid 6, tweede lid, van de wetten op de vergoeding van de schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen, samengeordend bij koninklijk besluit van 28 september 1931, en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis, steunend op de resultaten van de rechtstreekse enquête welke gehouden is in uitvoering van het door het vrederecht van het tweede kanton Brussel op 20 mei 1955 gewezen vonnis, en inzonderheid op de verklaringen van verscheidene getuigen die het aanduidt, ten genoeege van recht voor bewezen gehouden heeft dat verweerster in verbreking als diensier in fooien meer dan tienduizend frank per maand verdiende, en dat het derhalve het beroepen vonnis bevestigd heeft hetwelk als basisloon het maximum dat kan vergoed worden, honderdtwintig duizend frank, in aanmerking nemend, aanlegster in verbreking veroordeeld had om verweerster uit hoofde van het litigieuze arbeidsongeval forfaitaire vergoedingen te betalen welke de totale som van 147.800 fr. belopen, eerste onderdeel, dan wanneer aanlegster in haar vóór de rechter over de grond genomen conclusies deed gelden,

(1) DELARUWIERE et NAMÈCHE, n^{rs} 31, 305, 3°, en 319. Raadpl. ook verbr., 10 februari 1938 (*Bull.* en *PASIC.*, 1938, I, 40).

zonder dat haar conclusies in dit opzicht door het bestreden vonnis tegengesproken zijn, dat verweerster ten dage van het litigieuze ongeval pas sinds één maand in haar dienst was, en daaruit afleidde dat het loon dient bepaald te worden volgens de tweevoudige grondslag vastgesteld door artikel 6, tweede lid, van de samengeordende wetten op de arbeidsongevallen, zijnde het werkelijk loon van verweerster over het tijdperk gedurende hetwelk zij haar prestaties verstrekt heeft, en het gemiddelde loon dat aan gelijksoortige arbeiders wordt toegekend gedurende het tijdperk nodig voor het volledig maken van het jaar, en dat het bestreden vonnis, door het punt in het onzekere te laten of het deze tweevoudige wijze van berekening van het basisloon toegepast heeft, niet kan worden beschouwd als met redenen omkleed naar het vereiste door de wet (inzonderheid schending van artikel 97 van de Grondwet), tweede onderdeel, dan wanneer, zo het de elementen van de enquête ten bewijze van het loon van verweerster gedurende de maand tijdens welke zij werkelijk gewerkt heeft laten gelden heeft voor het geheel jaar — wat wel schijnt te moeten worden afgeleid uit de verwijzing van het bestreden vonnis naar de vertrouwelijke mededeling van verweerster in verbreking nopens de aanzienlijkheid van haar verdiensten, — het bestreden vonnis de nauwkeurige en strikte regelen miskend heeft welke bij artikel 6, tweede lid, van de samengeordende wetten ter zake gesteld zijn voor het bepalen van het basisloon wanneer de arbeider sedert minder dan één jaar werkzaam is, regelen naar welke de conclusies van aanlegster uitdrukkelijk verwezen en die bovendien van openbare orde zijn, derde onderdeel, dan wanneer, zelfs indien het dient te worden aangezien als impliciet de door evengemelde wetbepalingen ingevoerde tweevoudige wijze van berekening van het basisloon toegepast hebbend, het bestreden vonnis het middel niet beantwoordt heeft dat door aanlegster hieruit afgeleid is dat onder het gemiddeld loon dient te worden verstaan het loon van gelijksoortige arbeiders die werkelijk gearbeid hebben gedurende het tijdperk nodig om het jaar volledig te maken, en dienvolgens niet kan worden aangezien als met redenen omkleed naar het vereiste door de wet (inzonderheid schending van artikel 97 van de Grondwet) :

Overwegende dat, volgens de redenen van het bestreden vonnis en die van het beroepen vonnis naar hetwelk het verwijst, deze beslissingen het basisloon van verweerster bepaald hebben door inaanmerkingneming, enerzijds, van haar werkelijk loon in fooien als dienstster gedurende de maand tijdens welke zij gewerkt

heeft, anderzijds, van het gemiddeld bedrag aan fooien « per maand » die de andere dienststers van de inrichting ontvangen hebben; dat « per maand » hier betekent « alle maanden », met inbegrip dus van de maanden van het tijdperk dat nodig is voor het volledig maken van het jaar;

Overwegende dat het basisloon mitsdien wettelijk bepaald is volgens de wijze voorgeschreven door artikel 6, tweede lid, van de wetten op de arbeidsongevallen; dat het vonnis op de conclusies een passend antwoord verstrekt heeft door de wijze toe te passen welke zij voorstelden;

Dat elk van de drie onderdelen van het middel feitelijke grondslag mist;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

13 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter, H. Wouters, eerste voorzitter. — Verslaggever, H. Sohier. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Veldekens en Demeur.

1^e KAMER. — 13 februari 1958

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN. — BURGERLIJKE ZAKEN. — BESLISSING EEN VERWEERMIDDEL VERWERPENDE. — BESLISSING DIE IN HET ONZEKERE LAAT OF DE RECHTER LATEN GELDEN HEEFT DAT DE FEITEN WAAROP HET VERWEER GEGROND WAS ONNAUWKEURIG WAREN DAN WEL OF HIJ VAN MENING IS GEWEEST DAT ZIJ IN RECHTE NIET DIENEND WAREN. — BESLISSING NIET REGELMATIG MET REDENEN OMKLEED.

Is niet regelmatig met redenen omkleed de beslissing die een verweer tegen een eis verwerpt door in het onzekere te laten of de rechter laten gelden heeft dat de feiten waarop het verweer gegrond was, onnauwkeurig waren dan wel of hij van mening is geweest dat zij in rechte niet dienend waren (1). (Grondwet, art. 97.)

(TSJECHOSLOVAKSE N. V. « LA CÉRAMIQUE TCHÉCOSLOVAQUE » EN CONSORTEN, T. PERSONENVENNOOTSCHAP MET BEPERKTE AANSPRAKELIJKHEID « W. J. DURST » EN WEDUWE DURST.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 9 juli 1956 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

(1) Verbr., 13 januari 1956 (*Bull. en PASIC*, 1956, I, 462).

Overwegende dat het hof van beroep aan de vennootschap Starorolsky Porcelan akte gegeven heeft dat zij het geding hervatte in naam van de vennootschap Prvni Caska Tovarna Na Porcelan;

Overwegende dat het arrest slechts aan gevallen is in zover het de eerste twee aanlegsters veroordeeld heeft om verweersters de som van tweehonderdduizend frank te betalen wegens verbreking van hun vertegenwoordigingscontract;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest niet valt aan te zien als wettelijk met redenen omkleed, daar het geen antwoord verstrekt heeft op het middel dat door aanlegsters in hun conclusies hieruit afgeleid is « dat door de niet betwiste elementen der zaak bewezen is niet alleen dat eerste appellante — hier eerste aanlegster — op het tijdstip van de eerste onwettelijke inning geïntimeerden geen commissieloon schuldig was, doch tevens dat de toestand dezelfde was ten tijde van de waarschuwingen door appellante gegeven op 28 september, 9 en 26 oktober 1950 (tenminste 159.252 frank, welk cijfer geïntimeerden niet betwisten); dat de enkele omstandigheid dat eerste appellante, ten einde de gevolgen te voorkomen welke voor haar voortvloeiden uit de feitelijkheden die de onregelmatige inningen door geïntimeerden opleverden, vergelijkingen uitgevoerd heeft zowel met commissielonen die betaalbaar waren als met zulke welke het zouden worden, niet kan worden uitgelegd als een machtiging tot inning en minder nog tot inhouding, dan wanneer alleen door formele schriftelijke onderrichtingen van eerste appellante, volgens het contract van vertegenwoordiging, kon afgeweken worden van het verbod »;

Overwegende dat aanlegsters bij conclusies vóór het hof van beroep betoogd hebben « dat de eerste rechter, zo niet de inningen door geïntimeerden (hier verweersters) bij de cliënteel van eerste appellante verricht, dan toch het inhouden door hen, ondanks veelvuldige ingebrekestellingen, terecht beschouwd heeft als een afwijking van het vertegenwoordigingscontract welke van die aard is dat zij de verbreking zonder vergoeding rechtvaardigt »;

Overwegende dat aanlegsters tot staving van deze stelling in de bepaalde in het middel aangehaalde bewoordingen daden van inning en inhouding van sommen door verweersters deden gelden, dan wanneer eerste aanlegster jegens hen geen enkel commissieloon verschuldigd was;

Overwegende dat het bestreden arrest, na erop gewezen te hebben « dat het vaststaat dat de Tsjechoslovaakse vennootschappen nagelaten hebben aan de geïnti-

meerden Durst de commissielonen te betalen die hun toekwamen gedurende de periode van april 1949 tot mei 1950 » en « dat, gezien deze schending van het vertegenwoordigingscontract dat partijen verbond, geïntimeerden Durst verscheidene facturen rechtstreeks geïnd hebben », zich ertoe beperkt te besluiten dat uit het onderzoek van de tussen partijen tot stand gekomen verhandelingen « blijkt dat zowel geïntimeerden Durst als de Tsjechoslovaakse vennootschappen de regels geschonden hebben van het contract dat hen verbond, doch dat er blijkt dat de niet nakoming van hun verbintenissen door de beroepende vennootschappen aanleiding gegeven heeft tot de onregelmatige inningen door geïntimeerden Durst »;

Overwegende dat het arrest mitsdien in het onzekere laat, althans wat de eerste door verweersters verrichte inning aangaat, of de rechter over de grond laten gelden heeft dat de door aanlegsters in hun conclusies aangevoerde feiten niet gegrond, dan wel of zij ter zake niet dienend waren;

Dat het middel dus gegrond is;

Om die redenen, en zonder dat er termen aanwezig zijn tot het onderzoeken van het tweede middel hetwelk, al ware het gegrond, niet tot een ruimere verbreking zou kunnen leiden, verbreekt het bestreden arrest in zover het beslist over de eis tot schadeloosstelling uit hoofde van verbreking van het vertegenwoordigingscontract; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt verweersters tot de kosten; verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Luik.

13 februari 1958. — 1e kamer. — Voorzitter, H. Wouters, eerste voorzitter. — Verslaggever, H. Anciaux Henry de Favéaux. — *Gelijklopende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — Pleiters, HH. Simont en Demeur.

1e KAMER. — 14 februari 1958

1° HUUR VAN GOEDEREN. — HANDELS-HUUROVEREENKOMSTEN. — AFSTAND, DOOR DE HUURDER, VAN DE HUUROVEREENKOMST EN VAN HET HANDELSFONDS. — BETEKENING AAN DE VERHUURDER. — VEREISTE VOORWAARDE OPDAT DE VERHUURDER GEACHT WORDT ZIJN TOESTEMMING TOT DE AFSTAND TE GEVEN.

2° HUUR VAN GOEDEREN. — HANDELS-HUUROVEREENKOMSTEN. — BETEKENING,

DOOR DE HUURDER, VAN EEN AKTE VAN AFSTAND VAN DE HUUROVEREENKOMST EN VAN HET HANDELSFONDS. — GEEN GEMOTIVEERD VERZET VAN DE VERHUURDER BINNEN DERTIG DAGEN VANAF DE BETEKENING VAN HET ONTWERP VAN AKTE VAN AFSTAND. — DAGVAARDING VAN DE VERHUURDER DOOR DE HUURDER TEN EINDE OVER DE GELDIGHEID VAN DE AFSTAND UITSpraak TE HOREN DOEN. — DAGVAARDING GEDAAN VÓór DE VERSTRIJKING DER DERTIG DAGEN DOCH MET HET OOG OP EEN LATERE TERECHTZITTING. — DAGVAARDING NIET VERHINDERENDE DAT DE VERHUURDER GEACHT WORDT ZIJN TOESTEMMING TOT DE AFSTAND GEGEVEN TE HEBBEN.

1° Wanneer de huurder van een handelshuurovereenkomst aan de verhuurder een ontwerp van akte van afstand van de huurovereenkomst en van het handelsfonds betekent overeenkomstig het artikel 10, lid 3, vervat in de wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten, wordt de verhuurder geacht zijn toestemming aan gezegde afstand te geven zo, binnen dertig dagen vanaf deze betekening, hij geen gemotiveerd verzet aan de huurder heeft genotificeerd.

2° De verhuurder van een handelshuurovereenkomst die binnen dertig dagen vanaf de betekening door de verhuurder van een ontwerp van akte van afstand van de huurovereenkomst en van het handelsfonds geen gemotiveerd verzet aan de huurder genotificeerd heeft, wordt geacht zijn toestemming tot de afstand van de huurovereenkomst te geven, zelfs indien de huurder hem gedagvaard heeft vóór de verstrijking van gezegde termijn van dertig dagen hem toegestaan om een besluit te nemen, doch met het oog op een terechtzitting na deze verstrijking, ten einde over de geldigheid van de afstand uitspraak te horen doen (1). (Burgerlijk Wetboek, afdeling vervattende de bijzondere regelen betreffende de handels-huurovereenkomsten, art. 10.)

(LAMORT, T. RASSART.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 4 januari 1955 in hoger beroep gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Charleroi;

Over beide middelen samen, het eerste, afgeleid uit de schending van de artikelen 1 van de wet van 30 april 1951 op de

handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds, en inzonderheid 10, derde lid, van afdeling IIbis van hoofdstuk II van boek III, titel VIII, van het Burgerlijk Wetboek, zoals zij gewijzigd is door voormeld artikel 1, 1101, 1107, 1134, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis voor recht gezegd heeft dat de betekening van het ontwerp van akte van afstand, aan aanlegger gedaan door de litisconsorten Rassart, van rechtswege haar uitwerking heeft ten aanzien van de afstand van hun huurovereenkomst en hun handelsfonds aan de genaamde Delferrière, en de vordering door aanlegger tegen evengenoemde persoon ingesteld verworpen heeft om de reden dat aanlegger zijn verzet tegen dit ontwerp van akte van afstand niet binnen de termijn en op de manier als bepaald in artikel 10, derde lid, van de wet van 30 april 1951 betekend heeft, dan wanneer volgens dit artikel de verhuurder, om zich te verzetten tegen de afstand van de huurovereenkomst en het handelsfonds, beschikt over een termijn van dertig dagen die ingaat met de betekening van het ontwerp van akte van afstand welke die huurder hem behoort te doen, dat het bestreden vonnis niet betwist dat ten deze het ontwerp van akte van afstand op 16 september 1954 aan aanlegger betekend is en dat derhalve de termijn waarover deze beschikte om zijn verzet tegen de voorgenomen afstand te betekenen verstreken was noch op 12 oktober 1954, de datum van de dagvaarding welke de litisconsorten Rassart gegeven hadden om meergemelde afstand geldig te laten verklaren, noch zelfs op 15 oktober 1954, de datum van de door aanlegger tegen de genaamde Delferrière gegeven dagvaarding, de enige datums welke de rechters over de grond in beschouwing konden nemen om de rechten der partijen vast te stellen; het tweede, afgeleid uit de schending van de artikelen 1 van de wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten met het oog op de bescherming van het handelsfonds, en inzonderheid 10, derde en vijfde lid, van afdeling IIbis van hoofdstuk II van boek III, titel VIII van het Burgerlijk Wetboek, zoals zij gewijzigd is door voormeld artikel 1, en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis, onder verwerping van de conclusies van aanlegger, geweigerd heeft de vordering van de litisconsorten Rassart voortijdig en dienvolgens niet ontvankelijk te verklaren, om de reden dat « de dagvaarding door hen gedaan op 12 oktober 1954 voor 19 oktober 1954, dit wil zeggen trouwens na de verstrijking van de bij artikel 10, derde lid, voorgeschreven termijn van dertig dagen, in genen dele de verhuurder belette zijn

(1) Zie nota onder het arrest in *Bull. en Pasic.*, 1958, I, 646.

verzet te notificeren » en « dat geen enkele bepaling van de wet van 30 april 1951 appellanten ertoe dwong hun vordering vóór of na de verstrijking van de termijn van dertig dagen in te stellen », dan wanneer, eerste onderdeel, het bestreden vonnis, door erop te wijzen dat « de dagvaarding op 12 oktober 1954 door de litisconsorten Rassart gedaan met het oog op de terechtzitting van 19 oktober 1954, dit wil zeggen trouwens na de verstrijking van de door artikel 10, derde lid, voorgeschreven termijn van dertig dagen... », in het onzekere laat of het overweegt dat die termijn een einde genomen had op 12 of op 19 oktober 1954, wat het hof in de onmogelijkheid stelt de wettelijkheid ervan te onderzoeken (schending, inzonderheid, van artikel 97 van de Grondwet); tweede onderdeel, aangezien de wet op de handelshuurovereenkomsten aan de verhuurder een termijn van dertig dagen verleent om verzet aan te tekenen tegen de afstand van huurovereenkomst welke zijn huurder zich voorneemt, dit vanaf de betekening welke laatstgenoemde hem moet doen van het ontwerp van akte van afstand, en aan de huurder een termijn van vijftien dagen om zich tegen zodanig verzet te voorzien, hieruit noodzakelijkerwijze volgt dat de vordering tot geldigverklaring welke door de litisconsorten Rassart ingesteld is op 12 oktober 1954, dit is minder dan dertig dagen na de betekening aan aanlegger van het ontwerp van akte van afstand van hun huurovereenkomst en voordat voormelde aanlegger hun zijn verzet tegen de voorgenomen afstand betekend had, voortijdig en derhalve niet ontvankelijk was (schending van alle in het middel aangeduide wetsbepalingen) :

Overwegende dat het vonnis erop wijst « dat de vordering ten verzoeken van de litisconsorten Rassart tegen Lamort ingesteld bij exploit van deurwaarder Boisteaux van 12 oktober 1954, ertoe strekte de afstand van de huurovereenkomst en van het handelsfonds door de litisconsorten Rassart aan de genaamde Robert Delferrière te horen toestaan »;

Overwegende dat de rechter, over deze vordering uitspraak doende, vaststelt, enerzijds, dat de litisconsorten Rassart op 16 september 1954 aan aanlegger het ontwerp van akte van afstand van de huurovereenkomst en van het handelsfonds betekend hebben, en, anderzijds, dat voormelde aanlegger niet binnen dertig dagen vanaf deze betekening, aan gezegde litisconsorten Rassart zijn verzet tegen dergelijke afstand genotificeerd heeft;

Over het eerste onderdeel van het tweede middel :

Overwegende dat de beweerde dubbel-

zinnigheid in de gecritiseerde grond niet schuilt;

Dat de rechter, zonder te betwisten dat het exploit van rechtsingang aan aanlegger betekend was geworden, zoals deze bij conclusies deed gelden, vóór de verstrijking van de termijn van dertig dagen, gesteld bij het artikel 10 dat vervat is in de wet van 30 april 1951, afdeling IIbis van hoofdstuk II van titel VIII van boek III van het Burgerlijk Wetboek vormende, bedoeld heeft erop te wijzen dat de dagvaarding evenwel slechts was gedaan met het oog op een terechtzitting na het einde van die termijn;

Over het overige der middelen :

Overwegende dat uit de wetsbepalingen waarvan de middelen schending doen gelden niet blijkt dat de huurder die, gebruik makend van zijn recht zijn huurovereenkomst en het in het gehuurde pand geëxploiteerde handelsfonds af te staan, de betekening, omschreven in het in voormelde wet van 30 april 1951 vervatte artikel 10, verricht, niet vóór het einde van de termijn welke de verhuurder verleend is om zijn met redenen omkleed verzet te notificeren, deze geldig kan laten dagvaarden om te verschijnen op een terechtzitting na de verstrijking van die termijn, ten einde in de stand der zaak over de geldigheid van de afstand uitspraak te horen doen;

Dat de rechter mitsdien aan de hand van de feitelijke vaststellingen waarop hij wijst heeft kunnen beslissen dat de overnemer bij de verstrijking van voormelde termijn van dertig dagen ten opzichte van aanlegger de houder van de huurovereenkomst geworden is;

Overwegende dat de rechter, bovendien uitspraak doende over de vordering tot uitzetting welke door aanlegger tegen vijfde verweerder ingesteld is, wettelijk beslist heeft dat eerstgenoemde geen gronden had om aan te voeren dat de tweede het goed zonder titel of recht gebruikte, dan wanneer de huurders wier rechten niet betwist waren aan de verhuurder reeds vóór het instellen van de vordering het ontwerp van akte van afstand van de huurovereenkomst en het handelsfonds aan de verhuurder betekend hadden en dat, aangezien hij zijn met redenen omkleed verzet tegen de afstand niet binnen de gestelde termijn betekend had, aanlegger overeenkomstig het in de wet van 30 april 1951 vervat artikel 10 geacht was ermede ingestemd te hebben;

Dat de middelen niet kunnen ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

14 februari 1958. — 1^e kamer. — Voor-

zitter, H. de Clippele, raadsheer waarmed voorzitter. — Verslaggever, H. van Beirs. — *Gelijklopende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — *Pleiters*, HH. Van Ryn en Veldekens.

1^e KAMER. — 14 februari 1958

BELGISCH CONGO. — BEROEP. — BURGERLIJKE ZAKEN. — NIEUWE EIS IN HOGER BEROEP. — ECHTSCHIEDING. — ARREST DE EIS TOEWIJZENDE. — ARREST DAT IN HET ONZEKERE LAAT OF DE RECHTER IN BEROEP DE EIS ALS EEN TEGENEIS DAN WEL ALS EEN HOOFEIS BESCHOUWT. — VASTSTELLING DAT DE BEROEPENE DE NIET-ONTVANKELIJKHEID VAN DE EIS LAATTIJDIG INGEROEPEN HAD. — DUBBELZINNIGHEID.

Is dubbelzinnig het arrest, door een hof van beroep van Belgisch Congo gewezen, dat in het onzekere laat of de rechter in beroep een eis tot echtscheiding, in hoger beroep op een andere reden gegrond dan de tegeneis in eerste aanleg ingesteld, als een nieuwe tegeneis dan wel als een nieuwe hoofdeis beschouwt en dat de toewijzing van de eis rechtvaardigt om de enkele reden dat de beroepene de niet-ontvankelijkheid van de eis laattijdig heeft ingeroepen (1). (Wet van 18 oktober 1908, art. 20; ordonnantie van 14 mei 1886 betreffende de burgerlijke rechtsvordering, art. 56; Congolees Burgerlijk Wetboek, boek « der personen », art. 134, 135, 139 en 141.)

(DANDOIS, T. LECLERCQ.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 15 maart 1955 gewezen door het Hof van beroep te Elisabethstad;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 33, 201, 202, 204 van het decreet van 30 juli 1888, hetwelk het boek van het Congolees Burgerlijk Wetboek betreffende de contracten of uit overeenkomst ontstane verbintenissen inhoudt, 7, 19 en 56 van de ordonnantie van 14 mei 1886, goedgekeurd door het decreet van 12 november 1886 betreffende de burgerlijke rechtsvordering, en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest de door verweerder in hoger beroep ingestelde subsidiaire eis tot echtscheiding

wegens overspel hetwelk het als een afdoende grond tot echtscheiding aangezien had, als ontvankelijk toegelaten heeft om de reden dat aanlegster niet te gelegener tijd de niet-ontvankelijkheid van deze eis wegens nieuwheid aangevoerd had, dan wanneer het gerechtelijk contract dat tot stand gekomen is door de conclusies welke vóór de eerste rechter tussen partijen gewisseld zijn over de tegeneis van verweerder, uitsluitend een eis tot echtscheiding wegens belediging van erge aard tot voorwerp had (schending van de artikelen 33, 201, 202, 204 van het decreet van 30 juli 1888 en 7 en 19 van de ordonnantie van 14 mei 1886), en dat de wet, waar zij het aanbrengen van nieuwe eisen in hoger beroep verbiedt, het tijdstip niet aanduidt waarop een partij deze exceptie van niet-ontvankelijkheid zou dienen in te roepen, en generlei termijn bepaalt binnen welke zij zich tegen dergelijke eisen zou dienen te verzetten (schending van artikel 56 van de ordonnantie van 14 mei 1886); dat in iedere stand der zaak de onzekerheid omtrent de redenen waarom de rechter over de grond de exceptie van niet-ontvankelijkheid als te laat voorgebracht beschouwd heeft de controle van het Hof van verbreking onmogelijk maakt en belet dat de beslissing naar het ver-eiste van de wet gemotiveerd zij (schending van artikel 97 van de Grondwet) :

Overwegende dat uit het bestreden arrest blijkt : 1° dat verweerder, ten laste van wie de echtscheiding uitgesproken is bij een vonnis waartegen geen hoger beroep ingesteld is, en waarbij hij bovendien tot het betalen van een uitkering tot levensonderhoud aan aanlegster veroordeeld is, hoger beroep ingesteld heeft tegen het in voortzetting der zaak gewezen vonnis waarbij de vordering tot echtscheiding wegens beledigingen van erge aard die hij zelf bij tegeneis tegen zijn echtgenote ingesteld heeft verworpen is; 2° dat verweerder vóór het hof van beroep geconcludeerd heeft dat de echtscheiding ten laste van aanlegster zou uitgesproken worden, in hoofdorde wegens beledigingen van erge aard, en, subsidiair, wegens overspel door haar gepleegd;

Overwegende dat de eis tot echtscheiding wegens overspel, welke aldus ingesteld werd vóór het hof van beroep waarbij de vordering tot echtscheiding niet aangebracht was die aanlegster had ingesteld, een nieuwe eis uitmaakte die een andere oorzaak had dan de tegeneis zoals deze bij de eerste rechter aanhangig was gemaakt;

Overwegende dat de rechter in hoger beroep, om deze eis ontvankelijk te verklaren, zich ertoe beperkt te releveren « dat geïntimeerde », hier aanlegster,

(1) Zie nota onder het arrest in *Bull. en PASIC*, 1958, I, 648.

« niet te gelegener tijd de niet-ontvankelijkheid van deze eis wegens nieuwigheid aangevoerd had »;

Overwegende dat deze reden dubbelzinnig is;

Dat zij immers in het onzekere laat of het hof van beroep bewuste eis tot echtscheiding wegens overspel toegewezen heeft als een tegeneis, hoewel hij ingesteld werd op een tijdstip toen de hoofdvordering reeds definitief berecht was door de eerste rechter, dan wel of het aan die eis het karakter van een hoofdeis tot echtscheiding toegekend heeft;

Dat zij tevens in het midden laat of de rechter in hoger beroep aangenomen heeft dat de exceptie van niet-ontvankelijkheid van de eis inderdaad door aanlegster voorgesteld was geworden, doch dat dit te laat was geschied;

Dat tenslotte het arrest nalaat op dit punt het tijdstip van de rechtspleging aan te duiden vanaf hetwelk dergelijke exceptie, volgens het hof van beroep, niet meer geldig kon opgeworpen worden;

Dat het middel gegrond is;

En overwegende dat de dispositieven waarbij de echtscheiding uitgesproken en aanlegster vervallen verklaard wordt van het recht op de uitkering tot levensonderhoud enkel het gevolg zijn van het door het middel aangevallen dispositief;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest, behalve in zover het het hoger beroep van verweerder ontvankelijk verklaart; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt verweerder tot de kosten; verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Leopoldstad.

14 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter, H. de Clippele, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. van Beirs. — *Gelijklopende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — Pleiter, H. Veldekens.

1^e KAMER. — 14 februari 1958

OORLOG. — BESLUITWET VAN 2 JUNI 1944.
— SEKWESTER VAN DE GOEDEREN DER PERSONEN TOT ZEKERE TERUGGAVEN VERPLICHT. — GOEDEREN ONDER DIT SEKWESTER GESTELD.

Het sekwester ingesteld bij artikel 6 van de besluitwet van 2 juni 1944 treft al de goederen der personen tot een der bij gezegde besluitwet bevolen teruggaven verplicht, zonder onderscheid tussen de goederen die al dan niet beslag-

baar zijn en zonder inachtneming van de quotiteit ten belope van dewelke goederen beslagbaar zijn.

(LEETEN, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 20 april 1955 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 6, inzonderheid alinea 1, en 7 van de besluitwet dd. 2 juni 1944 houdende verplichting om zekere sommen en waarden terug te geven en tot instelling van een sekwester van de goederen der tot die teruggave verplichte personen, 7 en 8 van de wet dd. 16 december 1851 op de herziening van het hypotheekstelsel, 45 van de algemene wet dd. 21 juli 1844 op de burgerlijke en geestelijke pensioenen, en 19 van het koninklijk besluit nr 254 dd. 12 maart 1936 waarbij eenheid wordt gebracht in het regime van de pensioenen der weduwen en wezen van het burgerlijk staatspersoneel en het daarmede gelijkgestelde personeel, 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest de vordering niet gegrond verklaart voor zoveel ze strekte tot de terugbetaling van een bedrag dat overeenstemt met de vier vijfde der sommen welke als pensioen aan de rechtsvoorganger van de aanlegster verschuldigd waren om de reden dat, het sekwester geen inbeslagname zijnde, gezegde goederen onder de toepassing vielen van de sekwestermaatregel, dan wanneer, daar het sekwester van de goederen der personen die verplicht zijn zekere sommen of waarden welke aan de Staat toekomen terug te geven een maatregel is bestemd om het behoud te verzekeren van het eraan onderworpen patrimonium, gemeenschappelijk pand van de schuldeisers, waaronder de Staat, het bestreden arrest als onder het sekwester vallende niet wettelijk mocht aanzien de goederen welke geen deel uitmaakten van gezegd gemeenschappelijk pand, in onderhavig geval het niet inbeslagneembaar gedeelte van de door de Staat aan de rechtsvoorganger van de aanlegster verschuldigde sommen :

Overwegende dat het bestreden arrest, enerzijds, beslist dat het door de besluitwet van 2 juni 1944 bedoelde sekwestergans het vermogen van de gesequesteerde treft en dat, bijgevolg, eerste verweerder in handen van de tweede verweerder, door bevelschrift van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg als sekwester aangewezen, de achterstal-

len van het pensioen moest storten welke aan de rechtsvoorganger van aanlegster verschuldigd waren;

Dat het, anderzijds, beslist dat tweede verweerder, door al de achterstallen te besteden tot betaling van de schuld van de rechtsvoorganger van aanlegster, schuld die tot voorwerp heeft de terugbetaling aan de Staat van de sommen krachtens de Duitse verordening van 6 september 1940 ontvangen, slechts zijn wettelijke opdracht uitgevoerd heeft;

Overwegende dat het middel enkel staande houdt dat alleen een vijfde van de achterstallen van het pensioen in het sekwester mocht begrepen worden omdat gezegde achterstallen slechts tot dit beloop voor inbeslagname vatbaar waren;

Overwegende dat uit de bewoordingen zelf van artikel 6 van voormelde besluitwet blijkt dat onder sekwester gesteld worden « de goederen der tot teruggave verplichte personen » en dat noch de besluitwet noch het voorafgaand verslag een enkel goed van de schuldenaar uitsluit;

Overwegende dat de achterstallen van het pensioen dat de rechtsvoorganger van aanlegster genoot wel een goed uitmaakt dat in zijn vermogen viel en dat ze dit karakter niet verloren hebben, zelfs gedeeltelijk, omdat ze slechts in beslag konden genomen worden ten belope van een quotiteit;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

14 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter, H. de Clippele, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Bayot. — *Gelijklopende conclusie*, H. Raoul Hayot de Termicourt, procureur-generaal. — Pleiter, H. Simont.

2^e KAMER. — 17 februari 1958

BEVOEGDHEID EN AANLEG. — BEVOEGDHEID. — STRAFZAKEN. — INBREUK OP DE WESCODE. — BETICHTE MILITAIR TOT EEN TE VELDE ZIJNDE KRIJGSMACHT BEHORENDE. — MILITAIR MET REGELMATIG VERLOF. — BEVOEGDHEID VAN DE MILITAIRE RECHTSMACHT.

De militaire rechtsmacht is alleen bevoegd om een militair tot een te velde zijnde krijgsmacht behorende die vervolgd wordt wegens een inbreuk op de Wegcode te berechten, zelfs indien, op het ogenblik van de inbreuk, hij met

regelmatig verlof was. (Wet van 15 juni 1899, inhoudende titel I van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger, art. 23.)

(PROCUREUR DES KONINGS TE VERVIERS,
T. SCHAUERGANS.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 12 december 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Verviers;

Over het enig middel, afgeleid uit de schending van artikel 23 van de wet van 15 juni 1899 inhoudende titel I van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger, doordat de correctionele rechtbank zich onbevoegd heeft verklaard om van de ten laste van verweerder gelegde inbreuk op de verkeerspolitie kennis te nemen, om reden dat verweerder van de in Duitsland gestationeerde krijgsmachten deel uitmaakte en dat gezegde krijgsmachten « beschouwd worden als deelnemend aan operaties welke van internationale overeenkomsten afhangen en betreffende verplaatsingen van te velde opererende krijgsmachten », wat de militaire rechtscolleges alleen zou bevoegd maken « zelfs bij gebrek van opdracht of tuchtband », dan wanneer, op het ogenblik van het feit, verweerder met regelmatig verlof was, dan wanneer een theoretische indeling bij een eenheid te velde onvolgende is om de uitzonderlijke bevoegdheid van het militair rechtscollege te rechtvaardigen, en dan wanneer de verweerder, wanneer hij het litigieus misdrijf gepleegd heeft, niet als lid van zijn eenheid en in het kader van de tucht heeft gehandeld :

Overwegende dat verweerder vóór de politierechtbank te Aubel vervolgd werd wegens een te Gemmenich, op 23 maart 1957, gepleegde inbreuk op het Algemeen Reglement op de politie van het wegverkeer;

Overwegende dat uit het bestreden vonnis blijkt dat verweerder, op de datum van het feit, tot een te velde staande legerenheid behoorde, in onderhavig geval, tot de Belgische krijgsmachten op het grondgebied van de Duitse Bondsrepubliek gestationeerd;

Overwegende dat uit de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 15 juni 1899, titel I van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger uitmakend, blijkt dat de kennisgeving van de onder nummer 3 van artikel 23 van die wet opgesomde inbreuken slechts aan de gewone rechtsmacht is toegekend geweest, uit

hoofde hiervan dat ze in het algemeen hoegenaamd geen militair karakter hebben, « onder het voorbehoud... vermeld in laatste lid van artikel... wanneer de militaire tucht rechtstreeks op het spel staat »;

Overwegende dat de wet vermoedt dat de militaire tucht rechtstreeks op het spel staat zodra de militair deel uitmaakt van een te velde zijnde krijgsmacht; dat, in strijd met het beweerde in het middel, zij de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht niet afhankelijk maakt van de aanvullende voorwaarde dat de militair, op het ogenblik van het feit, in hoedanigheid van lid van dergelijke krijgsmacht zou gehandeld hebben;

Overwegende dat de wet evenmin eist dat de militair aanwezig zou zijn in de krijgsmacht te velde; dat het volstaat dat hij ervan deel uitmaakt; dat een militair met verlof niet ophoudt deel uit te maken van de krijgsmacht waaraan hij verbonden is;

Overwegende, dienvolgens, dat verre van de in het middel aangevoerde wetsbepaling te schenden, het bestreden vonnis ervan een juiste toepassing heeft gemaakt;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; legt de kosten ten laste van de Staat.

17 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — *Gelijklopende conclusie*, H. Depelchin, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 17 februari 1958

VERKEER. — WEGCODE. — STATIONEREND VOERTUIG. — BESTUURDER EEN MANCEUVRE UITVOERENDE. — ZIJN VOERTUIG TIJDELIJK TOT STILSTAND BRENGENDE OM DE PLAATS ERVAN NA TE ZIEN. — GEEN STATIONEREND VOERTUIG.

Ten aanzien van de toepassing der artikelen 32 en volgende van de Wegcode, is het voertuig dat zijn bestuurder, tijdens een manoeuvre, tijdelijk tot stilstand brengt om er de plaats van op de openbare weg na te zien, geen stationerend voertuig in de zin van artikel 2-21° van die code (1).

(1) Raadpl. verbr., 3 december 1956 (*Bull.* en *FASIC*, 1957, I, 341).

(CHALLE, T. NICOLAS.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 6 juli 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Charleroi;

Over het middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet en van de artikelen 2-2° en 21° en 32-1-1°, van het koninklijk besluit van 8 april 1954 houdende Algemeen Reglement over de politie van het wegverkeer, doordat het bestreden vonnis verweerder Nicolas vrijspreekt van de telastlegging van inbreuk op artikel 32-1-1°, van voormeld koninklijk besluit van 8 april 1954 en zich bijgevolg onbevoegd verklaart om van aanleggers burgerlijke vordering kennis te nemen, dan wanneer het hierop wijst dat beklaagde Nicolas « stilgestaan » heeft en op zijn linkerkant « onbeweeglijk is gebleven » (vermits aanlegger verkeerd dacht dat hij het voertuig van Nicolas rechts mocht kruisen) en aldus vaststelt dat het voertuig van verweerder Nicolas links in de richting van het verkeer stilstond of stationeerde, of althans zijn beslissing niet wettelijk rechtvaardigt, welke beslissing impliceert dat ondanks die stilstand en die onbeweeglijkheid het voertuig van verweerder noch zou gestationeerd noch stilgestaan hebben :

Overwegende dat de burgerlijke partij aanlegster door het middel slechts het vonnis bestrijdt in zover het verweerder vrijspreekt van de telastlegging van inbreuk op artikel 32-1-1°, van de Wegcode en, bijgevolg, de rechtbank onbevoegd verklaart om van de burgerlijke vordering kennis te nemen; dat die telastlegging slechts het feit bedoelde « verzuimd te hebben » zijn in de richting van het verkeer stationerend voertuig « op te stellen »;

Overwegende dat voormelde inbreuk voorzien is door artikel 32-1-1°, van het koninklijk besluit van 8 april 1954, hetwelk artikel ondermeer voorschrijft dat, behoudens plaatselijke reglementering of bijzondere plaatsgesteldheid, elk stationerend voertuig rechts in de richting van het verkeer moet opgesteld zijn;

Overwegende dat, naar luid van artikel 2-20° en 21° van hetzelfde koninklijk besluit, de uitdrukking « stilstaand voertuig » een voertuig aanduidt dat niet langer stilstaat dan nodig is voor het in- of uitstappen van personen of voor het laden of lossen van zaken, en de uitdrukking « stationerend voertuig » een voertuig dat boven die tijd stilstaat;

Overwegende dat het bestreden vonnis in feite als bewezen aanziet : 1° dat ver-

weerder « een achterwaartse beweging aanving dan wanneer het voertuig van Challe niet in het zicht was »; 2° « dat op het ogenblik waarop de lichten van voormeld voertuig van Challe zichtbaar werden op de top van de helling, op 290 meter, hij reeds zijn manoeuvre had onderbroken om zich rekenschap te geven van de plaats van zijn voertuig op de rijweg »; 3° dat hij stil blijven staan is en zijn kruisings- en standlichten heeft aangestoken »;

Overwegende dat het bestreden vonnis uit die vaststellingen wettelijk heeft kunnen afleiden dat het voertuig van verweerder op het ogenblik der feiten geen « stationerend voertuig » was, naar de reglementaire betekenis van die uitdrukking, en dat een der bestanddelen van voormelde inbreuk ontbreekt;

Overwegende, dienvolgens, dat de vrijpraak van verweerder te dien opzichte, regelmatig gemotiveerd en wettelijk gerechtvaardigd is en dat het bestreden vonnis er uit wettelijk heeft afgeleid dat de rechtbank onbevoegd was om van de burgerlijke vordering kennis te nemen;

Dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

17 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Daubresse. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Depelchin, advocaat-generaal. — Pleiters, HH. De Bruyn en Van Ryn.

2° KAMER. — 17 februari 1958

BINDENDE BEOORDELING DOOR DE RECHTER OVER DE GROND. — SCHADE. — FOUTEN VAN HET SLACHTOFFER EN VAN DE DADER DER SCHADE. — BEOORDELING IN FEITE VAN HUN AANDEEL VAN VERANTWOORDELIJKHEID. — BINDENDE BEOORDELING.

De rechter over de grond die vaststelt dat het slachtoffer van een schade en de dader ervan elk een fout hebben begaan, die de schade heeft doen ontstaan, beoordeelt soeverein in feite de mate waarin zij voor deze verantwoordelijk zijn (1).

(1) Verbr., 20 december 1951 (*Arr. Verbr.*, 1952, blz. 188; *Bull. en Pasic.*, 1952, I, 204).

(ENGELBOSCH EN GOOSSENS, T. BLOMMAERT.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 25 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel, correctionele kamer;

I. Aangaande de door Blommaert ingestelde voorziening :

In zover de voorziening de beslissing bedoelt gewezen;

1° Over de publieke vordering :

Overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

2° Over de burgerlijke vordering :

Overwegende dat aanlegger geen enkel middel inroept;

II. Aangaande de voorziening ingesteld door Irène Engelbosch, Jeanne Beerens, Armand Goossens en Jacques Goossens, burgerlijke partijen :

Over het enig middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek, 3 en 4 van de wet van 17 april 1878 bevattende de voorafgaande titel van het Wetboek van rechtspleging in strafzaken en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest beslist heeft dat de twee derden van de verantwoordelijkheid voor het litigieus ongeval op het slachtoffer, wijlen Robert Goossens, rustten, en bijgevolg de aan de aanleggers toegekende schadevergoeding heeft vastgesteld om reden dat het slachtoffer een zwaardere fout dan beklaagde zou begaan hebben « want de plaatsruimte van een motorrijwiel is veel kleiner dan die van een autovoertuig en dat, om het stilstaand voertuig van getuige Wyaux in te halen, het te veel naar het midden van de rijbaan is uitgeweken, in het tussenspoor, dan wanneer eerste motorrijder, die uit voorzichtigheid, zoals de rechterlijke deskundige het terecht verklaart, hetzelfde voertuig had moeten inhalen tussen de twee rails van het spoor, richting Charleroi, nochtans zijn rijbeweging normaal heeft uitgevoerd door een ruimte van 50 cm ongeveer tussen hem en het stationerend voertuig te laten »; dan wanneer, eerste onderdeel, het feit naar het midden van een rijbaan uit te wijken om een stilstaand voertuig in te halen, in zich zelf niets ongeoorloofd heeft, en kan, bijgevolg, op zich zelf geen fout uitmaken (schending, bijzonderlijk van de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet); tweede onderdeel, het tegen-

strijdig is te beweren, enerzijds, dat het slachtoffer een fout begaan heeft door zich te veel naar het midden van de rijweg te begeven om het stilstaand voertuig van getuige Wyaux in te halen, dan wanneer de motorrijder die voor hem reed normaal zijn rijbeweging heeft uitgevoerd door een ruimte van 50 cm ongeveer tussen hem en het stationerend voertuig te laten, en anderzijds, dat door aldus te handelen, die motorrijder niet voorzichtig was en dat het bestreden arrest in elk geval het punt onzeker laat te weten of het aan het slachtoffer verwijt zich te veel naar het midden van de rijbaan begeven te hebben omdat het een ruimte van meer dan 50 cm zou gelaten hebben tussen zijn motorrijwiel en het voertuig dat het wou voorsteken, of integendeel, omdat het in het tussenspoor gereden heeft, hetgeen het hof in de onmogelijkheid stelt de wettelijkheid na te gaan van vermeld arrest (schending, inzonderheid, van artikel 97 van de Grondwet); derde onderdeel, de bewering dat «de plaatsruimte van een motorrijwiel veel kleiner is dan die van een autovoertuig hoewel ze betwistbaar weze, geenszins de beslissing van de rechters in hoger beroep rechtvaardigt, dat door zich te veel naar het midden van de rijbaan te begeven, het slachtoffer een zwaardere fout heeft begaan dan die van beklagde, te weten de verstrooiing (schending inzonderheid van artikel 97 van de Grondwet) :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest dat niet verklaart dat het feit zich in het midden van een rijbaan te begeven om een stilstaand voertuig voorbij te steken in zich zelf ongeoorloofd is en, op zich zelf, een fout uitmaakt, doch beslist dat, wegens de omstandigheden van het ongeval, dit feit in onderhavig geval een fout in hoofde van het slachtoffer heeft uitgemaakt;

Dat het middel in dat onderdeel, op een onjuiste interpretatie van de bestreden beslissing steunt en, bijgevolg, feitelijke grondslag mist;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest, om het ten laste van het slachtoffer gelegde deel van verantwoordelijkheid te rechtvaardigen, hierop wijst dat deze «een zwaardere fout dan de beklagde heeft begaan want de plaatsruimte van een motorrijwiel is veel kleiner dan die van een autovoertuig en dat, om het stilstaand voertuig van getuige Wyaux in te halen, het te veel naar het midden van de rijbaan is uitgeweken, in het tussenspoor, dan wanneer eerste motorrijder die, uit voorzichtigheid, zoals de rechter-

lijke deskundige het terecht verklaart, hetzelfde voertuig had moeten inhalen tussen de twee rails van het spoor, richting Charleroi, nochtans zijn rijbeweging normaal heeft uitgevoerd door een ruimte van 50 cm ongeveer tussen hem en het stationerend voertuig te laten » ;

Dat het aldus vaststelt dat een andere motorrijder, die vóór het slachtoffer reed, normaal het stationerend voertuig voorgestoken heeft, een ruimte van 50 cm tussen dezen en hem zelf latend, dat ongetwijfeld, om beter de voorzichtigheidsregelen te eerbiedigen, hij veel verder van gezegd voertuig had moeten rijden, hetgeen hem tussen de twee rails van het spoor zou gebracht hebben, doch dat het slachtoffer, door gezegde ruimte te overdrijven en door in het tussenspoor te rijden, een fout heeft begaan die zijn verantwoordelijkheid medesleept;

Dat die beweegredenen noch strijdig noch dubbelzinnig zijn;

Over het derde onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat de aanrijding te wijten is aan de verstrooiing van verweerder Blommaert, en aan het feit dat deze laatste en het slachtoffer te ver in het midden van de rijbaan reden;

Overwegende dat, door voormeld motief, de rechter over de grond beschouwd heeft dat, uit de vergeleken plaatsruimten van een motorrijwiel en van een automobiel, bleek dat de door het slachtoffer aan zijn motorrijwiel gegeven afwijking, omvangrijker was en, bijgevolg, minder verantwoord dan die welke verweerder aan zijn automobiel had gegeven;

Dat hij er uit afgeleid heeft dat de fout van het slachtoffer zwaarder was dan die van verweerder, en dit in de verhouding welke hij vastgesteld heeft;

Dat die beoordeling, van feitelijke aard zijnde, bindend is en aan het toezicht van het hof ontsnapt;

Om die redenen, verworpt de voorzieningen ingesteld zo door Blommaert als door Engelbosch, Beerens, Armand en Jacques Goossens; veroordeelt aanleggers tot de kosten van hun respectieve voorzieningen.

17 februari 1958. — 2e kamer. — Voorzitter, H. Sohier, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — Gelijkkluidende conclusie, H. Depelchin, advocaat-generaal. — Pleiter, H. Léon Carlier (van de Balie bij het Hof van beroep te Brussel).

2e KAMER. — 17 februari 1958

REGELING VAN RECHTSGEBIED. — STRAFZAKEN. — PUBLIEKE VORDERING VERJAARD. — GEEN AANLEIDING TOT REGELING VAN RECHTSGEBIED TEN AANZIEN VAN DEZE VORDERING.

Er bestaat geen aanleiding tot regeling van rechtsgebied, ten aanzien van de publieke vordering, wanneer het uit de rechtspleging blijkt dat deze vordering verjaard was op het ogenblik van het ontstaan van het geschil over rechtsmacht (1).

(PROCUREUR DES KONINGS TE HOEI,
T. JACQUEMART.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het verzoekschrift tot regeling van rechtsgebied door de procureur des konings te Hoi ingesteld;

Overwegende dat de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Hoi bij beschikking van 13 december 1955, verzachtende omstandigheden aannemend, Romanus Ludovicus Jacquemart, loodgieter, op 8 mei 1906 te Antwerpen geboren, wonende te Hoi, Paul Carréstraat, 7, naar de bevoegde politierechtbank heeft verwezen uit hoofde van, te Hoi, op 21 oktober 1955, bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg doch zonder het inzicht om de persoon van een ander aan te randen, onvrijwillig slagen of verwondingen aan Charles Claessens, toegebracht te hebben;

Dat de ambtenaar van het openbaar ministerie bij de politierechtbank te Hoi de beklagde vóór dit rechtscollege voor de terechtzitting van 22 maart 1956 deed dagvaarden om er in te staan voor gezegde telastlegging en, bovendien, om op dezelfde datum en plaats, artikel 20-2 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 op de politie van het wegverkeer overtreden te hebben;

Overwegende dat, op 12 mei 1956, toen de zaak door de politierechtbank nog niet berecht was geweest, beklagde Jacquemart rechtstreeks voor de terechtzitting van 17 mei 1956 vóór dezelfde rechtbank Gaston Schaefer, handelaar, op 9 juni 1899 te Hoi geboren, wonende te Hoi,

rue du Haut Chêne, 2, en Charles Claessens, werkman, wonende te Hoi, rue Chêrève, 15, deed dagvaarden om er in te staan, de eerste wegens inbreuk op artikel 34-10, de tweede, wegens inbreuk op artikel 26-1 van het reglement op de politie van het wegverkeer en ten einde herstel te bekomen van de schade welke die misdrijven hem zouden veroorzaakt hebben;

Overwegende dat de politierechtbank bij vonnis van 17 mei 1956, vaststelde dat de zaken samenhangend waren en de samenvoeging ervan beval en « overwegende dat een der gedaagden, in onderhavig geval, Schaefer, niet het voorwerp van een beschikking van verwijzing van de raadkamer heeft uitgemaakt », zich voor het geheel onbevoegd verklaarde en de zaak naar de procureur des konings verwees;

Overwegende dat, op hoger beroep op 1 juni 1956 door het openbaar ministerie ingesteld, beroep enkel tegen Jacquemart gericht, de Correctionele Rechtbank te Hoi van de zaak kennis kreeg;

Overwegende dat Jacquemart op 26 juli 1956 Schaefer en Claessens voor de Correctionele Rechtbank te Hoi in eerste aanleg zetelend dagvaardde om er in te staan van dezelfde inbreuken op de artikelen 34-10 en 26-1 van het reglement op de politie van het wegverkeer; dat de rechtbank uitgesteld heeft om ten gronde over die vervolging uitspraak te doen;

Overwegende dat, uitspraak doende over het beroep van het openbaar ministerie van 1 juni 1956, de correctionele rechtbank bij vonnis van 2 maart 1957 vaststelde dat de feiten waarvan de politierechtbank kennis kreeg door de beschikking van de raadkamer en die uit hoofde waarvan Jacquemart, Schaefer en Claessens had doen dagvaarden samenhangend waren en dat om alle strijdigheid tussen de te vellen beslissingen te vermijden, het paste dat ze door een en zelfde rechtscollege berecht zouden worden; dat zij zich bijgevolg onbevoegd verklaarde;

Overwegende dat de beschikking van de raadkamer van 13 december 1955 en het vonnis van 2 maart 1957 kracht van gewijde hebben bekomen;

Overwegende dat er slechts strijdigheid tussen die beslissingen bestaat voor wat de telastlegging betreft van onvrijwillig slagen en verwondingen aan Jacquemart verweten;

Overwegende dat de openbare vordering betreffende dit misdrijf, bij toepassing van de artikelen 23 en 26 van de wet van 17 april 1878 en bij gebreke van schorsing van de verjaring, vervallen was sedert een datum die deze voorafgaat waarna het vonnis van onbevoegdheid van de Correctionele Rechtbank te Hoi van

(1) Verbr., 21 februari 1955 (*Bull.* en *Pasic.*, 1955, I, 677); raadpl. verbr., 9 juli 1956 (*ibid.*, 1956, I, 1265) en 8 oktober 1956 (*ibid.*, 1957, I, 109).

2 maart 1957 kracht van gewijsde heeft bekomen; dat het verzoekschrift tot regeling van rechtsgebied aldus geen voorwerp heeft, vermits de openbare verordering aangaande die telastlegging vervallen zijnde, geen verwijzing wegens dit feit nog kan uitgesproken worden;

Om die redenen, verwerpt het verzoekschrift tot regeling van rechtsgebied.

17 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Gilmet. — *Gelijklopende conclusie*, H. Depelchin, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 17 februari 1958

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN. — STRAFZAKEN. — AANDUIDING DER TOEGEPASTE WETSBEPALINGEN. — IMPLICIETE VERWIJZING NAAR HET VONNIS WAARTEGEN BEROEP. — WETTELIJKHEID.

De rechter in beroep die releveert dat de feiten ten laste van de beklaagde voor vaststaand door de eerste rechter gehouden bewezen zijn gebleven en dat de uitgesproken straffen wettelijk zijn, verwijst impliciet naar de wetbepalingen door de eerste rechter aangeduid om zijn beslissing te rechtvaardigen (1).

(DARVILLE.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 12 juli 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Brussel;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 195 van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd en aangevuld door de wet van 2 januari 1924, 9 en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis, dat aanlegger tot verscheidene straffen veroordeelt wegens de te zijnen laste bewezen verklaarde telastleggingen, in de wetbepalingen waarvan het verklaart toepassing te maken, die verzuimt te vermelden die van de aan beklaagde verweten feiten een inbreuk maken, en welke de straffen bepalen die deze inbreuken beteugelen, dan wanneer melding van die bepaling in alle arresten

of vonnissen van veroordeling heeft gedaan te worden :

Overwegende dat, zo het bestreden vonnis de in het middel bedoelde wetbepalingen niet aanduidt en evenmin uitdrukkelijk verwijst naar die door de eerste rechter aangeduid, waarvan het de beslissing aangaande de strafbaarheid van aanlegger bevestigt, het echter verklaart dat de feiten der bijkomende telastleggingen A, B en C, ten laste van aanlegger gelegd en voor vaststaand door de eerste rechter gehouden, bewezen zijn gebleven, en dat de uitgesproken straffen wettelijk zijn;

Overwegende dat het aldus impliciet doch noodzakelijk verwijst naar de wetbepalingen door de eerste rechter aangeduid om zijn beslissing te motiveren, hetzij : wat de telastlegging A betreft, de artikelen 3 en 10 van de besluitwet van 14 november 1939, welke de bestanddelen van de inbreuk vermelden en de straffen bepalen, en wat de bijkomende telastleggingen B en C betreft, artikel 10, leden 3 en 4, van het koninklijk besluit van 8 april 1954, dat de bestanddelen van de inbreuken vermeldt, en artikel 2 der gewijzigde wet van 1 augustus 1899, die de straf bepaalt;

Waaruit volgt dat het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1319, 1320 en 97 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet, doordat, eerste onderdeel, het bestreden vonnis drie der ten laste van aanlegger gelegde telastleggingen bewezen heeft verklaard, en de door deze laatste aangevraagde expertise heeft afgewezen, zonder passend de verdediging te beantwoorden ontwikkeld in de regelmatig in hoger beroep genomen conclusies, waarin hij stellig het verslag van dokter Bonnivair betwistte, beweerde het slachtoffer geweest te zijn, op de dag van de feiten, van een vergiftiging door methylicalcohol en legde, op rekening van die vergiftiging, zijn gedraging ten opzichte van dokter Bonnivair en van de politiecommissaris, doordat, tweede onderdeel, het bestreden vonnis aan aanleggers conclusies een verklaring heeft gegeven die onverenigbaar is met hun bewoordingen door te verklaren dat aanlegger erin staande hield op de dag van de feiten geen enkel alcoholische drank genomen te hebben, dan wanneer aanlegger erin beweerde geen enkel glas gedronken te hebben tijdens de weg, en doordat, derde onderdeel, dan wanneer aanlegger bij conclusies staande hield dat de verschijnsels waarop de dokter gevorderd om aanleggers toestand vast te stellen tot de dronkenschap had besloten, overeenkwamen met de verschijnsels van de vergiftiging

(1) Raadpl. verbr., 29 september 1952 (*Arr. Verbr.*, 1953, blz. 18; *Bull. en PASIC*, 1953, I, 20); 21 september 1953 (*Bull. en PASIC*, 1954, I, 8).

door methylalcohol waarvan hij een beschrijving gaf die overgenomen was van de « *Traité de médecine légale et judiciaire* » van Simonin, het bestreden vonnis er zich toe beperkt te beweren « dat de bij Darville vastgestelde verschijnsels en door de geneesheer bekend gemaakt in zijn verslag, niet overeenkomen met die beschreven door Simonin in zijn « *Traité de médecine légale et judiciaire* » aldus in het midden latend het punt te weten of de rechters van hoger beroep achten dat de door aanlegger beschreven verschijnsels zoals die welke volgens Simonin een vergiftiging door methylalcohol aanduiden, niet overeenkomen met die bij Darville vastgesteld, of integendeel, dat de door Simonin beschreven verschijnsels als die zijnde van voormelde vergiftiging die niet zijn welke bij conclusies door aanlegger aangeduid :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat, als antwoord op de door het middel bedoelde verdediging, het bestreden vonnis de feitelijke omstandigheden vermeldt waarop de rechtbank steunt om gezegd verweer van de hand te wijzen; dat dergelijk antwoord gepast is; dat dit onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat het bestreden vonnis, na gewezen te hebben hierop dat het enkel vóór de politierechtbank is dat aanlegger beweerd heeft op de dag der feiten geen alcoholische dranken opgeslorpt te hebben, beslist dat, ten overstaan van de door hem op de dag en 's anderdaags van de feiten gedane verklaringen, er geen aanleiding bestaat, aan te nemen, zoals hij het beweert, dat hij het slachtoffer is geweest van een begin van vergiftiging door methylalcohol;

Overwegende, dienvolgens, dat de onjuiste aangevoerde interpretatie zonder invloed zou zijn op de wettelijkheid van de bestreden beslissing; dat dit onderdeel van het middel, bij gebrek aan belang, niet ontvankelijk is;

Over het derde onderdeel :

Overwegende dat, door de gecritiseerde reden, het vonnis zonder dubbelzinnigheid vaststelt dat de bij aanlegger vastgestelde verschijnsels niet overeenkomen met de verschijnsels beschreven in het door aanlegger aangevoerd werk; dat dit onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

17 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Depelchin, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 17 februari 1958

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN. — STRAFZAKEN. — BEKLAAGDE EEN GEESTESEXPERTISE AANVRAGENDE TEN EINDE VAST TE STELLEN IN WELKE MATE HIJ VOOR ZIJN DADEN VERANTWOORDELIJK IS. — ARREST DE AANVRAAG VERWERPENDE OM REDEN DAT ER GEEN AANLEIDING BESTAAT TOT HET TOEPASSEN VAN DE WET TOT BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ. — NIET GEMOTIVEERDE BESLISSING.

Wanneer de beklaagde een geestesexpertise aanvraagt ten einde vast te stellen in welke mate hij voor zijn daden verantwoordelijk is, is niet gemotiveerd het arrest dat deze aanvraag verwerpt om de enkele reden dat er geen aanleiding bestaat tot het toepassen van de wet tot bescherming van de maatschappij.

(PARENT, T. PONCELET.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 24 april 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

I. In zover de voorziening gericht is tegen de over de publieke vordering gewezen beslissing :

Over het middel van ambtswege afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet :

Overwegende dat aanlegger, vervolgd wegens verlating van familie en wegens poging tot het bekomen, zonder er op recht te hebben, van het voordeel der gerechtelijke bijstand, bij regelmatig vóór het hof van beroep neergelegde conclusies gevraagd had « door een psychiatrische geneesheer onderzocht te worden », die als opdracht zou hebben vast te stellen « in welke mate » hij « voor zijn daden verantwoordelijk » was;

Overwegende dat het bestreden arrest op gezegde conclusies antwoordt : 1° dat het verzoekschrift, in zover het zich op het feit van verlating van familie toepast, niet ontvankelijk is, daar dit feit niet van aard is een correctionele gevangenzitting van drie maanden of een zwaardere straf met zich te brengen; 2° dat, in zover het zich op het tweede feit toe-

past, het verzoekschrift niet gegrond is, daar de geneeskundige stukken bij het dossier gehecht en de bestanddelen van de twee samengevoegde rechtsplegingen aan het hof geen redenen geven te denken dat beklaagde door erge geestesstoornis of geesteszwakheid is aangedaan, waardoor hij onbekwaam wordt zijn daden te beheersen;

Overwegende dat het hof van beroep zijn beslissing aldus motiveert alsof aanlegger zijn inobservatiestelling aangevraagd had, overeenkomstig de wet tot bescherming van de maatschappij, dan wanneer hij er zich toe beperkt had een geneeskundige expertise aan te vragen ten einde de graad van zijn verantwoordelijkheid vast te stellen;

Dat dienvolgens het bestreden arrest geen gepast antwoord gegeven heeft op aanleggers conclusies en de in het middel aangeduide wetsbepaling heeft geschonden;

II. In zover de voorziening gericht is tegen de op de burgerlijke vordering gewezen beslissing :

Overwegende dat de verbreking van de beslissing gewezen op de publieke vordering de verbreking met zich brengt van de beslissing gewezen op de burgerlijke vordering die ervan het gevolg is;

Om die redenen, en zonder acht te slaan op de memorie door aanlegger ter griffie van het hof op 27 juli 1957 neergelegd, hetzij meer dan twee maanden na 15 mei 1957, datum waarop de zaak op de algemene rol gebracht is geweest; verbreekt het bestreden arrest; beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; legt de kosten ten laste van de Staat; verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Luik.

17 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Gilmet. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Depelchin, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 17 februari 1958

1° VOORZIENING IN VERBREKING.

— AFSTAND. — STRAFZAKEN. — VOORZIENING VAN HET BEHEER VAN DOUANEN EN ACCIJNZEN TEGEN EEN BESLISSING VAN VRIJSpraak. — AFSTAND VAN DE VOORZIENING GELIJKSTAANDE MET AFSTAND VAN DE VORDERING. — DECRETEREN VAN DE AFSTAND.

2° VOORZIENING IN VERBREKING.

— AFSTAND. — STRAFZAKEN. — VOORZIENING VAN HET BEHEER VAN DOUANEN EN ACCIJNZEN TEGEN EEN BESLISSING VAN VERoorDELING. — AFSTAND VAN DE VOORZIENING NIET GELIJKSTAANDE MET AFSTAND VAN DE VORDERING. — AFSTAND ZONDER UITWERKING.

1° Het hof decreteert de afstand van de door het beheer van douanen en accijnzen, vervolgende partij, tegen een beslissing de beklaagde vrijsprekende ingestelde voorziening, deze afstand gelijk staande met een afstand van de vordering (1).

2° Het hof slaat geen acht op een afstand van de door het beheer van douanen en accijnzen, vervolgende partij, tegen een beslissing de beklaagde veroordelende ingestelde voorziening, deze afstand niet gelijkstaande met een afstand van de vordering (2).

(BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN, T. LEVAUX.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 21 oktober 1957 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

Overwegende dat aanlegger verklaard heeft van zijn voorziening afstand te doen; dat deze tegen al de bepalingen van het bestreden arrest gericht was;

Overwegende dat de afstand regelmatig is wat de beslissing van vrijspraak betreft; dat, wat de beslissing van veroordeling betreft, hij niet ontvankelijk is;

Overwegende dat uit de stukken waarop het hof vermag acht te slaan niet blijkt dat de voorziening betekend is geweest aan de partij waartegen ze gericht is; dat ze dienvolgens niet ontvankelijk is;

Om die redenen, decreteert de afstand van de tegen de beslissing van vrijspraak gerichte voorziening; verwerpt de voorziening voor het overige; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

17 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Vroonen. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Depelchin, advocaat-generaal.

(1) Verbr., 27 mei 1957 (*Bull.* en *Pasic.*, 1957, I, 1162).

(2) Verbr., 3 mei 1954 (*Bull.* en *Pasic.*, 1954, I, 744).

2° KAMER. — 17 februari 1958

VONNISSEN EN ARRESTEN. — STRAF-
ZAKEN. — GETUIGE DOOR BEMIDDELING VAN
EEN TOLK GEHOORD. — GEEN VASTSTELLING
DER BEWOORDINGEN VAN DE EED DOOR DEZE
AFGELEGD. — NIETIGHEID VAN HET VONNIS.

*Is nietig het vonnis dat zijn beslissing
steunt op de verklaring van een getuige
ter zitting gehoord, wanneer die getuige
gehoord werd door bemiddeling van een
tolk en de bewoordingen waarin deze de
eet afgelegd heeft niet vastgesteld wor-
den (1).*

(PIEROUX.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden
arrest, op 8 oktober 1957 in hoger beroep
gewezen door de Correctionele Rechtbank
te Bergen;

Over het middel van ambtswege, afge-
leid uit de schending van artikel 332 van
het Wetboek van strafvordering :

Overwegende dat het proces-verbaal van
de op 8 mei 1957 door de politierechtbank
gehouden terechtzitting, waarop de zaak
onderzocht werd, meldt dat, daar de ge-
tuige Van Breda de Franse taal niet
spreekt, beroep op een tolk wordt gedaan,
« welke de eed van tolk aflegt »;

Dat noch door het proces-verbaal, noch
door het vonnis van de politierechtbank
bewezen is dat die eed afgelegd werd in
de door artikel 332 van het Wetboek van
strafvordering vereiste bewoordingen;

Overwegende dat de rechtsvormen
waarvan niet authentiek vastgesteld
wordt hetzij door de beslissing zelf, het-
zij door de zittingsbladen, dat ze nage-
leefd werden, als niet vervuld worden ge-
acht;

Waaruit volgt dat de verklaring van
getuige Van Breda onregelmatig ontvan-
gen is geweest;

Overwegende dat de rechter van hoger
beroep, verre van de verklaringen van de
onregelmatig gehoorde getuige af te wij-
zen, ze in zijn beweegredenen uitdrukke-
lijk bedoelt;

Dat het bestreden vonnis, zich aldus de
nietigheid welke die getuigenis aantast
heeft toegeëigend, en de in het middel
aangeduide wetsbepalingen heeft geschon-
den;

(1) Verbr., 23 mei 1949 (*Arr. Verbr.*, 1949,
blz. 341; *Bull. en Pasic.*, 1949, I, 386); raadpl.
verbr., 27 december 1932 (*Bull. en Pasic.*, 1933,
I, 60); 29 juni 1936 (*ibid.*, 1936, I, 320); 28 mei

Om die redenen, en zonder dat er aan-
leiding bestaat de door de aanlegger aan-
gevoerde middelen te onderzoeken, welke
geen verbreking zonder verwijzing zou-
den kunnen meebrengen, verbreekt het
bestreden vonnis; beveelt dat melding van
onderhavig arrest zal gemaakt worden op
de kant van de vernietigde beslissing;
laat de kosten ten laste van de Staat;
verwijst de zaak naar de Correctionele
Rechtbank te Doornik, in hoger beroep
zetelende.

17 februari 1958. — 2° kamer. — Voor-
zitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend
voorzitter. — *Verslaggever*, H. Daubresse.
— *Gelijkkluidende conclusie*, H. Depelchin,
advocaat-generaal.

2° KAMER. — 17 februari 1958

DUITSE TAAL (GEBRUIK). — MILITIE.
— BESLISSING VAN DE HOGE MILITIERAAD. —
BESLISSING IN DE FRANSE TAAL GEWEZEN. —
VOORZIENING IN DE DUITSE TAAL. — NIETIG-
HEID.

*Is nietig de voorziening in de Duitse taal
opgesteld tegen een beslissing door de
hoge militieraad in de Franse taal ge-
wezen (2). (Wet van 15 juni 1935, arti-
kel 27 en 40.)*

(DOLLENDORF.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op de bestreden
beslissing, op 13 december 1957 gewezen
door de hoge militieraad;

Overwegende dat de door aanlegger in-
gestelde voorziening in de Duitse taal is
opgesteld, dan wanneer de bestreden be-
slissing in de Franse taal is gesteld;

Dat, bijgevolg, krachtens de artike-
len 27 en 40 van de wet van 15 juni 1935,
gewijzigd door artikel 9 van de wet van
20 juni 1953, de voorziening niet ontvan-
kelijk is;

Om die redenen, verwerpt de voorzie-
ning.

17 februari 1958. — 2° kamer. — Voor-
zitter, H. Sohler, raadsheer waarnemend
voorzitter. — *Verslaggever*, H. Valentin.
— *Gelijkkluidende conclusie*, H. Depelchin,
advocaat-generaal.

1956 (*ibid.*, 1956, I, 1033); 27 januari 1958
(*Bull. en Pasic.*, 1958, I, 562).

(2) Verbr., 22 december 1952 (*Arr. Verbr.*,
1953, blz. 243; *Bull. en Pasic.*, 1953, I, 271).

2^e KAMER. — 18 februari 1958

RECHTERLIJKE INRICHTING. — DIRECTE BELASTINGEN. — PROCES-VERBAAL VAN DE TERECHTZITTING VAN EEN KAMER VAN HET HOF VAN BEROEP. — AMBTELIJKE VASTSTELLING VAN DE SAMENSTELLING VAN DE ZETEL. — AMBTELIJKE VASTSTELLING WELKE DE GRIFPIER DIE DE TERECHTZITTING BIJGEWOOND HEEFT ALLEEN HOEDANIGHEID HEEFT OM TE MAKEN IN HET PROCES-VERBAAL VAN DE TERECHTZITTING DOOR DE VOORZITTER EN DOOR HEM ZELF ONDERTEKEND.

Een griffier die een terechtzitting van een kamer van het hof van beroep niet bijgewoond heeft, heeft geen hoedanigheid om ambtelijk de samenstelling van de zetel gedurende deze terechtzitting vast te stellen (1).

(RONVAUX, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 29 januari 1957 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 7 van de wet van 20 april 1810 op de organisatie der rechterlijke macht, van het enig artikel, X, van de wet van 25 oktober 1919 houdende tijdelijke wijziging van de rechterlijke inrichting en van artikel 1 van de wet van 18 juni 1928 tot verlenging van evengemelde wet, 150, 155, 156, 158, 159, 163, 164 van de wet van 18 juni 1869 op de rechterlijke inrichting, 36 en 37 van het decreet van 30 maart 1808 op de politie van de hoven en rechtbanken, 138 en 470 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, eerste onderdeel, doordat het proces-verbaal van de terechtzitting van 18 december 1956 waarop het openbaar ministerie in de zaak gehoord is, niet ondertekend is door de heer Compère die naar luid van dit proces-verbaal als griffier zetelde, doch door de heer Longrée die bewuste terechtzitting niet bijwoonde, en zulks zonder dat er vastgesteld is dat de heer Compère in de onmogelijkheid verkeerde om te tekenen, en doordat dienvolgens dit proces-verbaal waardeloos is, en dat bijgevoel noch in een regelmatig proces-verbaal, noch door de vermeldingen van het bestreden arrest de samenstelling van de

zetel en de aanwezigheid op die terechtzitting van alle raadsheren die het bestreden arrest gewezen hebben, de aanwezigheid van de griffier en van het openbaar ministerie en de openbaarheid van de terechtzitting vastgesteld zijn, dan wanneer de aanwezigheid van die personen substantiële vormen uitmaakt welke het arrest mitsdien miskend heeft, en dan wanneer, althans, nu deze vormen niet werden vastgesteld, het Hof van verbreking in de onmogelijkheid verkeert zijn toezicht uit te oefenen op de regelmatigheid van de samenstelling van de zetel die het arrest gewezen heeft en op het in acht nemen van de substantiële vormen door de rechters over de grond :

Overwegende dat het proces-verbaal van de terechtzitting van 18 december 1956, waarop het openbaar ministerie gehoord en de zaak in beraad gehouden is, bij verwijzing naar het proces-verbaal van de terechtzitting van 30 november 1956 vaststelt dat griffier Compère het hof van beroep op de terechtzitting van 18 december 1956 bijstond;

Overwegende dat het proces-verbaal van voormelde terechtzitting niet ondertekend is door griffier Compère, doch wel door griffier Longrée;

Overwegende dat, aangezien deze volgens de vaststellingen van het proces-verbaal niet aanwezig geweest is op de terechtzitting van 18 december 1956, hij ten aanzien van deze zitting hoedanigheid had noch om ambtelijk de samenstelling van de zetel vast te stellen, noch om akte op te maken over de formaliteiten welke hij bijgewoond had;

Dat mitsdien, bij ontstentenis van vaststellingen waarop het hof vermag acht te slaan, het onmogelijk is na te gaan of de magistraten welke op de terechtzitting van 18 december 1956 gezeteld hebben, diegene zijn die het bestreden arrest gewezen hebben, noch of in de loop van deze terechtzitting de substantiële of op straffe van nietigheid voorgescreven rechtsvormen nageleefd zijn;

Waaruit volgt dat het middel gegrond is;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; veroordeelt verweerder tot de kosten; verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Brussel.

18 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Daubresse. — *Gelijklopende conclusie*, H. Ganshof van der Meersch, advocaat-generaal.

(1) Raadpl. verbr., 24 september 1956, 4 en 11 februari 1957 (*Bull.* en *PAS.*, 1957, I, 36, 657 en 692).

2° KAMER. — 18 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. —

RECLAMATIE. — ARTIKEL 61, PARAGRAAF 3, VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN. — BEPALING HET TIJDSTIP NIET BEPALENDE VANAF HETWELK HET RECHT OM BEZWAAR IN TE STELLEN MAG WORDEN UITGEOEFEND, DOCH DE UITERSTE DATUM VÓÓR WELKE DE RECLAMATIE MOET INGEDIEND WORDEN.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. —

RECLAMATIE. — ONTVANKELIJKHEID VAN DE RECLAMATIE NIET AAN DE VOORAFGAANDELIJKE VESTIGING VAN EEN AANSLAG ONDERWORPEN.

3° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTINGSSCHULD. — SCHULD DIE IN HET LEVEN WORDT GEROEPEN DOOR DE JAARLIJKE FINANCIEWET TEN LASTE VAN DE BELASTINGPFLICHTIGE BIJ WIE DE TOEPASSINGSVOORWAARDEN VOOR DE BELASTING VERENIGD ZIJN.

4° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTING OP DE INKOMSTEN UIT ROERENDE KAPITALEN. — FEIT DAT AANLEIDING GEEFT TOT DE BELASTING. — TOEKENNING OF BETAALBAARSTELLING VAN DE AAN AANSLAG ONDERWORPEN INKOMSTEN.

5° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTING OP DE INKOMSTEN UIT ROERENDE KAPITALEN. — VOORWAARDEN TOT OPEISBAARHEID VAN DE AAN DE BRON AFGEHOUDEN BELASTING. — VOORWAARDEN TOT HET VERSCHULDIGD ZIJN VAN DE NALATIGHEIDSIINTERESTEN OP DE AAN DE BRON AFGEHOUDEN BELASTING. — VOORWAARDEN BEPAALD ZONDER INAANMERKINGNEMING VAN DE INNING VAN DE BELASTING, VAN HET OP KOHIER BRENGEN OF VAN HET ZENDEN VAN EEN AANSLAGBILJET.

6° INKOMSTENBELASTINGEN. —

NALATIGHEIDSIINTEREST. — OPSCHORSING VAN HET LOPEN VAN DE INTEREST VANAF HET VERSTRIJKEN VAN DE TERMIJN VAN ZES MAANDEN TE REKENEN VAN DE RECLAMATIE TOT NA DE DAG WAAROP DE BESLISSING VAN DE DIRECTEUR IS BETEKENDE.

1° Artikel 61, paragraaf 3, van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschat bij het besluit van de Regent van 15 januari 1948, bepaalt niet het tijdstip vanaf hetwelk het recht om bezwaar in te

stellen mag worden uitgeoefend, doch de uiterste datum vóór welke de reclamatie op straffe van verval moet ingediend worden (1).

2° Artikel 61, paragraaf 3, van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, waar het spreekt van de reclamatie «tegen het beloop van de aanslag, bedoelt enkel het meest voorkomend geval, doch maakt de vestiging van een aanslag door de administratie niet tot de voorwaarde voor de ontvankelijkheid van elke reclamatie op het stuk van directe belastingen (2).

3° De jaarlijkse financiewet, waarbij de Staat gemachtigd wordt de door de wet ingevoerde belastingen te innen, roept de belastingsschuld in het leven ten laste van de belastingplichtige bij wie de toepassingsvoorwaarden voor de belasting verenigd zijn (3).

4° Het feit dat aanleiding geeft tot de belasting op de inkomsten uit roerende kapitalen is de toekenning of de betaalbaarstelling van de aan de aanslag onderworpen inkomsten (4).

5° De voorwaarden tot opeisbaarheid van de mobiliënbelasting die door afhouding aan de bron geïnd wordt en het verschuldigd zijn van de nalatigheidsinteressen op deze belasting worden bepaald zonder inaanmerkingneming van de inning van de belasting, of van het op kohier brengen van de belasting, of van het zenden hetzij van een aanslagbiljet hetzij van een bericht van aanslag. (Samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, art. 59, par. 1, lid 1, en par. 2, lid 1.)

6° Het lopen van de nalatigheidsinterest omschreven in artikel 59, paragraaf 2, van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen is opgeschorst vanaf het verstrijken van de termijn van zes maanden te rekenen van de in de wettelijke termijn ingediende reclamatie, tot na de dag waarop de beslissing van de directeur is betekend (5). (Samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, artikelen 59, par. 2, en 65, lid 2.)

des sociétés et des associations, bd. II, n° 406 en 407.

(3) Verbr., 23 oktober 1956 (*Bull. en Pasic.*, 1957, I, 182).

(4) Verbr., 23 november 1948 (*Arr. Verbr.*, 1948, blz. 648; *Bull. en Pasic.*, 1948, I, 666).

(5) Verbr., 17 januari 1957 (*Bull. en Pasic.*, 1957, I, 571).

(1) Raadpl. verbr., 8 maart en 28 juni 1955 (*Bull. en Pasic.*, 1955, I, 752 en 1179).

(2) Verbr., 13 mei 1946 (*Arr. Verbr.*, 1946, blz. 181; *Bull. en Pasic.*, 1946, I, 192); raadpl. verbr., 28 januari en 18 maart 1946 (*Arr. Verbr.*, 1946 blz. 35; *Bull. en Pasic.*, 1946, I, 38 en 110); zie ook FEYÉ, *Traité de droit fiscal*

(BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN,
T. N. V. « ANCIENS ÉTABLISSEMENTS VER-
SCHURE ».)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 18 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het enig middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 112 van de Grondwet, 61, paragraaf 3, en 65, tweede lid, van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld bij het besluit van de Regent van 15 januari 1948, doordat het hof van beroep beslist dat de reclamatie van 25 maart 1949, welke strekt tot het bekomen, bij toepassing van artikel 52 van de samengeschiedelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, van een verlaging van de mobiliënbelasting die verschuldigd was op de op 20 mei 1948 toegekende dividenden, geldig ingediend is en dat bijgevolg de nalatigheidsinteressen voor de litigieuze aanslag van 26 september 1949 tot 19 december 1952 opgeschorst zijn, dan wanneer het verzoek van 25 maart 1949 niet is aan te zien als een reclamatie in de zin van artikel 61, paragraaf 3, van voormelde samengeschiedelde wetten, aangezien het ingediend is vóór het innen van de kwestieuze belasting, het op kohier brengen van de aanslag en het zenden van een aanslagbiljet of van een bericht van aanslag; dan wanneer het feit dat de directeur der belastingen eerst op 18 december 1952 over dit verzoek uitspraak gedaan heeft geen gevolgen kan hebben ten aanzien van het lopen van de nalatigheidsinteressen :

Overwegende dat uit de vaststellingen van de rechter over de grond blijkt : 1) dat het geschil liep over de aanslag in de mobiliënbelasting welke verschuldigd was op dividenden, door de verwerende vennootschap op 20 mei 1948 toegekend en betaalbaar gesteld en voortkomende van het boekjaar 1947; 2) dat deze aanslag op het kohier van het dienstjaar 1952, bij navordering van rechten over 1948, gebracht is; 3) dat verweerster op 25 mei 1949 een reclamatie betreffende deze belasting ingezonden heeft, welke op 26 mei 1949 ter bestemming gekomen is;

Overwegende dat het arrest enkel aan-gevallen is in zover het beslist dat voormelde reclamatie de opeisbaarheid van de nalatigheidsinteressen opgeschorst heeft vanaf de verstrijking van de termijn van zes maand die ingaat ten dage van de ontvangst van de reclamatie tot de dag die volgt op de dag van de notificering van de beslissing van de directeur;

Overwegende dat artikel 61, paragraaf 3, van de wetten betreffende de in-

komstenbelastingen, samengeschiedeld bij besluit van de Regent van 15 januari 1948, het tijdstip niet bepaalt vanaf hetwelk het recht om bezwaar in te stellen mag worden uitgeoefend, doch enkel de uiterste datum vóór welke de reclamaties op straffe van verval moeten ingediend worden; dat, zo het het aanvangspunt van zekere termijnen aanduidt, dit enkel geschiedt met het oog op het vaststellen van deze uiterste datum;

Dat, waar deze wetsbepaling spreekt van de reclamatie « tegen het beloop van de aanslag », zij enkel het meest voorkomend geval bedoelt, doch de vestiging van een aanslag door de administratie niet maakt tot de voorwaarde voor de ontvankelijkheid van elke reclamatie op het stuk van directe belastingen;

Overwegende dat de jaarlijkse financieringwet, waarbij de Staat gemachtigd wordt de door de wet ingevoerde belastingen te innen, de belastingsschuld in het leven roept ten laste van de belastingplichtige bij wie de toepassingsvoorwaarden voor de belasting verenigd zijn;

Overwegende dat het feit dat aanleiding geeft tot de belasting op de inkomsten uit roerende kapitalen de toekenning of de betaalbaarstelling is van de aan de aanslag onderworpen inkomsten, en dat de voorwaarden tot opeisbaarheid van deze mobiliënbelasting die door afhouding geïnd wordt en het verschuldigd zijn van de nalatigheidsinteressen respectievelijk bepaald worden door paragraaf 1, eerste lid, van artikel 59 van de samengeschiedelde wetten en door paragraaf 2, eerste lid, van hetzelfde artikel, zonder inaanmerkingneming van de inning van de belasting door de fiscus, of van het op kohier brengen van de belasting, of van het zenden hetzij van een aanslagbiljet hetzij van een bericht van aanslag;

Overwegende dat de belastingsschuld op 25 maart 1949 bestond; dat het bestreden arrest terecht beslist dat de op voormelde datum ingediende reclamatie niet als voortijdig mag verworpen worden en dat derhalve het lopen van de nalatigheidsinteressen omschreven in artikel 59, paragraaf 2, van voormelde samengeschiedelde wetten, opgeschorst is overeenkomstig de bepalingen van artikel 65, tweede lid, van dezelfde wetten;

Waaruit volgt dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen, en zonder acht te slaan op de te laat neergelegde memorie van antwoord; verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

18 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadshoer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Daubresse. — Gelijkluidende conclusie, H. Ganshof van der Meersch, advocaat-generaal.

2° KAMER. — 18 februari 1958

- 1° INKOMSTENBELASTINGEN. — AANSLAG VAN AMTSWEGE. — BEDRAG DER INKOMSTEN WETTELIJK JUIST GEACHT. — DRAAGWIJDTE VAN DE BEWIJSLAST OP DE BELASTINGPLICHTIGE RUSTENDE.
- 2° INKOMSTENBELASTINGEN. — BELASTINGEN OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — INKOMSTEN DER VRIJE BEROEPEN. — BATEN DIE GESCHAT MOGEN WORDEN DOOR TE STEUNEN OP FEITELIJKE VERMOEDENS.
- 3° INKOMSTENBELASTINGEN. — BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — INKOMSTEN DIE GESCHAT MOGEN WORDEN MET INAANMERKINGNEMING VAN DEZE VAN SOORTGELIJKE BELASTINGPLICHTIGEN, DOCH ALS FEITELIJKE VERMOEDENS, REEDS VÓÓR DE INWERKINGSTREDING VAN DE WET VAN 20 AUGUSTUS 1947.
- 4° INKOMSTENBELASTINGEN. — BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — RAMING VAN DE BELASTBARE BASIS DOOR VERGELIJKING MET DE INKOMSTEN VAN SOORTGELIJKE BELASTINGPLICHTIGEN. — RECHT VAN DE BELASTINGPLICHTIGE DE GELIJKHEID DER VERGELIJKINGSPUNTEN TE BETWISTEN ZOWEL IN GEVAL VAN GEBRUIK VAN DE RECHTSPLEGING OMSCHREVEN IN ARTIKEL 28 VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN ALS IN GEVAL VAN VERGELIJKING MET DE INKOMSTEN VAN SOORTGELIJKE BELASTINGPLICHTIGEN ALS FEITELIJKE VERMOEDENS.
- 5° INKOMSTENBELASTINGEN. — BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — RAMING VAN DE BELASTBARE BASIS KRACHTENS DE RECHTSPLEGING OMSCHREVEN IN ARTIKEL 28 VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN. — BEWIJSWAARDE BEPAALD DOOR DE WET. — RAMING VAN DE BELASTBARE BASIS DOOR VERGELIJKING MET DE INKOMSTEN VAN SOORTGELIJKE BELASTINGPLICHTIGEN, DOCH ALS FEITELIJKE VERMOEDENS. — BEWIJSWAARDE AAN HET OORDEEL EN HET BELEID VAN DE RECHTER OVERGELATEN.
- 6° VERBREKING. — BEVOEGDHEID. — DIRECTE BELASTINGEN. — AANSLAG VAN AMTSWEGE. — ARREST BESLISSENDE DAT DE AANSLAG NIET WILLEKEURIG IS. — AFLEIDING DOOR DE RECHTER GEDAAN UIT SOEVEREIN VASTGESTELDE FEITEN. — TOEZICHT VAN HET HOF.
- 1° Wanneer de belastbare basis van een aanslag van ambtswege door de administratie wettelijk gevestigd is, wordt het aldus vastgesteld bedrag der inkomsten door de wet juist geacht (1) en rust

het op de belastingschuldige, die het bedrag betwist, het bewijs van het juist bedrag van zijn belastbare inkomsten bij te brengen (2). (Samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, art. 56.)

- 2° De administratie vermag wettelijk de bedrijfsbelasting te vestigen zowel op de baten van de vrije beroepen als op de andere aan dezelfde belasting onderworpen inkomsten, door te steunen op feitelijke vermoedens.
- 3° De administratie vermoedt wettelijk een aanslag in de bedrijfsbelasting op de inkomsten van de vrije beroepen te vestigen, vóór de inwerkingtreding van de wet van 20 augustus 1947 aan de hand van inkomsten van soortgelijke belastingplichtigen, doch als feitelijke vermoedens (3).
- 4° De belastingplichtige mag de gelijkheid van de vergelijkingspunten betwisten, zowel wanneer de administratie wettelijk gebruik maakt van de bijzondere wijze van bewijislevering omschreven in artikel 28 van de samengeschakelde wetten, als wanneer zij steunt op de vergelijking met de inkomsten van soortgelijke belastingplichtigen als feitelijke vermoedens.
- 5° De wet heeft een bepaalde bewijswaarde aan de bijzondere wijze van bewijislevering door vergelijking welke in artikel 28 van de samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen omschreven is, terwijl, wanneer de administratie de vergelijking als feitelijke vermoedens toepast, de bewijswaarde aan het oordeel en het beleid van de rechter overgelaten wordt.
- 6° Het hof is bevoegd om te onderzoeken of de rechter over de grond uit feiten, door hem vastgesteld, mocht afleiden dat de belastbare basis van een van ambtswege gevestigde aanslag niet willekeurig bepaald was geweest, en onder meer of uit deze feiten de rechter geen onredelijke gevolgen heeft afgeleid (4). (Burg. Wetb., art. 1349).

(CHRISTOPHE, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 20 november 1956 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

(1) Raadpl. verbr., 10 april en 10 juli 1951 (Arr. Verbr., 1951, blz. 462 en 680; Bull. en Pasic., 1951, I, 552 en 783); 7 december 1954 (Bull. en Pasic., 1955, I, 336).

(2) Verbr., 3 juli 1956 (Bull. en Pasic., 1956, I, 1230) en 18 juni 1957 (ibid., 1957, I, 1254).

(3) Vergel. verbr., 23 maart 1954 (Bull. en Pasic., 1954, I, 654).

(4) Verbr., 31 januari 1957 (Bull. en Pasic., 1957, I, 644); raadpl. verbr., 24 april en 29 mei 1956 (Bull. en Pasic., 1956, I, 892 en 1036) en 7 mei 1957 (ibid., 1957, I, 1078).

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 28 en 56 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld bij besluit van 31 juli 1943, en 97 van de Grondwet, doordat het beklag arrest, na uitdrukkelijk vastgesteld te hebben dat het in hoofde van aanlegger als aanslagbasis over het jaar 1943 (dienstjaar 1944) in aanmerking genomen bedrijfsinkomen bepaald is door vergelijking met de inkomsten van soortgelijke belastingplichtigen, desniettemin de gevestigde aanslag geldig verklaard heeft, dan wanneer naar luid van artikel 28 van voormelde samengeschiedelde wetten, hetwelk op de litigieuze aanslag toepasselijk is, de raming van de winsten naar de normale winsten van soortgelijke belastingplichtigen enkel geoorloofd is voor de inkomsten verkregen in de nijverheids-, handels- en landbouwbedrijven :

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat het feit dat de administratie het belastbaar geacht inkomen van aanlegger bepaald heeft door gebruik te maken, als vergelijkingspunten, van de door soortgelijke belastingplichtigen aangegeven inkomsten, niet noodzakelijkerwijze impliceert dat de administratie toepassing zou gemaakt hebben van artikel 28 van de wetten op de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld bij het besluit van 31 juli 1943, om de reden dat deze vergelijkingspunten door haar als feitelijke vermoedens mochten gebezigd worden;

Dat het eraan toevoegt dat de administratie trouwens voor het bepalen van het bedrag der inkomsten een andere aanwijzing bezat welke bleek uit de vaststellingen door de controleur-taxateur in zijn verslag van 12 september 1945 gedaan;

Overwegende dat het arrest, na aldus gereleveerd te hebben dat het niet bewezen is dat de administratie ten deze van voormeld artikel 28 toepassing zou hebben gemaakt, hieruit afleidt dat in dit opzicht de aanslag niet aangetast is door een oorzak van nietigheid in de vestiging ervan;

Dat deze beslissing overeenkomstig de wet is;

Overwegende immers dat de administratie de bedrijfsbelasting wettelijk vermag te vestigen zowel op de baten van de vrije beroepen als op de andere aan dezelfde belasting onderworpen inkomsten, door te steunen op feitelijke vermoedens;

Overwegende, ongetwijfeld, dat de belastingplichtige de gelijkheid van de vergelijkingspunten mag betwisten, zowel wanneer de administratie wettelijk gebruik maakt van de bijzondere wijze van bewijzlevering omschreven in artikel 28 van de samengeschiedelde wetten, als

wanneer zij steunt, zoals ten deze, op de vergelijking met de inkomsten van soortgelijke belastingplichtigen als feitelijke vermoedens;

Overwegende echter dat de wet zelf een bepaalde bewijswaarde hecht aan de bijzondere wijze van bewijzlevering door vergelijking welke in artikel 28 omschreven is, terwijl, wanneer de administratie de vergelijking als feitelijke vermoeden toepast, de bewijswaarde aan het oordeel en het beleid van de rechter overgelaten wordt;

Overwegende dat geen onwettelijkheid schuilt in de aanslag in de bedrijfsbelasting op de inkomsten van vrije beroepen welke de administratie gevestigd heeft vóór de inwerkingtreding van de wet van 20 augustus 1947 aan de hand van inkomsten van soortgelijke belastingplichtigen als feitelijke vermoedens;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 56 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschiedeld bij besluit van 31 juli 1943, 1319 en 1320 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet, doordat : a) het bestreden arrest, na uitdrukkelijk aangenomen te hebben dat « het vermoed inkomen bepaald is door vergelijking met de inkomsten van soortgelijke belastingplichtigen », verklaart dat « de door de administratie gedane raming van de inkomsten in 1943 door andere tekens of indicien bevestigd wordt », wat een tegenstrijdigheid in de redenen met zich brengt die gelijkstaat met het ontbreken van redenen; b) het arrest als tekenen en indicien die de litigieuze aanslag kunnen rechtvaardigen het feit doet gelden dat de « vermogensaccrescensen welke voor de belastingschuldige in aanmerking genomen zijn voor het vestigen van de extra-belasting approximatief overeenstemmen met het bedrag van de baten welke belast zijn over de dienstjaren 1941 tot 1945, met inbegrip dus van de baten in 1943 », dan wanneer : de tekenen en indicien waaraan de administratie krachtens artikel 56 zich mag gedragen, aan het licht moeten komen of moeten bestaan, zoals voor de hand ligt, in de loop van het belastbaar tijdperk; de omstandigheid dat de belastingschuldige tussen 1 januari 1940 en 31 december 1944 inkomsten tot een bepaald bedrag zou bekomen hebben mitsdien niet mag worden ingeroepen tot rechtvaardiging van het bestaan van die inkomsten in de loop van een bepaald jaar; niets ten deze bewijst dat de inkomsten die belast werden — al ware het te recht, wat betwist wordt — veeleer in 1943 behaald zijn dan in 1940, 1941, 1942 of 1944; het principe van de eenjarigheid der belasting, vastgelegd in artikel 32,

paragraaf 1, van de samengeschatte wetten, derhalve geschonden zou wezen, en insgelijks artikel 56 van dezelfde wetten, indien men de redenering van het hof aannam; en dan wanneer het ingeroepen vermoeden op een kringredenering uitloopt, vermits de directeur zijn beslissing ten aanzien van de onder de extrabelasting vallende grondslag uitdrukkelijk rechtvaardigt door het totaal van de belaste bedrijfsinkomsten (beslissing, bl. 12), en dan wanneer de schending van artikel 97 mitsdien even onbetwistbaar wordt als die van artikel 56; c) het arrest als ander teken of indicium het feit doet gelden dat de op de steekkaarten aangebrachte aanduidingen betrekking zouden gehad hebben op een bruto totaal aan honoraria van 400.938 frank, dat hoger is dan het bedrag der aangegeven ontvangsten, dan wanneer, al kan deze beschouwing ten deze het aanwenden van de procedure van artikel 28 en artikel 55, waarvan de geoorlooftheid niet betwist is, rechtvaardigen, zij in geen deelen een vermoeden uitmaakt dat van die aard is dat het cijfer van 639.096 frank zuiver inkomen, dat de taxateur in aanmerking genomen heeft, verantwoordt; welnu, dit cijfer is het dat moet bewezen worden, zodat artikel 56 nogmaals geschonden is doordat er tussen de door het hof (niet door de directeur in zijn beslissing) ingeroepen argumenten en het in aanmerking genomen cijfer der inkomsten geen verband van oorzaak tot gevolg ligt; d) het arrest, om de critiek van de waarde der gekozen vergelijkingen te beantwoorden, vaststelt dat deze vergelijking, gemaakt met twee chirurgen waarvan de ene 350.000 frank en de andere 675.809 frank aangegeven heeft, pertinent is, «naardien het aangenomen cijfer het hoogste cijfer benadert, rekening houdend met de aanzienlijkheid van zijn cliënteel en met de in het oog vallende positie van verzoeker aan de Universiteit», dan wanneer het deze redenering aan grondslag mangelt, omdat de bedoelde aangiften van 350.000 en 675.809 frank bruto inkomsten vermelden, terwijl het te rechtvaardigen cijfer van 639.096 frank dat het hof van beroep in verband brengt met de vorenstaande sommen een zuiver inkomen is (stuk IV/34), waaruit een klaarblijkelijke schending volgt van de bewijskracht der akten en van artikel 56 van de samengeschatte wetten, naardien het hof zuivere inkomsten en bruto inkomsten verward heeft :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het niet tegenstrijdig is vast te stellen, enerzijds, dat het vermoed inkomen door de administratie bepaald is met aanwending, als feitelijk vermoeden, van de vergelijking met de

normale inkomsten van soortgelijke belastingplichtigen, en, anderzijds, dat de aldus gedane raming door andere tekenen of indicien bevestigd is;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat in het middel niet gesteld is dat de administratie het bedrag van de in de gewone belastingen van ambtswege belaste inkomsten van het jaar 1943 zou bepaald hebben aan de hand van vermogensaccressen, doch wel dat de rechter die accressen doet gelden ten einde de door de administratie gedane raming te «bevestigen»;

Overwegende dat, wanneer de belastbare basis van een aanslag van ambtswege door de administratie wettelijk gevestigd is, het aldus vastgesteld bedrag der inkomsten door de wet juist geacht wordt en dat het op de belastingschuldige, die dat bedrag betwist, rust het bewijs van het juist bedrag van zijn belastbare inkomsten bij te brengen;

Dat hieruit volgt dat het bestreden arrest ten overvloede gemeend heeft vermoedens te moeten inroepen welke de door de administratie gedane raming «bevestigen»;

Over het derde onderdeel :

Overwegende dat, waar zij uit het bedrag van 400.938 frank het totaal van aanleggers bruto inkomsten dat aan het licht gekomen is door de «steekproeven» die de administratie verricht heeft volgens de op de steekkaarten aangebrachte aanduidingen, en hetwelk het arrest onvolledig verklaart, het cijfer van 639.096 frank afleidt hetwelk het bedrag der zuivere inkomsten van aanlegger over het jaar 1943 belichaamt, de administratie uit een bekend feit geen onredelijke gevolgtrekking afgeleid heeft;

Over het vierde onderdeel :

Overwegende dat in stuk IV/34, in het middel aangehaald, de sommen van 350.000 en 675.809 frank door soortgelijke belastingplichtigen aangegeven bruto inkomsten vertegenwoordigen; dat uit het beklagd arrest niet blijkt dat het hof van beroep bewuste sommen aangezien heeft als zuivere inkomsten uitmakend;

Overwegende dat het hof van beroep, door erop te wijzen dat «rekening houdend met de aanzienlijkheid van de cliënteel» van aanlegger en «met zijn in het oog vallende positie aan de Universiteit», de administratie de zuivere inkomsten van aanlegger te recht op 639.096 frank geraamd heeft, welk bedrag de hoogste van beide vorenstaande sommen het dichtst benadert, niet vastgesteld heeft dat de administratie onwettelijk uit een bekend feit een onredelijke gevolgtrekking afgeleid had;

Overwegende dat geen van de onderdelen van het middel kan aangenomen worden;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1319 en 1320 van het Burgerlijk Wetboek, doordat : a) het arrest verklaart dat aanlegger een levenswijze heeft die veel geld kost, dan wanneer diens conclusies luiden dat « de gereleveerde uitgavenindiciën onjuist blijken », en zulks zonder dat het arrest hoe dan ook de tegengestelde verklaring van het hof van beroep rechtvaardigt, doordat : b) het arrest gewag maakt van de ontvangsten in 1943 ten belope van 400.938 fr., dan wanneer in aanleggers conclusies gezegd is dat in de steekkaarten met inlichtingen betreffende de ontvangsten in 1943 talrijke herhalingen voorkomen (stuk VI/20), en zulks zonder dat het arrest op deze bepaalde stelling van aanlegger wat dan ook antwoordt; doordat : c) het arrest niets antwoordt op het argument volgens hetwelk de onjuistheid van de ingeroepen vergelijking blijkt uit het feit dat het voor 1943 aangenomen inkomstencijfer het dubbele te boven gaat van de inkomsten die de administratie zelve in hoofde van de belastingplichtige-aanlegger aangenomen heeft voor de gezamenlijke voorgaande jaren, zoals blijkt uit de aanslagtabel die in de bestreden beslissing van de directeur voorkomt, noch op de andere argumenten welke ontwikkeld zijn in de brief van verzoeker aan inspecteur Jamar van 3 maart 1951, naar welke brief verzoeker in zijn aanvullende conclusies uitdrukkelijk verwijst, al deze feiten leidende tot een gebrek aan redenen en een miskennen van de bij conclusies — met de stavende gronden — voorgebrachte en door het hof niet tegengesproken stellingen :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest, door te zeggen dat « de levenswijze van aanlegger veel geld kost », de verklaring van aanleggers conclusies tegensprekt volgens welke « de gereleveerde uitgavenindiciën onjuist blijken », en die verklaring passend beantwoordt;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat, waar het naar de vaststellingen van de controleur-taxateur verwijst, het bestreden arrest deze stelt tegenover de beweringen welke zonder nauwkeurigheid in aanleggers conclusies

voorgebracht zijn, en dienvolgens deze op passende wijze beantwoordt;

Over het derde onderdeel :

Overwegende dat de grief de argumenten der conclusies niet te hebben behandeld wettelijke grondslag mist, naardien de rechter enkel verplicht is antwoord te verstrekken op eisen, verweren of excepties;

Dat geen van de onderdelen van het middel kan ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

18 februari 1958. — 2e kamer. — Voorzitter, H. Giroul, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Moriamé. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Ganshof van der Meersch, advocaat-generaal.

1e KAMER. — 20 februari 1958

1° INVERZUIMSTELLING. — BETEKENING VAN EEN VONNIS VAN VEROOORDELING TOT SCHADEVERGOEDING. — BETEKENING EEN BEVEL OM TE BETALEN INHOUDENDE. — INVERZUIMSTELLING.

2° BINDENDE BEOORDELING DOOR DE RECHTER OVER DE GROND. — BURGERLIJKE ZAKEN. — INVERZUIMSTELLING. — BETEKENING VAN EEN VONNIS MET BEVEL OM TE BETALEN. — MACHT VAN BEOORDELING VAN DE RECHTER OVER DE GROND. — PERKEN.

1° *De betekening van een vonnis van veroordeling tot schadevergoeding, door de schuldeiser met bevel om te betalen gedaan, maakt in beginsel een inverzuimstelling van de schuldenaar uit, in de zin van de artikelen 1139 en 1156 van het Burgerlijk Wetboek (1).*

2° *De rechter over de grond vermag uit de bijzondere omstandigheden der zaak die hij in feite soeverein beoordeelt af te leiden dat, al houdt de betekening van een vonnis van veroordeling de woorden in « met bevel om te betalen », de schuldeiser het inzicht niet heeft gehad de schuldenaar in verzuim te stellen (2); wanneer echter de rechter, om het inzicht van de schuldeiser te bepalen, op rechtsbeschouwingen steunt, is zijn beslissing aan het toezicht van het hof onderworpen.*

(1) DE PAGE, bd. III, n° 80; GLASSON, MOREL et TRISSIER, *Traité théorique et pratique de procédure civile*, bd. IV, n° 1009; PLANIOL et RIPERT, bd. VII, n° 772.

(2) Raadpl. verbr., 12 april 1900 (*Bull.* en

PASIC., 1900, I, 208); 7 juli 1921 (*ibid.*, 1921, I, 435); 27 maart 1952 (*Arr. Verbr.*, 1952, blz. 414; *Bull.* en PASIC., 1952, I, 481); DALLOZ, *Répertoire de droit civil*, 1953, v^o *Mise en demeure*, n° 31.

(LEDOUBLE, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN JUSTITIE.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 21 december 1955 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1101, 1107, 1134, 1135, 1139, 1153, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 147, 457, 470, 545 en 547 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, voormelde artikelen 147 en 470 zoals zij respectievelijk aangevuld en gewijzigd zijn door de artikelen 7 en 22 van het koninklijk besluit n° 300 van 30 maart 1936, tot wijziging van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, en schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest aanleggers hun eis om toekenning van interest tegen de wettelijke rentevoet van 4,5 t. h. op de som van 905.395 frank, van 7 mei 1947 tot 15 mei 1949, ontzegd heeft, om de enkele redenen dat op 7 mei 1947, de datum van de betekening van het vonnis van 2 april 1947, met aanmaning om te betalen, aanleggers noch een titel die dadelijke uitvoering met zich bracht, noch een vonnis, uitvoerbaar verklaard niettegenstaande hoger beroep, zouden bezeten hebben, dat de betekening van voormeld vonnis met bevel om te betalen geschied zou zijn onder alle voorbehoud, onder meer behoudens hoger beroep, en dat het exploit van 7 mei 1947 dienvolgens niet zou voldoen aan de voorwaarden tot een in-verzuimstelling naar het vereiste van de wet, dan wanneer : eerste onderdeel, de schuldenaar in verzuim gesteld is door elke akte welke een aanmaning inhoudt waaruit hij noodzakelijkerwijze heeft moeten afleiden dat hij in verzuim gesteld was zijn verbintenis na te komen, dat de betekening van een vonnis met het bevel een som te betalen noodzakelijkerwijze dergelijke aanmaning uitmaakt, zelfs wanneer het betekend vonnis niet uitvoerbaar is niettegenstaande hoger beroep, en wanneer de betekening ervan geschiedt onder voorbehoud, en dat derhalve, door uitspraak te doen zoals het gedaan heeft, het bestreden arrest de wettelijke definitie en de voorwaarden van de in-verzuimstelling miskend, de bewijskracht der akten en inzonderheid van de akte van betekening van 7 mei 1947, geschonden en het dispositief niet wettelijk gerechtvaardigd heeft (inzonderheid schending van de artikelen 1139, 1153, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet); tweede onderdeel, aangezien het bestreden arrest erkende dat het vonnis van 2 april 1947 op 7 mei 1947 aan verweerder betekend was geworden met bevel

om te betalen, hieruit noodzakelijkerwijze volgde dat dit vonnis met de uitvoeringsformule bekleed was, zodat er niet mocht verklaard worden dat aanleggers op 7 mei 1947 geen titel bezaten die dadelijke uitvoering met zich bracht, en er uit deze omstandigheid niet mocht worden afgeleid dat het exploit van 7 mei 1947 niet voldeed aan de voorwaarden voor een in-verzuimstelling (inzonderheid schending van de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 147, 457, 470, 545 en 547 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, en 97 van de Grondwet); derde onderdeel, het bestreden arrest, door aldus uitspraak te doen geen antwoord verstrekt op de conclusies, in hoger beroep regelmatig genomen door aanleggers die daarin verklaarden, onder meer, dat het vonnis van 2 april 1947 uitvoerbaar was op het tijdstip waarop het bevel betekend is, dit is op 7 mei 1947, naardien pas op 13 juni 1947 tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld is, en dienvolgens het punt in het onzekere laat of het deze verklaring als onjuist beschouwt, dan wel of het intengeleed overweegt dat een vonnis dat niet uitvoerbaar is verklaard niettegenstaande hoger beroep niet kan ten uitvoer worden gelegd, zelfs wanneer geen hoger beroep er tegen ingesteld is, wat het hof in de onmogelijkheid stelt de wettelijkheid van de bestreden beslissing te beoordelen (inzonderheid schending van de artikelen 1101, 1107, 1134, 1135, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 457 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering en 97 van de Grondwet) :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest, om aanleggers het toekennen te weigeren van moratoire interesten, vanaf de betekening van het door de rechter in hoger beroep bevestigd vonnis, op de sommen tot betaling waarvan bewust vonnis verweerder veroordeeld heeft, laat gelden dat verweerder niet in verzuim gesteld is te betalen;

Overwegende dat het arrest erop wijst dat het veroordelend vonnis betekend is « met bevel om te betalen »;

Overwegende dat het « bevel om te betalen » een in-verzuimstelling impliceert;

Overwegende ongetwijfeld dat in beginsel niets de rechter over de grond belet uit de omstandigheden der zaak af te leiden dat de schuldeiser het inzicht niet heeft gehad de schuldenaar in verzuim te stellen zijn verbintenis na te komen;

Dat echter dergelijke afleiding niet mag gesteund worden op de rechtsbeschouwingen die het bestreden arrest doet gelden, te weten : a) dat ten dage van het bevel aanleggers geen titel hadden « die dadelijke uitvoering met zich bracht »; b) dat zij evenmin een vonnis hadden « dat uit-

voerbaar niettegenstaande hoger beroep verklaard was »; o) dat de betekening met bevel behoudens hoger beroep geschied is; Dat dit onderdeel van het middel gegrond is;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; veroordeelt verweerder tot de kosten; verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Luik.

20 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter, H. Sohier, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Bayot. — *Gelijklopende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal.

1° KAMER. — 20 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. — WIJZIGING DOOR DE ADMINISTRATIE VAN EEN AANGIFTE IN DE BELASTINGEN. — BERICHT VAN WIJZIGING. — DOEL VAN DIT BERICHT.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. — WIJZIGING DOOR DE ADMINISTRATIE VAN EEN AANGIFTE IN DE BELASTINGEN. — BERICHT VAN WIJZIGING. — BERICHT WAARVOOR GEEN BIJZONDERE VORM IN ACHT HOEFT TE WORDEN GENOMEN.

3° INKOMSTENBELASTINGEN. — BEROEP VÓÓR HET HOF VAN BEROEP. — AANHANGIG MAKEN BIJ HET HOF VAN BEROEP. — VASTSTELLING DAT DE RECLAMATIE GEEN GRIEF INHIELD TEGEN DE WIJZE WAAROP ARTIKEL 28 VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN DOOR DE ADMINISTRATIE TOEGEPAST WERD. — AFLEIDING DAT HET HOF VAN BEROEP GEEN ACHT VERMAG TE SLAGEN OP DE VÓÓR HAAR OPGEWORPEN BETWISTING MET BETREKKING TOT HETZELFDE VOORWERP. — WETTELIJKHEID.

4° MIDDELEN TOT VERBREKING. — DIRECTE BELASTINGEN. — MIDDEL VÓÓR HET HOF VAN VERBREKING EEN BETWISTING HERHALENDE DIE BUITEN HET GESCHIL TREEDT DAT HET HOF VAN BEROEP GELDIG VOORGELEGD WAS EN WAAROVER DIT HOF UITSpraak GEDAAN HEEFT. — NIET-ONTVANKELIJKHEID.

1° *Het door de administratie aan de belastingplichtige toegezonden bericht van wijziging heeft ten doel hem het cijfer kenbaar te maken dat de administratie voornemens is in de plaats van dat der aangifte te stellen, het hem mogelijk te*

maken de door de administratie ingeroepen redenen te beantwoorden en hem in staat te stellen zijn opmerkingen naar voren te brengen (1). (Samengeschatte belastingen betreffende de inkomstenbelastingen, art. 55.)

2° *Voor het door de administratie van de belastingplichtige toegezonden bericht van wijziging hoeft geen bijzondere vorm in acht te worden genomen. Het hoeft noch de toepasselijke bepalingen der belastingwetten, noch de aanslagtermijnen te vermelden (2). (Samengeschatte belastingen betreffende de inkomstenbelastingen, art. 55.)*

3° *Wanneer het hof van beroep, waarbij het beroep van een belastingplichtige tegen de beslissing bij dewelke de directeur der belastingen uitspraak gedaan heeft over de reclamatie van deze belastingplichtige aanhangig wordt gemaakt, vaststelt dat die reclamatie geen grief inhield betreffende de methode die de administratie gevolgd heeft voor de toepassing van artikel 28 van de samengeschatte belastingwetten betreffende de inkomstenbelastingen, leidt het hieruit wettelijk af dat het geen acht vermag te slaan op de bij conclusies nopens dit punt opgeworpen betwistingen, naardien deze betwistingen aan de reclamatie vreemd en niet van ambtswege door de directeur der belastingen onderzocht zijn (3).*

4° *Is niet ontvankelijk het middel dat vóór het hof van cassatie een betwisting herhaalt die buiten het geschil treedt dat het hof van beroep geldig voorgelegd was en waarover dit hof uitspraak gedaan heeft (4).*

(BOURLET EN CONSORTEN,
T. BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 12 december 1956 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 55 van de samengeschatte belastingwetten betreffende de inkomstenbelastingen, doordat de administratie in het bericht van wijziging dat de rechtsvoorganger van aanlegsters toegezonden is ter voldoening aan het laatste lid van

(1) Verbr., 16 november en 6 december 1955 (*Bull.* en *Pasic.*, 1956, I, 247 en 340).

(2) Raadpl. verbr., 25 oktober 1955 (*Bull.* en *Pasic.*, 1956, I, 174) en 30 april 1957 (*ibid.*, 1957, I, 1036).

(3) Raadpl. verbr., 26 september 1957 (*Bull.* en *Pasic.*, 1958, I, 46); 19 november 1957 en 11 februari 1958 (*supra*, blz. 163 en 405; *Bull.* en *Pasic.*, 1958, I, 46, 291 en 640).

(4) Verbr., 24 september 1957 (*Bull.* en *Pasic.*, 1958, I, 40).

paragraaf 1 van voormeld artikel, verklaart te steunen op artikel 74bis van de samengeschatte wetten, welke bepaling ter zake niet toepasselijk is :

Overwegende dat voor het door de administratie aan de belastingplichtige toegezonden bericht van wijziging geen bijzondere vorm in acht hoeft te worden genomen;

Dat dit bericht ten doel heeft de belastingplichtige het cijfer kenbaar te maken dat de administratie voornemens is in de plaats van dat der aangifte te stellen, het hem mogelijk te maken de door de administratie ingeroepen redenen te beantwoorden en hem in staat te stellen zijn opmerkingen naar voren te brengen;

Dat artikel 55 van de samengeschatte wetten geen verplichting voorschrijft in het bericht van wijziging de toepasselijke bepalingen der belastingwetten, of de aanslagtermijnen te vermelden;

Dat mitsdien de overtollige aanduiding van een wetsbepaling betreffende, onder meer, de aanslagtermijnen, of deze bepaling ja dan neen toepasselijk zij, geen schending van voormeld artikel 55 oplevert;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 74 van de samengeschatte wetten, doordat het arrest, om dit artikel toepasselijk te verklaren, de aangifte als onjuist aanziet om de reden dat ten deze de rechtsvoorganger van aanlegsters een bedrijfsinkomen van 30.526 frank aangegeven heeft, hoewel de litigieuze aanslagen, zonder ten aanzien van de grond betwist te zijn geworden, berekend worden aan de hand van een bedrijfsinkomen van 152.317 frank waarvan de bestanddelen te enenmale verschillen van de aangegeven bestanddelen, dan wanneer het arrest niet releveert dat een nieuw belastbaar bestanddeel de administratie buiten de normale termijnen door de schuld van de belastingsschuldige ter kennis gekomen is, en dan wanneer het hof van beroep uit het niet betwisten van de aanslagen, wat hun bedrag betrof, niet mocht afleiden dat de belastingsschuldige de onjuistheid van zijn aangifte erkend had :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het hof van beroep, door erop te wijzen dat de eerste aanslag gevestigd aan de hand van de aangifte vóór de rechtzetting ervan, geleid heeft tot een aan de aangever te wijten ontoereikendheid van aanslag, aanduidt dat de belastbare bestanddelen welke grond opgeleverd hebben voor de rechtzetting de administratie niet door de aangever ter kennis waren gebracht;

Dat het eerste onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede onderdeel :

Overwegende dat de in het middel ingeroepen wetsbepalingen vreemd zijn aan de in het tweede onderdeel aangevoerde grief; dat dit onderdeel derhalve niet ontvankelijk is;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van artikel 28, doordat de administratie de boeken van de belastingsschuldige niet onderzocht heeft en geen bewijs van de valsheid ervan bijbrengt :

Overwegende dat het arrest, zonder deswege aangevallen te zijn, vaststelt dat de reclamatie geen grief inhield betreffende de methode die de administratie gevolgd heeft voor de toepassing van artikel 28;

Dat het hof van beroep hieruit afleidt dat het geen acht vermag te slaan op de bij conclusies nopens dit punt opgeworpen betwistingen, naardien deze aan de reclamatie vreemd en niet van ambtswege door de directeur der belastingen onderzocht zijn;

Overwegende dat het middel deze betwistingen herhaalt; dat het buiten het geschil treedt dat het hof van beroep geldig voorgelegd was en waarover dit hof uitspraak gedaan heeft; dat het mitsdien niet ontvankelijk is;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegsters tot de kosten.

20 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter en verslaggever, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — *Gelijkhoudende conclusie*, H. Ganshof van der Meersch, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Van Herck (van de Balie bij het Hof van beroep te Brussel) en Van Leynseele.

1° KAMER. — 20 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. — RAMING VAN DE BELASTBARE GRONDSLAG BIJ TOEPASSING VAN ARTIKEL 55, PARAGRAAF 1, VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN. — BEWIJS VAN DE BELANGRIJKHEID DER SOMMEN WELKE DE GEGOEDEHEID VAN DE BELASTINGPlichtige VERZEKERDEN. — BEWIJS DAT DOOR DE FISCUS DOOR MIDDEL VAN FEITELIJKE VERMOEDENS GELEVERD MAG WORDEN. — VERMOEDEN DAT DE ACTIVA WELKE GEDEIEND HEBBEN OM DE GEGOEDEHEID VAN DE BELASTINGPlichtige TE VERZEKEREN VOORTKOMEN VAN BELASTBARE INKOMSTEN. — VERMOEDEN « JURIS TANTUM ».

2° INKOMSTENBELASTINGEN. — RAMING VAN DE BELASTBARE GRONDSLAG BIJ TOEPASSING VAN ARTIKEL 55, PARAGRAAF 1,

VAN DE SAMENGESCHAKELDE WETTEN. — SOMMEN DOOR DE BELASTINGPFLICHTIGE AAN BELEGGINGEN EN VOORSCHOTTEN BESTEED. — TEKENEN OF INDICIËN WELKE MOGEN INGEOEPEN WORDEN TEN BEWIJZE EN TER BEOORDELING VAN DE GRAAD VAN GEGEOEDHEID.

- 1° *Al laat het aan de administratie de last over het bewijs te leveren, onder meer door middel van feitelijke vermoedens, van de belangrijkheid der sommen welke de gegoedheid van de belastingplichtige verzekerden, vermoedt artikel 55, paragraaf 1, van de samengeschatelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, onder voorbehoud van het tegenbewijs, dat deze sommen van belastbare inkomsten voortkomen (1).*
- 2° *De sommen welke een belastingplichtige besteed heeft, onder meer aan beleggingen en voorschotten, kunnen tekenen of indicieën opleveren welke door de administratie mogen ingeroepen en door de rechter over de grond in aanmerking mogen genomen worden, door de eerste ten bewijze en door de tweede ter beoordeling van de graad van gegoedheid van die belastingplichtige.*

(OLYSLAGERS EN VAN KEERBERGEN,
T. BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 7 december 1956 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 25, 55 en inzonderheid 55, paragraaf 1, van de wetten op de inkomstenbelastingen, samengeschateld bij besluit van 15 januari 1948, 1319, 1320, 1322, 1349, 1350, 1352 en 1353 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest beslist heeft dat « waar door tekenen of indicieën bewezen is dat de inkomsten van wijlen René Van Keerbergen aanzienlijker waren dan de aangegeven inkomsten, artikel 55 van de samengeschatelde wetten een wettelijk vermoeden *juris tantum* invoert voor de inkomsten welke de gegoedheid verzekerd hebben en dat deze inkomsten krachtens de wet dus dienen te worden aangezien als inkomsten welke, behoudens het tegenbewijs, belastbaar zijn », dan wanneer, aangezien de administratie gesteund heeft op een beweerde « accres van de activa » van de rechtsvoorganger van aanleggers tijdens het belastbaar dienstjaar, zonder te doen gelden

dat het sommen betrof welke gediend hadden om zijn levenswijze te bekostigen, zij geen wettelijk doch een gewoon feitelijk vermoeden inriep, en dan wanneer het bestreden arrest mitsdien, nu het niet vaststelt dat de nodige voorwaarden voor de toepassing van het wettelijk vermoeden, ingevoerd door artikel 55 van de samengeschatelde wetten, verenigd zijn, het dispositief niet wettelijk gerechtvaardigd en deze wetsbepaling verkeerd toegepast heeft :

Overwegende dat, al laat het aan de administratie de last over het bewijs te leveren, onder meer door middel van feitelijke vermoedens, van de belangrijkheid der sommen welke de gegoedheid van de belastingplichtige verzekerden, artikel 55, paragraaf 1, van de samengeschatelde wetten, om de belastbare grondslag vast te stellen, een vermoeden *juris tantum* betreffende de oorsprong van die sommen invoert;

Overwegende dat, in strijd met wat het middel betoogt, het bestreden arrest door de daarin aangehaalde beschouwing vastgesteld heeft dat de administratie het bestaan bewezen had van activa welke gediend hebben om de gegoedheid te verzekeren of, met andere woorden, de levenswijze van de rechtsvoorganger van aanleggers te bekostigen;

Overwegende dat de sommen welke de belastingplichtige besteed heeft, onder meer aan beleggingen en voorschotten, tekenen of indicieën kunnen opleveren welke door de administratie mogen ingeroepen en door de rechter over de grond in aanmerking mogen genomen worden, door de eerste ten bewijze en door de tweede ter beoordeling van de graad van gegoedheid van die belastingplichtige;

Overwegende dienvolgens dat het bestreden arrest, na door een soevereine feitelijke beoordeling aangenomen te hebben dat de betwiste sommen ten deze een hogere graad van gegoedheid aan het licht brachten dan uit de aangegeven inkomsten bleek, wettelijk heeft kunnen beslissen, bij toepassing van het door voormeld artikel 55, paragraaf 1, ingevoerd wettelijk vermoeden, dat die sommen « inkomsten welke behoudens het tegenbewijs, belastbaar zijn », uitmaakten;

Dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanleggers tot de kosten.

20 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter, H. Sohler, raadshoofd waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Anciaux Henry de Faveaux. — *Gehijkluidende conclusie*, H. R. Delange, advocaat-generaal. — Pleiter, H. Van Leynseele.

(1) Verbr., 2 april 1957 (*Bull.* en *Pasic.*, 1957, I, 950).

1^e KAMER. — 20 februari 1958

(N. V. BRASSERIE PIEDBOEUF,
T. GEMEENTE JUPILLE.)

ARREST.

1° BELASTING. — GELIJKHEID VAN ALLEN
VÓÓR DE BELASTING. — BEGRIP.

2° GEMEENTETAXES. — VASTE BELASTING
OM TE SLAAN OVER DE BROUWERS IN DE GE-
MEENTE GEVESTIGD IN VERHOUDING TOT DE
HOEVEELHEID GRAAN WELKE IN DE LOOP VAN
HET VORIG JAAR VERWERKT IS. — BELAS-
TING VAN DEZEELFDE AARD ALS HET PATENT-
RECHT EN NIET OCTROOIRECHT.

3° GEMEENTETAXES. — REGLEMENT EEN
VASTE BELASTING VOOR HET JAAR GEDURENDE
HETWELK HET AANGENOMEN WERD INVOERENDE
OM TE SLAAN OVER DE BROUWERS DIE HUN
BEDRIJFSACTIVITEIT IN DE GEMEENTE UITOE-
FENEN. — OMSLAG IN VERHOUDING TOT DE
HOEVEELHEID GRAAN WELKE IN DE LOOP VAN
HET VORIG JAAR VERWERKT IS. — REGLE-
MENT HET BEGINSSEL VAN DE EENJARIGHEID EN
DAT VAN DE NIET-RETROACTIVITEIT DER BELAS-
TING EERBIEDIGENDE.

1° *De schending van het beginsel der ge-
lijkheid van allen vóór de belasting
spruit niet voort uit de enkele omstan-
digheid dat de overheid welke de belas-
ting heeft ingevoerd de kennis droeg dat
de last ervan feitelijk op een enkele
persoon zou komen te rusten (1).*

2° *Maakt, niet een octrooirecht, maar een
belasting van dezelfde aard als het pa-
tentrecht uit de vaste belasting om te
slaan over de brouwers, in de gemeente
gevestigd, in verhouding tot de hoeveel-
heid graan welke in de loop van het vo-
rig jaar verwerkt is, want ze treft niet
elke daad van vervaardiging van bier,
doch het uitoefenen van het beroep van
brouwer in verhouding tot de activiteit
welke hij op het grondgebied van de ge-
meente ontwikkeld heeft (2).*

3° *Krenkt noch het beginsel van de een-
jarigheid, noch dat van de niet-retroac-
titeit der belasting, het gemeentereg-
lement dat voor het jaar gedurende het-
welk het aangenomen werd, een vaste
belasting invoert om te slaan over de
brouwers die hun bedrijfsactiviteit op
het grondgebied van de gemeente uitoe-
fenen, in verhouding tot de hoeveelheid
graan welke door hen in de loop van
het vorig jaar gebruikt werd.*

HET HOF; — Gelet op het bestreden
arrest, op 26 maart 1957 gewezen door het
Hof van beroep te Luik;

Over het eerste middel, afgeleid uit de
schending van de artikelen 6, 97 en 112
van de Grondwet en 135 en 136 van de ge-
meentewet, doordat het bestreden arrest
beslist dat de litigieuze belasting een om-
slagbelasting is, dan wanneer verweerster
wist dat aanlegster de enige te Jupille
gevestigde brouwerij was, zij de belasting
ingevoerd heeft uit aanmerking van de
aanwezigheid van de installatie van aan-
legster op haar grondgebied met dit ge-
volg dat de totaliteit van het belastingbe-
drag door één enkele belastingsschuldige
zou dienen te worden gedragen, waaruit
volgt dat verweerster mitsdien onwettelijk
een belasting tegen een bepaalde per-
soon ingevoerd heeft :

Overwegende dat een belasting het ka-
rakter van omslagbelasting niet verliest
en dat het reglement waarbij zij inge-
voerd is het beginsel, vastgelegd in arti-
kel 112 van de Grondwet, niet miskent
door de omstandigheid dat de last ervan
feitelijk op één enkele persoon komt te
rusten;

Dat het eenvoudig kennis dragen van
deze omstandigheid door de overheid
welke de belasting invoert evenmin haar
karakter kan wijzigen, noch haar onwet-
telijk kan maken; dat bewust kennis dra-
gen onder meer niet het oogmerk impli-
ceert om een belastingplichtige persoon-
lijk te treffen en andere belastingplich-
tigen een voorrecht te laten genieten;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de
schending van de artikelen 1 en 2 van de
wet van 18 juli 1860, houdende afschaffing
van de gemeenteoctrooien, 2 van het ko-
ninklijk besluit van 2 augustus 1860 tot
uitvoering van voormelde wet, doordat
het bestreden arrest beslist dat de liti-
gieuze belasting geen octrooirecht uit-
maakt, dan wanneer zij ingevoerd is op
de voet van de hoeveelheden graan welke
voor het vervaardigen van bier gebruikt
worden, en derhalve een belasting ople-
vert op die vervaardiging zelf :

Overwegende dat de litigieuze belasting
niet elke daad van vervaardiging van het
door aanlegster geproduceerd bier treft,
doch het uitoefenen door deze van een
bedrijfsactiviteit als brouwer; dat de hoe-
veelheid graan welke in de loop van het
vorig jaar verwerkt is enkel in aanmer-
king genomen wordt als aanwijzing met

(1) Verbr., 17 oktober 1939, twee arresten
(Bull. en PASIC., 1939, I, 424 en 425).

(2) Verbr., 3 november 1925 (Bull. en PASIC.,
1926, I, 42) en 27 februari 1941 (Bull. en PASIC.,
1941, I, 60). Raadpl. ook Raad van State, 9 de-
cember 1949 (PASIC., 1950, IV, 65).

het oog op het omslaan van de belasting over degenen die ze dienen te betalen in verhouding tot de activiteit welke zij op het grondgebied van de gemeente ontwikkeld hebben; dat het dus geen octrooivrecht geldt, doch een belasting van dezelfde aard als het patentrecht;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 131 en 139 van de gemeentewet, doordat het bestreden arrest de wettelijkheid bevestigt van de litigieuze belasting die het beginsel van de eenjarigheid en de niet-retroactiviteit der belasting krenkt, vermits zij voor het dienstjaar 1954 gevestigd wordt in verhouding tot het in 1953 verwerkt graan :

Overwegende dat de litigieuze belasting niet de hoeveelheden graan treft welke in 1953 voor de vervaardiging van bier verwerkt zijn, doch wel de brouwers welke in 1954 op het grondgebied van verweerder gevestigd waren;

Dat bedoeld in 1953 verwerkte hoeveelheden graan enkel in aanmerking worden genomen als aanwijzing waaruit slechts de belangrijkheid van het bedrijf blijkt om de belasting over de belastingplichtigen om te slaan;

Dat het reglement waardoor deze belasting ingevoerd is noch het beginsel van de eenjarigheid, noch dat van de niet-retroactiviteit der belasting krenkt, vermits het in 1954 aangenomen is en de belasting de industriële activiteit treft welke aanlegster gedurende hetzelfde jaar 1954 uitgeoefend heeft;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

20 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter, H. Sohier, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. De Bersaques. — *Gelijklopende conclusie*, H. R. Delange, advocaat-generaal. — Pleitter, H. Van Leynseele.

1^e KAMER. — 20 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. — EXTRABELASTING. — BELASTBAAR TIJDPERK. — BELASTINGPLICHTIGE DIE EEN REGELMATIGE COMPTABILITEIT ANDERS DAN PER KALENDERJAAR NIET HEEFT GEVOERD. — BELASTBAAR TIJDPERK VAN 1 JANUARI 1940 TOT 31 DECEMBER 1944 LOPENDE. — WETTELIJKE RAMING VAN ZEKERE ACTIVA OP DATUM VAN 10 MEI 1940 ZONDER TERUGSLAG OP HET BEPALEN VAN HET BELASTBAAR TIJDPERK.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. — EXTRABELASTING. — VERMOEDEN VAN HERKOMST INGESTELD DOOR ARTIKEL 2, PARAGRAAF 3, VAN DE WET VAN 16 OCTOBER 1945. — VERMOEDEN TE NIET GEDAAN ONDER MEER DOOR HET BEWIJS DOOR DE BELASTINGPLICHTIGE, NATUURLIJKE PERSOON, VAN ZIJN ACTIVA IN LANDSMUNT EN IN BELGISCHE OF VREEMDE EFFECTEN OP 10 MEI 1940.

1° Het kiezen, door de wetgever, van de datum van 10 mei 1940 om bepaalde ramingen te regelen impliceert geen wijziging van het belastbaar tijdperk dat, buiten het geval waarin de belastingplichtige een regelmatige comptabiliteit anders dan per kalenderjaar gevoerd heeft, van 1 januari 1940 tot 31 december 1944 loopt (1). (Wet van 16 oktober 1945, art. 1, par. 1.)

2° Het bewijs, door een aan de extrabelasting onderworpen natuurlijke persoon, van de samenstelling van zijn activa in landsmunt en in Belgische of vreemde effecten op 10 mei 1940 of, bij gebreke van dit bewijs, de door artikel 3, paragraaf 2, van de wet van 16 oktober 1945 bij vermoeden gedane raming van die zelfde activa op 10 mei 1940, heeft enkel tot gevolg tot hetzelfde beloop het vermoeden te niet te doen dat artikel 2, paragraaf 3, van voormelde wet hecht aan zekere activa welke op 9 oktober 1944 in het bezit van de belastingplichtige waren (2).

(HERREWEGE EN LACROIX,
T. BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 29 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 3, en 19 van de wet van 16 oktober 1945 en 55 van de samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, doordat het bestreden arrest het beroep verwerpt om de reden dat, al bepaalt de wet van 16 oktober 1945 wettelijke vermoedens ten aanzien van de activa der belastingplichtigen op 10 mei 1940 en 9 oktober 1944, deze wet evenwel de administratie toestaat door feitelijke vermoedens de onder de extrabelasting vallende winsten, inkomsten of baten te bewijzen welke

(1) Raadpl. verbr., 21 mei 1957 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 1143).

(2) Verbr., 5 maart 1957 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 801).

verkregen zijn gedurende het belastbaar tijdperk dat loopt van 1 januari 1940 tot einde december 1944, dan wanneer uit het in verband brengen van de artikelen 1, 3 en 6 van de wet van 16 oktober 1945 blijkt dat de aan de extrabelasting onderworpen winsten die zijn welke tussen 10 mei 1940 en 9 oktober 1944 verkregen werden, doch dat die winsten moeten aangeslagen worden onder de dienstjaren welke overeenstemmen met de burgerlijke jaren die op 1 januari 1940 beginnen en op 30 december 1944 eindigen, dan wanneer artikel 19 van de wet van 16 oktober 1945 zich er tegen verzet dat de administratie, wanneer zij het in de extrabelasting belastbaar bedrag bepaalt door middel van een der wijzen van bewijislevering, omschreven in artikel 55 van de samengeschiedelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, de activa van de belastingplichtige op 1 januari 1940 in aanmerking neme, en niet op 10 mei 1940, de door voormeld artikel 3, paragraaf 2, vastgestelde datum :

Overwegende dat, volgens artikel 1, paragraaf 1, van de wet van 16 oktober 1945, de aan de extrabelasting onderworpen exceptionele inkomsten, winsten en baten, buiten het ten deze vreemd geval waarin de belastingplichtige een regelmatige comptabiliteit anders dan per kalenderjaar voert, die zijn welke bekomen werden gedurende het « belastbaar tijdperk » dat loopt van 1 januari 1940 tot 31 december 1944; dat het kiezen, door de wetgever, van de datum van 10 mei 1940 om bepaalde ramingen te regelen, geen wijziging van het aldus omschreven belastbaar tijdperk impliceert;

Overwegende immers, dat het bewijs, door een aan de extrabelasting onderworpen natuurlijke persoon, van de samenstelling van zijn activa in landsmunt en in Belgische of vreemde effecten op 10 mei 1940 of, bij gebreke van dit bewijs, de door artikel 3, paragraaf 2, van de wet van 16 oktober 1945 bij vermoeden gedane raming van die zelfde activa op 10 mei 1940 enkel tot gevolg heeft tot hetzelfde beloop het vermoeden van herkomst te niet te doen dat artikel 2, paragraaf 3, van voormelde wet hecht aan zekere activa welke op 9 oktober 1944 in het bezit van de belastingplichtige waren;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanleggers tot de kosten.

(1) Raadpl. verbr., 8 juli 1946 (*Arr. Verbr.*, 1946, blz. 264; *Bull.* en *PASIC.*, 1946, I, 289, en de nota 2); 17 maart 1947 (*Arr. Verbr.*, 1947, blz. 84; *Bull.* en *PASIC.*, 1947, I, 114, en de nota 3; 4 december 1950 (*Arr. Verbr.*, 1951,

20 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter en verslaggever, H. Sohler, raadsheer waarnemend voorzitter. — *Gelijkheidende conclusie*, H. Delange, advocaat-generaal. — Pleitter, H. Van Leynseele.

2° KAMER. — 24 februari 1958

1° VONNISSEN EN ARRESTEN. — STRAFZAKEN. — PROCES-VERBAAL DER TERRECHTZITTING. — DOORHALING OP HAARBEURT DOORGEHAALD. — DRAAGWIJDTE.

2° SCHIP-SCHEEPVAART. — BINNENSCHIEPVAART. — LICHTEN, DOOR DE DIENST DER SCHIEPVAART, VAN EEN GEZONKEN SCHIP. — TERUGBETALING DER KOSTEN. — VORDERING TOT DE DIENST BEHORENDE.

1° Een doorhaling, op haar beurt doorgehaald, maakt het proces-verbaal der terrechtzitting waarin zij voorkomt niet noodzakelijk ongeldig (1). (Wetb. van strafv., art. 78.)

2° De Dienst der scheepvaart die overeenkomstig de artikelen 49 en 102 van het algemeen reglement betreffende de waterwegen onder beheer van de Staat tot het lichten van een gezonken schip is overgegaan, mag de terugbetaling van de kosten van het lichten opeisen niet alleen van de schipper, maar ook van de dader verantwoordelijk voor de aanvaring die het zinken van het schip voor gevolg had (2). (Burg. Wetb., artikel 1282; kon. besl., van 15 oktober 1935, art. 49 en 102.)

(DIENST DER SCHIEPVAART,
T. WITTE EN CONSORTEN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 11 juni 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Turnhout;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 7 van de wet van 20 april 1810 op de rechterlijke inrichting en de administratie van het gerecht, 28 van de wet van 18 juni 1869 op de rechterlijke inrichting, I, VIII van de wet dd. 25 oktober 1919 tot tijdelijke wij-

blz. 158; *Bull.* en *PASIC.*, 1951, I, 201); 22 maart 1954 (*Bull.* en *PASIC.*, 1954, I, 644).

(2) Raadpl. verbr., 9 juli 1891 (*Bull.* en *PASIC.*, 1891, I, 202) en 6 juni 1939 (*Arr. Verbr.*, 1939, blz. 169; *Bull.* en *PASIC.*, 1939, I, 284).

ziging van de rechterlijke inrichting en van de rechtspleging vóór de hoven en rechtbanken, doordat de vermeldingen van het bestreden vonnis betreffende de samenstelling van de zetel ten tijde van de uitspraak ervan op de openbare terechtzitting van 11 juni 1957, in strijd zijn met de gelijkaardige vermeldingen van het proces-verbaal der openbare terechtzitting van dezelfde dag tijdens welke terechtzitting de uitspraak plaats had, en doordat gezegde tegenstrijdige vermeldingen beletten na te gaan of het bestreden vonnis al dan niet regelmatig werd gewezen door rechters die in het voorgeschreven getal zetelden en die aanwezig zijn geweest op al de terechtzittingen welke aan het onderzoek van de zaak zijn besteed geworden :

Overwegende dat het vonnis, luidens de vermeldingen van de uitgifte, door de rechters Kempeneers, Verhoeven en De Bont gewezen werd;

Overwegende dat zo, in het proces-verbaal der terechtzitting van 11 juni 1957, datum waarop het vonnis gewezen werd, de namen van de heren Verhoeven en De Bont doorgehaald werden, deze doorhaaling nochtans op haar beurt doorgehaald werd;

Overwegende derhalve dat het middel, gegrond op de beweerde strijdigheid tussen de vermeldingen van het vonnis en van het proces-verbaal, feitelijke grondslag mist;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1107, 1134, 1135, 1319, 1320, 1322, 1382, 1383 en 1384 van het Burgerlijk Wetboek, 3 en 4 van de wet dd. 17 april 1878 houdende de vooraangaande titel van het Wetboek van straffordering, en 97 van de Grondwet, van het gerechtelijk contract en van het geloof dat aan de door de aanlegger genomen conclusies dient gehecht, eerste onderdeel, doordat, hoewel het erkent dat het zinken van het schip « Ferdinand » door de fout van de verweerder Wittke voor de burgerlijke partij schade heeft kunnen medebrengen, het bestreden vonnis de vordering door deze gericht tegen Wittke tot terugbetaling van de door haar gedane uitgaven voor het bovenhalen van het wrak en het vrijmaken van de waterweg, niet gegrond heeft verklaard, om de reden « dat de vergoeding welke zij thans vordert echter de vergoeding is van de door de eigenaar van het gezonken schip geleden schade en niet van haar eigen schade; dat, zo de burgerlijke partij op grond van de artikelen 49 en 102 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935 de kosten van het lichten van de « Ferdinand » heeft gedragen, zij hierdoor niet gerechtigd wordt de vordering, welke aan de eigenaar van het gezonken schip eigen

is, tegen de persoon die voor het zinken van het schip verantwoordelijk is in te stellen », dan wanneer de aanlegger het herstel vorderde van de schade welke te wijten was aan de fout van Wittke en welke hem eigen was, dan wanneer elkeen wie een schade ondergaat door de fout van een derde gerechtigd is van deze laatste het herstel ervan te eisen, en het vonnis niet betwist dat de door de aanlegger voor het boven halen van het wrak en het vrijmaken van de waterweg gedane uitgaven het gevolg zijn geweest van de door Wittke gepleegde inbreuk; tweede onderdeel, door te beslissen dat de aanlegger het herstel eiste, niet van zijn eigen schade, doch van een door de eigenaar van het gezonken schip geleden schade, en dat hij de vordering van deze laatste uitoefende, het bestreden vonnis het voorwerp heeft miskend van de werkelijke burgerlijke vordering, het geloof heeft geschonden dat verschuldigd is aan de conclusies welke door de aanlegger vóór de rechtbank genomen werden en, in alle geval, van die conclusies een interpretatie heeft gegeven welke niet gemotiveerd is en welke niet met de woorden ervan verenigbaar is :

Overwegende dat dit middel slechts betrekking heeft op de eis door aanlegger tegen verweerder Wittke ingesteld;

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat de artikelen 49 en 102 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935 de verplichtingen van de Staat en diens rechten ten opzichte van de schippers regelen, afgezien van alle opgelopene verantwoordelijkheid; dat zij geen afbreuk doen aan de bepalingen van de artikelen 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek wanneer een derde verantwoordelijk is voor het feit dat de getroffen maatregelen nodig maakte, namelijk voor het zinken van een schip dat gelicht is moeten worden;

Overwegende dat het bestreden vonnis, na eerste verweerder veroordeeld te hebben wegens inbreuk op artikel 17, lid 9, van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935, beslist dat deze verweerder voor het zinken van het schip « Ferdinand » verantwoordelijk is, en dat aanlegger de kosten van het lichten van het gezonken schip heeft gedragen; dat het het oorzake-lijk verband tussen de fout van genoemde verweerder en de door aanlegger gedane kosten — en ook de door hem geleden schade — vaststelt;

Waaruit volgt dat door desondanks te beslissen dat aanlegger niet gerechtigd is een vordering in te stellen tegen de persoon die voor het zinken van het schip verantwoordelijk is, omdat hij de kosten van het lichten van het schip krachtens

de artikelen 49 en 102 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1935 heeft te dragen, de rechter over de grond artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek schendt;

Dat het eerste onderdeel van het middel gegrond is;

Om die redenen, verbreekt het bestreden vonnis, in zover het uitspraak doet over de burgerlijke vordering door aanlegger ingesteld tegen verweerder Wittke; verwerpt de voorziening voor het overige; beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt Wittke tot één derde der kosten en aanlegger tot de overige twee derde; verwijst de aldus beperkte zaak naar de Correctionele Rechtbank te Antwerpen; zetelende in hoger beroep.

24 februari 1958. — 2e kamer. — Voorzitter, H. Vanderersch, raadshoof waar nemend voorzitter. — Verslaggever, H. Delahaye. — *Gelijklopende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — Pleiters, HH. De Bruyn en Van Ryn.

2^e KAMER. — 24 februari 1958

1° VOORZIENING IN VERBREKING.

— STRAFZAKEN. — DOUANEN EN ACCIJNZEN. — BESLISSING EEN HOOFDGEVANGENISSTRAF TOEPASSENDE. — VOORZIENING DOOR HET BESTUUR. — NIET-ONTVANKELIJKHEID.

2° DOUANEN EN ACCIJNZEN. — REGELMATIG PROCES-VERBAAL VAN HET BESTUUR.

— MATERIELE VASTSTELLING. — BEWIJSKRACHT. — PERKEN.

3° VERBREKING. — UITGESTREKTHEID. —

STRAFZAKEN. — DOUANEN EN ACCIJNZEN. — MISDRIJF MET GEVANGENISSTRAF EN GELDBOETE STRAFBAAR. — ONWETTELIJKE BESLISSING VAN VRIJSpraak. — VOORZIENING DOOR HET BESTUUR VAN FINANCIËN ALLEEN. — VERBREKING BEPERKT TOT DE BESCHIKKING DIE OVER DE VORDERING VAN HET BESTUUR BESLIST.

1° *Het bestuur van financiën is niet ontvankelijk zich in verbreking te voorzien tegen de beslissing die een hoofdgevangenisstraf toepast in zake van inbreuken op de wetten over de douanen en accijnzen.*

2° *Wanneer, in zake van douanen en accijnzen, een regelmatig proces-verbaal van het bestuur een materiële vaststelling inhoudt door de verbaaliserende agenten gedaan binnen de perken van hun bevoegdheid, geldt dit proces-verbaal als bewijs van deze vaststelling tot dat de valsheid ervan door een wette-*

lijk middel bewezen wordt (1). (Wet van 26 augustus 1822, art. 239.)

3° *In zake van douanen en accijnzen, wanneer het bestuur van financiën zich alleen voorzien heeft tegen een beslissing die de beklaagde onwettelijk vrijspreekt voor een misdrijf met hoofdgevangenisstraf en geldboete strafbaar, is de verbreking beperkt tot de beschikking die over de vordering van het bestuur beslist* (2).

(BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN, T. DEROO EN COUDRON.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 4 juli 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Overwegende dat, naardien in zaken van douanen en accijnzen het recht om de toepassing van de hoofdgevangenisstraf te vorderen aan het openbaar ministerie alleen behoort, de voorziening in zover zij gericht is tegen de beschikkingen van het arrest waarbij hoofdgevangenisstraffen worden uitgesproken, niet ontvankelijk is;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 239 van de algemene wet van 26 augustus 1822 en 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest de verweerde vrijspreekt wegens onregelmatig bezit en opslag van een autowagen in de voorbehouden tolkring, of ten minste wegens dat feit noch geldboete, noch verbeurdverklaring uitspreekt zonder de reden van zijn beslissing aan te geven, dan wanneer uit de vaststellingen van het proces-verbaal bleek dat verweerder de auto in een in de tolkring gelegde garage geborgen had :

Overwegende dat het feit van bezit en opslag van de autowagen ten laste van eerste verweerder Deroo alleen gelegd was en dat de beslissing des aangaande van het bestreden arrest ook hem alleen betreft; dat het middel derhalve niet ontvankelijk is ten overstaan van tweede verweerder Coudron;

Overwegende, ten opzichte van Deroo, dat het bestreden arrest de feiten bewezen verklaart zoals zij door de eerste rechter als bewezen aangenomen werden, behalve wat betreft het autovoertuig ter waarde van 2.000 frank;

(1) Verbr., 3 mei 1954 (*Bull.* en *PASIC.*, 1954, I, 738); 30 januari 1956 (*ibid.*, 1956, I, 550); vergel. verbr., 17 december 1956 (*ibid.*, 1957, I, 407).

(2) Verbr., 4 april 1955 (*Bull.* en *PASIC.*, 1955, I, 873).

Dat het zijn beslissing enkel steunt op het onderzoek en de behandeling der zaak vóór het hof van beroep, zonder de reden ervan te preciseren;

Overwegende dat uit het proces-verbaal van 22 maart 1957 blijkt dat die personen-auto van een Franse nummerplaat voorzien, in een te Wervik gelegen en door Deroo gehuurde garage stond en dat deze verklaarde dat hij die door twee Fransmannen achtergelaten wagen in zijn garage geborgen had;

Overwegende dat het bestreden arrest de valsheid van de in het proces-verbaal vermelde vaststellingen niet releveert; dat het aldus, door aanlegger Deroo vrij te spreken, de in het middel aangehaalde wetsbepalingen geschonden heeft;

Dat het middel gegrond is;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet en 22 van de wet van 6 april 1943, doordat het bestreden arrest enkel over de gevorderde geldboete van 112.233 frank uitspraak gedaan heeft, dan wanneer nog een boete van 161.340 frank gevorderd was :

Overwegende dat het bestreden arrest het beroepen vonnis in al zijn beschikkingen bevestigt, behalve waar het Deroo tot betaling ener geldboete van 112.233 frank veroordeelt;

Overwegende dat, naardien het beroepen vonnis Deroo en Coudron solidair tot de geldboete van 161.340 frank veroordeeld had, het bestreden arrest deze geldboete bevestigd heeft;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

En overwegende voor het overige, dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest, doch slechts in zover het Deroo vrijspreekt van de betichting van onregelmatig bezit en opslag van een auto-wagen in de voorbehouden tolkring; verworpt de voorziening voor het overige; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt Deroo tot de helft der kosten, laat de overige helft ten laste van de

Staat; verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Brussel.

24 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Rutsaert. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 24 februari 1958

1° GEWIJSDE. — STRAFZAKEN. — CORRECTIONELE OF POLITIERECHTSMACHT. — GEWIJSDE BEPERKT TOT DE FEITEN VAN DE VERVOLGING. — FEITEN VAN DEZELFDE AARD NADERHAND GEPLEEGD. — GEEN GEWIJSDE.

2° GEWIJSDE. — BESLISSING VAN DE BURGERLIJKE RECHTBANK. — EIS VAN DE BURGERLIJKE PARTIJ VÓór DE STRAFRECHTER. — EXCEPTIE VAN GEWIJSDE. — EISEN DIE EEN VERSCHILLENDE OORZAAK EN EEN VERSCHILLENDE VOORWERP HEBBEN. — NIET GEGRONDE EXCEPTIE.

3° SAMENLOOP VAN MISDRIJVEN. — FEITEN DIE EEN ENKEL MISDRIJF UITMAKEN OM REDE VAN DE EENHEID VAN OPZET VAN DE DADER. — FEITEN, NADERHAND GEPLEEGD, NA DE DEFINITIEVE BESLISSING VAN DE FEITENRECHTER. — VERSCHIEDENE FEITEN DIE EEN ENIG MISDRIJF NIET KUNNEN UITMAKEN.

1° Het gezag van het door een correctionele of politierechtsmacht gewijsde is slechts aan de feiten verbonden die het voorwerp zijn van de vervolging; het strekt zich niet uit tot andere naderhand gepleegde feiten, al waren deze van dezelfde aard als de eerste (1).

2° De beklaagde is niet gerechtigd om tegen de eis van de burgerlijke partij vóór de strafrechter het tussen partijen door een burgerlijke rechtbank gewijsde in te roepen, wanneer de eis bij deze rechtbank aanhangig gemaakt een oorzaak en een voorwerp had verschillend van de burgerlijke eis aan de strafrechter onderworpen (2). (Burg. Wetb., artikel 1351.)

3° Zo verscheidene feiten, waarvan eenieder, afzonderlijk genomen, strafbaar is, samen een enig misdrijf kunnen uit-

(1) Verbr., 5 januari 1948 (*Arr. Verbr.*, 1948, blz. 2; *Bull. en Pasic.*, 1948, I, 2, en nota 3); 16 juni 1952 (*Arr. Verbr.*, 1952, blz. 590; *Bull. en Pasic.*, 1952, I, 674; 29 juli 1954 (*Bull. en Pasic.*, 1954, I, 1015); raadpl. verbr., 3 oktober 1955 (*ibid.*, 1956, I, 76).

(2) Verbr., 5 januari 1948 (*Arr. Verbr.*, 1948, blz. 2; *Bull. en Pasic.*, 1948, I, 2). Raadpl.

verbr., 15 januari 1942 en de conclusies van het openbaar ministerie (*ibid.*, 1942, I, 12).

(3) Verbr., 5 januari 1948 (*Arr. Verbr.*, 1948, blz. 2; *Bull. en Pasic.*, 1948, I, 2, en nota 4); alsook verbr., 29 juli 1954 (*Bull. en Pasic.*, 1954, I, 1015); raadpl. verbr., 11 maart 1957 (*ibid.*, 1957, I, 820).

maken om rede van de eenheid van opzet van de dader, zou er geen enig misdrijf kunnen zijn wanneer zekere feiten reeds het voorwerp zijn geweest van een definitieve beslissing van de feitenrechter, wijl de anderen slechts na deze beslissing gepleeyd worden.

(BEAUVALL, T. STAD VAN GENT.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 26 juni 1957 gewezen door de Correctionele rechtbank te Gent;

Overwegende dat dit vonnis enkel over de burgerlijke vordering van verweerster uitspraak doet;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de regel van het gewijsde, in strafzaken, bekrachtigd door de artikelen 13 van de wet van 17 april 1878 bevattende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering (gewijzigd door de besluitwet van 5 augustus 1943, art. 4) en 246 van het Wetboek van strafrechtspleging, van de artikelen 1317, 1319, 1320, 1350 tot 1352 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet; doordat het bestreden vonnis, om op burgerlijk gebied de aanwezigheid vast te stellen van de bestanddelen der overtreding van bouwen zonder behoorlijk bestuurlijke toelating en de afbraak te bevelen van de door eiser opgerichte muur en om de tegen gezegde burgerlijke eis ingeroepen middelen te verwerpen welke eiser afleidde uit de kracht van het gerechtelijk gewijsde van het vonnis van de politierechtbank te Gent van 17 mei 1949 hetwelk eiser vrijgesproken had en uit het vonnis van de Burgerlijke Rechtbank te Gent van 22 oktober 1956, hetwelk aangenomen had dat eiser krachtens de huurovereenkomst het recht had te bouwen, zich beperkt te laten gelden dat het ter zake gaat om nieuwe veranderingswerken welke niet het voorwerp zijn geweest van vroegere rechtsgeschillen: eerste onderdeel, dan wanneer vanaf het ogenblik waar de principeskwestie over het recht van eiser om zonder nieuwe bestuurlijke toelating gebouwen op het door verweerster verhuurd goed op te richten door een straffbeslissing — zijnde het politievonniss van 17 mei 1949 — reeds opgelost werd en eiser op grond van die oplossing vrijgesproken was geweest, het gezag van het gewijsde aan vermeld straffvonniss gehecht belet dat feiten van dezelfde aard in hoofde van eiser door een andere straffbeslissing als overtreding worden beschouwd, gaat het zelfs om bouwwerken welke stoffelijk andere zijn (schending van de regel van het gewijsde in strafza-

ken bekrachtigd door artikel 13 van de wet van 17 april 1878 en artikel 246 van het Wetboek van strafvordering); tweede onderdeel, dan wanneer het gezag van het gewijsde van een in burgerlijke zaken uitgesproken vonnis — ter zake het vonnis van de Burgerlijke Rechtbank te Gent van 22 oktober 1956 — hetwelk bepaalt dat eiser krachtens de huurovereenkomst reeds het recht heeft te bouwen — onmogelijk maakt dat vermeld recht tussen dezelfde partijen door een ander vonnis geweigerd worde, welke ook de gebouwen zijn die in het een of het ander geval bedoeld worden (schending van de artikelen 1319, 1320 en 1350 tot 1352 van het Burgerlijk Wetboek); derde onderdeel, dan wanneer ten minste die enige overwegingen van het bestreden vonnis onzeker laten of dit het gezag van het gewijsde heeft willen laten afhangen van een stoffelijk eenzelveigheid van het voorwerp van de geschillen en geen gepast antwoord uitmaken op de middelen door eiser afgeleid uit het gewijsde van het correctioneel vonnis van 17 mei 1949 en van het burgerlijk vonnis dd. 22 oktober 1956 (schending van art. 97 van de Grondwet) :

I. Wat het eerste onderdeel betreft :

Overwegende dat het bestreden vonnis aanlegger veroordeeld heeft wegens in juni 1956 uitgevoerde veranderingswerken, weze wegens andere bouwwerken dan de gene die in 1948 werden uitgevoerd en aanleiding hebben gegeven tot het vonnis van vrijspraak van 17 mei 1949;

Dat, waar het gaat om andere feiten dan de vroeger gepleegde, het gezag van het gewijsde van het vorige vonnis niet geschonden werd;

II. Wat het tweede onderdeel betreft :

Overwegende dat evenmin het gezag van het gewijsde van het vonnis der burgerlijke rechtbank van 22 oktober 1956 geschonden werd;

Dat waar dit burgerlijk vonnis de eis van de stad Gent tot afbraak van een door aanlegger opgerichte loods heeft afgewezen, het bouwwerken betrof die aanleiding hebben gegeven tot een vonnis van veroordeling van 24 november 1955 van de Correctionele Rechtbank te Gent wegens in januari 1955 gepleegde inbreuken en waarvan de afbraak aangevraagd werd op grond van deze correctionele veroordeling; dat integendeel de tegenwoordige eis van de burgerlijke partij de afbraak betreft van een muur en zulks op grond van een in juni 1956 gepleegde inbreuk;

Dat aldus voorwerp en oorzaak van beide vorderingen verschillen;

Dat de eerste twee onderdelen van het tweede middel bijgevolg niet kunnen aangenomen worden;

III. Wat het derde onderdeel betreft :

Overwegende dat het bestreden vonnis zonder dubbelzinnigheid het verweermiddel gesteund op het gezag van het gewijsde afgewezen heeft op grond van het verschil van voorwerp en van oorzaak van de betrokken geschillen; dat het wijzen op dit verschil een passend antwoord uitmaakt, al werd eenzelfde rechtskwestie in bedoelde geschillen opgeworpen;

Dat het derde onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis de overtreding van bouwen zonder voorafgaande toelating van het schepencollege en de inbreuk op artikel 231 van het gemeentereglement der stad Gent van 21 november 1912 ten laste van eiser gelegd, op burgerlijk gebied bewezen verklaart en dienvolgens rechtdoende op de burgerlijke eis van verweerster de afbraak beveelt van de door eiser opgerichte muur, om die enige redenen, enerzijds, dat het door eiser ingeroepen huurcontract met de stad Gent geen bij voorbaat en onvoorwaardelijk bestuurlijke goedkeuring verleent voor elk bouwwerk op het verhuurd goed en, anderzijds, dat het ter zake gaat om nieuwe veranderingswerken welke niet het voorwerp zijn geweest van vroeger rechtsgeschillen; dan wanneer die enige overwegingen zonder antwoord laten — of ten minste geen gepast antwoord geven op — de middelen welke eiser in verbreking bij regelmatig neergelegde conclusies afleidde : a) eerste onderdeel, uit het feit dat het vroeger correctioneel vonnis van 24 november 1955 een veroordeling ten eisers laste alleen uitspraak om die reden dat buiten het gehuurd perceel gebouwd werd en also de huidige thesīs van verweerster impliciet afwees; b) tweede onderdeel, subsidiairlijk, uit het feit dat het oprichten van een loods bestaat uit verschillende onderdelen en de handelingen van eiser in verbreking dus te wijten zouden zijn aan één en hetzelfde misdadig opzet reeds bestraft door het correctioneel vonnis van 24 november 1955, en de rechter over de grond also te kort is gebleven aan de verplichting zijn beslissing met redenen te omkleden :

I. Wat het eerste onderdeel betreft :

Overwegende dat het bestreden vonnis op de aangehaalde bewering van de conclusies van aanlegger geantwoord heeft, door er op te wijzen dat de rechtbank niet gebonden was door het gezag van het gewijsde van vroegere rechterlijke beslissingen, en derhalve door het gezag van gewijsde van het vonnis der Correctionele Rechtbank te Gent van 24 november 1955, daar het om nieuwe veranderingswerken

ging die niet het voorwerp zijn geweest van vroegere rechtsgeschillen;

II. Wat het tweede onderdeel betreft :

Overwegende dat het bestreden vonnis het verweermiddel, gesteund op de eenheid van misdadig opzet, beantwoord heeft door vast te stellen dat de nieuwe werken in juni 1956 uitgevoerd werden en door er op te wijzen dat het terzake wel gaat om nieuwe veranderingswerken welke niet het voorwerp van vroegere rechtsgeschillen zijn geweest; dat het aldus meteen gewezen heeft op het bestaan, niet enkel van een nieuw stoffelijk element, maar tevens van een nieuw opzettelijk element, ontstaan sedert het door bedoeld vonnis van 24 november 1955 beslecht geschil, de nieuwe feiten inderdaad slechts gepleegd zijnde geweest nadat over de vroegere feiten definitief gevonnist werd.

Dat beide onderdelen van het middel feitelijke grondslag missen;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

24 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vanderersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Rutsaert. — Gelijkkluidende conclusie, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — Pleiters, HH. Demeur en Van Ryn.

2^e KAMER. — 24 februari 1958

MUNT EN BANKBILJETTEN. — BILJETTEN VAN DE NATIONALE BANK. — BESLUITWET VAN 6 OKTOBER 1944. — OVERDRACHT VAN VERJAARDE BILJETTEN. — SANCITIES.

De overdracht van biljetten van de Nationale Bank van België, bedoeld bij artikel 1 van de besluitwet van 6 oktober 1944, is niet alleen nietig en van geen waarde, maar maakt een misdrijf uit gestraft met de straffen voorzien bij artikel 20 van deze besluitwet (1). (Besluitwet van 6 oktober 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België, art. 1 en 20.)

(DE STOBBELEIR EN HUYSMAN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 10 juli 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

(1) Raadpl. verbr., 11 juni 1951 (*Arr. Verbr.*, 1951, blz. 605; *Bull.* en *Pasic.*, 1951, I, 700).

I. Wat aangaat de voorziening door tweede aanlegger ingesteld :

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 1 en 20 van de besluitwet van 6 oktober 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede gelddeposito's in landsmunt, doordat het bestreden arrest beslist dat het onoverdraagbare karakter van de oude bankbiljetten, zoals bepaald in dit artikel 1 van de besluitwet van 6 oktober 1944, een strafrechterlijk gesanctionneerd verbod uitmaakt, daar waar beklaagde met recht had voorgehouden dat het woord onoverdraagbaar in zijn gebruikelijke betekenis moest genomen worden, dit wil zeggen dat de biljetten niet konden het voorwerp uitmaken van verhandeling of overdracht en dat deze dus burgerlijk nietig is :

Over het eerste onderdeel :

Overwegende dat het bestreden arrest verklaart « dat de wetgever van 6 oktober 1944 ongetwijfeld een verbod heeft willen uitvaardigen wanneer hij het woord onoverdraagbaar gebruikte » en die verklaring verantwoordt door te verwijzen naar de motieven van de eerste rechter die de draagwijdte van de artikelen 1 en 20 van gemelde besluitwet en de eigen betekenis van de erin gebruikte bewoordingen breedvoerig « in verband met de door de wetgever nagestreefde doelstellingen » had bepaald;

Dat dienvolgens het in conclusies voorgebracht verweermiddel waarbij aanlegger uit de beweerde dubbelzinnigheid van het woord « onoverdraagbaar » afleidde dat, bedoelde bepalingen wegens twijfel ten voordele van beklaagde dienen geïnterpreteerd, op voldoende wijze werd beantwoord;

Dat dit onderdeel van het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede onderdeel.:

Overwegende dat wanneer de wet bepaalt dat een zaak onoverdraagbaar is, zij een verbod uitvaardigt met betrekking tot elke daad van overdracht waarvan die zaak het voorwerp zou zijn, zodat dit wettelijk verbod noodzakelijk als sanctie de nietigheid van de in weerwil ervan bedreven daden van overdracht medebrengt;

Dat de wetgever, buiten die sanctie van burgerlijk recht, ook de inbreuken op het uitgevaardigde verbod met een strafrechterlijke sanctie kan bestraffen;

Overwegende dat, vermits artikel 20 van de besluitwet van 6 oktober 1944 bepaalt dat elke inbreuk op de bepalingen van dit besluit met de erin voorziene straffen wordt gestraft, daaruit duidelijk blijkt dat de overtreding van het in artikel 1 vermeld verbod om nog verder de

door dit artikel bepaalde bankbiljetten over te dragen, op strafrechterlijk gebied wordt beteugeld;

Waaruit volgt dat het tweede onderdeel van het middel, dat de schending van de artikelen 1 en 20 van de besluitwet van 6 oktober 1944 inroept, naar recht faalt;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet wegens gebrek aan antwoord op de conclusies van beklaagde waar deze vroeg voor recht te verklaren dat het ten laste gelegde misdrijf niet bestaat wanneer de verweten gedragingen geen nadeel berokkend en konden berokkenen aan de Staat en ook vroeg vast te stellen dat de aan beklaagde verweten gedragingen geen nadeel konden toebrengen aan de Staat, doordat het bestreden arrest naast deze formele vraag antwoordde door vast te stellen dat in sommige gevallen (onder andere dit van Van den Eynde) misbruik werd gemaakt van geperimeerde biljetten; dat daardoor het aangevochten arrest het opgeworpen middel niet beantwoordde :

Overwegende dat de conclusies, waarvan de overlegging vóór het hof van beroep regelmatig vastgesteld werd, de bepaalde stellingen niet bevatten waarvan het middel gewag maakt, en zich er toe beperken het antwoord te critiseren dat het beroepen vonnis op de in eerste aanleg voorgebrachte conclusies verstrekt had;

Dat, desaanvaande, op grond van feitelijke beschouwingen en van de vaststelling dat « omwisseling van geperimeerde bankbiljetten nog mogelijk is, en allesszins mogelijk was ten tijde der telastleggingen », « bij toepassing van de besluitwet van 11 oktober 1944 die deze van 6 oktober 1944 aanvult », het arrest beslist dat de door beklaagden begane feiten wel van aard waren aan de Staat schade te berokkenen en, door verwijzing naar de motieven van de eerste rechter, namelijk vaststelt dat de onwettige omwisseling van een aanzienlijk bedrag van geperimeerde bankbiljetten « niet zonder een zekere invloed zou kunnen zijn op de waarde van de munt, hoe sterk deze ook weze », wat duidelijk doet blijken dat de ten laste van aanlegger gelegde wanbedrijven de door de wetgever nagestreefde doelstellingen in 't gedrang konden brengen;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

II. Wat aangaat de voorziening door eerste aanlegger ingesteld :

Overwegende dat de twee door aanlegger ter staving van zijn voorziening ingeroepen middelen in dezelfde bewoordingen zijn opgesteld als de door de andere aanlegger voorgestelde middelen;

Overwegende dat uit het antwoord gegeven op het tweede onderdeel van het eerste middel naar aanleiding van het onderzoek van de voorziening van tweede aanlegger blijkt dat het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1 en 20 van de besluitwet van 6 oktober 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede geld-deposito's in landsmunt, naar recht faalt;

Overwegende, dat in zover, de middelen het gebrek aan antwoord op de conclusies inroepen zij dus uitsluitend op de schending van artikel 97 van de Grondwet steunen;

Overwegende dat uit de stukken van de procedure, waarop het hof acht vermag te slaan, niet blijkt dat aanlegger vóór het hof van beroep regelmatig conclusies zou genomen hebben;

Waaruit volgt dat het eerste onderdeel van het eerste middel en het tweede middel feitelijke grondslag missen;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen, verwerpt de voorzieningen; veroordeelt ieder aanlegger tot de kosten van zijn voorziening.

24 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vanderersch, raadshoof waar-nemend voorzitter. — Verslaggever, H. van Beirs. — *Getijkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 24 februari 1958

REDENEN DER VONNISSEN EN AR-
RESTEN. — STRAFZAKEN. — BURGER-
LIJKE VORDERING. — GEEN CONCLUSIES WAT
DE GROND VAN DIE VORDERING BETREFT. —
RECHTER NIET GEHOUDEN DE AFWEZIGHEID
VAN FOUT VAN DE BURGERLIJKE PARTIJ VAST
TE STELLEN.

In afwezigheid van conclusies betreffende de grond van de burgerlijke vordering, is de rechter, die deze vordering gegrond verklaart, niet gehouden uitdrukkelijk vast te stellen dat de burgerlijke partij geen fout begaan heeft die tot de verwezenlijking van de schade zou bijgedragen hebben (1).

(1) Raadpl. verbr., 13 oktober 1952 (Arr. Verbr., 1953, blz. 55; Bull. en PASIC., 1953, I, 59); 2 januari 1956 (Bull. en PASIC., 1956, I, 419).

(VERCAMER, T. GOOSSENS.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis op 12 juli 1957 in hoger beroep ge-
wezen door de Correctionele Rechtbank te
Dendermonde;

I. In zover de voorziening gericht is te-
gen de beslissing gewezen over de publieke
vordering ten laste van aanlegger :

Overwegende dat aanlegger tegen die
beslissing geen middel inroep;

Overwegende dat de substantiële of op
straf van nietigheid voorgeschreven
rechtsvormen werden nageleefd en dat de
beslissing overeenkomstig de wet is;

II. In zover de voorziening gericht is
tegen de beslissing gewezen over de door
verweerder Goossens tegen aanlegger inge-
stelde burgerlijke vordering :

Over het middel, afgeleid uit de schen-
ding van de artikelen 97 van de Grond-
wet, 1382 van het Burgerlijk Wetboek,
12-1, van de Wegcode, doordat het bestre-
den vonnis verweerder van vervolging
ontslagen heeft en het vonnis *a quo* te
niet gedaan heeft in zover het verweerder
tot drie geldboeten veroordeeld had uit
hoofde van met zijn auto niet zo dicht
mogelijk bij de rechterraand van de rij-
baan gereden te hebben, verzuimd te heb-
ben links in te halen en de normale gang
van de andere bestuurders — waaronder
eiser — belet te hebben door plots te rem-
men, zonder echter deze beslissing te mo-
tiveren, dan wanneer de rechters ver-
plicht zijn hun beslissingen te motiveren,
dan wanneer uit de bewoordingen van het
bestreden vonnis onmogelijk kan uitge-
maakt worden op grond van welke feite-
lijke of juridische overwegingen het be-
streden vonnis de beslissing van de eerste
rechter te niet gedaan heeft, dan wanneer
het Hof van verbreking derhalve zijn
controlerecht over de wettelijkheid van de
bestreden beslissing niet uitoefenen kan,
dan wanneer de beslissing over de bur-
gerlijke eis waarbij, in strijd met de be-
slissing van de eerste rechter, verklaard
werd dat eiser « de volledige verantwoor-
delijkheid draagt van het ongeval en ge-
houden is tot vergoeding der algehele
door verweerder geleden schade », het
noodzakelijk gevolg was van een vrij-
spraak die niet wettelijk gemotiveerd
was, dan wanneer bijgevolg de beslissing
over de burgerlijke eis eveneens onvol-
doende gemotiveerd voorkomt, dan wan-
neer minstens uit de bewoordingen van
het vonnis onmogelijk kan uitgemaakt
worden of de rechters over de grond hun
beslissing over de burgerlijke vordering
gestaafd hebben op de vrijspraak van
verweerder of op beschouwingen die aan

deze vrijspraak vreemd waren, dan wanneer deze beslissing aldus op dubbelzinnige en onduidelijke wijze en bijgevolg onvoldoende gemotiveerd is :

Overwegende dat, in zover het middel tegen de beslissing gewezen over de publieke vordering ten laste van Goossens gericht is, het niet ontvankelijk is, daar aanlegger geen hoedanigheid heeft om de beslissing waarbij een medebetichte vrijgesproken werd, te bestrijden;

Overwegende dat het bestreden vonnis beslist « dat de aanrijding haar oorzaak vindt in de overtredingen van de artikelen 12 en 16 gepleegd door Vercamer, wiens gedraging de normale gang van Goossens belette »;

Dat het also de gevolgtrekking rechtvaardigt « dat, op burgerlijk gebied, verdachte Vercamer de volledige verantwoordelijkheid draagt van het ongeval en gehouden is tot vergoeding der algehele door de burgerlijke partij Goossens geleden schade »;

Overwegende dat de rechter over de grond niet gehouden was uitdrukkelijk vast te stellen dat verweerder geen fout had begaan die tot de verwezenlijking van de schade zou bijgedragen hebben;

Dat inderdaad uit geen stuk der rechtspleging waarop het hof acht vermag te slaan blijkt dat aanlegger in hoger beroep dergelijke omstandigheid als verweermiddel zou opgeworpen hebben;

Overwegende dat het middel, dat steunt op een interpretatie van de bestreden beslissing welke met de bewoordingen ervan onverenigbaar is, in feite niet opgaat;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

24 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. van Beirs. — *Gelijkluiddende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

2° KAMER. — 24 februari 1958

1° BEROEP. — STRAFZAKEN. — VONNIS VAN DE POLITIERECHTBANK. — VERKLARING VAN BEROEP DOOR EEN ADVOCaat GEDAAN. — ADVOCaat EEN BIJZONDERE LASTGEVING NIET RECHTVAARDIGENDE. — NIET-ONTVANKELIJKHEID.

2° TALEN. — FRANSE TAAL-NEDERLANDSE TAAL (GEBRUIK VAN DE). — STRAFZAKEN. — BEROEP TEGEN EEN VONNIS VAN DE POLITIERECHTBANK. — VERKLARING VAN BEROEP DOOR EEN LASTHEBBER GEDAAN. — VONNIS IN DE NEDERLANDSE TAAL OPGESTELD. — VOLMACHT IN DE FRANSE TAAL OPGESTELD. — NIETIGHEID VAN HET BEROEP.

1° Is niet ontvankelijk het beroep ingesteld in naam van de beklagde, tegen een vonnis van de politierechtbank, door een advocaat die een bijzondere te dien einde regelmatig gegeven lastgeving niet rechtvaardigt (1). (Wetb. van strafv., art. 174 en 204.)

2° Is nietig het beroep ingesteld tegen een vonnis van de politierechtbank in, de Nederlandse taal gewezen, door een lasthebber handelende, in naam van de beklagde, ingevolge een volmacht in de Franse taal opgesteld (2). (Wet van 15 juni 1935, art. 24 en 40.)

(AREND, T. STAD ANTWERPEN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 25 september 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen;

Over het middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet en van de bepalingen van de wet van 15 juni 1935, doordat het bestreden vonnis beslist « dat ter zake geen regelmatige volmacht aanwezig is om beroep aan te tekenen; dat het beroep aldus niet regelmatig is geschied », dan wanneer deze motivering onduidelijk is en niet toelaat na te gaan of de rechter bedoeld heeft dat de volmacht materieel ontbreekt of, alhoewel bestaande, zij onregelmatig is en, in ieder geval, niet aanduidt waarin de beweerde onregelmatigheid zou bestaan, en dan wanneer een volmacht, in de Franse taal opgesteld in een strafrechtspleging gevoerd in de Nederlandse taal, niet onregelmatig of nietig is, de volmacht geen procedure-akte zijnde waarop de wet van 15 juni 1935 van toepassing is :

Overwegende dat de akte van hoger beroep getekend werd door een advocaat handelende « ingevolge volmacht bij de beroepsakte gehecht »; dat het hoger beroep dienvolgens slechts ontvankelijk mocht verklaard worden in de mate waarin de raadsman de vereiste lastgeving tot het uitoefenen van het beroep, aan de hand van een regelmatig geschrift, rechtvaardigde;

Overwegende dat de aangehechte volmacht in de Franse taal opgesteld is; dat het vonnis *a quo*, opgemaakt zijnde in de

(1) Verbr., 14 juli 1952 (*Arr. Verbr.*, 1952, blz. 666; *Bull.* en *PASIC.*, 1952, I, 754, en de nota); 17 november 1954 (*Bull.* en *PASIC.*, 1955, I, 237).

(2) Vergel. verbr., 20 oktober 1941 (*Bull.* en *PASIC.*, 1941, I, 382), en de arresten in nota vermeld.

Nederlandse taal, de volledige rechtspleging op straf van nietigheid, in de Nederlandse taal diende gevoerd;

Overwegende dat de volmacht deel uitmaakt van deze rechtspleging en derhalve nietig is;

Dat, bij gemis aan volmacht, het bestreden vonnis terecht het hoger beroep niet ontvankelijk heeft verklaard;

Dat het ook vaststelt dat de gegeven volmacht niet regelmatig is;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

En overwegende voor wat de beslissing over de publieke vordering aangaat, dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

24 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadshere waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Delahaye. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — Pleiter, H. Bovy (van de Balie bij het Hof van beroep te Brussel).

2^e KAMER. — 24 februari 1958

OPLICHTING. — BEDRIEGLIJKE HANDELINGEN. — GEBRUIK VAN VALSE GETUIGSCHRIFTEN, DOCH DIE NIET ONDER TOEPASSING VAN DE STRAFWET VALLEN. — GEBRUIK DAT EEN BEDRIEGLIJKE HANDELING KAN UITMAKEN.

Het gebruik van valse getuigschriften, doch die niet onder toepassing van de strafwet vallen, kan een bedrieglijke handeling uitmaken in de zin van artikel 496 van het Strafwetboek (1).

(GABRIËLS, T. VERENIGING DER MOND- EN TANDARTSEN VAN BELGIË.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 17 oktober 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 130, 145, 160, 182 van het Wetboek van strafvordering, 1134, 1135, 1317, 1319, 1320, 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 61, 3^e, 141, 464 en

470 van het Wetboek van burgerlijke rechtspleging, alsmede van de rechten van de verdediging, doordat, om aanlegger te veroordelen wegens oplichting ten nadele van de Ziekenbond van de geneeskundige dienst van de Nationale Maatschappij van Belgische spoorwegen, het bestreden arrest steunt op een overeenkomst, gesloten tussen medebetichte Jacobs en aanlegger waarbij deze laatste, naar gelang het ging om een vol, boven of ondergebit, een bepaalde som ontving voor ieder getuigschrift bestemd voor de ziekenbonden en mutualiteiten en door hem ondertekend op naam van cliënten van Jacobs die, evenmin als Waegenaere en Segers, persoonlijk door Gabriëls behandeld werden, dan wanneer er in de bundel en tijdens de terechtzittingen sprake is geweest noch van een overeenkomst, noch van andere gevallen dan dit van Waegenaere, zodat het arrest de rechten van de verdediging geschonden heeft; dan wanneer het feit van de oplichting beperkend omschreven is in de dagvaarding, het is te zeggen deze ten nadele van gemelde ziekenbond in het geval van Waegenaere, zodat het arrest de bewijskracht van die akte geschonden heeft :

Overwegende dat, om te beslissen dat het feit ten laste van aanlegger gelegd, zoals het door de eerste rechter aangenomen werd, dit is de oplichting ten nadele van gemelde ziekenbond in het geval van Waegenaere, bewezen is gebleven, het arrest steunt op het onderzoek en op de behandeling der zaak vóór het hof;

Dat derhalve het middel op een loutere bewering steunt die door het arrest tegengesproken wordt;

Dat, wat dit betreft, het middel feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat, zo het arrest ook gewag maakt van andere gevallen dan dit van Waegenaere, het slechts een veroordeling tegen aanlegger uitsprekt wegens een oplichting ten nadele van meergemelde ziekenbond in het geval van Waegenaere;

Dat, in zover het dienaangaande de schending van de rechten van de verdediging inroep, het middel een overbodige reden bestrijdt en het derhalve onontvankelijk is;

Dat, in zover het de schending van de bewijskracht van de dagvaarding inroep, het feitelijke grondslag mist;

Over het tweede en het vierde middel samen, het tweede, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet en 496 van het Strafwetboek, doordat, om aanlegger te veroordelen wegens oplichting ten nadele van de Ziekenbond van de geneeskundige dienst van de Nationale maatschappij van Belgische spoor-

(1) Verbr., 21 september 1953 (*Bull.* en *PASIC.*, 1954, I, 29).

wegen en te besluiten tot het bestaan van de bij gemeld artikel 496 vereiste machinaties, kunstgrepen en mises-en-scène, het bestreden arrest allerlei zaken aanhaalt die plaats vonden tussen Jacobs, Waegenaere en Segers, aan de ene kant, en tussen Jacobs en aanlegger, aan de andere kant, zonder dat wordt bepaald welke van die handelingen door om het even welke van voornoemde personen werden aangewend tegenover gemelde ziekenbond; het vierde, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 66, 67 en volgende, 496 van het Strafwetboek, doordat het bestreden arrest aanlegger veroordeelt als mededader van de andere betichten van oplichting, alhoewel aanlegger zelf geen machinaties, kunstgrepen of mises-en-scène heeft aangewend, zonder dat het arrest aanduidt welke machinaties, in de zin van bedoeld artikel 496, door de hoofddaders tegenover de benadeelde werden aangewend :

Overwegende dat het arrest erop wijst dat Waegenaere wist dat het Jacobs, als tandtechniker, niet toegelaten was de tandheelkunde te beoefenen, dat hij zich nochtans tot laatstgenoemde heeft gewend en dat hij wist dat Jacobs niet bevoegd was om de formulieren te ondtekenen uitgaande van de ziekenbond, bij middel derwelke dit organisme hem 2.000 frank ging terugbetalen; dat het arrest verder de overeenkomst tussen Jacobs en aanlegger, waarvan sprake in het eerste middel, vaststelt en eruit afleidt dat aanlegger en Jacobs wisten dat het door hun mededaderschap is dat de ter zake benadeelde ziekenbond aan Waegenaere een geldelijke tussenkomst heeft uitbetaald en dat door hoger omschreven bedrieglijke handelingen, die werkelijk een mise-en-scène uitmaken, beklagden van het vertrouwen van dit organisme misbruik hebben gemaakt; dat het arrest nog vaststelt dat bedoelde formulieren de benadeelde ertoe gebracht hebben de fondsen af te geven;

Dat beide middelen feitelijke grondslag missen;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest een tegenstrijdigheid inhoudt door, enerzijds, aanlegger van de vervolging te ontslaan wegens valsheid in een steekkaart van het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, een controlefiche van de Nationale maatschappij van Belgische spoorwegen en een ontvangstbewijs van ereloon, stukken betreffende Waegenaere, en wegens gebruik van die stukken, en door, anderzijds, als voldoende te aanzien voor het plegen van de oplichting, het voorleggen van bedoelde stukken aan de Ziekenbond van de ge-

neeskundige dienst van de Nationale maatschappij van Belgische spoorwegen :

Overwegende dat het niet tegenstrijdig is, enerzijds, door verwijzing naar de motieven van de eerste rechter, aanlegger van de vervolging te ontslaan wegens valsheid van de in het middel bedoelde stukken en wegens gebruik ervan om reden dat aanlegger die getuigschriften, voorzien bij de artikelen 203 tot 208 van het Strafwetboek, zelf heeft opgemaakt onder zijn eigen naam als privaat persoon en dat dit feit, hoe laakbaar de leugenachtige verklaring ook moge weze, niet strafbaar is, en anderzijds, die zelfde getuigschriften te aanzien als bedrieglijke handelingen in de zin van artikel 496 van het Strafwetboek;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

En overwegende, met betrekking tot de beslissing over de publieke vordering, dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de veroordeling overeenkomstig de wet is;

Dat, met betrekking tot de beslissing over de burgerlijke vordering, aanlegger geen bijzonder middel voorstelt;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

24 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermerch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Belpaire. — *Gelijklopende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 24 februari 1958

- 1° MIDDELEN TOT VERBREKING. — STRAFZAKEN. — MIDDEL AFGELEID UIT HET GEBREK AAN ANTWOORD OP EEN VERWEER. — VERWEER NIET INGEROEPEN VÓÓR DE RECHTER OVER DE GROND. — MIDDEL DAT FEITELIJKE GRONDSLAG MIST.
- 2° REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN. — STRAFZAKEN. — BURGERLIJKE VORDERING. — CONCLUSIES DIE ENKEL FEITELIJKE BEWERINGEN BEVATTEN. — VASTSTELLING, DOOR DE RECHTER, VAN FEITELIJKE OMSTANDIGHEDEN DIE ZE TEGENSPREKEN. — BESLISSING REGELMATIG GEMOTIVEERD.
- 3° VERKEER. — WEGCODE, ARTIKEL 17. — INHALING VAN EEN STILSTAAND VOERTUIG. — BEWEGING DIE NIET NOODZAKELIJK EEN MANOEUVRE UITMAAKT.
- 4° VERKEER. — WEGCODE, ARTIKEL 21-4. — INHALING. — BESTUURDER DIE, OP HET PUNT STAANDE INGEHAALD TE WORDEN, EEN STILSTAAND VOERTUIG INHAALT. — INHALING

NIET BELETTENDE DAT DIE BESTUURDER NAAR RECHTS UITGEWEKEN HEEFT.

5° VERKEER. — WEGCODE, ARTIKEL 21-4. — INHALING. — VERPLICHTING, VOOR DE BESTUURDER DIE OP HET PUNT STAAT INGEHAALT TE WORDEN, NAAR RECHTS UIT TE WIJKEN. — VERPLICHTING DIE NIET NOODZAKELIJK HET VERMOGEN, VOOR DE BESTUURDER, UITSLUIT EEN STILSTAAND VOERTUIG IN TE HALLEN.

1° *Mist feitelijke grondslag het middel afgeleid uit het gebrek aan antwoord op een verweer dat vóór de rechter over de grond niet ingeroepen werd (1).*

2° *Wanneer de conclusies van een partij slechts feitelijke beweringen bevatten, is regelmatig gemotiveerd de beslissing die feitelijke omstandigheden welke ze tegenspreken releveert (2).*

3° *De inhaling van een stilstaand voertuig maakt niet noodzakelijk een manoeuvre uit in de zin van artikel 17 van de Wegcode (3).*

4° *De omstandigheid dat een bestuurder, die op het punt staat ingehaald te worden, een stilstaand bestuurder inhaalt, belet niet noodzakelijk dat hij zover mogelijk naar rechts zou uitgeweken hebben. (Wegcode, art. 21-4.)*

5° *De verplichting zover mogelijk naar rechts uit te wijken die artikel 21-4 van de Wegcode oplegt aan de bestuurder die op het punt staat ingehaald te worden, sluit niet noodzakelijk het vermogen uit, voor deze bestuurder, een stilstaand voertuig in te halen. (Wegcode, art. 21-4 en 17.) (Impliciete oplossing.)*

(MEYERS, T. JOOS.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 16 oktober 1957 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Antwerpen;

I. Wat de voorziening betreft tegen de beslissing over de publieke vordering :

Over het eerste middel : eerste onderdeel, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis de conclusies van aanlegger niet beantwoordt heeft waar hij aan-

(1) Verbr., 24 september 1956 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 38); vergel., verbr., 25 februari 1957 (*ibid.*, 1957, I, 753).

(2) Verbr., 19 november 1956 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 290).

(3) Raadpl. verbr., 5 december 1955 en 4 juni 1956 (*Bull.* en *PASIC.*, 1956, I, 329 en 1057).

voerde dat er diende onderzocht te worden of het hem mogelijk was zich verder van de in te halen weggebruiker te verwijderen, gezien deze weggebruiker zich op het ogenblik van het voorsteken aan de uiterst rechterkant van de baan bevond en de afstand tussen beide voertuigen in overeenstemming was met artikel 21-3 van het koninklijk besluit van 8 april 1954;

Overwegende dat de regelmatig door aanlegger nedergelegde conclusies bovenaangehaald verweermiddel niet bevatten;

Dat het eerste onderdeel van het eerste middel feitelijke grondslag mist;

Over het vierde middel, afgeleid uit de schending van artikel 21, 3, van het koninklijk besluit van 8 april 1954, doordat het bestreden vonnis aangenomen heeft dat aanlegger geen voldoende ruimte gelaten heeft tussen zijn eigen voertuig en datgene welk hij voorstak, dan wanneer uit de elementen van het dossier blijkt dat er tussen beide voertuigen er een voldoende afstand was om ieder gevaar voor aanrijding te vermijden en dat verweerder het voertuig van aanlegger heeft aangereken door een plots afzwenken naar links dat door aanlegger niet kon voorzien of vermeden worden :

Overwegende dat het middel op feitelijke gegevens gegrond is, die geen steun vinden in het bestreden vonnis of in de stukken waarop het hof vermag acht te slaan;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

Overwegende, voor het overige, dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

II. Wat de voorziening tegen de beslissing over de burgerlijke vordering betreft :

Over het eerste middel (tweede en derde onderdeel) : afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet, doordat het bestreden vonnis, in strijd met de conclusies van aanlegger, voorhoudt dat de wagen van de burgerlijke partij (verweerder) niet zou hebben stilgehouden en na een stilstand weer zou hebben aangezet, maar eenvoudig een stilstaand voertuig zou hebben voorbijgestoken en verzuimt te antwoorden op de conclusies van aanlegger naar luid waarvan verweerder een inbreuk pleegde op artikel 21-4 van de Wegcode dat hem oplegde zo ver mogelijk naar rechts uit te wijken :

Overwegende dat het het bestreden vonnis vrij stond zonder nadere motivering een zienswijze aan te nemen die met een loutere bewering van aanlegger strijdig

is; dat het op impliciete doch zekere wijze op de conclusies van aanlegger met betrekking tot artikel 21-4 geantwoord heeft door erop te wijzen dat de baan door een pas geparkeerde auto verengd was en dat deze verenging aan aanlegger niet toeliet zijn inhalingsmanoeuvre verder door te voeren;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 17 van het koninklijk besluit van 8 april 1954, doordat verweerder (de burgerlijke partij), in strijd met de verklaring van het bestreden vonnis, door plots naar links te rijden op het ogenblik dat hijzelf door aanlegger werd voorbijgestoken, een manoeuvre uitgevoerd heeft die onder toepassing van voormelde bepaling valt :

Overwegende dat het bestreden vonnis zich ertoe beperkt heeft te verklaren dat verweerder een stilstaand voertuig voorbijstak;

Overwegende dat dergelijk voorbijsteken niet noodzakelijk een manoeuvre in de zin van artikel 17 van de Wegcode uitmaakt;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van artikel 21-4 van het koninklijk besluit van 8 april 1954, doordat het bestreden vonnis aangenomen heeft dat verweerder een stilstaand voertuig links mocht voorbijsteken, dan wanneer voormeld artikel hem oplegde zo ver mogelijk naar rechts uit te wijken :

Overwegende dat de omstandigheid dat verweerder een stilstaand voertuig links heeft voorbijgestoken, niet belet dat hij zo ver mogelijk naar rechts zou uitgeweken hebben, vermits een stilstaand voertuig als een hindernis dient aangezien te worden;

Dat het middel niet kan aangenomen worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

24 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Rutsaert. — *Gelijkvloeiende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

2° KAMER. — 24 februari 1958

1° RECHTERLIJKE INRICHTING. — SAMENSTELLING VAN HET RECHTSCOLLEGE. — STRAFZAKEN. — CORRECTIONELE RECHTBANK. — AANWEZIGHEID VAN DE GRIFFIER. — BEWIJS.

2° RECHTERLIJKE INRICHTING. — SAMENSTELLING VAN HET RECHTSCOLLEGE. — STRAFZAKEN. — CORRECTIONELE RECHTBANK. — REGELMATIGHEID VAN DIE SAMENSTELLING. — BEWIJS.

1° *Bij gebrek aan vaststelling in het vonnis of in de processen-verbaal van de terechtzittingen, blijkt de aanwezigheid van de griffier op de terechtzittingen van de correctionele rechtbank waarop de zaak onderzocht is geworden, voldoende uit zijn handtekening en uit de vermelding van zijn hoedanigheid op de processen-verbaal van de terechtzittingen (1).*

2° *Bij gebrek aan voldoende vaststellingen in de bestreden beslissing en in de processen-verbaal der terechtzittingen, mag de regelmatigheid van de samenstelling van de correctionele rechtbank die deze beslissing gewezen heeft blijken uit wettelijke en publieke documenten (2), onder meer uit de ranglijst (3).*

(MESSIAEN, T. WEDUWE HOSTEN EN CONSORTIEN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 28 oktober 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 91 van het decreet van 30 maart 1808 houdende regeling van de politie en de tucht bij de hoven en rechtbanken, 25 van het decreet van 18 augustus 1810 houdende regeling van de inrichting van de rechtbanken van eerste aanleg en de politierechtbanken, 10 van de wet van 1 mei 1849 betreffende de rechtbanken van eenvoudige en correctionele politie, 24, 25, 26, 158, 159 en 207 van de wet van 18 juni 1869 op de rechterlijke inrichting, 153, 155, 189 en 211 van het Wetboek van strafvordering, en 97 van de Grondwet, doordat noch de processen-verbaal van de terechtzittingen van de Correctionele Rechtbank te Veurne van

(1) *Rép. prat. dr. belge*, v^o Greffe-Greffiers, n° 73; v^o Jugements et arrêts, n°s 336 en 397.

(2) Verbr., 14 februari 1955, twee arresten (*Bull.* en *PASIC.*, 1955, I, 631 en 633); 13 januari 1958 (*supra*, blz. 279; *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 484).

(3) Verbr., 18 juni 1941 (*Arr. Verbr.*, 1941, blz. 142; *Bull.* en *PASIC.*, 1941, I, 238) en de nota; 25 augustus 1943 (*Arr. Verbr.*, 1943, blz. 180; *Bull.* en *PASIC.*, 1943, I, 325); 14 februari 1955 (*Bull.* en *PASIC.*, 1955, I, 633).

19 februari 1957 en 19 maart 1957 in de loop derwelke de zaak onderzocht en gepleit werd, noch het vonnis van deze rechtbank van 2 april 1957 de identiteit van de griffier vermelden die op bewuste zittingen gezeteld heeft, tenzij door een op onleesbare wijze aangebrachte handtekening, dan wanneer de tegenwoordigheid van een griffier op de terechtzittingen waarop de zaak onderzocht en gepleit wordt een substantiële formaliteit uitmaakt, en dan wanneer, waar het proces-verbaal van de terechtzitting of het vonnis de identiteit van de griffier niet aanduiden die op die terechtzittingen aanwezig was, het Hof van verbreking in de onmogelijkheid verkeert na te gaan of een echte griffier zijn bijstand verleend heeft, en derhalve de regelmatigheid van de samenstelling van de zetel na te gaan, en dan wanneer het bestreden arrest de nietigheid overgenomen heeft, welke in de vóór de eerste rechter gevoerde rechtspleging schuilt, door uitdrukkelijk te steunen op de elementen die de eerste rechter onregelmatig ingewonnen heeft en door het beroepen vonnis te bevestigen in het merendeel van zijn beschikkingen, zowel ten aanzien van de publieke als ten aanzien van de burgerlijke vordering :

Overwegende, enerzijds, dat zo noch het proces-verbaal van de terechtzitting van 19 februari 1957, waarop de zaak vóór de Correctionele Rechtbank te Veurne onderzocht en gepleit werd, noch dit van de terechtzitting van 19 maart 1957, waarop de zaak voor uitspraak op 2 april 1957 verschoven werd, de naam van de griffier vermelden welke de rechtbank bijgestaan heeft, beide stukken nochtans vaststellen dat de « ondergetekende griffier » aanwezig was en dat zij onder de gedrukte woorden « De Griffier », de handtekening « Cnudde » dragen ;

Overwegende, anderzijds, dat zo de regelmatigheid van de samenstelling van een rechtscollege hoofdzakelijk uit de vermeldingen van de gewezen beslissing moet blijken, desvoorkomend door deze van de processen-verbaal van de terechtzittingen aangevuld, zij eveneens mag blijken onder meer uit wettelijke en publieke akten waarvan, vooraleer uitspraak te doen, dit college kennis moest nemen en die, derhalve, moeten worden geacht van de procedure deel uit te maken ;

Dat ten deze blijkt uit de bij artikel 190 van de wet van 18 juni 1869 op de rechterlijke inrichting bedoelde ranglijst, wettelijke en publieke akte, dat voornoemde Cnudde werkelijk griffier in de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne is ;

Waaruit volgt dat het middel niet kan aangenomen worden ;

En overwegende, met betrekking tot de beslissing over de publieke vordering, dat

de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen nageleefd werden en dat de veroordeling overeenkomstig de wet is ;

Dat, met betrekking tot de beslissing over de burgerlijke vordering, aanlegger geen bijzonder middel inroept ;

Om die redenen, verwerpt de voorziening ; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

24 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Belpaire. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal. — Pleiter, H. Demeur.

2° KAMER. — 24 februari 1958

1° REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN. — STRAFZAKEN. — BEKLAAGDE WEGENS EEN FEIT DAT TWEE MISDRIJVEN UITMAAKT VERVOLGD. — BESLISSING VAN VRIJSpraak. — REDEN DIE SLECHTS TOT EEN DER MISDRIJVEN BETREKKING HEEFT. — ONWETTELIJKHEID.

2° VOORZIENING IN VERBREKING. — PERSONEN DIE HOEDANIGHEID HEBBEN OM VOORZIENING IN TE STELLEN. — STRAFZAKEN. — VONNIS VAN DE CORRECTIONELE RECHTBANK. — VOORZIENING VAN DE PROCUREUR DES KONINGS TEGEN DE BESLISSING OVER DE BURGERLIJKE VORDERING. — NIET-ONTVANKELIJKHEID.

1° Wanneer de beklaagde vervolgd wordt wegens een feit dat twee misdrijven uitmaakt, motiveert de rechter niet wettelijk zijn beslissing van vrijspraak door te steunen op een reden die slechts tot een der misdrijven betrekking heeft (1). (Grondwet, art. 97.)

2° De procureur des konings heeft geen hoedanigheid om voorziening in te stellen tegen de over de burgerlijke vordering door de correctionele rechtbank gewezen beslissing (2). (Wetb. van strafv., art. 177.)

(PROCUREUR DES KONINGS TE VEURNE,
T. VAN KESSEN EN VAN ELVERDINGHE.)

ARREST.

HET HOF ; — Gelet op het bestreden vonnis, op 5 juni 1957 in hoger beroep gegeven door de Correctionele Rechtbank te Veurne ;

(1) Raadpl. verbr., 18 oktober 1954 en 22 juli 1955 (*Bull.* en *Pasic.*, 1955, I, 130 en 1271).

(2) Verbr., 25 februari 1957 (*Bull.* en *Pasic.*, 1957, I, 759).

I. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing gewezen over de publieke vordering ingesteld tegen :

1° Van Eessen :

Overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

2° Van Elverdinghe :

Over het middel van ambtswege, afgeleid uit de schending van artikel 97 van de Grondwet :

Overwegende dat verweerder Van Elverdinghe vervolgd werd wegens inbreuk op artikel 26-1 van de Wegcode en door de eerste rechter, na omschrijving van het feit in een inbreuk op artikel 22-2-b van dezelfde code, wegens laatstgenoemde telastlegging veroordeeld werd;

Overwegende dat, op hoger beroep van verweerder en van het openbaar ministerie, de rechter in hoger beroep het feit omschreven als inbreuk op artikel 22-2-b (telastlegging *O*) niet bewezen verklaarde en voor het overige het vonnis *a quo* bevestigde, aldus de beslissing behoudend, waarbij de eerste rechter, op impliciete wijze, verweerder van de vervolging wegens de inbreuk op artikel 26-1 ontlast had;

Overwegende nochtans dat het bestreden vonnis, ten opzichte van verweerder Van Elverdinghe, zich ertoe beperkt te laten gelden « dat uit het bijvoeglijk onderzoek is gebleken dat de betichte Van Elverdinghe mocht voorsteken; dat het feit *sub litt. O* dus niet is bewezen »; dat deze overweging de beslissing, waarbij verweerder van de vervolging met betrekking tot de telastlegging *B* ontlast wordt, niet motiveert;

Overwegende dat het inwilligen van het middel van ambtswege het onderzoek der door aanlegger voorgestelde middelen overbodig maakt;

II. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissingen gewezen over de burgerlijke vorderingen :

Overwegende dat aanlegger geen hoedanigheid heeft om zich te voorzien tegen deze beslissingen;

Om die redenen, verbreekt het bestreden vonnis in zover het uitspraak doet over de telastlegging *B* en over de kosten van de publieke vordering; verwerpt de voorziening voor het overige; beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt tweede verweerder tot één derde der kosten, de overige twee derden ten laste van

de Staat zijnde; verwijst de aldus beperkte zaak naar de Correctionele Rechtbank te Leper, zetelende in hoger beroep.

24 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermerch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Delahaye. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

2° KAMER. — 24 februari 1958

VOORZIENING IN VERBREKING. — BESLISSINGEN WAARTEGEN VOORZIENING MOGELIJK IS. — STRAFZAKEN. — BESCHIKKING VAN DE RAADKAMER DIE DE INTERNERING VAN DE BEKLAAGDE BEVEELT. — VOORZIENING NIET ONTVANKELIJK.

Is niet ontvankelijk de voorziening tegen een beschikking van de raadkamer die de internering van de beklaagde beveelt, dergelijke beschikking niet in laatste aanleg geveld zijnde (1). (Wet van 4 augustus 1832, art. 15, 1°; wet van 9 april 1930, art. 8.)

(VERBRUGGHEN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op de bestreden beschikking, op 20 december 1956 gewezen door de raadkamer van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel;

Overwegende dat de beslissing van de raadkamer die de onmiddellijke internering van aanlegster beveelt bij toepassing van de artikelen 1 en 7 van de wet van 9 april 1930 krachtens artikel 8 van dezelfde wet voor hoger beroep vatbaar was en, dienvolgens, niet in laatste aanleg was geveld;

Dat de voorziening dus overeenkomstig artikel 15, 1°, van de wet van 4 augustus 1832 niet ontvankelijk is;

Om die redenen, verwerpt de voorziening.

24 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermerch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Rutsaert. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Paul Mahaux, advocaat-generaal.

(1) Verbr., 28 april 1947 (*Arr. Verbr.*, 1947, blz. 138; *Bull. en Fasc.*, 1947, I, 179).

2° KAMER. — 25 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — AFTREKBARE BEDRIJFSLASTEN. — AFSCHRIJVINGEN. — BEREKENING OP EEN HERSCHATTE INVESTERINGS- OF KOSTWAARDE. — STELSEL VOORZIEN BIJ ARTIKEL 3 VAN DE WET VAN 20 AUGUSTUS 1947. — UITVOERINGSBESLUIT VAN DE REGENT VAN 15 OCTOBER 1947. — BESLUIT OVEREENKOMSTIG DE WET.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. —

BELASTING OP DE BEDRIJFSINKOMSTEN. — AFTREKBARE LASTEN. — AFSCHRIJVINGEN. — BEREKENING OP EEN HERSCHATTE INVESTERINGS- OF KOSTWAARDE. — STELSEL VOORZIEN BIJ ARTIKEL 3 VAN DE WET VAN 20 AUGUSTUS 1947. — VAN TOEPASSING OP DE MET DE OUTILLERING, GELIJKGESTELDE NIJVERHEIDSGEBOUWEN EN NIET OP AL DE BEDRIJFS- GEBOUWEN.

1° Artikel 1 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947, in zover het de activa-elementen bepaalt waarvan de investerings- of kostwaarde herschat mag worden voor de berekening van de belastingvrijdom genietende afschrijving, komt overeen met artikel 3 van de wet van 20 augustus 1947 in uitvoering ervan genomen.

2° De gebouwen dienende tot het uitoefenen van het bedrijf die, luidens artikel 3 van de wet van 20 augustus 1947 en artikel 1 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947, het voorwerp mogen uitmaken, met belastingvrijdom, van een afschrijving berekend op een herschatte investerings- of kostwaarde, zijn de met de outillering gelijkgestelde nijverheidsgebouwen en niet al de bedrijfsgebouwen. Dientengevolge mogen onroerende goederen, tot dranksluiterijen en tot het afzetten van de producten der brouwerijen dienende, het voorwerp van die op gezegde herschatte waarde afschrijving niet uitmaken (1).

(BELGISCHE STAAT, MINISTER VAN FINANCIËN, T. N. V. « BRASSERIE DE STACEGHEM ».)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 25 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

(1) Raadpl. de conclusies van de H. eerste advocaat-generaal Sartini van den Kerckhove vóór arrest van 6 februari 1933 (*Journ. prat. dr. fisc.*, 1933, blz. 81). Raadpl. ook *Parl. doc.*, zitting 1946-1947, Kamer, n° 407, blz. 10 en 12, en Senaat, n° 265, blz. 15.

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 112 van de Grondwet, 3 van de wet van 20 augustus 1947, tot vervanging van het laatste lid van paragraaf 2, 4°, 26 van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen en 1 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947, genomen in uitvoering van voormeld artikel 3 van de wet van 20 augustus 1947, doordat het hof van beroep beslist dat voor de tot dranksluiterijen dienende onroerende goederen die aan verweerster toebehoren, ter zake van afschrijvingen het op de nijverheidsgebouwen toepasselijke stelsel mag toegepast worden, en dat de vennootschap dus terecht die onroerende goederen herschat heeft en de afschrijvingen op de herschatte prijs heeft verricht, dan wanneer uit de termen van artikel 3 van de wet van 20 augustus 1947 en van artikel 1 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947, genomen in uitvoering van voormeld artikel 3 van de wet van 20 augustus 1947, blijkt dat, buiten de nijverheids-, handels- of landbouwtoerusting en het tot nijverheids- of handelsdoeleinden dienend mobilair, enkel mogen afgeschreven worden op een herschatte beleggings- of kostwaarde de met de nijverheidstoerusting gelijkgestelde nijverheidsgebouwen, dit wil zeggen de al dan niet vaste machines, werktuigen en toestellen met toebehoren, alsmede de industriële vaste goederen; dat dus van het voordeel van de afschrijving op de herschatte beleggings- of kostwaarde uitgesloten zijn de gebouwen welke niet het karakter hebben van nijverheidsimmobilisatiën die met de nijverheidstoerusting kunnen gelijk gesteld worden :

Overwegende dat artikel 3 van de wet van 20 augustus 1947 bepaalt dat, met betrekking tot de nijverheids-, handels- of landbouwtoerusting alsmede tot de ermede gelijkgestelde verkregen of tot stand gebrachte nijverheidsgebouwen..., de afschrijving mag worden berekend op een beleggings- of kostwaarde herschat binnen de perken en termijnen en onder de voorwaarden te bepalen bij koninklijk besluit; dat artikel 1 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947, genomen in uitvoering van voormelde wet, in paragraaf 2, onder « ... het materieel en de ermede gelijkgestelde nijverheidsgebouwen » verstaat « de al dan niet vaste machines, werktuigen en toestellen met toebehoren, zomede de nijverheidsimmobilisatiën en het tot nijverheids- en handelsdoeleinden gebruikt mobilair, welke, als 't ware, deel van de outillering uitmaken en aan spoedig verval of sleet onderhevig zijn » en dat het in paragraaf 2 bepaalt : « zijn over het algemeen uitgesloten van het voordeel van de afschrijving... de ter-

reinen zomede de gebouwen die niet het karakter van met outillering gelijkgestelde nijverheidsimmobilisatiën hebben en inzonderheid tot woning of burelen dienen; dit geldt eveneens voor het mobilair waarvan woningen en burelen zijn voorzien, portefeuille, brevetten, fabrieksmerken, handelsfonds, cliëntele en naam der firma... »;

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat de tot dranksluiterijen dienende onroerende goederen die aan de verwerende brouwerij toebehoren of zelfs door haar in huur genomen zijn of waarover contracten van uitsluitend verbruik gesloten zijn, en die dienen tot het afzetten van haar producten, behoren aangezien te worden als onontbeerlijke hulpmiddelen tot de productie en mitsdien onder het op de « nijverheidsgebouwen » toepasselijk regime kunnen vallen, waarvan een uitvoeringsbesluit het begrip niet mag verenigen;

Overwegende dat de wetgever tot het voordeel dererschating enkel toegelaten heeft de toerusting en de ermede gelijkgestelde nijverheidsgebouwen, dit wil zeggen de gebouwen waarin gefabriceerd wordt;

Dat zijn voornemen zich aan dit begrip te houden blijkt uit de omstandigheid dat hij de term « nijverheidsgebouwen » in de plaats gesteld heeft van de term « bedrijfsimmobilien », die in de wet van 13 juli 1930, betreffende hetzelfde voorwerp, voorkomt;

Dat uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever, zijn standpunt verklarende betreffende het punt of de tot handelsdoeleinden gebruikte onroerende goederen eventueel krachtens deze wet mochten herschat worden, formeel verwezen heeft naar de regels welke toegepast zijn bij de herschatting van de afschrijvingen aangenomen krachtens voormelde wet van 1930, zoals zij opgegeven werden in artikel 1 van het koninklijk uitvoeringsbesluit van 12 oktober 1930, waarvan artikel 3 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947, het enig ten deze toepasselijk besluit, hetwelk uitdrukkelijk melding maakt van de nijverheidsgebouwen in tegenstelling tot de onroerende goederen welke gewoon bedrijfsimmobilien zijn, de bepalingen zonder meer overneemt;

Overwegende dat de nadere verduidelijkingen welke in de loop van de voorbereidende werkzaamheden gegeven werden betreffende de draagwijdte van artikel 3 van de wet van 20 augustus 1947, en welke door de wetgevende kamers uitdrukkelijk goedgekeurd werden, de letterlijke herhaling zijn van de bepaling van artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 oktober 1930, die op haar beurt door

artikel 1 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947 is overgenomen;

Waaruit volgt, enerzijds, dat het uitvoeringsbesluit van 15 oktober 1947 het begrip van met de outillering gelijkgestelde « nijverheidsgebouwen », dat door de wet van 20 augustus 1947 overgenomen is, geenszins verengd heeft, en, anderzijds, dat deze wet van de herschatting, zoals zij bij haar artikel 3 bepaald en in artikel 1 van het besluit van de Regent van 15 oktober 1947 nader omschreven is, de dranksluiterijen uitgesloten heeft waarover het bestreden arrest handelt en die dienen tot het afzetten van de producten der brouwerijen;

Dat het middel gegrond is;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest in zover het de aanslagen vernietigt in de mate dat er geen rekening gehouden is met de afschrijving op de herschatte waarde der onroerende goederen; zegt dat van onderhavig arrest melding zal worden gemaakt op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt verweerster tot de kosten; verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Brussel.

25 februari 1958. — 2^e kamer. — Voorzitter, H. Vandermersch, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Delahaye. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. F. Dumon, advocaat-generaal.

2^e KAMER. — 25 februari 1958

1° INKOMSTENBELASTINGEN. — BEROEP VÓÓR HET HOF VAN BEROEP. — PERKEN VAN HET GESCHIL.

2° INKOMSTENBELASTINGEN. — EXTRABELASTING. — AFTREKBAAR MINIMUM VOOR HET REFERENTIE TIJDPERK VASTGESTELD DOOR ARTIKEL 5, PARAGRAAF 6, VAN DE WET VAN 16 OKTOBER 1945. — BELASTINGSSCHULDIGE DIE GEDURENDE HET BELASTBAAR TIJDPERK GEEN ANDERE BEDRIJFSACTIVITEIT HAD DAN DIE VAN LOONTREKKENDE. — ACTIVITEIT DE BELASTBAAR INKOMSTEN NIET OPGEBRACHT HEBBENDE. — WETTELIJKE WEIGERING VAN DE AFTREKKING.

1° Wanneer de belastingschuldige, in zijn reclamatie tot de directeur der directe belastingen gericht, enkel voorgehouden heeft dat de wet aan de administratie niet toeliet in de vermoedelijke belastbare grondslag een som die de gezinsuitgaven vertegenwoordigde te includeren, beslist het hof van beroep, waarbij een beroep tegen de beslissing van de directeur aanhangig wordt gemaakt, wettelijk dat de betwisting, voor de

eerste maal vóór het hof voorgebracht, die het bedrag betreft van dergelijke uitgaven, nieuw is en, derhalve, niet ontvankelijk, dan wanneer de directeur niet ambtshalve over deze vraag beslist had (1).

2° Weigert wettelijk het aftrekbaar minimum voor het referentietijdperk vastgesteld door artikel 5, paragraaf 6, van de wet van 16 oktober 1945 aan een belastingschuldige die de extrabelasting verschuldigd is toe te kennen, het hof van beroep dat, uitspraak doende over een beroep tegen de beslissing van de directeur der belastingen, vaststelt, enerzijds, dat die belastingschuldige, gedurende het belastbaar tijdperk, geen andere bedrijfsactiviteit gehad had dan die van loontrekkende, en, anderzijds, dat deze activiteit de belastbare inkomsten niet opgebracht heeft (2).

(SEVRIN, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 5 februari 1957 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 en 110 van de Grondwet, 141 en 470 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 1315, 1317, 1319, 1320, 1322, 1349, 1350, 1352, 1353 van het Burgerlijk Wetboek, 1, 2, (inzonderheid 2, eerste tot derde paragraaf) en 19 van de wet van 16 oktober 1945 tot invoering van een extrabelasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten, 25 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschakeld bij koninklijk besluit van 12 september 1936, en, voor zoveel als nodig, bij de besluiten van 3 juni 1941 en 31 juli 1943 en bij het besluit van de Regent van 15 januari 1948, doordat het bestreden arrest, om te beslissen dat aanlegger de hoedanigheid van belastingschuldige in de extrabelasting had, verklaart dat het volstaat te bewijzen dat hij in de loop van het belastbaar tijdperk inkomsten of baten genoten heeft welke om reden van welke omstandigheden ook een exceptioneel karakter vertonen en in de perken van artikel 2, paragraaf 1, van de wet van 16 oktober 1945 vallen, en vervolgens zegt dat, ten deze, de hoedanigheid van belastingschuldige blijkt : 1) uit

de vergelijking van de activa bij het begin en het einde van het belastbaar tijdperk, welke wegens zijn aanzienlijkheid van een exceptioneel accres laat blijken; 2) uit het ontbreken van iedere andere bedrijfsbezigheid dan die van loontrekkende; 3) uit het ontbreken van een aangifte betreffende die activa in de loop van het referentietijdperk, en 4) hieruit dat de vermogensaccessen niet gerechtvaardigd zijn door uit de belastbare materie gesloten inkomsten of andere elementen, om tenslotte uit deze omstandigheden af te leiden dat de in oktober 1944 aan het licht gekomen activa een feitelijk vermoeden opleveren op grond waarvan mag besloten worden tot het bestaan van onder de extrabelasting vallende inkomsten, dan wanneer de administratie, vooreer de vermoedens van de wet van 16 oktober 1945 te mogen inroepen, verplicht is vooraf de hoedanigheid van belastingschuldige bij de persoon die zij wil aanslaan te bewijzen, en dan wanneer dit bewijs slechts kan blijken uit bekende feiten waaruit met zekerheid het verkrijgen van belastbare inkomsten mag worden afgeleid, en niet uit geijkte formules, ongegronde verklaringen of vage en algemene beschouwingen, zodat het arrest de bewijslast onwettelijk omgeleed heeft :

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat de hoedanigheid van belastingschuldige bij aanlegger blijkt: « 1) uit de vergelijking van de bedragen van zijn activa bij het begin en het einde van het belastbaar tijdperk, welke wegens hun aanzienlijkheid van een exceptioneel vermogensaccres laat blijken hetwelk noch door de aangifte in de gewone belastingen, noch door een aangifte ingevolge de wet op de fiscale amnestie kenbaar gemaakt werd; 2) uit het ontbreken van iedere andere bedrijfsbezigheid dan die van loontrekkende; 3) uit het ontbreken van een aangifte betreffende die activa in de loop van het referentietijdperk »; dat het arrest in dezelfde gedachtengang eraan toevoegt « dat de niet onder de extrabelasting vallende bezoddingingen van loon- of weddetrekkende de vastgestelde vermogensaccessen niet rechtvaardigen; dat deze accessen evenmin gerechtvaardigd worden door inkomsten uit roerende of onroerende goederen, door het te gelde maken van een kapitaal of door andere uit de belastbare materie gesloten inkomsten »;

Overwegende dat uit deze uiteenzetting blijkt dat het arrest zijn beslissing niet steunt op geijkte formules of vage en algemene beschouwingen zoals aanlegger beweert, doch op bepaalde gronden die rechtstreeks op aanleggers geval betrekking hebben;

Overwegende dat het arrest mitsdien

(1) Verbr., 1 april 1956, redenen (Bull. en PASIC., 1956, I, 830).

(2) Verbr., 10 december 1957 (*supra*, blz. 216; Bull. en PASIC., 1958, I, 382).

wettelijk de beslissing gerechtvaardigd heeft dat aanlegger de hoedanigheid van belastingschuldige in de extrabelasting had, en dat het geenszins de bewijslast omgelegd heeft;

Overwegende dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 141 en 470 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 1315, 1317, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 1, 2 (inzonderheid 2, par. 3), 19 van de wet van 16 oktober 1945 tot invoering van een extrabelasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten, 61 (inzonderheid 61, par. 3), 65, 66 en 67 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschied bij het koninklijk besluit van 12 september 1936, en, voor zoveel als nodig, bij de besluiten van 3 juni 1941 en 31 juli 1943 en bij het besluit van de Regent van 15 januari 1948, 6, 7 en volgende van de wet van 6 september 1895, vervangen door de wet van 23 juli 1953, doordat het bestreden arrest, om te beslissen dat de door aanlegger aangaande de gezinsuitgaven voorgebrachte grief een nieuwe vóór het hof van beroep niet ontvankelijke eis uitmaakt, verklaart dat bewuste grief niet in de reclamatie is voorgebracht en dat de directeur hem niet van ambtswege onderzocht heeft, dan wanneer de grief aangaande de gezinsuitgaven voorgebracht werd in de reclamatie, gedagtekend 31 mei 1950 en door aanlegger op 1 juni 1950 ingediend, welke in de beslissing van de directeur der belastingen vermeld staat als geldig ingediend en waaraan in aanleggers hoofconclusies herinnerd wordt, zodat het hof van beroep, door te weigeren de grief ten gronde te onderzoeken en uitspraak erover te doen, in zijn wettelijke opdracht te kort kwam, en zodat het bestreden arrest bovendien de bewijskracht miskent van de akten (inzonderheid van de reclamatie van 31 mei 1950 en van aanleggers hoofconclusies) en van het gerechtelijk contract, en in dit opzicht niet met redenen omkleed is :

Overwegende dat aanlegger in zijn aangifte van 31 mei 1950 deed gelden dat de administratie « geen rekening mocht houden met de private uitgaven om eventueel de grondslag van de extrabelasting op de oorlogswinsten te bepalen »;

Overwegende dat hij vóór het hof van beroep, met prijsgeving van het middel dat opkwam tegen het principe zelf van de toevoeging der gezinsuitgaven, voor de eerste maal gesteld heeft dat het bedrag dezer uitgaven, zoals het door de administratie berekend was geworden, verkeerd was;

Overwegende dat het arrest uit deze elementen wettelijk heeft kunnen afleiden dat de in de reclamatie voorgebrachte betwisting tot de principevraag beperkt was en aldus, zonder de bewijskracht van de ingeroepen stukken te schenden, heeft kunnen laten gelden dat de vóór het hof van beroep gebrachte betwisting een nieuw karakter had en bijgevolg niet ontvankelijk was;

Overwegende dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 141 en 470 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 1315, 1317, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, 1 (inzonderheid 2, par. 1, littera D), 4 (inzonderheid 4, par. 1), 5 (inzonderheid 5, par. 6 en 7) en 19 van de wet van 16 oktober 1945 tot invoering van een extrabelasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten, 1 en 7 van de wet van 30 mei 1949 betreffende de speciale en buitengewone belasting, 25 (inzonderheid 25, par. 1, 1°), 61 (inzonderheid 61, par. 3), 65, 66 en 67 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschied bij het koninklijk besluit van 12 september 1936, en, voor zoveel als nodig, bij de besluiten van 3 juni 1941 en 31 juli 1943 en bij het besluit van de Regent van 15 januari 1948, 6, 7 en volgende van de wet van 6 september 1895, vervangen door de wet van 23 juli 1953, 1) doordat het bestreden arrest, om te beslissen dat de grief van aanlegger betreffende de referentiewinst niet ontvankelijk is, zich ertoe beperkt te verklaren dat die grief niet ontvankelijk is, « evenals » de grief aangaande de gezinskosten (dit wil zeggen, blijkbaar, als nieuwe eis), en dat aanlegger er door zijn brief van 27 september 1952 uitdrukkelijk van afgezien heeft, a) dan wanneer de grief betreffende de referentiewinst als subsidiaire eis was voorgebracht in de reclamatie die aanlegger op 27 september 1952 ingediend had, zodat het bestreden arrest, door het geschrift van 27 september 1952 tegen de tekst ervan in te verklaren, de bewijskracht van deze akte miskent; b) dan wanneer aanlegger in zijn tweede aanvullende conclusies betoogde dat de wet van 30 mei 1949 bij artikel 7 de herziening van ambtswege gelast van alle aanslagen, gevestigd krachtens de oorspronkelijke tekst van de wet van 16 oktober 1945, en hieruit valt af te leiden dat het toekennen van de minimumreferentie van openbare orde is en dat de vraag door het hof van beroep van ambtswege dient te worden opgeworpen, zodat de bewoordingen van het bestreden arrest, hetwelk geheel nalaat dit deel van de conclusies te be-

antwoorden, geen mogelijkheid bieden in te zien wat tot de beslissing van het hof van beroep op dit punt geleid heeft, en zodat het arrest mitsdien nalaat een antwoord te verstrekken op een wezenlijk punt van de eis, de bewijskracht van de akten en het gerechtelijk contract miskent en niet met redenen omkleed is; c) en dan wanneer de artikelen 1 en 7 van de wet van 30 mei 1949 de herziening van ambtswege van de aanslagen gevestigd krachtens de oorspronkelijke tekst van de wet van 16 oktober 1945 en de toekenning van de minimumreferentie, zelfs door het hof van beroep, indien de directeur der belastingen bewuste referentie niet mocht verleend hebben, voorschrijven; 2) en doordat het bestreden arrest de grief betreffende de referentiewinst niet gegrond verklaart, omdat aanlegger niet bewijst dat de vastgestelde vermogensaccressen van een bedrijfsactiviteit voortkomen, dan wanneer, zo de voorwaarde tot het aftrekken van een referentiewinst het werkelijk uitoefenen is van een bedrijfsactiviteit die de belastbare inkomsten kan hebben opgebracht, het uitoefenen van een bezoldigd beroep volstaat voor het rechtvaardigen van de aftrekking, indien bewezen is dat de belastbare inkomsten ervan kunnen voortkomen :

Overwegende dat het bestreden arrest weigert de referentiewinst toe te kennen;

Overwegende dat het enerzijds vaststelt dat aanlegger geen andere bedrijfsactiviteit had dan die van loontrekkende en, anderzijds dat deze activiteit geen belastbare inkomsten opgebracht heeft;

Overwegende dat het dus wettelijk geweigerd heeft de aftrekking van de referentiewinst toe te staan;

Overwegende dat de in het middel uiteengezette grieven mitsdien van belang ontbloot zijn;

Overwegende dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Over het vierde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 141 en 470 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 1315, 1316, 1317, 1319, 1320, 1322, 1349, 1350, 1352, 1353 van het Burgerlijk Wetboek, 1, 2 (inzonderheid 2, par. 3) en 19 van de wet van 16 oktober 1945 tot invoering van een extrabelasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten, 25, 61, paragraaf 3, 66 en 67 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschateld bij het koninklijk besluit van 12 september 1936 en, voor zoveel als nodig, bij de besluiten van 3 juni 1941 en 31 juli 1943 en bij besluit van de Regent van 15 januari 1948, doordat het bestreden arrest, om te beslissen dat aanlegger zijn vermogensac-

cressen niet kan rechtvaardigen door het verkopen, tijdens de oorlog, van 83 gouden ponden sterling en 117 Franse goudstukken, na in felte vastgesteld te hebben dat aanlegger die stukken vóór de oorlog bezat, verklaart dat niets bewijst dat zij tijdens de oorlog verkocht werden, behalve het getuigschrift n° 4 van het door aanlegger neergelegd dossier, welk getuigschrift « hierboven afgewezen » wordt, dit wil zeggen door het arrest afgewezen werd in de gronden betreffende het bezit in baargeld van aanlegger op 1 januari 1940, dan wanneer, zo het arrest verklaart het getuigschrift n° 4 af te wijzen, dit uitsluitend geschiedt ten aanzien van het bewijs van het liggend geld dat aanlegger in 1940 in zijn bezit had en omdat dit stuk niet de redelijke overtuiging gaf dat bewust baargeld aanlegger toebehoorde, zodat het bestreden arrest, hetwelk enerzijds vaststelt dat de goudstukken aanlegger vóór de oorlog toebehoorden en anderzijds dat het verkopen van die gouden munten tijdens de oorlog door het getuigschrift n° 4 bewezen is, door desondanks te weigeren de eis betreffende die goudstukken in te willigen om een reden welke enkel tot het baargeld in Belgische franken betrekkelijk is, zich tegensprekt, de regelen der bewijislevering schendt, de bewijskracht van de akten miskent en niet met redenen omkleed is :

Overwegende dat aanlegger het bewijs van zijn vermogensaccressen wilde bijbrengen door het feit, enerzijds, dat op 1 januari 1940 zijn baargeld in Belgische franken 445.000 frank beliepen en, anderzijds, dat hij tijdens de oorlog 83 gouden ponden sterling en 117 Franse goudstukken verkocht had;

Overwegende dat naar luid van het getuigschrift n° 4 aanlegger op 1 juni 1940 95.000 Belgische frank in Franse franken had laten omwisselen en 117 Franse goudstukken verkocht had;

Overwegende dat het hof van beroep, de vraag der activa in Belgische franken onderzoekend, het getuigschrift n° 4 verwierpt om de reden dat het « geen redelijke overtuiging geeft dat de omgewisselde sommen verzoeker toebehoorden »;

Overwegende dat het bestreden arrest, vervolgens het verkopen van de goudstukken behandelend, erop wijst dat « zo het uitgemaakt is dat verzoeker vóór de oorlog 83 gouden ponden sterling en 117 Franse goudstukken bezat, niets bewijst dat die waarden tijdens de oorlog verkocht werden (behalve het hierboven afgewezen getuigschrift n° 4); dat het niet aangeven van die stukken in oktober 1944 niets bewijst, aangezien die activa de enige waren die gemakkelijk kon-

den ontsnappen aan de door de wet ingestelde controle »;

Dat het hof van beroep aldus vaststelt dat het getuigschrift n° 4 een bewijs ervan oplevert dat de Franse goudstukken tijdens de oorlog verkocht zijn;

Dat het evenwel dit bewijs verwerpt door aan te duiden dat het te voren afgewezen werd;

Overwegende echter dat het getuigschrift n° 4 als bewijs ten aanzien van de liggende bedragen in Belgische frank niet gesteund is op een gebrek van het getuigschrift zelf doch op het ontbreken van afdoend karakter ervan aangaande een bepaald feit dat vreemd is aan de vraag der Franse goudstukken;

Dat anderzijds de beschouwing van ontkennende aard betreffende het niet-aangeven van de stukken in oktober 1941 de beslissing van de rechter over de grond niet rechtvaardigt;

Dat het hof van beroep mitsdien zijn dispositief niet gerechtvaardigd heeft of het althans heeft gesteund op tegenstrijdige of dubbelzinnige redenen, wat met het ontbreken van redenen gelijkstaat;

Over het vijfde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 141 en 470 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 1315, 1316, 1317, 1319, 1320, 1322, 1349, 1350, 1352, 1353 van het Burgerlijk Wetboek, 1, 2 (inzonderheid 2, par. 3) en 19 van de wet van 16 oktober 1945 betreffende de extra-belasting op de in oorlogstijd behaalde exceptionele inkomsten, winsten en baten, 25, 61, paragraaf 3, 66 en 67 van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeschied bij het koninklijk besluit van 12 september 1936, en, voor zover als nodig, bij de besluiten van 3 juni 1941 en 31 juli 1943 en bij het besluit van de Regent van 15 januari 1948, doordat het bestreden arrest, om te beslissen dat de verantwoordingen omtrent activa, van schenkingen van aanleggers vader voortkomend, enkel kunnen aangenomen worden ten belope van 162.268 frank, na aftrekking van de lasten welke ze hebben bezwaard, verklaart dat aanlegger, die zich tegen het aftrekken van de lasten verzet, tot staving van zijn eis geen document of verantwoording bijbrengt, dan wanneer aanlegger in zijn conclusies deed gelden dat alle lasten van zijn vader betaald waren geworden niet door diens inkomsten, doch door bijkomende voorafnemingen bij de vennootschap « Sevrin et Migeot », en dat 26.000 frank belastingen op de 30.982 frank lasten na het belastbaar tijdperk werden betaald, zodat de termen van het bestreden arrest, hetwelk nalaat op dit deel der conclusies een duidelijk antwoord te verstrekken, geen mogelijkheid bieden in te zien wat

tot de beslissing van het hof van beroep op dit punt geleid heeft :

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt « dat verzoeker, die zich tegen het aftrekken van die lasten (die welke de schendingen van de vader bezwaarden) verzet, tot staving van zijn eis geen document of verantwoording bijbrengt; dat hij integendeel in zijn brief van 10 oktober 1947 aan de controleur (stuk IX/14) uit dien hoofde slechts op de som van 156.000 frank aanspraak maakte »;

Dat aldus blijkt dat het hof van beroep, om de eis van aanlegger te verwerpen, steunt op het niet bewijzen van zijn beweringen en op de inhoud van zijn eigen vroegere aanspraken;

Dat deze beschouwingen duidelijk zijn en de duisterheid niet vertonen welke aanlegger eraan toeschrijft;

Overwegende dat het middel feitelijke grondslag mist;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest, doch enkel in zover het, uitspraak doende over de stelling, door aanlegger voorgebracht aangaande het verkoopen door hem van 117 Franse goudstukken tijdens de oorlog, deze eis verworpen heeft; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt aanlegger tot de drie vierde en de Staat tot één vierde der kosten; verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Brussel;

25 februari 1958. — 2e kamer. — Voorzitter, H. Vandermercsh, raadshoof waar nemend voorzitter. — Verslaggever, H. Valentin. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. F. Dumon, advocaat-generaal.

2e KAMER. — 25 februari 1958

OVEREENKOMST. — CONTRACT VAN ZAAKVOERING. — BEGRIJ.

Het contract van zaakvoering, dat niet door de wet bepaald wordt, sluit niet noodzakelijk het bestaan in tussen partijen van een band van ondergeschiktheid die een overeenkomst van huur van diensten kenmerkt (1).

(1) FREDERICQ (*Traité de droit commercial*, bd. II, blz. 117), en CALAIS en WINDEY (*La taxe professionnelle*, blz. 85, n° 213), houden voor dat het contract van zaakvoering een contract is van huur van diensten gemengd met lastgeving.

(DE BISSCHOP, T. BELGISCHE STAAT,
MINISTER VAN FINANCIËN.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 5 juni 1957 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 25, paragraaf 1, 1° en 2°, van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, 5 van het koninklijk besluit van 20 juli 1955 tot ordening van de wetten betreffende het bediendencontract en van artikel 1322 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de bewijskracht van de onderhandse akten, doordat de winsten welke aanlegger gehaald heeft door zijn activiteit als zaakvoerder van de « Société immobilière générale Ixelloise » door het bestreden arrest geacht zijn te behoren tot de inkomsten met een koophandelskarakter, aangeduid in artikel 25, paragraaf 1, 1°, van de samengeschatte wetten, in stede van tot de bediendeninkomsten, bedoeld in artikel 25, paragraaf 1, 2°, a, van dezelfde wetten, dan wanneer het bestreden arrest, om tot deze oplossing te komen, enkel steunt op de ontleding die het gedaan heeft van het contract van zaakvoering dat op 2 juni 1947 gesloten werd tussen aanlegger en voormelde vennootschap, en dan wanneer, daar de verschillende termen in die ontleding niet afdoende zijn aangezien zij zowel passen in geval van een bediendencontract als van enigerlei koophandelscontract, bewuste ontleding er mitsdien toe leidt de natuur van het contract van zaakvoering van 2 juni 1947 te miskennen, hetgeen een misbruik uitmaakt van de soevereine beoordelingsmacht van het hof van beroep :

Overwegende dat het bestreden arrest, de overeenkomst, genoemd « contract van zaakvoering » en gesloten tussen de « Société immobilière Ixelloise » ter enere en aanlegger ter andere zijde, verklarend, beslist dat de « inkomsten die deze verkrijgt uit het exploiteren en besturen van het hotel-restaurant « Le Berger... » — over welke exploitatie de voormelde overeenkomst was gesloten — inkomsten zijn, aangeduid in artikel 25, paragraaf 1, 1°, van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen, en geen inkomsten van « personen bezoldigd door een derde, zonder verbonden te zijn door een aannemingscontract »;

Overwegende dat het contract van zaakvoering niet noodzakelijk, zoals aanlegger betoogt, het bestaan insluit van een band van ondergeschiktheid die een overeenkomst van huur van diensten kenmerkt;

Overwegende dat, vermits het begrip « contract van zaakvoering » door de wet niet bepaald is, het op de rechter over de grond rustte uit de bedingen van het tussen partijen gesloten contract de aard af te leiden van de rechtsbetrekkingen welke tussen die partijen bestonden, en hiervan tot het al dan niet bestaan van de rechtstoestand, bedoeld in artikel 25, paragraaf 1, 2°, a, van de samengeschatte wetten te besluiten;

Overwegende dat de rechter over de grond, dit contract onderzoekend, zonder in tegenspraak te vervallen met de termen ervan, er op wijst dat erin bedongen is : 1° dat aanlegger een « zaakvoeringsrekening » bijhoudt welke « de ontvangsten en verkopen » alsmede de « uitgaven, kosten en voorafnemingen » vermeldt, welke voorafnemingen onder meer bestaan in een vergelding van 2.000 frank per dag die de vennootschap toekomt en 20.000 frank per maand die aanlegger toekomt « als vaste bezoldiging »; 2° dat het eventueel batig saldo van die rekening ten belope van 10 t. h. aan de vennootschap toekomt, terwijl het overblijvende naar aanlegger gaat, « met dien verstande dat het totaal bedrag van diens bezoldigingen niet lager dan 1.000 frank per dag mag zijn en dat de eventuele verliezen ten laste van de vennootschap komen »; 3° dat het personeel van de onderneming door aanlegger in dienst wordt genomen en « in zijn dienst, en niet in dienst van de vennootschap is »; 4° dat aanlegger zowel de burgerrechtelijke als de strafrechtelijke verantwoordelijkheid draagt voor elke overtreding van de wets- en reglementsbepalingen naar aanleiding van het exploiteren van de onderneming;

Overwegende dat het arrest bovendien erop wijst dat aanlegger in eigen naam en in sommige opzichten op zijn eigen verantwoordelijkheid de daden tot productiefmaking van het handelsfonds moet verrichten, terwijl de persoonlijkheid van de vennootschap die de eigenares van het fonds is bij het verrichten van die uiteraad commerciële daden enkel blijkt naar aanleiding van de aankopen die zij eventueel zelf zou doen;

Overwegende dat de rechter over de grond insgelijks laat gelden dat, al was aanlegger verplicht aan de eigenares van het fonds zaakvoeringsrekeningen over te leggen, er uit het in verband brengen van deze clause met de andere bedingen van het contract blijkt dat zij generlei band van ondergeschiktheid insluit;

Overwegende dat de rechter uit deze ontleding van het contract kon afleiden dat aanlegger, wat de door hem uit de exploitatie verkregen inkomsten aangaat, geen persoon « bezoldigd door een derde, zonder verbonden te zijn door een aanne-

mingscontract » is en dat die inkomsten integendeel tot diegene behoorden welke in artikel 25, paragraaf 1, 1°, van de samengeschakelde wetten bedoeld zijn;

Overwegende dat de door aanlegger ingeroepen omstandigheid dat, naar luid van het contract zelf, hij niet betrokken is in de verliezen, niet kenmerkend is voor het bestaan van een verband van ondergeschiktheid hetwelk artikel 25, paragraaf 1, 2°, a, van de samengeschakelde wetten toepasselijk maakt, en dat zij ter zake evenmin onverenigbaar is met het begrip van handelsexploïtatie dat het arrest aangenomen heeft;

Overwegende dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegger tot de kosten.

25 februari 1958. — 2° kamer. — Voorzitter, H. Vandermerch, raadshere waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Rutsaert. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. F. Dumon, advocaat-generaal.

1° KAMER. — 27 februari 1958

BELGISCH CONGO. — BEROEP. — BURGERLIJKE ZAKEN. — ARREST DAT EEN VONNIS VAN ONBEVOEGDHEID HERZIET. — EVOCATIE VAN DE GROND. — VOORWAARDE.

In burgerlijke zaken, mag een hof van beroep van Belgisch Congo, dat een vonnis herzielt een exceptie van bevoegdheid inwilligende, de grond slechts evoceren op voorwaarde een einduitspraak over deze door hetzelfde arrest te geven; het kan zich niet beperken op een element van de grond uitspraak te doen en het overige naar de eerste rechter te verwijzen (1). (Ordonnantie van 14 mei 1886, art. 57bis; decreet van 12 juli 1923.)

(N. V. SCHINDLER EN Cie, T. ORLANDI.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 10 april 1956 gewezen door het Hof van beroep te Leopoldstad;

Overwegende dat uit de stukken waarop het hof vermag acht te slaan blijkt dat de door verweerder ingestelde vordering in hoofdorde ertoe strekt ten nadele van aanlegster een overeenkomst van tegenwoordiging ontbonden te doen verklaren welke tussen partijen zou gesloten

zijn, met veroordeling van aanlegster tot schadevergoeding uit hoofde van die ontbinding, in subsidiaire orde, tot veroordeling van aanlegster tot schadevergoeding uit hoofde van een aquiliaanse fout die zou bestaan in de ongerechtvaardigde verbreking van « onderhandelingen met het oog op een contract »;

Overwegende dat de Rechtbank van eerste aanleg te Leopoldstad zich onbevoegd *ratione loci* verklaard heeft om van de hoofdeis kennis te nemen en de subsidiaire eis niet gegrond verklaard heeft;

Overwegende dat het bestreden arrest dit vonnis te niet gedaan heeft, aldus de eerste rechter als bevoegd aanzien, de hoofdeis ontvankelijk en gegrond verklaard heeft en de zaak naar de rechtbank te Leopoldstad verwezen heeft opdat uitspraak worde gedaan over het bedrag der schadevergoeding;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 33, 201 en 202 van titel I van boek I van het Congolees Burgerlijk Wetboek, waarvan de tekst bij het decreet van 30 juli 1888 gevoegd is, 108 van titel II van de decreten betreffende de rechterlijke inrichting en de bevoegdheid, samengeordend door en gevoegd bij het koninklijk besluit van 22 december 1934, 116 van titel II van het decreet van 9 juli 1923 op de rechterlijke inrichting en de bevoegdheid, en 20 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch Congo, doordat, eerste onderdeel, het bestreden arrest beslist heeft dat de Rechtbank van eerste aanleg te Leopoldstad bevoegd was *ratione loci*, om de reden dat de beweerde litigieuze overeenkomst van 12 april 1952 te Leopoldstad diende te worden uitgevoerd, dan wanneer artikel 12 van deze overeenkomst bepaalt dat het domicilie, zowel voor de leveringen als de betalingen, Luzern is, waaruit de vennootschap « Schindler et Cie » bij conclusies afleidde dat de litigieuze overeenkomst, in de onderstelling dat zij gesloten was, te Luzern diende te worden uitgevoerd en dat in ieder geval voormeld artikel 12 diende te worden uitgelegd als geldend als keuze van domicilie te Luzern, zodat alleen de Zwitserse rechtbanken territoriaal bevoegd waren om van de betwistingen betreffende die overeenkomst kennis te nemen (schending van de in het middel aangeduide bepalingen, uitgezonderd artikel 20 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch Congo); en doordat, tweede onderdeel, het bestreden arrest generlei antwoord verstrekt heeft op de twee middelen die aanlegster in verbreking bij conclusies afgeleid had uit artikel 12 van de litigieuze overeenkomst, en mitsdien niet wettelijk met redenen omkleed is (schending van artikel 20 van de wet van

(1) Zie nota onder het arrest in *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 711.

18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch Congo) :

Overwegende dat aanlegster noch in haar hoofdconclusies, noch in haar tweede conclusies vóór het hof van beroep een argument trekt uit de tekst van het beding 12, waarnaar in het middel verwezen is, hetzij in zover uit dit beding zou blijken dat de verbintenissen tot betaling en levering te Luzern dienen te worden nagekomen, hetzij in zover het een keuze van domicilie te Luzern zou impliceren; dat in de conclusies van aanlegster vóór de rechter over de grond evenmin verklaard is dat de door haar vóór de eerste rechter genomen conclusies, waarin zij uit bewust beding een argument afleidde, als herhaald worden aangezien;

Dat het middel, voor zoveel het op de schending van artikel 20 van de wet van 18 oktober 1908 steunt, feitelijke grondslag mist;

Dat voor zoveel het de schending van de bewijskracht van voormeld beding doet gelden, het niet ontvankelijk is;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 50 en 56 van titel II van de ordonnantie van de administrateur-generaal in Congo op de rechtspleging in burgerlijke en handelszaken van 14 mei 1886, goedgekeurd bij het decreet van 12 november 1886, 57bis, in titel II van die ordonnantie ingevoegd door artikel 2 van het decreet van 12 juli 1923 op het gerecht en de burgerlijke rechtsvordering, en 20 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch Congo, doordat, eerste onderdeel, het bestreden arrest, met wijziging van het beroepen vonnis, hetwelk een exceptie van onbevoegdheid aangenomen had, de hoofdeis ontvankelijk en gegrond verklaard heeft en de zaak verwezen heeft naar de eerste rechter opdat over de omvang van de schade uitspraak zou worden gedaan, dan wanneer het hoger beroep tegen een beslissing waarbij een exceptie van onbevoegdheid aangenomen wordt bij de rechter in hoger beroep enkel de vraag der bevoegdheid en niet de grond van het geschil aanhangig kan maken (schending van de in het middel aangeduide artikelen, uitgezonderd artikel 20 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch Congo), dat het slechts anders kan wezen wanneer de rechter in hoger beroep zijn macht tot evocatie uitoefent doch dat hij in dit geval geheel de grond van het geschil door een zelfde beslissing behoort af te doen (schending van voormeld artikel 57bis), waaruit volgt dat het bestreden arrest de in het middel aangeduide teksten geschonden heeft, zowel door kennis te nemen van de grond van

het geschil, wat het hof van beroep niet kon doen zonder te evoceren, als door ten dele over de grond te beslissen ingeval het had willen evoceren, wat het trouwens niet vermocht te doen naardien de zaak niet in staat was om definitief beslist te worden; en doordat, tweede onderdeel, het onmogelijk is ten deze te bepalen of het Hof te Leopoldstad, door het bestreden arrest, geacht heeft dat de zaak door de overbrengende werking van het hoger beroep bij hetzelfde aanhangig was, dan wel geoordeeld heeft dat het van het evocatierecht gebruik mocht maken; waaruit volgt dat het Hof van verbreking niet in staat is om zijn controle uit te oefenen en dat het bestreden arrest in dit opzicht niet wettelijk met redenen omkleed is (schending van artikel 20 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch Congo) :

Overwegende, wat de hoofdeis betreft, dat het hoger beroep tegen het vonnis waarbij de exceptie van bevoegdheid ingewilligd werd enkel de betwisting omtrent de bevoegdheid bij het hof van beroep aanhangig maakte;

Overwegende, voorzeker, dat artikel 57bis van de in het middel aangeduide ordonnantie van 14 mei 1886 het hof van beroep, dat de beslissing van onbevoegdverklaring teniet deed, toestond terzelfdertijd ten gronde uitspraak te doen, doch op de voorwaarde dat het, door dit arrest, een einduitspraak gaf over het tussen partijen hangende geschil;

Overwegende dat het bestreden arrest, door gedeeltelijk over de grond van het geschil uitspraak te doen en door het overige naar de eerste rechter te verwijzen, de in het middel aangeduide wetsbepalingen geschonden heeft;

Om die redenen, en zonder dat er gronden aanwezig zijn tot het onderzoeken van het derde middel waarvan het aannemen tot geen ruimere verbreking zou kunnen leiden; verbreekt het bestreden arrest, behalve in zover het de eerste rechter bevoegd bevonden heeft om van de hoofdeis van verweerder kennis te nemen; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing; veroordeelt verweerder tot drie vierde der kosten en aanlegster tot het overblijvende vierde; verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Elisabethstad.

27 februari 1958. — 1° kamer. — Voorzitter, H. Bareel, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Piret. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — Pletter, H. Simont.

1^e KAMER. — 27 februari 1958

1° AFSTAND. — BURGERLIJKE ZAKEN. — AFSTAND VAN DE VORDERING EN AFSTAND VAN DE AANLEG. — ONDERSCHIED.

2° AFSTAND. — BURGERLIJKE ZAKEN. — AFSTAND VAN DE AANLEG. — AKTE VAN AFSTAND EEN VOORBEHOUD BEVATTENDE NOPENS HET RECHT EEN OP DEZELFDE FEITEN GESTEUNDE NIEUWE PROCEDURE IN TE STELLEN. — VOORBEHOUD ZONDER WERKING OP HET KARAKTER VAN DE AFSTAND.

3° AFSTAND. — BURGERLIJKE ZAKEN. — AFSTAND VAN DE AANLEG. — ZUIVERE AFSTAND. — WEIGERING VAN AANVAARDING. — RECHTER BEOORDELENDE OF DE WEIGERING OP EEN WETTIGE REDEN GEGROND IS.

4° RECHTSVORDERING. — BURGERLIJKE ZAKEN. — WEDEREIS. — ANDER VOORWERP HEBBENDE DAN HET VERWERPEN VAN DE HOOFDEIS.

5° BEWIJS. — BURGERLIJKE ZAKEN. — WEDEREIS. — BEWIJS VAN ZIJN GEGRONDHEID OP DE AANLEGGER RUSTENDE.

6° BEWIJS. — BURGERLIJKE ZAKEN. — BEWIJS VAN EEN NEGATIEF FEIT. — MACHT VAN DE RECHTER.

1° In tegenstelling met de afstand van de vordering, is de afstand van de aanleg slechts een verzaking van de vordering zoals zij is ingeleid (1).

2° Een afstand van de aanleg, welke geen ander voorbehoud bevat dan het recht een op dezelfde feiten gesteunde nieuwe procedure in te stellen, is een zuivere afstand, dergelijk voorbehoud van rechtswege bestaande (2).

3° In geval van weigering, door de tegenpartij, een zuivere afstand van de aanleg te aanvaarden, beoordeelt de rechter of de weigering op een wettige reden gegrond is (3). (Impliciete oplossing.)

4° Een wedereis, zelfs wanneer hij gesteund is op het roekeloos en beledigend karakter van tot staving van de hoofdeis aangevoerde grieven, heeft een ander voorwerp dan het verwerpen van laatstgenoemde eis (4).

(1) Raadpl. verbr., 12 april 1956 (*Bull.* en *PASIC.*, 1956, I, 851); GARSONNET et CÉZAR-BRU, bd. III, nr 853.

(2) Raadpl. de conclusies van de H. procureur-generaal P. Leclercq vóór verbr., 18 mei 1933 (*Bull.* en *PASIC.*, 1933, blz. 234 en volg., bijzonder blz. 241); GARSONNET en CÉZAR-BRU, bd. III, blz. 667, nota 10.

(3) GLASSON, TISSIER en MOREL, bd. II, blz. 608; GARSONNET en CÉZAR-BRU, bd. III, nr 859; CUCHE en VINCENT, *Procédure civile et commerciale*, nr 569; BRAAS, *Précis de procédure civile*, bd. II, nr 1118; verbr., 8 november

5° Het bewijs van de gegrondheid van een wedereis rust op de aanlegger bij wedereis. (Burg. Weth., art. 1315, eerste lid.)

6° De rechter overweegt wettelijk dat het bewijs van een negatief feit niet met dezelfde striktheid als het bewijs van een bevestigend feit behoeft te worden bijgebracht; doch hij vermag niet de aanleggende partij van dit bewijs te ontslaan en de tegenpartij het bewijs van het tegengestelde positief feit op te leggen (5).

(DECHAMPS, T. DERACKER.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 28 april 1956 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Overwegende dat uit de vermeldingen van het bestreden arrest en uit de stukken waarop het hof vermag acht te slaan blijkt dat verweerder twee eisen tot scheiding van tafel en bed ingesteld had en dat aanlegster bij wedereis geconcludeerd had tot scheiding van tafel en bed ten nadele van haar echtgenoot; dat verweerder nadien zowel vóór de eerste rechter als vóór het hof van beroep bij conclusies verklaarde van de door hem ingeleide aanleggen afstand te doen, onder voorbehoud van zijn recht een op dezelfde feiten gesteunde vordering tot echtscheiding in te stellen; dat aanlegster weigerde deze afstand te aanvaarden; dat het bestreden arrest, te dezen aanzien het beroepen vonnis wijzigend, de afstand van de aanleg decreteerde en, voor het overige, het beroepen vonnis bevestigde in zover het een datum vastgesteld had waarop partijen ten gronde zouden concluderen en over de wedereis zouden pleiten;

Over beide middelen samen, het eerste, afgeleid uit de schending van de artikelen 61, 75, 77, 78, 402, 403 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 251, 306, 307, 1101, 1108, 1134, 1315 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grond-

1906 (*Bull.* en *PASIC.*, 1907, I, 41); Fr. verbr., 23 oktober 1945 (*Dall.* 1946, blz. 54); 23 oktober 1957 (*Bulletin*, chambres civiles, 1957, nr 316).

(4) Zie nota 4 onder het arrest in *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 713.

(5) Raadpl. verbr., 20 maart 1947 (*Arr. Verbr.*, 1947, blz. 91; *Bull.* en *PASIC.*, 1947, I, 121); DE PAGE, bd. III, nr 734; COLIN en CAPITANT, bd. II, nr 719; BEUBANT, bd. IX, nr 1162; LARGUIER, « La preuve d'un fait négatif », *Rev. trim. de droit civil*, 1953, blz. 1 en volg.

Zie nota 5 onder het arrest in *Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 713.

wet, doordat het bestreden arrest ondanks het verzet van aanlegster de afstand van de twee eisen tot scheiding van tafel en bed (onder voorbehoud dezelfde grieven in te roepen tot staving van een eis tot echtscheiding) decreteert en beslist dat aanlegster niet mag eisen dat door het te wijzen vonnis het roekeloos en derhalve beledigend karakter zou in het licht gesteld worden van de aanvoering der grieven, hoewel zij tot staving van haar wedereis, welke, zoals het hof erkent, mag vervolgd worden, dit roekeloos en beledigend karakter doen gelden heeft als oorzaak van een scheiding van tafel en bed, en doordat het arrest aldus beslist omdat de rechter «noch de scheiding van tafel en bed mag toewijzen aan de aanlegger die van zijn eis afstand doet, noch hem deze niet onderzochte eis mag ontzeggen, indien de aanlegger oordeelt niet over de grond te moeten concluderen», dan wanneer de afstand door de rechter niet mag gedecreteerd worden zonder de toestemming van de verweerder indien hij onder een voorbehoud plaats heeft, en dat de verweerder, die tot staving van een wedereis het roekeloos en derhalve beledigend karakter van de tot staving van de hoofdeis aangevoerde feiten doet gelden, het recht heeft in het belang van zijn eigen wedereis de afstand te weigeren, zodoende de oorspronkelijke aanlegger in de verplichting stellend de aangevoerde feiten te bewijzen of van dit bewijs af te zien en aldus de gegrondheid van de wedereis te erkennen, wat niet blijkt uit een afstand onder het voorbehoud dezelfde feiten aan te voeren tot staving van een nieuwe eis tot echtscheiding, en dan wanneer de rechter de aanlegger, die de gegrondheid van zijn vordering niet bewijst, deze kan en moet ontzeggen indien de verweerder zulks eist, zowel wanneer de aanlegger weigert over de grond te concluderen en de gegrondheid van zijn vordering te bewijzen als wanneer hij in dit bewijs mislukt; het tweede, afgeleid uit de schending van de artikelen 251, 306, 307, 1101, 1108, 1134, 1168, 1170, 1174, 1315 van het Burgerlijk Wetboek, 61, 75, 77, 78, 402, 403 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 97 van de Grondwet, doordat het bestreden arrest, om de afstand te decreteren ondanks de weigering van aanlegster in verbreking — welke die weigering verantwoordde door het feit dat zij haar eigen wedereis steunde op het roekeloos en derhalve beledigend karakter van de aanvoering van de grieven van oorspronkelijke aanlegger, en welke stelde bijgevolg het recht te hebben ze als zodanig te laten berechten door het verwerpen, ten gronde, van de eis, — zijn beslissing rechtvaardigt door de redenen: 1) dat aanlegster «in een identieke toestand zal verkeren

indien haar echtgenoot, zoals hij het zich bij conclusies voorbehoudt, dezelfde grieven hervat tot staving, ditmaal, van een eis tot echtscheiding» en 2) «dat het anderzijds gefintimeerde zal vrijstaan, indien appellat zijn beslissing zonder gevolg laat, zelf om het bewijs door alle rechtsmiddelen te verzoeken van de ongegrondheid van de grieven welke door de man tot staving van zijn twee eisen naar voren zijn gebracht», dan wanneer de eerste aldus ingeroepen reden verklaart dat aanlegster geen nadeel ondergaat ingevolge de afstand «indien» de oorspronkelijke aanlegger, die afstand wilde doen, een nieuwe vordering instelt, en aldus het ontbreken van nadeel doet afhangen van een louter potestatieve voorwaarde bij de oorspronkelijke aanlegger, en dan wanneer de tweede aldus ingeroepen reden de bewijslast omlegt, door aanlegster, oorspronkelijke verweerder, het tegenbewijs op te leggen, — een negatief bewijs dat onmogelijk kan worden bijgebracht, — van de door de oorspronkelijke aanlegger aangevoerde feiten, ten aanzien waarvan zij het recht had het bewijs te eisen, op straffe deze beweringen roekeloos, krenkend en beledigend te horen verklaren:

Aangaande het eerste onderdeel van het eerste middel:

Overwegende dat, in tegenstelling met de afstand van de vordering, de afstand van de aanleg uiteraard slechts een verzaking is van de aanleg zoals hij is ingeleid;

Dat mitsdien het voorbehoud door verweerder in de akte van afstand gemaakt nopens het recht naderhand een op dezelfde feiten gesteunde vordering tot echtscheiding in te stellen, overbodig is en aan de afstand van de aanleg zijn karakter van zuivere afstand niet ontleent;

Dat dit onderdeel van het middel naar recht faalt;

Aangaande het tweede onderdeel van elk der twee middelen:

Overwegende dat een wedereis, zelfs gesteund op het roekeloos en beledigend karakter van de tot staving van de hoofdeis aangevoerde grieven, een ander voorwerp heeft dan het verwerpen van laatstgenoemde eis;

Dat het bewijs van de gegrondheid ervan dus rust op de aanlegger bij weder-eis overeenkomstig artikel 1315, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek;

Overwegende weliswaar dat aanlegster betoogt dat, aangezien een dergelijk bewijs het bewijs van negatieve feiten is, het onmogelijk kan worden geleverd ingevolge de afstand van verweerder;

Overwegende echter, enerzijds, dat aan-

legster generlei verantwoording geeft voor de aldus aangevoerde onmogelijkheid;

Overwegende, anderzijds, dat, al kan de rechter wettelijk overwegen dat het bewijs van een negatief feit niet met dezelfde striktheid als het bewijs van een bevestigend feit behoeft te worden bijgebracht, hij daarentegen de aanleggende partij van dit bewijs niet vernag te ontslaan en de tegenpartij het bewijs van het tegengesteld positief feit op te leggen;

Dat het tweede onderdeel van de middelen niet gegrond is;

Aangaande het eerste onderdeel van het tweede middel :

Overwegende dat dit onderdeel slechts tegen een overtoollige reden van het arrest opkomt en dienvolgens niet ontvankelijk is;

Dat immers het arrest het beroepen vonnis bevestigt in zover daarbij een datum vastgesteld is waarop partijen ten gronde zullen concluderen en over de door aanlegster ingestelde wedereis zullen pleiten;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

27 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter, H. Bareel, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Anciaux Henry de Faveaux. — *Gelijklopende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — *Pleiters*, HH. della Faille d'Huyse en Demeur.

1^e KAMER. — 27 februari 1958

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN. — BURGERLIJKE ZAKEN. — MIDDEL VOORGEDRAGEN OM EEN EIS TE STEUNEN. — MIDDEL DAT ZONDER VOORWERP OF ZONDER GEPASTHEID WORDT OM REDE VAN EEN VASTSTELLING VAN HET VONNIS. — GEEN VERPLICHTING MEER VOOR DE RECHTER HET TE BEHANDELEN.

Schendt artikel 97 van de Grondwet niet de rechter die een middel dat voorgedragen is om een eis te steunen doch dat zonder voorwerp of zonder gepastheid geworden is om reden van een vaststelling van zijne beslissing, niet speciaal behandelt (1).

(1) Verbr., 11 februari 1957 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 696) en 21 februari 1958; (*Bull.* en *PASIC.*, 1958, I, 680); raadpl. ook verbr., 29 oktober 1956 en 24 januari 1957 (*Bull.* en *PASIC.*, 1957, I, 206 en 605) waar het middel voorgedragen werd om een verweer te steunen.

(N. V. BANQUE DE CRÉDIT GÉNÉRAL,
T. DE SAINT-GEORGES.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden vonnis, op 5 december 1956 gewezen door de Rechtbank van koophandel te Brussel;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 9, 30, 31 (inzonderheid derde lid), 43 en 47 van de gecoördineerde wetten op de wisselbrieven en orderbriefjes, in titel VIII van boek I van het Wetboek van koophandel ingevoegd door artikel 1 van de wet van 31 december 1955, en, voor zoveel als nodig, 1, 2 en 4 van deze wet, 1134, 1135, 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek, en 97 van de Grondwet, doordat, om aanlegster de vordering te ontzeggen die zij als derde-houder ingesteld heeft tegen verweerder, als trekker tot betaling van zeventien niet betaalde wisselbrieven van elk 3.329 frank, alle getrokken en uitgegeven op 25 september 1953 met als vervaldagen de 10e van elke maand van 10 juni 1951 tot 10 oktober 1955, door verweerder aan order van aanlegster getrokken op de genaamde Aimé Van Veerdegem, door deze geaccepteerd en elk op de voorzijde voorzien van een handtekening die aan de echtgenote van de acceptant toegeschreven is, het bestreden vonnis — hoewel het vaststelt dat, zo' partijen van artikel 43 van de eenvormige wet afgeweken zijn door te verduidelijken dat aanlegster verweerder vrijwaarde tegen de risico's van de verkoop op afbetaling en bijgevolg tegen het niet betalen van de wissels door de acceptant, deze afwijking afhankelijk was van de voorwaarde dat de handtekeningen op de effecten geldig en echt waren —, beslist dat er evenwel geen termen aanwezig zijn tot het onderzoeken van de echtheid van de handtekening van de echtgenoten Van Veerdegem, die op voormelde wissels volgens aanlegster voor borgtocht was aangebracht, welke echtheid aanlegster betwistte onder aanvoering van de valsheid ervan, om de reden « dat er nooit borgtocht is gegeven, dat de vermelding betreffende de borgtocht op de « overeenkomst-ontvangstbon » van 25 september 1933 doorgedaald is geworden », dat de formule voor de borgtocht op de effecten blank is gebleven, dat geen enkele andere aanduiding met het voorgeschrevene bij de eenvormige wet overeenstemt, dat de echtgenote van de acceptant zelfs niet de hoedanigheid van acceptant heeft daar de wisselbrieven haar naam niet inhouden, en dat er geen gronden zijn tot het onderzoeken van de echtheid van een handtekening welke geen verbintenis ten

gunste van aanlegster met zich brengt en blijkbaar aangebracht is buiten weten van verweerder die in de onmogelijkheid gesteld is de waarde ervan te onderzoeken en dat hieruit volgt dat, aangezien aanlegster verweerder tegen niet-betaling door de acceptant vrijwaart, de verdeling alle gegrondheid mist», eerste onderdeel, dan wanneer het bestreden vonnis, door te verklaren dat de litigieuze wisselbrieven geen aanduiding inhouden welke met het voorgeschrevene bij artikel 31 van de eenvormige wet overeenstemt, de bewijskracht geschonden heeft van elke van de zeventien wissels waarvan de betaling gevorderd was en welke ieder op de voorzijde voorzien waren van een handtekening van de echtgenote Van Veerdegem die noch de handtekening van de trekker, noch, volgens het vonnis zelf, die van de betrokkene was (schending van de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het Burgerlijk Wetboek), dat de borgtocht wettelijk op onweerlegbare wijze voortspruit, krachtens artikel 31 van voormelde gecoördineerde wetten op de wisselbrief, welke ten deze toepasselijk zijn op de op 25 september 1953 getrokken wisselbrieven (artikelen 2 en 4 van de wet van 31 december 1955), uit de enkele handtekening van de borg, gesteld op de voorzijde van de wisselbrief, behalve wanneer het de handtekening van de betrokkene of die van de trekker betreft, afgezien van het punt of zij insgelijks gegeven is op een afzonderlijke overeenkomst (ten deze de «overeenkomst-ontvangstbon» van 25 september 1953) en zelfs wanneer zij niet voorkomt in een «formule voor het verlenen van borgtocht op de effecten» (schending van de artikelen 30 en 31 van de gecoördineerde wetten op de wisselbrief), zodat het bestreden vonnis onwettelijk beslist heeft dat de handtekening welke op de litigieuze wisselbrieven aangebracht is als zijnde die van de echtgenote van de acceptant geen verbintenis ten gunste van aanlegster met zich bracht (schending van de artikelen 30, 31, 43 en 47 van de gecoördineerde wetten op de wisselbrief), en aanlegster onwettelijk de vordering ontzegt heeft welke zij als houder van de wissels tegen de trekker had (schending van de artikelen 9, 43 en 47 van dezelfde wetten), door een miskenning van de bindende kracht van de overeenkomst tussen partijen welke van deze vordering slechts afweek op de voorwaarde dat de handtekeningen op de effecten geldig en echt waren (schending van de artikelen 1134 en 1135 van het Burgerlijk Wetboek), tweede onderdeel, dan wanneer het bestreden vonnis, door, om te beslissen «dat er nooit borgtocht is verleend», te steunen op de reden dat de kwestieuze wissels «geen enkele andere aanduiding

die met het voorgeschrevene bij artikel 31 van de eenvormige wet overeenstemde» inhielden, zonder verdere verduidelijking, in het onzekere laat of het overwogen heeft in feite, dat de wissels op de voorzijde niet voorzien waren van de handtekening van de echtgenote Van Veerdegem, en welke noch de handtekening van de trekker, noch die van de betrokkene was, dan wel of het laten gelden heeft dat naar recht de borgtocht niet voortspuit uit de enkele handtekening, andere dan die van de betrokkene of de trekker, die op de voorzijde van de wisselbrief gesteld is, en doordat deze dubbelzinnigheid in de redenen met een ontbreken van redenen gelijkstaat (schending van artikel 97 van de Grondwet), derde onderdeel, dan wanneer, waar het verklaart dat er geen termen aanwezig zijn tot het onderzoeken van de echtheid van een handtekening welke generlei verbintenis ten gunste van aanlegster met zich brengt «en blijkbaar aangebracht is buiten weten van verweerder die in de onmogelijkheid gesteld is de waarde ervan te onderzoeken», het bestreden vonnis op een twijfelende reden steunt, de verplichting van de rechter zijn beslissing met redenen te omkleden miskent (schending van artikel 97 van de Grondwet) en de bewijskracht schendt van de overeenkomst tussen partijen welke, volgens de vaststellingen van het vonnis, van artikel 43 van de eenvormige wet enkel waren afgeweken op de voorwaarde dat de handtekeningen op de effecten geldig en echt zouden zijn, zonder dat, volgens dezelfde vaststellingen, partijen van deze voorwaarde het geval uitgesloten hebben dat een handtekening buiten weten van verweerder zou zijn aangebracht, noch het geval dat deze in de onmogelijkheid zou verkeerd hebben de waarde ervan te onderzoeken (schending van de artikelen 1134 en 1135 van het Burgerlijk Wetboek) :

Wat de eerste twee onderdelen aangaat :

Overwegende dat de rechter over de grond erop wijst dat aanlegster, bij het aangaan van de verbintenis verweerder, de verkoper, te vrijwaren tegen de risico's van het aan de betrokkene in de wissels verleende krediet, haar verbintenis afhankelijk gesteld had van de voorwaarde dat de handtekeningen op de aan aanlegster overhandigde effecten geldig en echt zouden zijn ;

Dat het, de overeenkomst soeverein uitlegend welke tussen partijen tot stand gekomen is bij het aanbieden van de wissels ter discontering bij aanlegster, vaststelt dat verweerder zich er niet toe verbonden had de handtekening van de echtgenote Van Veerdegem te verschaffen ;

Dat het mitsdien laat gelden dat de vorenaangehaalde voorwaarde enkel betrekking had op de handtekeningen tot het verschaffen waarvan aan aanlegster verweerder zich verbonden had;

Dat het hieruit afleidt dat de niet-geldigheid of niet-echtheid van de handtekeningen welke schenen die van de echtgenote Van Veerdegem te zijn niet tot gevolg had aanlegster van haar verbintenis jegens verweerder te ontslaan;

Overwegende dat deze redenen het dispositief van het vonnis rechtvaardigen; dat naardien beide onderdelen van het middel dus enkel op overtoollige beschouwingen betrekking hebben, zij bij gebrek aan belang niet ontvankelijk zijn;

Wat het derde onderdeel aangaat :

Overwegende dat, aangezien de rechter over de grond door een interpretatie van de wil der partijen aangenomen had dat aanlegster van haar verbintenis verweerder tegen de risico's van het krediet te vrijwaren enkel ontslagen was in geval van niet-geldigheid of niet-echtheid van de handtekeningen tot het verschaffen waarvan hij zich verbonden had, en vastgesteld had dat hij zich niet verbonden had tot het verschaffen van de handtekening van de echtgenote Van Veerdegem, hij niet behoefde te onderzoeken of verweerder al dan niet kennis gedragen had van de omstandigheden waarin de handtekeningen, welke die van de echtgenote Van Veerdegem schenen te zijn, op de wissels waren aangebracht, en derhalve het antwoord op deze vraag in het midden mocht laten;

Dat dit onderdeel van het middel niet gegrond is;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

27 februari 1958. — 1^e kamer. — Voorzitter, H. Bareel, raadsheer waarnemend voorzitter. — Verslaggever, H. Piret. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Raoul Hayoit de Termicourt, procureur-generaal. — Pleiters, HH. Pirson en della Faille d'Huysse.

1^e KAMER. — 28 februari 1958

1° VOORZIENING IN VERBREKING.

— VORM VAN DE VOORZIENING. — **BURGERLIJKE ZAKEN.** — **STUKKEN BIJ DE VOORZIENING TE VOEGEN.** — **CONCLUSIES BIJ DE VOORZIENING TE VOEGEN.** — **CONCLUSIES DOOR DE AANLEGGER VÓÓR HET HOF VAN BEROEP GENOMEN NIET BIJGEVOEGD.** — **MIDDEL DAT VERSCHEIDENE MOTIEVEN VAN DE BESTREDEN BE-**

SLISSING EN AANVOERINGEN UITGEDRUKT IN DE CONCLUSIES VÓÓR HET HOF VAN BEROEP TEGENOVER ELKANDER STELT. — **AANLEGGER GEEN GEVOLG AFLEIDENDE UIT HET FEIT DAT DEZE AANVOERINGEN AAN DE RECHTER OVER DE GROND WERKELIJK Zouden ONDERWORPEN GEWEEST ZIJN.** — **MIDDEL ONTVANKELIJK.**

2° **MIDDELEN TOT VERBREKING.** — **BURGERLIJKE ZAKEN.** — **MIDDEL DAT EEN BEWERDE TEGENSTRIJDIGHEID IN HET LICHT STELT TUSSEN DE JURIDISCHE BESCHOUWINGEN AFGELEID UIT IN HET MIDDEL INGEROEPEN WETSBEPALINGEN EN DE DOOR HET MIDDEL AANGEHAALDE MOTIEVEN VAN DE BESLISSING.** — **AANDUIDING VOLDOENDE BEKENDMAKENDE WAARIN DE IN HET MIDDEL INGEROEPEN WETSBEPALINGEN GESCHONDEN WERDEN.**

3° **ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED.** — **UITKERING TOT ONDERHOUD WAARTOE DE ECHTGENOOT VEROORDEELD WERD TEN VOORDELE VAN ZIJN VROUW VOOR DE DUUR VAN DE VORDERING TOT SCHEIDING VAN TAFEL EN BED.** — **UITKERING TOT ONDERHOUD ZICH NIET MOGENDE UITSTREKKEN TOT UITGAVEN, DOOR DE WET NIET OPGELEGD EN VREEMD AAN HAAR EIGEN BEHOEFEN, DIE DE ECHTGENOTE GEDAAN HEEFT OF WENST TE DOEN IN HET BELANG VAN HAAR MEERDERJARIG GEWORDEN KINDEREN.**

1° *Al worden de conclusies, door de aanlegger in cassatie vóór het hof van beroep genomen, niet door hem vóór het hof overgelegd om het middel te steunen waarin hij verscheidene motieven van de bestreden beslissing en aanvoeringen in deze conclusies uitgedrukt tegenover elkander stelt, is het middel niet onontvankelijk indien de aanlegger geen gevolg afleidt uit het feit dat deze aanvoeringen werkelijk aan de rechter over de grond onderworpen zijn geweest.*

2° *Is niet onontvankelijk als niet vermeldende waarin de ingeroepen wetsbepalingen geschonden werden, het middel waarin de aanlegger de termen woordelijk aanhaalt van de juridische beschouwingen die afgeleid uit wetsbepalingen waarvan melding is gemaakt, aan de rechter over de grond onderworpen zijn geweest, en de tegenstrijdigheid in het licht stelt bestaande tussen deze beschouwingen en de motieven van de beslissing in het middel aangehaald.*

3° *Voor de bepaling van het bedrag van een uitkering tot onderhoud door een echtgenoot aan zijn vrouw verschuldigd, mag de rechter niet rekening houden met de uitgaven die de vrouw in het belang van haar meerderjarig geworden kinderen gedaan heeft of wenst te doen, dan wanneer deze uitgaven haar door de wet niet opgelegd worden en vreemd*

zijn aan haar eigen behoeften (1). (Burgerlijk Wetboek, art. 203, 205, 207, 301 en 303.)

(COLS, T. MEEUS.)

ARREST.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 14 april 1956 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Gelet op het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 203, 205, 207, 301 en 303 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het bestreden arrest, hoewel het erkent « dat nu twee kinderen meerderjarig geworden zijn » en dat « het juist is dat alimenten door meerderjarige kinderen in eigen naam gevorderd moeten worden », niettemin beslist heeft dat « dit niet wegneemt dat geïntimeerde tot uitgaven genoopt wordt die in de hogervermelde omstandigheden aan de meerderjarige kinderen ten goede komen, zelfs indien geïntimeerde in rechte de last van deze kinderen niet meer heeft », dan wanneer eiser in zijn regelmatig voor het hof van beroep neergelegde conclusies had aangevoerd « dat immers het onderhoudsgeld dat tijdens een echtscheiding wordt toegestaan zijn basis vindt in de algemene alimentatieplichten van de echtgenoten tegenover elkander en tegenover hun kinderen (artikelen 203 en 212 van het Burgerlijk Wetboek) » en dat « geen alimentatieverplichting bestaat — gesteund op de artikelen 203 en 212 van het Burgerlijk Wetboek — ten opzichte van meerderjarige kinderen » :

Wat aangaat de door verweerster opgeworpen gronden van niet-ontvankelijkheid :

De eerste, hieruit afgeleid dat de conclusies die vóór de rechter in hoger beroep genomen werden en waarnaar aanlegger verwijst, niet in regelmatig afschrift overgelegd zijn :

Overwegende dat, indien aanlegger in het middel verscheidene motieven van de bestreden beslissing en aanvoeringen uitgedrukt in de conclusies in hoger beroep, in hun bewoordingen zelf, tegenover elkander heeft gesteld, hij nochtans geen gevolgtrekking afleidt uit het feit dat die aanvoeringen aan de rechter over de grond werkelijk zouden onderworpen geweest zijn, maar alleen het inzicht heeft hem te verwijten, door zijn beslissing op de aangehaalde motieven te steunen, de

aldus ingeroepen grondbeginsels te hebben miskend;

Dat de beoordeling van het middel het onderzoeken van de aan de rechter onderworpen conclusies niet nodig maakt;

De tweede, hieruit afgeleid dat het middel geenszins aanduidt hoe de aangehaalde wetsbepalingen geschonden zouden geweest zijn :

Overwegende dat de woordelijke aanhaling in het middel, van de juridische beschouwingen, die, afgeleid uit de ingeroepen wetsbepalingen waarvan melding was gemaakt, aan de rechter over de grond onderworpen zouden geweest zijn en het in het licht stellen van de tegenstrijdigheid tussen die beschouwingen en de eveneens in het middel aangehaalde motieven van de beslissing, de onrechtstreekse maar niettemin duidelijke uitdrukking uitmaken van het bezwaar van onwettelijkheid, wegens schending van de aangeduide wetsbepalingen, gericht tegen de op die motieven gesteunde beslissing;

Dat de gronden van onontvankelijkheid niet kunnen ingewilligd worden;

Over het middel :

Overwegende dat het bestreden arrest erop wijst dat de uitkering tot onderhoud, waartoe aanlegger veroordeeld werd ten voordele van zijn vrouw voor de duur van de vordering tot scheiding van tafel en bed, werd bepaald toen de echtgenote drie minderjarige kinderen ten laste had; dat het vaststelt dat twee ervan nu meerderjarig zijn geworden en toegeeft dat hieruit voortvloeit, enerzijds, dat, naar recht, verweersters meerderjarige dochters niet meer ten haren laste vallen en, anderzijds, dat de uitkering tot onderhoud, die aan deze meerderjarige kinderen zou kunnen verschuldigd zijn, door hen in eigen naam dient te worden gevorderd;

Overwegende dat, na op die wijze de toestand naar recht bepaald te hebben, het arrest nochtans beslist dat de behoeften van verweerster beoordeeld moeten worden gelet op de vereisten voortvloeiende uit het gemis aan voorbereiding van die kinderen om in hun zelfstandig bestaan te voorzien en op de tegenwoordige noodwendigheid hun een toekomst te verschaffen welke overeenkomt met de rang van hun ouders;

Overwegende dat het erop wijst dat, in die omstandigheden, verweerster tot uitgaven genoopt wordt die aan de meerderjarige kinderen ten goede komen;

Overwegende dat de vaststelling dat verweerster, door een natuurlijk gevoel geleid, uitgaven heeft gedaan, gerechtvaardigd door het belang van haar meerderjarige kinderen, alhoewel de wet haar dienaangaande geen verplichting oplegde

(1) Raadpl. PLANIOL en RIPERT, bd. II, n° 22; DE PAGE, bd. I, n° 990; PIÉCARD, *Divorce et séparation de corps*, bd. I, n° 791.

en zonder dat die uitgaven noodzakelijk waren voor haar eigen behoeften, de rechter niet toeliet zulks in acht te nemen om het beloop te bepalen van de uitkering tot levensonderhoud;

Dat het middel gegrond is;

Om die redenen, verbreekt het bestreden arrest; beveelt dat van onderhavig arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing; veroordeelt verweester tot de kosten; verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Gent.

28 februari 1958. — 1^e kamer. — *Voorzitter*, H. de Clippele, raadsheer waarnemend voorzitter. — *Verslaggever*, H. van Beirs. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Ganshof van der Meersch, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. Van Ryn en Simont.

1^e KAMER. — 28 februari 1958

1° BEWILLIGING VAN DE MAN. — BEWILLIGING DOOR DE MAN AAN ZIJN VROUW VERLEEND OM IN RECHTE OP TE TREDEN. — BEWILLIGING NIET VEREIST IN DE GESCHILLEN TUSSEN ECHTGENOTEN.

2° BEWILLIGING VAN DE MAN. — BEWILLIGING DOOR DE MAN AAN ZIJN VROUW VERLEEND OM IN RECHTE OP TE TREDEN. — GESCHIL TUSSEN ECHTGENOTEN. — GEEN GESCHIL TUSSEN ECHTGENOTEN WANNEER BEIDE VÓÓR HET HOF VAN BEROEP VOORHOUDEN, OM ZICH TEGEN DE EIS VAN DE DIENST VAN HET SEKWESTER TE VERZETTEN, DAT EEN ONROEREND GOED EEN EIGEN GOED IS VAN DE ECHTGENOTE.

1° *De bewilliging van de man om zijn vrouw toe te laten in rechte op te treden is niet vereist in de geschillen tussen echtgenoten.* (Burg. Wetb., art. 215 en 216, 2°.)

2° *Er is geen geschil tussen echtgenoten in de zin van artikel 216 van het Burgerlijk Wetboek wanneer, om zich tegen de eis van de Dienst van het sekwester te verzetten er toe strekkende te doen verklaren dat een onroerend goed een eigen goed is van de echtgenoot waarvan de goederen onder sekwester gesteld werden, de echtgenoten beide voorhouden dat dit goed een eigen goed is van de echtgenote.*

(MICHELLI, T. DIENST VAN HET SEKWESTER, EN HANNECART.)

ARRÊT.

HET HOF; — Gelet op het bestreden arrest, op 11 juni 1956 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Over de grond van niet-ontvankelijkheid :

Overwegende dat de Dienst van het sekwester voorhoudt dat de voorziening niet ontvankelijk is om reden dat aanlegster, overeenkomstig artikel 215 van het Burgerlijk Wetboek, niet bewilligd werd door haar echtgenoot om dat beroep in te stellen;

Overwegende dat aanlegster opwerpt dat die bewilliging luidens artikel 216 van het Burgerlijk Wetboek nutteloos was, omdat het geding een geschil tussen echtgenoten uitmaakt en dat het goederen betrof waarover de vrouw het beheer had;

Overwegende dat de Dienst van het sekwester aanlegster en haar echtgenoot had gedaagd ten einde, in hoofdorde, te horen zeggen dat de villa door aanlegster aangekocht, volgens akte verleden vóór notaris Noteris op 11 april 1944, een eigen goed van Hannecart is of minstens afhangt van de gemeenschap welke tussen Michelli en Hannecart bestaat;

Overwegende dat vóór de rechter over de grond Hannecart, net zoals aanlegster, heeft beweerd dat die vordering niet gegrond was, daar het goed door aanlegster, alleen en door middel van eigen penningen aangekocht was geweest;

Overwegende dat voor het hof van beroep Hannecart in zijn conclusies namelijk heeft verklaard dat 1° voor zoveel nodig, hij tegenberoep instelde tegen het vonnis dat de vordering van de Dienst van het sekwester had ingewilligd en 2° dat hij zich bij de grieven van Michelli aansloot en die grieven voor de zijne nam;

Overwegende dat aanlegster, derhalve, niet mag beweren dat het geding een geschil tussen echtgenoten uitmaakte, vermits ze beiden akkoord gingen om zich tegen de eis van de Dienst van het sekwester te verzetten door voor te houden dat de villa een eigen goed van aanlegster was;

Overwegende, anderzijds, dat het niet om een geding betreffende het beheer doch wel betreffende de eigendom van het litigienze goed gaat;

Waaruit volgt dat artikel 216 van het Burgerlijk Wetboek ten deze niet toepasselijk is en dat de grond van niet-ontvankelijkheid dus dient ingewilligd;

Om die redenen, verwerpt de voorziening; veroordeelt aanlegster tot de kosten.

28 februari 1958. — 1^e kamer. — *Voorzitter*, H. de Clippele, raadsheer waarnemend voorzitter. — *Verslaggever*, H. De Bersaques. — *Gelijkkluidende conclusie*, H. Ganshof van der Meersch, advocaat-generaal. — *Pleiters*, HH. della Faille d'Huyse en Van Ryn.